រ៉េដបូក និងកម្ពុជា៖ ការផ្សារភ្ជាប់ទស្សនៈ និងការចូលរួមរបស់សហគមន៍

របាយការណ៍សិក្ខាសាលាអប់រំផ្សព្វផ្សាយតាមបណ្តាខេត្តដើម្បីលើកកំពស់ការ ចូលរួមរបស់អង្គការសង្គមស៊ីវិល សហគមន៍មូលដ្ឋាន និងសហគមន៍ជនជាតិដើម

ចងក្រងនិងកែសម្រួល :

សៀវភៅនេះកែសម្រួលដោយ លោកសំអឿន សុធីរ៉ូ និងលោកស្រី ជេន ថេល័រ របស់ក្រុមហ៊ុន អេសខនសាល់ថេនស៊ី (S-Consultancy)

រចនាដោយ ក្រុមហ៊ុន អេសខនសាល់ថេនស៊ី (S-Consultancy)
- គម្របរូបថត : WWF, NTFP-EP
- រូបថតខាងក្នុង : NTFP-EP, CDA, AFD, NTFP, WCS

ឯកសារច្បាប់ចំលងនៃរបាយការណ៍នេះគឺអាចរកបាននៅ :

NTFP-EP
អាស័យដ្ឋាន៖ ផ្ទះលេខ ១០Eo ផ្លូវ៤២០ សង្កាត់បឹងត្របែកខ័ណ្ឌចំការមន ក្រុងភ្នំពេញកម្ពុជា។
ទូរស័ព្ទលេខ៖ (+៨៥៥) ២៣ ៧២៧ ៤០៧
អ៊ីម៉ែល : ntfp_epc@online.com.kh

NGO Forum on Cambodia
អាស័យដ្ឋាន៖ ផ្ទះលេខ ៩-១១ ផ្លូវ៤៧៦ សង្កាត់ទួលទំពូង ភ្នំពេញកម្ពុជា។
ទូរស័ព្ទលេខ៖ (+៨៥៥) ២៣ ៩៩៤ ០៦៣
អ៊ីម៉ែល : ngoforum@ngoforum.org.kh

CDA
អាស័យដ្ឋាន៖ ភូមិដូនកែន ស្រុកសំរោង ក្រុងសំរោង ខេត្តឧត្តមានជ័យ កម្ពុជា។
ទូរស័ព្ទលេខ៖ (+៨៥៥) ១៧ ២២៣ ០៥០
អ៊ីម៉ែល : cambodiacda@gmail.com.kh

រក្សាសិទ្ធិ@2013

វេដបូក និងកម្ពុជា៖ ការផ្សារភ្ជាប់ទស្សនៈ និងការចូលរួមរបស់សហគមន៍

របាយការណ៍សិក្ខាសាលាអប់រំផ្សព្វផ្សាយតាមបណ្ដាខេត្តដើម្បីលើកកំពស់ការចូលរួមរបស់អង្គការសង្គមស៊ីវិល សហគមន៍មូលដ្ឋាន និងសហគមន៍ជនជាតិដើម

២០១៣

មាតិកា

បញ្ជីរពាក្យបំព្រួញ ៦
សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ ៨
សេចក្តីផ្តើម ១០

របាយការណ៍៖
ខេត្តឧត្តរមានជ័យ ១៣
ខេត្តកំពង់ធំ ៣៣
ខេត្តព្រះវិហារ ៤៧
ខេត្តមណ្ឌលគិរី ៥៧
ខេត្តរតនៈគិរី ៦៥
ខេត្តស្ទឹងត្រែង ៧៥
ខេត្តពោធិ៍សាត់ ៨៥
ខេត្តកំពង់ស្ពឺ ៩៧

បញ្ជីរឧបសម្ព័ន្ធ
បញ្ជីឈ្មោះអ្នកចូលរួម ១០៦
កម្មវិធីសិក្ខាសាលា ១២១
បទបង្ហាញ ១២៥
គំនូសព្រៀងស្តីពីការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើ ១៥២

បញ្ជីពាក្យបំព្រួញ

AEC	Action for Environment and Communities
AFD	Action for Development
AIPP	Asia Indigenous People Pact
AK	Anakut Kumar
BFDK	Buddhism for Development Kampong Thom
CANDO	Cambodia NTFP Development Organization
CBOs	Community Based Organization
CDA	Children's Development Association
CEPA	Culture and Environment Preservation Association
CF	Community Forestry
CFI	Community Forestry International
CFMC	Community Forestry Management Committee
CIYA	Cambodia Indigenous Youth Association
CLEC	Community Legal Education Center
CPA	Community Protected Area
CPN	Community Peacebuildiing Network
CSO	Civil Society Organization
DoE	Department of Environment
DoH	Department of Health
DPA	Development Partners in Action
EHE	Environment and Health Education
EIA	Environmental Impact Assessment
ELC	Economic Land Concession
EPDO	Environment Protection for Development Organization
EU	European Union
EWMI	East-West Management Institute
FA	Forestry Administration
FAC	Forestry Administration Cantonment
FAO	Food and Agriculture Organization of the United Nations
FCPF	Forest Carbon Partnership Facility
FiA	Fisheries Administration
IADC	Indigenous Agriculture Development Cambodia
ICSO	Indigenous Community Support Organization
IDEA	Independent Democracy of Informal Economy Association
IPs	Indigenous Peoples
IRAM	Indigenous Rights Active Members

KCB	Krom Chnom Bramang
KIPD	Khmer Institute for Peace and Development
KLA	Khmer Lue Association
LWD	Life with Dignity
MAFF	Ministry of Agriculture, Forestry and Fisheries
MoE	Ministry of Environment
MVI	My Village
NAPA	National Adaptation Programme of Action
NCDD	National Committee for Sub-national Democratic Development
NGO	Non-Governmental Organization
NGOF	NGO Forum on Cambodia
NTFPs	Non-Timber Forest Products
NTFP-EP	Non-Timber Forest Products Exchange Programme
OPKC	Organisation to Promote Kuy Culture
PK	Ponleur Kumar
PRA	Participatory Rural Assessment
PVT	PrumVihear Thor
RECOFTC	Regional Community Forestry Training Center for Asia and the Pacific (Center for People and Forests)
REDD	Reducing Emissions from Deforestation and Forest Degradation
RGC	Royal Government of Cambodia
R-PIN	Readiness Plan Idea Note
SCW	Save Cambodia's Wildlife
SDC	Swiss Agency for Development and Cooperation
SLC	Social Land Concession
3SPN	3S Rivers Protection Network
UNDP	United Nations Development Programme
UNFCCC	United Nations Framework Convention on Climate Change
UN-REDD	United Nations Collaborative Programme on Reducing Emissions from Deforestation and Forest Degradation in Developing countries
WCS	Wildlife Conservation Society

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

ការសំរបសំរួលសិក្ខាសាលា និងរៀបរៀងចងក្រងរបាយការណ៍ដែលមាននៅក្នុងសៀវភៅនេះ គឺអាចប្រព្រឹត្តិទៅបានដោយមានការចូលរួមពីសំណាក់អ្នកពាក់ព័ន្ធ និងអង្គការនានា ដែលបានដើរតួនាទីជាផ្នែកមួយក្នុងការបង្កើតនូវអ្វីដែលយើង សង្ឃឹមថានឹងក្លាយទៅជាមគ្គុទេសក៍ដ៏មានសារៈសំខាន់ សំរាប់ការអនុវត្តន៍គំរោងរ៉េដបូកនៅកម្ពុជា។ មិនតែប៉ុណ្ណោះគឺដើម្បីចូលរួមចំណែកលើកកំពស់ការយល់ដឹងទៅដល់សហគមន៍ព្រៃឈើទាំងឡាយស្តីពីសារៈសំខាន់និងតំលៃនៃព្រៃឈើព្រមទាំងកត្តានានាដែលអាចធានាចេរភាពបាន។យើងខ្ញុំសង្ឃឹមថា ការព្រួយបារម្ភ និងអនុសាសន៍នានារបស់ប្រជាជនដែលមានការពាក់ព័ន្ធយ៉ាងជិតស្និទ្ធជា មួយនិង ព្រៃឈើក្នុងប្រទេសកម្ពុជា នឹងត្រូវបានគេលើកយកមកពិចារណាក្នុងការរៀបចំ គោលនយោបាយ និងផែនការនានាដែលផ្តោតទៅលើការទទួលស្គាល់សិទ្ធ ហើយដែលទន្ទឹមនិងគ្នានោះក៏អាចលើកកំពស់ សុវត្ថិភាព និងជីវភាពរបស់ពួកគេ។

ជាពិសេស សូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះ ៖

អ្នកផ្តល់មូលនិធិ៖

យើងខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណសំរាប់ការគាំទ្រផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុពីសំណាក់ភ្នាក់ងារមួយចំនួនដូចជា៖ Global Green Grants; Action Aid; World Bank/Forest Carbon Partnership Facility; Swiss Agency for Development and Cooperation; and East-West Management Institute តាមរយៈអង្គការមួយចំនួនដូចជា : CDA, NTFP-EP, AIPP

អ្នកសំរបសំរួលសិក្ខាសាលា

- កញ្ញា ហ្វេមី ពីនតូ (NTFP-EP)
- លោក ឆឹង ស៊ីរីយ៉ា (NTFP-EP)
- លោក ណក់ វ៉ែន (NTFP-EP)
- លោក ជី បូរ៉េត (CDA)
- លោក ស្មៀន បូរីវត្ន (CDA)
- លោក សេង សុខខេង (CPN)
- លោក ហួន គឹមហុង (EWMI)
- លោក ហ៊ាន ប៊ុនហៀង (AIPP)
- កញ្ញា តេង រិទ្ធិនី (NGOF)

- លោក អាង ជាតិលោម (PKH)
- លោក ភាព សុជា (CIYA)
- លោកស្រី ហ៊ី សុម៉ាលី (CLEC)
- លោក វ៉ន ពៅ (IDEA)
- លោក ជុំ ឈាន (NTFP)

អ្នករៀបចំនៅតាមបណ្តាខេត្ត និងភ្ញៀវកិត្តិយស

យើងខ្ញុំក៏សូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះអ្នករៀបចំកម្មវិធីនៅតាមបណ្តាខេត្តនានាមានដូចជា៖ BFDK, EHE, PKH, KIPD, WVS, RECOFTC, CIYA, CLEC, MVI, NTFP, និងភ្ញៀវកិត្តិយសទាំងឡាយដែលបានផ្តល់នូវការគាំទ្រ ដោយមានវត្តមាននៅក្នុងសិក្ខាសាលា ព្រមទាំងផ្តល់នូវវិចារណកថាស្វាគមន៍ទៅដល់អ្នកចូលរួម។ យើងខ្ញុំក៏សូមសំដែងនូវការដឹងគុណជូនចំពោះតំណាងរាជរដ្ឋាភិបាល និងមន្ត្រីជាន់ខ្ពស់នៅក្នុងខេត្តនីមួយៗ ដែលបានចំណាយពេលវេលាដ៏មានតំលៃបង្ហាញពីការគាំទ្រទៅដល់គំនិតផ្តួចផ្តើមនេះ។

អ្នករៀបរៀងឯកសារ

- លោក ឆឹង ស៊ីរីយ៉ា (NTFP-EP)
- លោក ណក់ វ៉េន (NTFP-EP)
- លោក ស្មៀន បូរីវឌ្ឍ (CDA)
- លោក សេង សុខហេង (CPN)
- លោក លី ខុម (BFDK)

អ្នកចូលរួម

យើងខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះអ្នកដែលបានចូលរួម ជាពិសេសបងប្អូនជនជាតិដើមភាគតិត និងសហគមន៍មូលដ្ឋានដែលភាគច្រើនជានារី ដែលបានចូលរួមចែករំលែកទស្សនៈ ការព្រួយបារម្ភ និងអនុសាសន៍នានា។ ការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់ពួកគេគឺមានតំលៃមិនអាចកាត់ថ្លៃបានក្នុងការធានាថាសិក្ខាសាលាទាំងអស់នេះនឹងផ្តល់នូវឥទ្ធិពលជាវិជ្ជមានដ៏យូរអង្វែង ព្រមទាំងអាចជំរុញអោយពួកគេបង្កើតនូវសកម្មភាពគោលដែលអាចផ្តល់នូវគុណប្រយោជន៍ទៅមុខទៀតបាន នៅក្នុងការអនុវត្តន៍កម្មវិធីរ៉េដបូកនៅប្រទេសកម្ពុជា។

សេចក្ដីផ្ដើម

ការធ្វើអោយប្រសើរឡើងនៃហិរញ្ញប្បទានវិស័យព្រៃឈើ និង ការការបន្ថយផលប៉ះពាល់ ពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុគឺជាយុទ្ធសាស្ត្រដ៏សកម្មមួយ របស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាឆ្ពោះទៅរកការសំរេចបាន នូវគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ។ នៅដើមឆ្នាំ២០០៨ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានដាក់បញ្ចូលនូវផែនការទស្សនៈទាន ស្ដីពីត្រៀមខ្លួនជាស្រេចរបស់ខ្លួន ឆ្ពោះទៅកម្មវិធីភាពជាដៃគូរកាបូនព្រៃឈើ (FCPF) របស់ធនាគាពិភពលោក ហើយផែនការនេះត្រូវបានទទួលយកនៅដើមឆ្នាំ ២០០៩។ ក្នុងខែតុលា ឆ្នាំ២០០៩ ប្រទេសកម្ពុជាត្រូវបានអញ្ជើញឲ្យចូលរួមក្នុងតួនាទីជាអ្នកអង្កេតស្ថានភាព របស់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលគោលនយោបាយកម្មវិធីយូអ៊ិនរ៉េដ។

តាមរយៈការបើកផ្លូវរបស់កម្ពុជាចូលក្នុងយូអិនរ៉េដ កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍សហប្រជាជាតិ(យូអិនឌីភី)កម្ពុជា និង អង្គការស្បៀងនិងកសិកម្មពិភពលោកនៅកម្ពុជា បានប្ដេជ្ញាគាំទ្ររាជរដ្ឋាភិបាកកម្ពុជា លើដំណើរការរៀបចំផែនការសកម្មភាពរ៉េដបូក រហូតបានឈានទៅដល់ការបង្កើតនូវផែនទីបង្ហាញផ្លូវរ៉េដបូក (សំណើផែនការសកម្មភាពកម្ពុជាលើគម្រោងរ៉េដបូក)។

ការចូលរួមរបស់អង្គការសង្គមស៊ីវិល និង សហគមន៍មូលដ្ឋាន

តាមរយៈការអនុម័តយល់ព្រមពីយូអិនរ៉េដ និង FCPF លើសំណើរៀបចំសកម្មភាព របស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជានៅដើមឆ្នាំ២០១១, ក្រុមអង្គការសង្គមស៊ីវិលបានទាមទារ ឲ្យមានការអប់រំផ្សព្វផ្សាយ និងជំរុញការចូលរួមរបស់បណ្ដាញសមាជិកសហគមន៍ទាំងឡាយ។ សិក្ខាសាលានេះក៏បានស្វែងយល់ផងដែរថា ការចែករំលែកព័ត៌មាន និងកិច្ចពិភាក្សា ពិគ្រោះយោបល់ទៅដល់សហគមន៍គឺមានសារៈសំខាន់ណាស់ ជាពិសេសក្នុងការចូលរួមលើកកំពស់រេដបូក និងការគាំទ្រទៅលើយុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់គ្រង និងកាត់បន្ថយ ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដែលកត្តាទាំងនេះគឺមានទំនាក់ទំនងទៅនិងការការពារព្រៃឈើ។

កម្មវិធីសិក្ខាសាលាទូទាំងប្រទេស

បន្ទាប់ពីរៀបចំសិក្ខាសាលានៅខេត្តឧត្តរមានជ័យកាលពីខែតុលា ឆ្នាំ២០១១ រួចមក ក៏មានសិក្ខាសាលាអប់រំផ្សព្វផ្សាយស្ដីពីសិទ្ធិសហគមន៍ គំនិតផ្ដួចផ្ដើមស្ដីពីព្រៃឈើ ធនធានធម្មជាតិ និងរ៉េដបូក។ សិក្ខាសាលានេះបានផ្ដោការយកចិត្តទុកដាក់ ទៅលើដំណើរការ គំរោងការបូនព្រៃឈើដំបូង ដោយផ្អែកទីលើការយល់ឃើញរបស់សហគមន៍មូលដ្ឋាន។ មួយវិញទៀតសិក្ខាសាលានេះក៏បាន ព្យាយាមស្វែងយល់ ពីគំរិតយល់ដឹងរបស់សហគមន៍មូលដ្ឋាននិងជនជាតិដើមភាគតិចអំពីបញ្ហាព្រៃឈើការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនិងកម្មវិធីរ៉េដបូកនៅក្នុងតំបន់របស់ពួកគេ និងនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាទាំងមូល ព្រមទាំងការចូលរួមសកម្មភាព និងទស្សនៈវិស័យសំរាប់អនាគតរបស់ពួកគេផងដែរ។

សិក្ខាសាលាបឋមនេះត្រូវបានអនុវត្តតាមគំនិតផ្ដួចផ្ដើមស្រដៀងគ្នានេះ ចាប់ពីខែកុម្ភះ ទៅដល់ខែសីហា ឆ្នាំ២០១២ នៅទូទាំងប្រទេស ហើយក្នុងគោលបំណងលើក កំពស់ការយល់ដឹងរបស់សហគមន៍មូលដ្ឋាន និងសហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចអំពីគោលការណ៍និងហេតុផលនៅពីក្រោយរ៉េដបូកព្រមទាំងដំណើរការរៀបចំផែនទីបង្ហាញផ្លូវរ៉េដបូក និងការអនុវត្តផ្សេងៗ។

គោលបំណង

- ដើម្បីធ្វើការអប់រំផ្សព្វផ្សាយ និង ផ្តល់នូវការកសាងសមត្ថភាពស្តីពីទស្សនៈទានរេ៉ដបូក
- ដើម្បីធ្វើការផ្លាស់ប្តូរបទពិសោធន៍លើការងារអនុវត្តគម្រោងរេ៉ដបូករួមមាន៖ ការពិភាក្សាលើបញ្ហាប្រឈម ឱកាស ដំណើរការ និង បទពិសោធន៍នាពេលបច្ចុប្បន្នជំវិញការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។
- ដើម្បីប្រមូលអនុសាសន៍ និងសំណូមពរផ្ញើរជូនរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ជាពិសេសក្រុមការងាររេ៉ដបូកថ្នាក់ជាតិស្តីពីការអនុវត្តផែនទីបង្ហាញផ្លូវរេ៉ដបូក និង កម្មវិធីរេ៉ដបូកថ្នាក់ជាតិ។

ប្រធានបទលំអិតរបស់សិក្ខាសាលាគឺមានលក្ខណៈប្លែកៗគ្នាខ្លះ ដោយផ្អែកទៅលើស្ថានភាព ក្នុងខេត្តនីមួយៗ ហើយ និងត្រូវបានបញ្ជាក់នៅក្នុងរបាយការណ៍នេះ។

វិធីសាស្រ្តនៅវគ្គសិក្ខាសាលា

អ្នកសម្របសម្រួលនៅក្នុងវគ្គសិក្ខាសាលាបានប្រើប្រាស់នូវវិធីសាស្រ្តផ្សេងៗ និង ការពិភាក្សាបន្ថែម នៅកំឡុងពេលសិក្ខាសាលារួមមាន៖ ភាពយន្តឯកសារ ផ្ទាំងរូបភាព បទបង្ហាញរួមជាមួយប្រធានបទសំខាន់ៗ។ សិក្ខាសាលា ក៏បានរៀបចំឲ្យមានផងដែរ នូវការពិភាក្សាក្រុមតូចៗ ក្នុងការឆ្លុះបញ្ចាំង និង ពិពណ៌នាអំពីទិដ្ឋភាពដែលគាត់បានជួប ប្រទះនៅសហគមន៍របស់គាត់ និងអាចសួរនូវសំនួរផ្សេងៗ។ ចំនុចគន្លឹះក្នុងកិច្ចពិភាក្សារួមមាន៖

1. ផែនទីបង្ហាញផ្លូវរេ៉ដរបស់កម្ពុជានឹងបង្កើតអោយមានយុទ្ធសាស្រ្តរេ៉ដបូកថ្នាក់ជាតិ តើអ្នកមានបំណងចូលរួមក្នុងការរៀបចំនេះទេ? តើព័ត៌មានអ្វីខ្លះដែលអ្នកត្រូវការ ដើម្បីចូលរួមតាមដានក្នុងដំណើរការនេះអោយកាន់តែមានប្រសិទ្ធិភាព? តើអ្នកត្រូវការការកសាងសមត្ថភាពបែបណាដែរ?
2. ផែនទីបង្ហាញផ្លូវរេ៉ដបូករបស់កម្ពុជានឹងបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាផ្តល់យល់ និងក្រុមបច្ចេកទេសរបស់រេ៉ដបូក ។ តើអ្នកធ្វើយ៉ាងណាដើម្បីជ្រើសរើសតំណាង អោយចូលរួមសកម្មភាពនេះ?
3. តើអនុសាសន៍គន្លឹះអ្វីខ្លះដែលអ្នកអាចផ្តល់អោយ ដើម្បីធ្វើអោយប្រាកដថាការចូលរួមរបស់ស្ថាប័នថ្នាក់មូលដ្ឋាន និងសហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិច ទៅក្នុងការអនុវត្តផែនទីបង្ហាញផ្លូវរេ៉ដបូករបស់កម្ពុជា?

ការគាំទ្រផ្នែកថវិកា និងបច្ចេសទេស

សិក្ខាសាលាទាំងនេះអាចប្រព្រឹត្តិទៅបានដោយមានការគាំទ្រផ្នែកថវិកាពីធនាគាពិភពលោក ទីភ្នាក់ងារប្រទេសស្វីស សំរាប់ការអភិវឌ្ឍន៍ អង្គការកត្តិសញ្ញាជនជាតិដើមភាគតិចអាស៊ី និង អង្គការ EWMI។ សិក្ខាសាលាទាំងអស់នេះ គឺបានទទួលការគាំទ្រ និងសំរបសំរួលដោយ សមាគមន៍អភិវឌ្ឍន៍កុមារ បណ្តាញកសាងសន្តិភាពសហគមន៍ និង អង្គការ NTFP-EP, NGO Forum, និង អង្គការកត្តសញ្ញាជនជាតិដើមភាគតិចអាស៊ី (AIPP)។

សៀវភៅនេះគឺជាការចងក្រងនូវរបាយការណ៍ដែលទទួលបានមកពីសិក្ខាសាលាទាំងប្រាំបី ហើយដែលរួមបញ្ចូលនូវទស្សនៈ ការព្រួយបារម្ភ យោបល់ និងសំណើរសុំពីអង្គការសង្គមស៊ីវិល តំណាងសហគមន៍មូលដ្ឋាន និងជនជាតិដើមភាគតិចដែលបានចូលរួម ហើយមតិយោបល់ទាំងនេះត្រូវបានចងក្រងជាអនុសាសន៍សំរាប់សកម្មភាពផ្លូវការផ្សេងៗ។

ខ្ញុំមានជ័យ

ឧត្តរមានជ័យ

សិក្ខាសាលាលើកទីមួយនេះគឺត្រូវបានរៀបចំឡើងនៅក្នុងខេត្តឧត្តមានជ័យ ចាប់ពីថ្ងៃទី ១១ដល់ទី១៣ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១២ នៅផ្ទះតាម៉ុក ក្នុងស្រុកអន្លង់។ សិក្ខាកាមដែលបានចូលរួមមានចំនួន៧៣នាក់ ដែលជាតំណាង មកពី៖

- ឃុំ និងសហគមន៍ក្នុងខេត្តមណ្ឌលគិរី រតនៈគិរី ព្រះវិហារ កំពង់ធំ និងឧត្តមានជ័យ
- CDA, NTFP-EP, the NGO Forum, ពន្លកខ្មែរ, និង CIYA
- បណ្តាញសហគមន៍ព្រៃឈើ

គោលបំណងនៃសិក្ខាសាលារយៈពេលបីថ្ងៃនេះគឺដើម្បី៖

១/ ផ្តល់បច្ចុប្បន្នភាពចំពោះអ្នកដែលបានចូលរួមទៅលើដំណើការ និងបញ្ហាជុំវិញគំនិតផ្តួចផ្តើមស្តីពីរ៉េដ ជាពិសេស ផែនការទាំងឡាយដែលពាក់ព័ន្ធ ទៅនិងដីធ្លី ព្រៃឈើ និងធនធានធម្មជាតិ។ ការផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ជាពិសេសនេះគឺទៅលើ តំបន់សហគមន៍ព្រៃឈើចំនួន១៣ នៅក្នុងខេត្តឧត្តមានជ័យ
២/ ផ្តល់នូវឱកាសសំរាប់ការកសាងបណ្តាញសំរាប់ចែករំលែកបទពិសោធន៍ ក្នុងចំណោមសហគមន៍ផ្សេងៗ ដែលពាក់ព័ន្ធទៅនិងសហគមន៍ព្រៃឈើ សហគមន៍តំបន់ការពារធនធានធម្មជាតិ និងគំរោងរ៉េដ រឺគំរោងក្នុងវិស័យព្រៃឈើនានា

កិច្ចពិភាក្សា និង លទ្ធផលសិក្ខាសាលា

ថ្ងៃទី១៖ ១៥ មិនា ឆ្នាំ២០១២

លោកជី បូរ៉េដនាយកប្រតិបត្តិអង្គការ CDA បានប្រកាសបើកកម្មវិធីដោយបានថ្លែងអំណរគុណអ្នកគាំទ្រនិងអ្នករៀបចំទាំងឡាយដោយបាន ដាក់ចេញនូវគោលបំណងរបស់សិក្ខាសាលានេះ។ បន្ទាប់មកលោក ស្មៀន បុរីរ័ត្ន (CDA) បានធ្វើការសង្ខេបនូវលទ្ធផលនៃអង្គសិក្ខាសាលា ដែលបានប្រារព្វឡើងកាលពីឆ្នាំ២០១១ ជូនដល់សិក្ខាកាមទាំងអស់។
ការសង្ខេបនេះផ្តោតទៅលើការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ នៅក្នុងខេត្តឧត្តមានជ័យដោយបង្ហាញនូវអ្នកដែលបង្ករអោយមានការកាប់រានព្រៃឈើផងដែរ មានជាអាទិ ការរុករករ៉ែ និងការធ្វើសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ច ការកាប់ឈើដោយខុសច្បាប់និងការតាំងទីលំនៅរបស់កងកំលាំងប្រដាប់អាវុធនិងអ្នកភូមិ។ព័ត៌មានទាំងនេះគឺជាគ្រឹះសំរាប់ការប្រព្រឹត្តិទៅ របស់សិក្ខាសាលា។

កំណត់ និងចាត់អទិភាពនៃការប្រឈម

សិក្ខាកាមត្រូវបានបែកចែកជាប្រាំបីក្រុម ដើម្បីពិភាក្សាបញ្ហាទាក់ទងនិងការគ្រប់គ្រងធនធាន ធម្មជាតិនៅក្នុងខេត្តចំនួនប្រាំ។ បន្ទាប់មកក្រុមទាំងនោះក៏ត្រូវបានកំណត់អោយស្វែងរក ចំនុចប្រឈមជារួម៖

1. ការកាប់ឈើ និងប្រម៉ាញ់ខុសច្បាប់
2. កង្វះខាតថវិការដើម្បីគាំទ្រការការពារព្រៃឈើ និងធនធានធម្មជាតិ និងកង្វះខាតសមត្ថភាពរបស់សហគមន៍
3. បំរែបំរួលអាកាសធាតុហួសហេតុពេក
4. ការធ្វើសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ច និងរុករករ៉ែ
5. កង្វះខាតក្នុងការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ និងព្រៃឈើ

ទំនាក់ទំនងរវាងបុព្វហេតុ និងបញ្ហា

ក្រុមនីមួយៗបានពិភាក្សាទៅលើរឹសគល់នៃបញ្ហា និងឥទ្ធិពលរបស់វា ដោយមានការយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់ទៅលើទំនាក់ទំនងរវាងបញ្ហា និងការការពារព្រៃឈើ និងធនធានធម្មជាតិ។

១. ក្រុមពិភាក្សាខេត្តព្រះវិហារ

- សមាជិកសហគមន៍មិនមានការងារធ្វើ
- បញ្ហាទឹកជំនន់ និងភាពរាំងស្ងួត
- ដំណាំកសិកម្មកើតជំងឺ និងសត្វល្អិត
- សាមគ្គីភាពក្នុងសហគមន៍ជាមួយតំបន់ជាមួយគ្នាពុំ ល្អ ឬមានតិចតួចក្នុងឃុំក្រីក្រ
- មានក្រុមហ៊ុនមួយចុះមកវាយតម្លៃអំពីលទ្ធភាពដាំដំណាំកៅស៊ូ
- ការបរបាញ់ និងកាប់ព្រៃខុសច្បាប់ ប្រព្រឹត្តដោយពួទាហាន និងនគរបាល
- ការដណ្តើមដី និងព្រៃឈើ
- នេសាទខុសច្បាប់ ដោយប្រសម្ភារគ្រោះថ្នាក់
- ដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ចមានផលប៉ះពាល់ដល់ដី និង ព្រៃសហគមន៍
-ប្រជាជនក្នុងសហគមន៍បរបាញ់ដោយប្រើសម្ភារៈខុសច្បាប់

២.ក្រុមពិភាក្សាខេត្តកំពង់ធំ (CPA ឆោមធ្លក ក្នុងភូមិឆោមធ្លក ឃុំឆាមធ្លក ស្រុកសណ្តាន់ ខេត្តកំពង់ធំ និង CPA ត្រពាំងអំពិល ក្នុងភូមិស្នួច ស្រុកប្រាសាទបាល្ល័ង ខេត្តកំពង់ធំ)

- ការកាប់ឈើខុសច្បាប់ ដោយមនុស្សពីខាងក្រៅមន្ត្រីរដ្ឋាភិបាល មានអំណាច
-ក្រុមហ៊ុនកាន់តែច្រើនកំពុងធ្វើដីសំអាតព្រៃ សម្រាប់ដាំកៅស៊ូ នៅតំបន់នេះ
- តំបន់ការពាររបស់សហគមន៍គឺតូចពេកពិបាកទទួលយក មិនសមស្រប បើប្រៀបធៀបនឹងដីក្រុមហ៊ុនវិញគឺធំណាស់
- សហគមន៍ភាគច្រើនមានចំណេះដឹងតិចតួចអំពីការចូលរួមការពារព្រៃឈើ និងធនធានធម្មជាតិ
- មិនទាន់បានទទួលការអនុញ្ញាតពីក្រសួងឲ្យមានផែនការគ្រប់គ្រង សម្រាប់CPA នៅតំបន់នោះ។

៣. ក្រុមពិភាក្សាខេត្តមណ្ឌលគីរី (ភូមិស្រែអំពិល ឃុំស្រែខ្ទម ស្រុកសីម៉ា ខេត្តមណ្ឌលគីរី)

ស្ថានភាពបច្ចុប្បន្នរបស់ឃុំ

- ព្រៃឈើកំពុងទទួលរងការបាត់បង់ ដោយសារអំពីកាប់ឈើខុសច្បាប់ច្រើនពេក
- ដីកាន់តែច្រើនថែមទៀតត្រូវបង្វិលទៅឲ្យដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច
- ធនធានធម្មជាតិ ៖ ក្រុមហ៊ុនកាន់តែច្រើនទៀតកំពុងចូលមកក្នុងតំបន់នេះ

៤.ក្រុមពិភាក្សាខេត្តរតនៈគីរី (ភូមិសាទុក ស្រុកអូរជុំ ភូមិកាចុនក្រោម ស្រុកវើនសៃ ភូមិកូឡាត ឃុំភ្នំកុក ស្រុកវើនសៃ)

-ក្រុមហ៊ុនឈូសឆាយដីសហគមន៍ នៅភូមិកាចុន ដើម្បីបណ្តុះកូនកៅស៊ូ
-ដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ចនៅតំបន់ភ្នំកុក ស្រុកវើនសៃ ខេត្តរតនៈគីរី
-សហគមន៍ចូលទន្ទ្រានយកដីព្រៃ និងដីក្នុងតំបន់ការពារ
-ការកាប់ឈើខុសច្បាប់ ក្នុងតំបន់ការពារ
-នៅតំបន់ដីសហគមន៍ មានសិប្បកម្មកែច្នៃគ្រឿងសង្ហារឹមយ៉ាងច្រើន
- សមាជិកសហគមន៍ព្រៃឈើមិនគោរពលក្ខខណ្ឌការងាររបស់សហគមន៍ព្រៃឈើ

៥.ក្រុមពិភាក្សាស្រុកអន្លង់វែង និងត្រពាំងប្រាសាទ

- ការកាប់ឈើខុសច្បាប់ធ្ងន់ធ្ងរ ដោយក្រុមមនុស្សមានអំណាច និងទាហានមានអំណាច
- ការទន្ទ្រានដី និងព្រៃដោយខុសច្បាប់
- ការកាប់ឈើអនាធិបតេយ្យ នៅព្រៃសហគមន៍
- ការគម្រាមកំហែងដោយពួកទាហាននៃអង្គភាព ៣០៤ ដោយប្រើកាំភ្លើង គម្រាមកំហែងដល់សមាជិកសហគមន៍ព្រៃឈើ (សហគមន៍ព្រៃឈើសាមគ្គី)
- ទាហានគម្រាមកំហែងដល់សមាជិកសហគមន៍ព្រៃឈើ មិនឲ្យចុះល្បាតមើលព្រៃក្នុងតំបន់ការពារ គម្រាមដោយ "កងពលតូចលេខ៦"
- អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន ស្រុកត្រពាំងតាវបំភ័យសមាជិកសហគមន៍ព្រៃឈើ មិនឲ្យចូលរួមក្នុងការការពារព្រៃឈើ
- សហគមន៍ក្រីក្រដោយសារគ្រោះធម្មជាតិដូចជាទឹកជំនន់ និងរាំងស្ងួត

៦. ក្រុមពិភាក្សាស្រុកសំរោង និងស្រុកចុងកាល

គំនិតផ្តួចផ្តើមអំពីព្រៃឈើ

- សហគមន៍ព្រៃឈើចំនួន៦ បានរៀបចំរចនាសម្ព័ន្ធរួចរាល់ ហើយបានចុះកិច្ចព្រមព្រៀងអំពីឥណទានកាបូន រវាងសហគមន៍ព្រៃឈើ និង FA នៅថ្ងៃទី៤ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៩
- ពង្រីកសហគមន៍ព្រៃឈើមួយទៀតនៅស្រុកចុងកាល់ (ពុំទាន់អនុម័តដោយរដ្ឋាភិបាល)
- កាត់បន្ថយការកាប់ព្រៃខុសច្បាប់ កនុងតំបន់ព្រៃសហគមន៍ ឲ្យបានត្រឹម៦០% ទើបធានានិរន្តរភាពព្រៃឈើបាន

បញ្ហាប្រឈមព្រៃឈើ

- ភូមិអនាធិបតេយ្យបង្កើតក្នុងតំបន់ព្រៃសហគមន៍
-ទីតាំងប្រមូលផ្តុំអ្នករកអុសគីនៅក្បែរតំបន់សហគមន៍ព្រៃឈើ
- ការទន្ទ្រានដី និងព្រៃ ក្នុងតំបន់សហគមន៍ព្រៃឈើយកដីធ្វើស្រែ
- កងទាហានដាក់មូលដ្ឋានក្នុងតំបន់ព្រៃសហគមន៍
-ការកាប់ឈើខុសច្បាប់ច្រើនធ្វើឡើងដោយពួកមានអំណាច និងមន្ត្រីមានអំណាច

ដី

- ដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ចផ្ដល់ទៅឲ្យក្រុមហ៊ុន ក្នុងតំបន់ព្រៃសហគមន៍ ហើយក្រុមហ៊ុនភាគច្រើនមិនគោរពតាមច្បាប់ និងអនុក្រឹត្យស្ដីពីដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ចទេ (ពិគ្រោះយោបល់ និងសំណាង)
- ដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច និងដីសម្បទានសង្គមកិច្ចនៅក្នុងព្រៃសហគមន៍
- ការទន្ទ្រានដី ដោយសហគមន៍

ធនធានធម្មជាតិ

- ប្រម៉ាញ់ខុសច្បាប់ក្នុងតំបន់ព្រៃសហគមន៍ ដោយប្រើសម្ភារទំនើបៗ
-ភ្លើងឆេះព្រៃក្នុងតំបន់ព្រៃសហគមន៍ បង្កការបាត់បង់ជីវចម្រុះ

៧. ក្រុមពិភាក្សាស្រុកអន្លង់វែង

-ការទន្ទ្រានដីដោយខុសច្បាប់ ជាពិសេសក្នុងតំបន់ព្រៃសហគមន៍
- ទាហានកាប់ព្រៃខុសច្បាប់ ក្នុងតំបន់សហគមន៍
- សំរោង វុធរំលោភយកដីសហគមន៍ នៅលំទងថ្មីរហូតដល់បាន ដាំដើមកៅស៊ូ

- ក្រុមហ៊ុនរុករករ៉ែឈ្មោះ "សួន វណ្ណៈ" បានមកស្រាវជ្រាវនៅភូមិលំទង និងកុកសំប៉ោរ ក្នុងទំហំដី ប្រមាណ ១១០០០ហិចតា។
- ប្រម៉ាញ់ខុសច្បាប់ នៅតំបន់ព្រៃសម្បទាន
- សមាជិកសហគមន៍ព្រៃឈើជាប្រជាជនក្រីក្រ ដូច្នេះពួកគេពិបាកក្នុងការការពារព្រៃក្នុងតំបន់ព្រៃសហគមន៍ណាស់
-គណៈកម្មាធិការសហគមន៍ព្រៃឈើមិនទាន់មានការយល់ដឹងដូចៗគ្នា (មិនទាន់ចេះសាមគ្គីគ្នា)

៨.ក្រុមពិភាក្សាស្រុកបន្ទាយអំពិល

- ទាហានកាប់ព្រៃយ៉ាងអនាធិបតេយ្យ
- ការបរបាញ់សត្វព្រៃខុសច្បាប់ ក្នុងតំបន់ព្រៃសហគមន៍
- ការទន្ទ្រានដីខុសច្បាប់ធ្វើជាកម្មសិទ្ធិផ្ទាល់ខ្លួននិងសង់
ផ្ទះក្នុងតំបន់ព្រៃសហគមន៍
- ដីរ៉ែសម្បទាន ក្នុងតំបន់ព្រៃសហគមន៍
- ព្រំប្រទល់ដីរបស់ខេត្តជាប់គ្នា មិនមានភាពច្បាស់លាស់
- នៅមានការទន្ទ្រានដី និងព្រៃខុសច្បាប់
- រដ្ឋាភិបាលសាងសង់ផ្លូវឆ្លងកាត់ព្រៃសហគមន៍

លទ្ធផលនៃការពិភាក្សាតាមក្រុម

បញ្ហា	កម្លាំងបង្ក	បុព្វហេតុ	ផលប៉ះពាល់
ការកាប់ឈើ និង បរបាញ់ខុសច្បាប់	កំណើនប្រជាជន- ពុំមានផែនការគ្រួសារ និងភាពក្រីក្រ	- សហគមន៍មានចំណេះដឹងតិចតួចអំពីសារសំខាន់នៃធនធានព្រៃឈើ និងធនធានធម្មជាតិ - ក្រុមហ៊ុនដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច - សហគមន៍មួយចំនួនលោភលន់ - ខ្វះមធ្យោបាយផ្សេងក្នុងការចិញ្ចឹមជីវភាព និងពុំមានដីធ្វើស្រែ ឬកសិកម្ម - ប្រជាជនខ្វះការអប់រំ និងខ្វះចំណេះដឹងអំពីច្បាប់	- ប្រជាជនសហគមន៍ ធ្វើចំណាកស្រុក និងទៅប្រទេសផ្សេង ព្រោះពុំមានការងារធ្វើ ឬមុខរបរអ្វីនៅមូលដ្ឋាន - សហគមន៍ច្រើនងាយជឿគេ ឲ្យគេបោក
ខ្វះមូលនិធិសម្រាប់គាំទ្រដល់ការការពារព្រៃឈើ និងធនធានធម្មជាតិហើយសហគមន៍ខ្វះសមត្ថភាព		- មិនអនុវត្តតាមតួនាទីភារកិច្ចកំណត់សម្រាប់សហគមន៍ព្រៃឈើ - គណៈកម្មាធិការមិនមានបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុង - ខ្វះ សាមគ្គីភាព - បាត់បង់គណៈកម្មាធិការ - បាត់បង់ដី និងជីវភាពធ្លាក់ចុះ បង្កឲ្យមានភាពក្រីក្រ - ការល្បាតមើលព្រៃមិនគ្រប់គ្រាន់ -សមាជិកសហគមន៍ពុំជឿគណៈកម្មាធិការ - ខ្វះសមត្ថភាពគ្រប់គ្រង ធ្វើផែនការ និងរកជំនួយ សម្រាប់សហគមន៍ព្រៃឈើ - ខ្វះការគាំទ្រពីភាគីពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗដូចជា រដ្ឋាភិបាល និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល - សមាជិកសហគមន៍មិនទទួលស្គាល់អំពីសារសំខាន់នៃព្រៃសហគមន៍	- សហគមន៍ខ្វះមូលនិធិ គាំទ្រដល់ការការពារព្រៃឈើ និងធនធានធម្មជាតិ - ការធ្វើចំណាកស្រុកចេះតែកើនឡើង - ប្រជាជនកាន់តែក្រទៅៗ - ចំនួនប្រជាជនកើនឡើង ហើយអ្នកចំណូលថ្មីក៏កើនឡើងដែរ - បាត់បង់ព្រៃឈើដោយសារខ្វះការល្បាតព្រៃ - ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងព្រៃ សហគមន៍មានលក្ខខណ្ឌមិនសូវល្អ
ការប្រែប្រួល បរិយាកាសធ្ងន់ធ្ងរ	- ឧស្សាហកម្មភាវូបនីយកម្ម -ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចជំរុញឲ្យមានដី សម្បទានសេដ្ឋកិច្ចកាន់តែច្រើន - ទីផ្សារត្រូវការកសិកម្មពឹងផ្អែកលើបច្ចេកវិទ្យា និងកសិកម្មពឹងផ្អែកលើដើមទុនជាតុបញ្ចូល	-កាប់ព្រៃ -ភ្លើងឆេះព្រៃ -ផ្តល់ដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ចច្រើនថែមទៀត ដោយពុំមានពិគ្រោះយោបល់ជាមួយសហគមន៍ - ការបញ្ចេញកាបូនពីប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍ - ព្រំប្រទល់ដីសម្បទាសេដ្ឋកិច្ចមិនច្បាស់លាស់ ដូច្នេះ ក្រុមហ៊ុនមានដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ចកាប់ឆ្ការព្រៃលើដីសហគមន៍ - ខ្វះថវិកាគាំទ្រដល់ការការពារព្រៃ - ការទន្ទ្រានដីធ្វើកសិកម្មកាន់តែមានច្រើន	

		- ប្រើប្រាស់បច្ចេកទេសទំនើប ឬសម្ភារៈទំនើបសម្រាប់ធ្វើ	- ភាពរាំងស្ងួត និងទឹកជំនន់ - ខ្យល់ព្យុះ - អាកាសធាតុឡើងកំដៅ - ប្រជាជនឈឺកាន់តែច្រើន - ជីវភាពប្រជាជនក្នុង សហគមន៍ធ្លាក់ចុះ - ចោរកម្មមានច្រើន - ប៉ះពាល់ដល់ដំណាំកសិកម្មគ្រប់ប្រភេទ - ការបាក់ដី
		កសិកម្ម	
ដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច និងដីសម្បទានរុករករ៉ែ	-គោលនយោបាយរដ្ឋាភិបាលស្តីពីការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច	- ការអនុវត្តច្បាប់ភូមិបាល និងច្បាប់ព្រៃឈើ នៅមានកម្រិត (មិនបានអនុវត្តច្បាប់ដែលមានស្រាប់ ទាក់ទងនឹងធនធាន ធម្មជាតិ - មិនគោរពអនុក្រឹត្យស្តីពីដីសម្បទាន សេដ្ឋកិច្ច (មានលក្ខខណ្ឌ៥ មុននឹងផ្តល់ដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ចទៅឲ្យក្រុមហ៊ុន) - មិនមានយន្តការតាមដានអំពីការអភិវឌ្ឍដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច ដោយសារ រដ្ឋាភិបាល អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងសហគមន៍ខ្វះ ថវិកា (ខ្វះយន្តការតាមដានការអនុវត្តផែនការរបស់ក្រុមហ៊ុន) - ពុំមានការពិគ្រោះយោបល់ត្រឹមត្រូវជាមួយសហគមន៍មុននឹងផ្តល់ដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ចទៅឲ្យក្រុមហ៊ុន - អំពីពុករលួយពាក់ព័ន្ធនឹងការផ្តល់ដី សម្បទានសេដ្ឋកិច្ច នៅស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធនឹងការផ្តល់ដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច - រដ្ឋាភិបាលមានគោលនយោបាយកម្មសិទ្ធិដីធ្លីមិនទាន់គ្រប់គ្រាន់ក្នុងការផ្តល់កម្មសិទ្ធិដីធ្លី និងព្រៃឈើសមូហភាពទៅឲ្យ សហគមន៍។ - ពុំមានការវាយតម្លៃស្ថានភាព្រៃឈើ មុនផ្តល់ដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ចទៅឲ្យក្រុមហ៊ុន (ពុំមានកំណត់ចំណាក់ថ្នាក់ប្រភេទនៃព្រៃឈើមុននឹងផ្តល់ដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ចដូចជាតំបន់ណាទុកជាដីកសិកម្ម ទុកជាដីព្រៃ និងទុកជាដីសហគមន៍)	-បង្កឲ្យសហគមន៍កាន់តែក្រ ព្រោះបាត់បង់ដីកសិកម្ម និងដីព្រៃ -ប្រជាជនធ្វើចំណាកស្រុកច្រើន -ពលកម្មកុមារ ដោយសារជីវភាព ក្រក្រី -ប៉ះពាល់ដល់សុខភាពសហគមន៍ និងអំពើហិង្សា -កុមារទៅសាលារៀនមិនជាប់លាប់ -បាត់បង់ព្រៃឈើ ជីវចម្រុះ និងដែនជម្រកសត្វព្រៃ -ការប្រែប្រួលបរិយាកាសដូចជាទឹកជំនន់ និងរាំងស្ងួត -បាត់បង់ដីសហគមន៍ និងដីព្រៃ ដែលជាកម្មសិទ្ធិស្របច្បាប់របស់ សហគមន៍

ការអនុវត្តច្បាប់ពាក់ព័ន្ធនឹង ការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើនិង ធនធានធម្មជាតិនៅ មានកម្រិត		- ខ្វះចំណេះដឹង មិនស្គាល់ភាគីពាក់ព័ន្ធ - រដ្ឋាភិបាលខ្វះថវិកា និងប្រាក់ខែទាប - ខ្វះការយល់ដឹងនិងការលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីច្បាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងការគ្រប់គ្រង ព្រៃឈើនិងធនធានធម្មជាតិ - អំពើពុករលួយ និងបក្សពួកនិយមនៅតាម ស្ថានប័នបច្ចេកទេស - សហគមន៍ខ្វះការប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាល - សហគមន៍ខ្វះចំណេះដឹងអំពីច្បាប់ និងបទបញ្ញាពាក់ព័ន្ធនឹងធនធានធម្មជាតិ និងព្រៃឈើ - សហគមន៍ខ្លាចមិនហានតវ៉ាទាមទារសិទ្ធិ ស្របច្បាប់ អំពីព្រៃឈើ និងធនធានធម្មជាតិ -ស្ថាប័នបច្ចេកទេស ធ្វើការយឺតនិងបក្ស ពួកនិយម -ខ្វះយន្តការតាមដានការអនុវត្តច្បាប់ -ពុំមានការជំរុញនិងលើកទឹកចិត្តឲ្យប្រជាជន ស្វែងយល់អំពីច្បាប់ និងសារាចរនានា	-បទល្មើសព្រៃឈើជាច្រើន បានកើនឡើង -ជំរុញឲ្យការប្រើប្រាស់ផលិតផលក្រៅពីឈើមានកា រធ្លាក់ចុះ -បាត់បង់ធនធានធម្មជាតិនិងព្រៃឈើ -អំពើពុករលួយកើនឡើងក្នុង ប្រព័ន្ធរដ្ឋាភិបាល -សេវារដ្ឋមានតិចតួច -សហគមន៍កាន់តែក្រ

ថ្ងៃទី២ (១២ តុលា ឆ្នាំ២០១១)

លោកស្មឿន បូរ័ត្ន បានចែកសិក្ខាកាមជាប្រាំក្រុម៖

- ក្រុមគម្រោង REDD
- ក្រុមព្រៃសហគមន៍
- ក្រុមតំបន់ការពារដីសហគមន៍
- ក្រុមពិភាក្សាខេត្តព្រះវិហារ និងកំពង់ធំ
- និងក្រុមពិភាក្សាខេត្តរតនគីរី

ដើម្បីចែករំលែកបទពិសោធន៍ ពាក់ព័ន្ធនឹងគំនិតផ្តួចផ្តើមការពារដី ព្រៃឈើ និងធនធានធម្មជាតិ ៖

- តើត្រូវបង្កើតគំនិតផ្តួចផ្តើមនេះយ៉ាងដូចម្តេចដែរ? រៀបចំរចនាសម្ព័ន្ធដូចម្តេច?អនុវត្តយ៉ាងដូចម្តេច? គ្រប់គ្រងដូចម្តេច និងទទួលហិរញ្ញវត្ថុដូចម្តេច?
- តើសហគមន៍មូលដ្ឋានចូលរួម សម្រេចចិត្តយ៉ាងដូចម្តេច? មានអំណាចសម្រេចចិត្តយ៉ាងដូចម្តេច?
- តើសហគមន៍មូលដ្ឋានបានប្រយោជន៍ដូចម្តេច (ឬមិនបាន)? តើការបែងចែកតួនាទីភារកិច្ចនិងប្រយោជន៍ឲ្យស្មើគ្នា ឬមិនស្មើគ្នា
- តើគំនិតផ្តួចផ្តើមនេះមានប្រសិទ្ធភាពក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈម ដែលបានលើកឡើងកាលពីថ្ងៃទីមួយយ៉ាងដូចម្តេច? ហើយតើគំនិតផ្តួចផ្តើមនេះការពារដី ព្រៃឈើ និងធនធានធម្មជាតិដូចម្តេច?

ក្រុម១ ៖ ក្រុមគម្រោង REDD

ចាប់ផ្តើមគម្រោងREDD :

១. CFMC និងបណ្តាញសហគមន៍ព្រៃឈើ

- សហគមន៍ត្រូវបានទទួស្គាល់ជាផ្លូវការដោយរដ្ឋបាលព្រៃឈើ និងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន (ចរចាជាមួយគណៈកម្មការដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច អំពីព្រំប្រទល់ដីសហគមន៍ព្រៃឈើ)
- នៅថ្ងៃទី៤ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៩ សហគមន៍ព្រៃឈើបានព្រមព្រៀង ជាមួយការិយាល័យរដ្ឋបាលព្រៃឈើ
- បង្កើនការយល់ដឹង និងកសាងសមត្ថភាព របស់ CFMC និងសមាជិកពាក់ព័ន្ធ នឹងគម្រោងREDD និងអំពីការប្រែប្រួលបរិយាកាស
- ផ្សព្វផ្សាយអំពីគុណប្រយោជន៍នៃគម្រោងឥណទានកាបូន ដោយប្រើវីដេអូ
- ធ្វើដីគំរូ (ចុះបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌ)
- កំណត់តំបន់សម្រាប់ដាំដើមឈើឡើងវិញ តំបន់កាប់ព្រៃ និងស្ថានភាពព្រៃឈើ
- ចូលរួមក្នុងដំណើរការវាយតម្លៃជនបទតាមវិធីសាស្ត្រចូលរួម (PRA')
- ធ្វើអង្កេតអំពីជីវចម្រុះក្នុងតំបន់ព្រៃសហគមន៍

- ផ្ទៀតផ្ទាត់ឲ្យត្រឹមត្រូវដោយអ្នកឯករាជ្យអំពីគំរូប្លង់ដី
- ដាក់បង្គោលកំណត់ព្រំដែន និងសង់ការិយាល័យការពារ និងស្លាកសញ្ញា សម្គាល់ព្រៃសហគមន៍
- ចុះល្បាតព្រៃ
- បញ្ជូនរបាយការណ៍ និងបណ្តឹងអំពីការកាប់ឈើខុសច្បាប់ ទៅឲ្យរដ្ឋបាលព្រៃឈើ
- ទំនាក់ទំនងជាមួយបណ្តាញថ្នាក់ជាតិ និងចែករំលែកបទពិសោធន៍

២. សេចក្តីព្រាងផែនការគម្រោង REDD

- ពង្រៀងផែនការគំរោងរ៉េដ
- ចុះល្បាតព្រៃ នៅតាមព្រៃសហគមន៍ចំនួន១៣កន្លែង
- ដាក់បង្គោលសម្គាល់ព្រៃសហគមន៍
- ដាក់ស្លាកសញ្ញាសម្គាល់ព្រៃសហគមន៍
- សង់ការិយាល័យការពាររបស់ CFMC
- សង់ផ្លូវ
- ផ្គត់ផ្គង់សម្ភារៈឲ្យក្រុមល្បាតព្រៃ
- លើកកម្ពស់ជីវភាពរស់នៅ
- កសាងសមត្ថភាពរបស់CFMC/Sub-CFMC និងសមាជិក
- ផ្សព្វផ្សាយអំពីគម្រោងរ៉េដ ដល់សមាជិកព្រៃសហគមន៍ ទាំងក្នុង និងក្រៅព្រៃសហគមន៍
- បង្កើតគណៈកម្មាធិការទប់ស្កាត់រាល់ការកាប់ឈើខុសច្បាប់

៣. រចនាសម្ព័ន្ធបណ្តាញព្រៃសហគមន៍ នៅថ្នាក់ខេត្តឧត្តរមានជ័យ

១. ប្រធានបណ្តាញសហគមន៍ព្រៃឈើ
២. អនុប្រធានបណ្តាញសហគមន៍ព្រៃឈើ
៣. លេខាធិការ (ប្រុស)
៤. គណនេយ្យ (ស្ត្រី)
៥. សមាជិកប្រាំបួនរូប

តួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវរបស់បណ្តាញព្រៃសហគមន៍

- កិច្ចប្រជុំបណ្តាញប្រចាំត្រីមាស
- រៀបចំបណ្តឹង
- ជួយសម្របសម្រួលការងារជាមួយសហគមន៍ និងភាគីពាក់ព័ន្ធ
- ទំនាក់ទំនងជាមួយអាជ្ញាមូលដ្ឋាន

- រៀបចំផែនការ និងអនុវត្តផែនការ
- ចូលរួមជាមួយបណ្តាញទាំងថ្នាក់ជាតិ និងមូលដ្ឋាន
- ចូលរួម និងផ្តល់ភស្តុតាងពាក់ព័ន្ធនឹងការកាប់ឈើខុសច្បាប់ដល់តុលាការ
- ស្វែងរកមេធាវីដើម្បីគាំទ្រសហគមន៍
- កៀរគរការចូលរួមរបស់សហគមន៍ និងបញ្ជូនទៅយន្តការតែមួយ
- ទំនាកទំនងជាមួយអង្គការជាតិ និងអន្តរជាតិ
- ផ្សព្វផ្សាយក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ និងសារប្រយោជន៍នៃការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើ និងធនធានធម្មជាតិប្រកបដោយនិរន្តរភាពពីការប្រើប្រាស់ ផលិតផលមិនមែនឈើឲ្យមាននិរន្តរភាព

ក្រុម២ ៖ ក្រុមព្រៃសហគមន៍នៅខេត្តឧត្តរមានជ័យ

តើគំនិតផ្តួចផ្តើមអ្វីដែលអាចធ្វើកើត ? តើត្រូវរៀបចំរចនាសម្ព័ន្ធយ៉ាងដូចម្តេច អនុវត្តយ៉ាងដូចម្តេច គ្រប់គ្រងយ៉ាងដូចម្តេច និងផ្តល់ហិរញ្ញវត្ថុយ៉ាងដូចម្តេច ?

- ផ្សព្វផ្សាយអំពីសារប្រយោជន៍នៃព្រៃសហគមន៍
- ដាក់បង្គោលព្រំប្រទល់ និងស្លាកសញ្ញាសម្គាល់ព្រៃសហគមន៍
- ចែកក្រុមដើម្បីការពារ និងល្បាតព្រៃឈើ
- សង់ការិយាល័យការពារព្រៃឈើ
- ស្វែងរក UTM របស់ GPS
- សហការជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធគន្លឹះៗ
- ល្បាតព្រៃ និងហាមឃាត់ការកាប់ឈើខុសច្បាប់
- ផ្តល់ភស្តុតាងអំពីអំពីខុសច្បាប់ដល់ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ

រចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រង

១. ប្រធានសហគមន៍ព្រៃឈើ
២. អនុប្រធានសហគមន៍ព្រៃឈើ
៣. លេខាធិការ (ប្រុស)
៤. គណនេយ្យ (ស្ត្រី)
៥. ការល្បាតព្រៃ
៦. ការដាំដើមឈើឡើងវិញ

សកម្មភាពគន្លឹះៗដែលបានអនុវត្តកន្លងមក

- បង្កើតផែនទីផ្លូវការ
- ចាត់ចែងក្រុម និងកៀរគរឲ្យមានការចូលរួម

- ជ្រើសតំណាងក្រុម
- ជ្រើសរើសគណៈកម្មាធិការ និងអនុគណៈកម្មាធិការ
- ទទួលស្គាល់ជាផ្លូវការ ដោយប្រធានឃុំ ដូចជា ដីការ ច្បាប់ និងបទបញ្ជា
- សេចក្តីណែនាំរបស់ក្រសួងអំពីសហគមន៍ព្រៃឈើ
- តំបន់មានសក្តានុពលខ្ពស់ ត្រូវទទួលការយល់ព្រមពីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រម៉ាញ់ និងនេសាទ
- ស.ជ.ណ ពាក់ព័ន្ធនឹងគម្រោងREDD ចេញដោយខុដ្ឋកាល័យក្រសួង
- កិច្ចព្រមព្រៀងរវាងរដ្ឋបាលព្រៃឈើ និងCFMC

តើសហគមន៍មូលដ្ឋានទទួលបានប្រយោជន៍អ្វីខ្លះ

- រួមចំណែកដោយសមាជិកសហគមន៍ព្រៃឈើ
- បង្កើតក្រុមជួយខ្លួនឯង
- ផ្តល់មូលនិធិដោយCDA Oxfam-GBUNDP និងមនុស្សធម៌

តើគំនិតផ្តួចផ្តើមនេះមានប្រសិទ្ធភាពយ៉ាងណា ក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមដែលបានពិភាក្សាថ្ងៃទី១

- សហគមន៍ចូលរួមក្នុងការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ និងអនុវត្តផែនការគ្រប់គ្រងសហគមន៍
- ចូលរួមវគ្គបណ្តុះបណ្តាលអំពីការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើ
- ចូលរួមផ្តល់ព័ត៌មានអំពីសកម្មភាព និងបង្ហាញទីតាំងឲ្យបានច្បាស់លាស់
- ដឹកនាំរាល់ការទទួលខុសត្រូវកម្រិតខ្ពស់
- សហប្រតិបត្តការ និងផ្តល់ព័ត៌មានឲ្យអាជ្ញាធរ និងភាគីពាក់ព័ន្ធ អំពីពេលវេលាសារប្រយោជន៍ និងបែងចែក
- សមាជិកព្រៃសហគមន៍ងាយស្រួល និងមានឱកាសទទួលប្រយោជន៍ពី NTFP
- តម្លាភាពក្នុងការចែករំលែកផលចំណេញ
- សមាជិកសហគមន៍ជាអ្នកកំណត់តំបន់ព្រៃឈើដែលត្រូវការការ

ក្រុម៣ ៖ ក្រុមតំបន់ការពារព្រៃសហគមន៍

យុទ្ធសាស្ត្រគម្រោង

- យោងតាមតំបន់គម្រោងរបស់សហគមន៍ និងតំបន់អភិរក្សសត្វព្រៃ
- ផ្សព្វផ្សាយអំពីគុណប្រយោជន៍នៃព្រៃឈើដល់ប្រជាពលរដ្ឋ
- កំណត់ព្រំប្រទល់ឲ្យច្បាស់លាស់ និងបង្កើតផែនទីសម្រាប់ CPA

រចនាសម្ព័ន្ធ

- ចាត់ចែងក្រុម
- ជ្រើសរើសអនុគណៈកម្មាធិការភូមិ
- ជ្រើសរើសគណៈកម្មាធិការនៅកម្រិតឃុំ
- ចាត់ចែងរៀបចំឯកសារផ្លូវការ ទៅឲ្យក្រសួង ដើម្បីទទួលស្គាល់គណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ ជាផ្លូវការ

ថវិការ

- គាំទ្រដោយសហភាពអ៊ឺរ៉ុប និងCDA ព្រមទាំងសហការជាមួយអភិបាលខេត្ត

សហគមន៍ចូលរួមក្នុងការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ

- មានការយល់ដឹងអំពីច្បាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងធនធានធម្មជាតិ
- ស្ម័គ្រចិត្តចូលរួមក្នុងព្រៃ
- ចូលរួមជាមួយប្រធានភូមិ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ និងខេត្ត
- ចូលរួមដោយវិទ្យាស្ថានគូលេនព្រហ្មទេព និងមន្ទីរបរិស្ថានខេត្តផលប្រយោជន៍ និងការបែងចែក
- ផលប្រយោជន៍បានពីNTFPs រួមមាន ៖ ទំពាំងបាយជូគ្រាម ផ្សិត ផ្ដៅ អុស ខ្ទាយ អ៊ូគីដេរ MtangPrie និងពន្លៃ

ប្រសិទ្ធភាព

-ការពារដី៥៩២៩ហិចតា រួមមាន ៖ ដី១១២៥ហិចតា នៅព្រះពន្លៃ (ពីរភូមិ) ដី២៧២៨ហិចតា នៅ ត្រពាំងប្រាសាទ (៥ភូមិ) និងដី២០៧៦ហិចតា នៅអំពិល (៤ភូមិ)។

ផ្សេងៗ

-សំណូមពរឲ្យ CDA ដាក់បង្គោល និងស្លាកសញ្ញាសម្គាល់ ព្រៃសហគមន៍ឲ្យកាន់តែឆាប់
-សំណូមពរឲ្យCDA គាំទ្រដល់សហគមន៍របស់យើង

ក្រុម៤ ៖ ក្រុមខេត្តមណ្ឌលគីរី និងរតនៈគិរី

សហគមន៍ព្រៃឈើ

- ជ្រើសគណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងព្រៃសហគមន៍
- ដាក់លិខិតផ្លូវការជូនក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រម៉ាញ់ និងនេសាទ ដើម្បីអនុម័ត
- ចាត់ចែងបណ្តាញសហគមន៍
- ផ្សព្វផ្សាយ និងដាក់សញ្ញាក្នុងព្រៃ
- ចេញល្បាតព្រៃជាប្រចាំ
- ដាក់បង្គោលជាំវិញព្រៃសហគមន៍
- រាយការណ៍ជូនមន្ត្រីរដ្ឋបាលព្រៃឈើ និងWCS
- សិក្សាបន្ថែមទៀតអំពីផលប៉ះពាល់
- ជួយប្រជុំជាប្រចាំ ដើម្បីឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីលទ្ធផលនៃការចុះល្បាតព្រៃ
- សហការជាមួយអាជ្ញាធរ
- តាមដាន និងវាយតម្លៃ

រចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រងព្រៃសហគមន៍

១. ប្រធាន
២. អនុប្រធាន
៣. លេខាធិការ (ប្រុស)
៤. គណនេយ្យ (ស្រ្តី)
៥. សមាជិក
៦. សហគមន៍

សហគមន៍គាំទ្រដោយអង្គការរួមមាន ៖

- សម្ភារៈរួមមាន (អង្រឹង មុង អាវភ្លៀង ....)
- អាហារធម្មតា
- ថ្នាំពេទ្យ និងដឹងជញ្ជូន
- កិច្ចប្រជុំ

សហគមន៍ចូលរួមក្នុងការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើ និងធនធានធម្មជាតិ

- ចូលរួមក្នុងសកម្មភាពតស៊ូមតិ
- ចូលរួមក្នុងការបង្កើតគណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងព្រៃសហគមន៍
- ចូលរួមក្នុងការអនុវត្តសកម្មភាពទាំងអស់របស់ព្រៃសហគមន៍(ជាំបង្គោល និងហាមឃាត់ការកាប់ឈើខុសច្បាប់)
- ចូលរួមវិភាគទានពេលវេលា ក្នុងសហគមន៍ និងគណៈកម្មាធិការសហគមន៍
- ចូលរួមវិភាគទានជាថវិកា

ផលប្រយោជន៍ និងការបែងចែក

- និរន្តរភាពព្រៃឈើ
- គាំទ្រ និងជួយដល់សហគមន៍តាមតម្រូវការ ដូចជាឈើ និងNTFPs
- ចែករំលែកបទពិសោធល្អៗ អំពីការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើ ដល់សហគមន៍ផ្សេងៗ

ប្រសិទ្ធភាព

- មិនទាន់ល្អ ឬកំពុងដំណើរការ ក្នុងការបង្កើតសហគមន៍ព្រៃឈើ
- ការគាំទ្ររបស់អាជ្ញាធរមូលដ្ឋានដល់សហគមន៍ព្រៃឈើមានតិចតួច

ក្រុម៥ ៖ ក្រុមពិភាក្សាអំពីខេត្តកំពង់ធំ និងព្រះវិហារ

តំបន់ការពារសហគមន៍ (CPA)

ជនបង្គោលត្រូវបានជ្រើសរើសដោយអង្គការ IRAM និងICSO នៅថ្នាក់ភូមិ

- ផ្សព្វផ្សាយដល់ប្រជាពលរដ្ឋអំពីការបង្កើតតំបន់ការពារសហគមន៍
- ការពារព្រៃ និងធនធានធម្មជាតិ
- ជ្រើសរើសអ្នកស្មគ្រចិត្តឲ្យផ្តល់សេវាដល់សហគមន៍ក្នុងការសម្របសម្រួលរកឯកសារពាក់ព័ន្ធ សម្រាប់ផ្តល់ទៅឲ្យភាគីពាក់ព័ន្ធ
- កំណត់ទីតាំងភូមិសាស្ត្រ និងព្រាងផែនទី
- ជួបប្រជុំជាមួយប្រជាពលរដ្ឋ និងរកស្នាមមេដៃប្រជាពលរដ្ឋក្នុងភូមិ ដើម្បីដាក់សំណើទៅក្រសួងបរិស្ថាន ដើម្បីបង្កើតតំបន់ការពារសហគមន៍
- ក្រសួងបរិស្ថានវាយតម្លៃស្ថានភាពនៃតំបន់ព្រៃ និងពិគ្រោះយោបល់។

រចនាសម្ព័ន្ធ

ជ្រើសរើសប្រធានក្រុម អនុប្រធាន ទីប្រឹក្សា អ្នកសម្របសម្រួលត្រូវទទួលស្គាល់ដោយ ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាឃុំ និងក្រសួងបរិស្ថាន ហើយអង្គការ ICSO ជាអ្នកផ្តល់ការ បណ្តុះបណ្តាល។

ថវិកា

រួមចំណែកវិភាគទានដោយសហគមន៍ និងICSO (ផ្សព្វផ្សាយ ពិគ្រោះយោបល់ បណ្តុះបណ្តាល និងរួមចំណែកពេលវេលា ផលប្រយោជន៍ និងការបែងចែក

- មានសិទ្ធិរៀបចំផ្ទះសម្បែង និងសង់ផ្ទះ ឲ្យស្របតាមច្បាប់របស់សហគមន៍
- ប្រសិទ្ធភាពក្នុងការការពារ និងរកដំណោះស្រាយ
- ការទប់ស្កាត់ការកាប់ឈើខុសច្បាប់ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពរបស់សហគមន៍ ត្រូវទទួលស្គាល់ដោយច្បាប់ និងមានការចូលរួមពីសំណាក់អាជ្ញាមូលដ្ឋាន ក្រសួងបរិស្ថាន និងសហគមន៍
- មានជម្លោះជាច្រើន ត្រូវបានដោះស្រាយ ប្រសិនបើគណៈកម្មាធិការមិនដោះស្រាយបញ្ហានោះបានទេ ដាក់សំណើទៅក្រសួងបរិស្ថានដោះស្រាយ

ថ្ងៃទី៣ (១៣ តុលា ឆ្នាំ២០១១)

កំណត់យុទ្ធសាស្ត្រ

លោកឈី បូរ៉េត បានបូកសរុបសង្ខេបលទ្ធផលសិក្ខាសាលាថ្ងៃទី២ ចែករំលែកបទពិសោធន៍ ពាក់ព័ន្ធនឹងការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ។ ក្រោយពីលោក ហ៊ាន ប៊ុនធៀង មកពីវេទិកាអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល បានង្ហាញអំពីបច្ចុប្បន្នភាពពាក់ព័ន្ធនឹងរ៉េដ និងធនធានធម្មជាតិ។ លើសពីនេះទៀត លោកបូរ៉េតក៏បានង្ហាញអំពីព្រៃសហគមន៍ និងរ៉េដ។ ហើយក្រោពីលោកបានបង្ហាញ គាត់បានចែកសិក្ខាកាមជាក្រុមតូចៗចំនួនពីរៈ

1. ខេត្តមណ្ឌលគីរី រតនៈគីរី ព្រះវិហារ និងកំពង់ធំ
2. ក្រុមរ៉េដ ក្នុងខេត្តឧត្តរមានជ័យ

ដោយអនុវត្តតាមសំណួរណែនាំដូចខាងក្រោម ៖

ក្រុមពិភាក្សាអំពីសំណួរយុទ្ធសាស្ត្រ

- តើសហគមន៍អាចធ្វើអ្វីខ្លះដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាសមូហភាពឲ្យបានពេញលេញ បញ្ហាដីធ្លី ព្រៃឈើ និងធនធានធម្មជាតិ? (ស្វែងរកសកម្មភាពទាំងថ្នក់ជាតិ និងថ្នាក់ជាតិ)

- តើអ្នកណាអាចមានលទ្ធភាពជួយសហគមន៍ ក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហារួមខាងលើឲ្យបានពេញលេញ? ស្វែងរកអ្នកសកម្មពាក់ព័ន្ធ ក្នុងការជួយដោះស្រាយបញ្ហាបានដូចជារដ្ឋបាលព្រៃឈើ CDA អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ព្រះសង្ឃ ....។ល។
- តើអ្នកណាអាចជួយរារាំង ឬទប់ស្កាត់អ្នក? (សហគមន៍)
- តើផែនការលើរបាំងរារាំងត្រូវធ្វើយ៉ាងដូចម្តេច?

ក្រុម ៖ ខេត្តមណ្ឌលគីរី រតនៈគីរី ព្រះវិហារ និងកំពង់ធំ

១. យុទ្ធសាស្ត្រ

- ត្រូវមានប្រជាពលរដ្ឋ និងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋានចូលរួម
- ត្រូវមានរចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រង
- ត្រូវមានការទទួលស្គាល់ដោយស្ថាប័ន និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល
- ត្រូវដាក់បង្គោលព្រំ ដោយមានការឯកភាពជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធ ជុំវិញព្រំប្រទល់ ព្រៃសហគមន៍ /CPA
- ផ្សព្វផ្សាយអំពីផលប្រយោជន៍ និងគោលការណ៍ណែនាំអំពីព្រៃសហគមន៍ត្រូវមានសហគមន៍ចូលរួមក្នុងការសម្រេចចិត្ត

រចនាសម្ព័ន្ធ

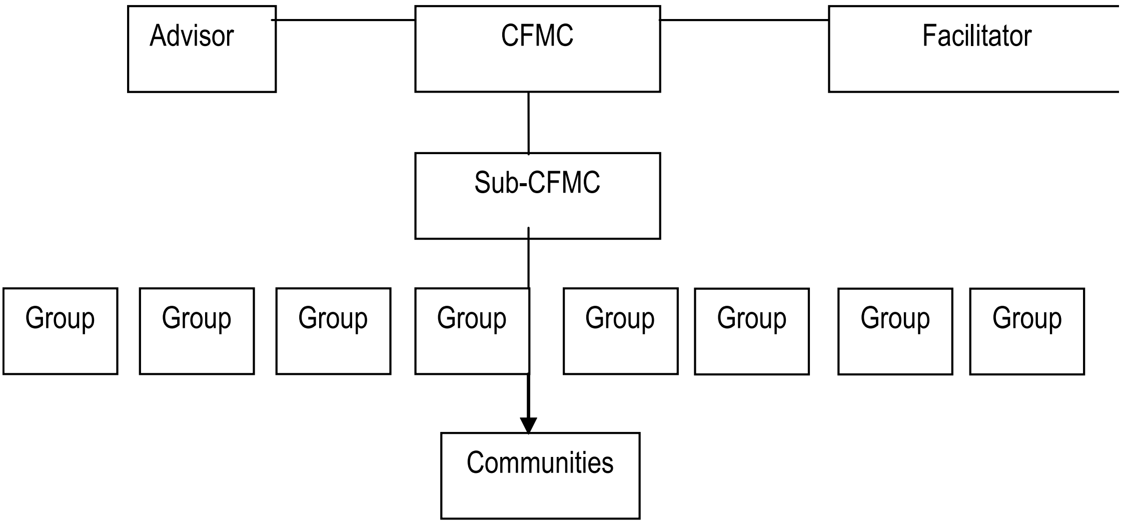

ផលប្រយោជន៍ និងការបែងចែក

- ត្រូវមានបទបញ្ញា និងច្បាប់
- ត្រូវអនុវត្តគោលនយោបាយឲ្យបានសកម្ម តាមការកំណត់
- ត្រូវចូលរួមក្នុងដំណើរការចែករំលែកផលប្រយោជន៍

តំណាងសហគមន៍

- ប្រព័ន្ធបោះឆ្នោតបានទទួលការគាំទ្រដោយប្រជាពលរដ្ឋ
- ជ្រើសរើសតំណាងដែលមានសមត្ថភាព និងអាចជួយរួមចំណែក

ព័ត៌មាន

- តើត្រូវបង្កើតសហគមន៍ព្រៃឈើដូចម្តេច?
- ស្គាល់ពីពេលវេលាក្នុងការចាត់ចែងព្រៃសហគមន៍
- តើមានស្ថាប័នប៉ុន្មានចូលរួមក្នុងដំណើរការព្រៃសហគមន៍?
- ស្គាល់ពំពីសិទ្ធិ
- កំណត់ស្លាកសញ្ញាសម្គាល់ព្រំប្រទល់
- ស្គាល់អំពីសារប្រយោជន៍នៃការចាត់ចែង និងគ្រប់គ្រងព្រៃសហគមន៍

ឱកាស និងការពង្រឹង

- គាំទ្រដោយសហគមន៍ អង្គការសង្គមស៊ីវិល រដ្ឋបាលព្រៃឈើ ក្រសួងបរិស្ថាន និងរដ្ឋអំណាចមូលដ្ឋាន
- ចែករំលែក និងផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានដល់គ្នាទៅវិញទៅមក

ក្រុមរ៉េដ : បណ្តាញសហគមន៍ព្រៃឈើ នៅថ្នាក់ខេត្ត នៅឧត្តរមានជ័យ

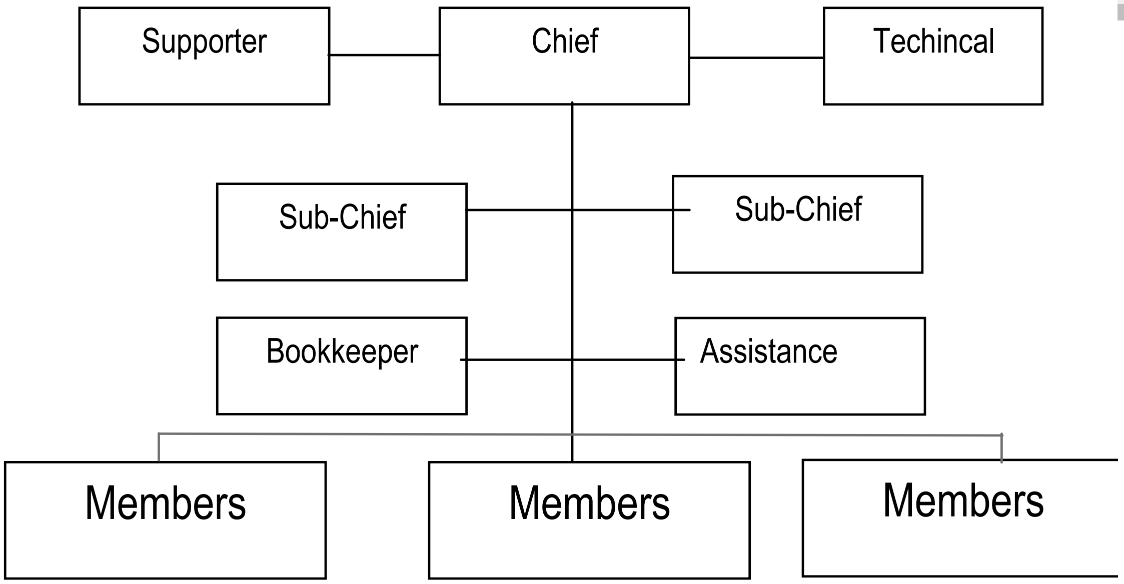

ផលប្រយោជន៍ និងការបែងចែក

- ការពិគ្រោះយោបល់នៅតាមសហគមន៍
- ជួបជាមួយsub-CFMC នៅថ្នាក់ភូមិចូលរួម
- ថ្នាក់ជាតិត្រូវអញ្ជើញតំណាងសហគមន៍ព្រៃឈើក្នុងការពិគ្រោះយោបល់ ដោយអញ្ជើញតាម រយៈអង្គការ
- CFMC បានពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន
- ថ្នាក់ជាតិត្រូវបង្កបរិយាកាសផ្តល់សិទ្ធិឲ្យតំណាងសហគមន៍ព្រៃឈើចូលរួមបញ្ចេញមតិ មិនត្រូវជំទាស់ មិនផ្តល់ឱកាសទេ
- កិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់ និងឯកសារគួរជាភាសាខ្មែរ មិនគួរភាសាបរទេស
- គួរចែករបៀបវារៈ និងឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹងសហគមន៍ យ៉ាងហោចណាស់ ៥ថ្ងៃមុនកិច្ចប្រជុំ

ដើម្បីធានាឲ្យមានតំណាងចូលរួមក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្រ្តរ៉េដថ្នាក់ជាតិឆ្នាំ២០១៤

- តំណាងគួរជ្រើសរើសចេញពីសហគមន៍
- មានសមត្ថភាព និងស្មោះត្រង់
- លះបង់ពេលវេលាផ្ទាល់ខ្លួន ដើម្បីប្រយោជន៍រួម
- តំណាងត្រូវមានការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ និង
- ផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានដល់CFMC និងសមាជិកព្រៃសហគមន៍ អំពីលទ្ធផលនៃកិច្ចប្រជុំ

ព័ត៌មាន

- រូបភាពត្រូវច្បាស់ ដោយសរសេរជាភាសាខ្មែរ និងដាក់រូបភាពក្នុងឯកសារ
- ចែករំលែកផលប្រយោជន៍ដល់សហគមន៍ដោយផ្ទាល់
- ធ្វើយ៉ាងណាឲ្យសហគមន៍ និងអ្នកចូលរួមទុកចិត្ត និងចូលរួមពេញលេញ
- ផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានឲ្យបានទូលំទូលាយដល់អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន
- ចាត់ចែងបណ្តាញ និងចែករំលែកព័ត៌មានគ្នាទៅវិញទៅមក ប្រកបដោយ តម្លាភាព

អនុសាសន៍

គួរទទួលបានការគាំទ្រក្នុងការចែករំលែកព័ត៌មាននៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ស្ថាប័ន អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន និងផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានដល់សហគមន៍។

កំពង់ធំ

កំពង់ធំ

សិក្ខាសាលាអប់រំផ្សព្វផ្សាយលើកទីពីរ ត្រូវបានរៀបចំឡើងក្នុងខេត្តខេត្តកំពង់ធំ មាន រយៈពេល០២ថ្ងៃគឺចាប់ពីថ្ងៃទី ១៦-១៧ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១២នៅ បរិវេណសណ្ឋាគារអារុណរះ ។ មានអ្នកចូលរួមសរុបចំនួន ៧១នាក់ក្នុងនោះស្រីចំនួន១៨នាក់ ដែលជាតំណាងមកពី៖

- Community Forestry and Protected Areas
- Indigenous Rights Active Members
- Community Forestry committees
- អង្គការដៃគូររួមមាន
- ម្លប់បៃតង
- BFDK
- RECOFTC (Center for People and Forests)
- EHE
- NGO Forum on Cambodia
- IDEA
- EWMI
- AEC
- AFD
- CPN
- បុគ្គលិកមកពីមន្ទីរបរិស្ថាន និងខណ្ឌ រដ្ឋបាលព្រៃឈើខេត្តកំពង់ធំ

ប្រធានបទសំខាន់ៗ

កម្មវិធីនៅក្នុងសិក្ខាសាលាអប់រំផ្សព្វផ្សាយក្នុងខេត្តកំពង់ធំនេះ រួមមាន៖

1.ខ្សែភាពយន្តឯកសារស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងបទពិសោធន៍ដែលទាក់ទងទៅនឹងគម្រោង រេដបូក ក្នុងខេត្តឧត្តមានជ័យ
2.បទបង្ហាញស្តីពី ទំនោរនៃវិស័យព្រៃឈើ និងនិន្នាការអភិវឌ្ឍន៍នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ រេដបូកការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងជនជាតិដើមភាគតិច និងការព្រួយបារម្ភរបស់ពួកគេ។ផែនទីបង្ហាញផ្លូវរេដបូកនៅកម្ពុជា និងការរួមបញ្ចូលតួនាទីសង្គមស៊ីវិលទៅក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ផែនទីបង្ហាញផ្លូវរេដបូក

កិច្ចពិភាក្សា និង លទ្ធផលសិក្ខាសាលា

ថ្ងៃទី១៖ ១៦ កុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១២

ចំណាប់អារម្មណ៍របស់លោក អ៊ុន យិត នាយរងខណ្ឌរដ្ឋបាលព្រៃឈើខេត្តកំពង់ធំៈ

ការគំរាមកំហែងដែលបណ្តាលមកពីបំរែបំរួលអាកាសធាតុគឺមានលក្ខណៈជាសកលដែលបង្ករអោយកើតមានឡើងនូវខ្យល់ព្យុះ ទឹកជំនន់ និង ការរអិលបាក់ដី ហើយទាំងនេះគឺបណ្តាលមកពីការបាត់បង់ព្រៃឈើ។

លោកបានបន្ថែមទៀតថាប្រទេសកម្ពុជាជាប្រទេសសំបូរព្រៃឈើមានជាង១៣លានហិកតា រឺប្រមាណជា៧៣ភាគរយដោយឡែកនៅកំពង់ធំមានប្រមាណជា៦៤៣ពាន់ហិកតាប៉ុណ្ណោះ។ ការប្រែប្រួលនៅអំឡុងឆ្នាំ២០០០ មកពីតំលៃដីឡើងថ្លៃ ដែលជំរុញអោយមានការកាប់ឈើ ការរានដីសំរាប់កសិកម្មមានដំឡូងមី និង ចំការកៅស៊ូជាដើមហើយកំណើននៃការផ្តល់ដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ចគឺមានកំណើនយ៉ាងខ្លាំង ហើយក្នុងនោះក៏មានការកាប់ពីប្រជារដ្ឋមកពីខេត្តនានាផងដែរ ហើយពួកគាត់មិនបានប្រើប្រាស់ដីនោះទេពេលមានអ្នកមានលុយទិញគាត់ក៏លក់ ហើយបន្តទៅកាប់កន្លែងផ្សេងទៀត។

ទាក់ទងនឹងការរៀបចំសិក្ខាសាលាថ្ងៃនេះនឹងផ្ញើរនូវសារដ៏មានសារៈសំខាន់ណាស់ ស្តីអំពីផលប៉ះពាល់នៃការបាត់បង់ព្រៃឈើ។ ម្យ៉ាងវិញទៀតសិក្ខាសាលានេះមានគោលបំណងលើកទឹកចិត្ត និងជំរុញការថែរក្សាព្រៃឈើ ដើម្បីស្តារស្ថានភាពគំរបព្រៃឈើយើងឡើងវិញនិងឈានទៅលក់កាបូនឥណទានផងដែរ។

មតិចំណាប់អារម្មណ៍របស់លោកលី កាណារ៉ា អនុប្រធានមន្ទីរបរិស្ថានខេត្តកំពង់ធំៈ

សិក្ខាសាលាថ្ងៃនេះគឺជាប្រធានបទដ៏សំខាន់ដែលបានគូសបញ្ជាក់អំពីផលប៉ះពាល់ដល់ការរស់នៅប្រចាំថ្ងៃរបស់ប្រជាពល។ ការកាប់ព្រៃឈើធ្វើផ្ទះ ធ្វើចំការ និងសាងសង់ហេដ្ឋារចនាសម្ពន្ធ័ក៏ជាមូលហេតុនៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុផងដែរ ហើយទង្វើរទាំងនេះសុទ្ធសឹងតែមានការប៉ះពាល់ដល់ជំរើសជីវភាពរបស់ប្រជាជន។រាជរដ្ឋាភិបាលបានសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ចដាំកៅស៊ូ ពេលដែលកំពុងឈូសឆាយវានឹងបាត់បង់គំរបព្រៃឈើ ពី៤ ទៅ៦ឆ្នាំទើបចំការកៅស៊ូអាចនឹងក្លាយទៅជាគំរបព្រៃឈើ ដូច្នេះដើម្បីងាយស្រួលយើងត្រូវកំណត់ព្រំប្រទល់បានច្បាស់។ សព្វថ្ងៃនៅខេត្តកំពង់ធំមានការបង្កើតសហគមន៍ព្រៃឈើបានជាច្រើនហើយប្រទេសអ្នកមានគេកំពុងបរិច្ចាគធនធានទិញកាបូនពីប្រទេសកម្ពុជា ដូច្នេះហើយទើបរដ្ឋាភិបាលខិតខំស្តារព្រៃឈើដើម្បីបង្កើនគំរបព្រៃឈើឡើងវិញ ដូចជាចំការឈើដាំជាដើមព្រោះចំការឈើដាំក៏ជួយស្រូបឥណទានកាបូនផងដែរមានដូចជាចំការដូងប្រេង។

នៅក្នុងខេត្តកំពង់ធំមានអង្គការមួយចំនួនបានធ្វើកិច្ចសហការយ៉ាងជិតស្និតជាមួយមន្ទីរពាក់ព័ន្ធ ហើយបង្កើតសហគមន៍ព្រៃឈើបន្ថែមនៅឃុំតាគ្រាមផងដែរ តំបន់នេះមានសក្តានុពលនៃព្រៃឈើគឺមានទាំងក្នុងបឹងទន្លេសាបផងដែរ ដូច្នេះយើងត្រូវចូលរួមគ្នាអនុវត្តច្បាប់ទាំងអស់គ្នាទៅតាមវិស័យនីមួយៗ។

មតិចំណាប់អារម្មណ៍របស់លោក ជី បូរ៉េដ នាយកប្រតិបត្តិសមាគមន៍កុមារៈ

ទិសដៅរ៉េដដែលយើងកំពុងអនុវត្តនេះ គឺទទួលបាននូវការយកចិត្តទុកដាក់និងទទួលជ្រាបទូទាំងពិភពលោក។ ហើយរាជរដ្ឋាភិបាលបានទទួលយកនូវគោលការណ៍ស្តីពីរ៉េដនេះ ហើយបានកំណត់តំបន់សាកល្បងកម្មវិធីរ៉េដនៅឧត្តរមានជ័យ និងកែវសីម៉ា។ ហើយUN-REDD និងរដ្ឋបាលព្រៃឈើបានធ្វើការចងក្រងឯកសារផែនទីបង្ហាញផ្លូវរ៉េដផងដែរ។ ការធ្វើកម្មវិធីរ៉េដគឺត្រូវគិតពីការបាត់បង់ព្រៃដូចជាតាមរយៈដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ចជាដើម ។ ល ។

មានមតិមួយចំនួនលើកថាជនជាតិដើមភាគតិចជាអ្នកបំផ្លាញព្រៃ ផ្ទុយទៅវិញ ជនជាតិដើមភាគតិចដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការពារព្រៃព្រោះជនជាតិដើមភាគតិចធ្វើចំការវិលជុំ។ តាមការសិក្សា កន្លងមកកម្មវិធីរ៉េដគេមិនបានរាប់បញ្ចូលចំការដូងប្រេង និងចំការកៅស៊ូទេ ហើយនៅប្រទេសខ្លះមានក្រុមហ៊ុនសម្បទានកាបូនដូចជានៅវៀតណាម គឺរដ្ឋាភិបាលបានផ្តល់សម្បទាន ឲ្យក្រុមហ៊ុនហើយក្រុមហ៊ុន ជាអ្នកគ្រប់គ្រងព្រៃនោះ។ ក៏ប៉ុន្តែការធ្វើបែបនេះបណ្តាលសហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចបានបាត់បង់សិទ្ធិក្នុងការប្រើប្រាស់ព្រៃឈើ។ ឆ្លើយតបទៅនិងហេតុផលនេះ UN និង World Bank បានផ្តល់មូលនិធិសំរាប់ ការរៀបចំឯកសាររ៉េដ ហើយដែលតម្រូវឲ្យមានការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអង្គការសង្គមស៊ីវិល។

មតិសំណេះសំណាល និងបើកកម្មវិធី របស់លោកស្រី យស ថានារី អភិបាលរងខេត្តកំពង់ធំ ៖

ខ្ញុំសូមស្វាគមន៍យ៉ាងកក់ក្តៅចំពោះអ្នកចូលរួមក្នុងសិក្ខាសាលានេះ ដែលជាកម្មវិធីដ៏មានសារៈប្រយោជន៍ដល់ការកាត់បន្ថយឧស្ម័ននានា។ កាលពីព្រៃឈើមិនទាន់រិចរិលគឺមិនទាន់មានការរីកចំរើន និង ជឿនលឿន តែដល់កាប់ព្រៃឈើអស់មានការជឿនលឿន។ សព្វថ្ងៃមិនដឹងប្រាំង មិនដឹងវស្សា ពីដើមមកមិនដែលជីកអណ្តូងតាមស្រែទេ តែឥឡូវមានជីក មានការចោលកាកសំណល់(ថង់ផ្លាស្ទិក)បំពុលបរិស្ថាន។ បើយើងមើលពីមុនយើងប្រើប្រាស់ស្លឹកឈើ ស្លឹកចេកខ្ចប់អាហារហើយមិនមានបន្សល់សារធាតុពុល។ ដូច្នេះដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហានេះគឺត្រូវធ្វើដូចម្តេច? គឺតាមរយៈការចូលរួមសិក្ខាសាលាដើម្បីផ្លាស់ប្តូរបទពិសោធន៍ ជាពិសេសការផ្តល់ចំណេះដឹងពីអង្គការដែលមានបទពិសោធន៍ខាងកម្មវិធីរ៉េដ។ មានឯកសារមួយបង្ហាញថាស្ត្រីស្លាប់ចន្លោះអាយុ៥០ទៅ៥៥ឆ្នាំ ចំណែកឯបុរសវិញអាចស្លាប់ក្នុងអំឡុងអាយុពី៥៥ទៅ៦០ឆ្នាំ នេះបណ្តាលមកពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដែលពីមុនប្រទេសខ្លះប្រជាជនអាចមានអាយុរហូតដល់១២០ឆ្នាំ។

ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណដល់អង្គការរ៉េដដែលបានផ្តួចផ្តើមសិក្ខាសាលានេះ និងសូមជូនពរដល់ និងសិក្ខាកាមដែលបានចូលរួម និងសូមប្រកាសបើកកម្មវិធីសិក្ខាសាលាសំរាប់រយៈពេល២ថ្ងៃ។

បទបង្ហាញ និងការពិភាក្សា

លោក ហ៊ាន ប៊ុនហៀង មកពីអង្គការ NGO Forum ធ្វើបទបង្ហាញពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុដោយការបង្ហាញខ្សែភាពយន្តឯកសារ ជាមួយនិងការពិភាក្សាជុំវិញទស្សនៈទាន និងពាក្យគន្លឹះដែលពាក់ព័ន្ធ ដូចជាឥទ្ធិពលនៃឧស្មន័ផ្ទះកញ្ចក់។

លោកគីម ហុង (EWMI) ធ្វើបទបង្ហាញពីនិន្នាការអភិវឌ្ឍន៍ និងវិស័យព្រៃឈើនៅប្រទេសកម្ពុជាៈ លោកបានពន្យល់ពីមូលហេតុដែលធ្វើឲ្យមានការប្រែប្រួលអាកាសធាតុគឺបណ្តាលមកពីការបញ្ចេញឧស្ម័នកាបូនិក តាមរយៈឧស្សាហកម្មនានា។ សំរាប់ប្រទេសកម្ពុជា យើងក៏បានចូលរួមចំណែកតិចតួចដែរក្នុងការបំភាយឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់លើពិភពលោក។ ចំពោះគំរបព្រៃឈើនៅប្រទេសកម្ពុជាគឺដូចអ្វីដែលរដ្ឋបាលព្រៃឈើមានប្រសាសន៍គឺមានទំហំធំណាស់ តែបើយើងមើលលើផែនទីនេះគឺមានការប្រែប្រួលពីមួយឆ្នាំទៅឆ្នាំ នៅឆ្នាំ២០០៥ ឬ២០០៦ រដ្ឋាភិបាលបានលុបបំបាត់ព្រៃសម្បទានតែបង្វែមកជាដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច និងសម្បទានរ៉ែ វារីអគ្គិសនី។

លោកស្រីអភិបាលរងស្រុកកំពង់ស្វាយក៏បានឡើងធ្វើចំណាប់អារម្មណ៍ថាកម្មវិធីរ៉េដមានសារៈសំខាន់ និងគុណតំលៃជាច្រើន ដែលអាចនឹងយកទៅផ្សព្វផ្សាយដល់មន្ត្រីភូមិ ឃុំ។ លោកស្រីបានបន្ថែមទៀតថា ទោះបីស្រុកកំពង់ស្វាយមិនសូវមានព្រៃក៍ពិតមែនក៏អាជ្ញាធរស្រុកនៅតែខិតខំផ្សព្វផ្សាយដល់ប្រជាពលរដ្ឋឲ្យយល់ដឹងពីរ៉េដ និងចូលរួមការពារព្រៃ។

បទបង្ហាញពីបទពិសោធន៍ការអនុវត្តន៍កម្មវិធីរ៉េដនៅឧត្តរមានជ័យដោយលោកបូររិទ្ធ័ បានបង្ហាញទស្សនៈទានផ្សាភ្ជាប់គ្នារវាងព្រៃឈើ និងការបំភាយឧស្ម័ន ហើយគោលបំណងរបស់យើងគឺចង់ជំរុញការការពារ និងស្តារនូវគំរបព្រៃឈើ លោកបានបញ្ជាក់ថាមានសហគមន៍១២៣នៅឧត្តរមានជ័យដែលចុះបញ្ជីនៅក្រសួងកសិកម្ម។ ការប្រតិបត្តិគំរោងរ៉េដគឺចាប់ផ្តើមនៅឆ្នាំ២០០៨ ដោយមានស្ថាប័នអនុវត្តន៍ផ្ទាល់គឺរដ្ឋបាលព្រៃឈើ អង្គការដៃគូរគឺ CFI, PACT និងសហគមន៍ព្រៃឈើ។កម្មវិធីនេះផ្តោតសំខាន់គឺការអភិរក្សកាបូនដែលការរំពឹងទុកមានរយៈពេល៣០ឆ្នាំ។ សកម្មភាពស្នូលរួមមាន៖

- កិច្ចព្រមព្រៀង
- ការផ្សព្វផ្សាយ
- ការបណ្តុះបណ្តាល និងអនុវត្តន៍ជាក់ស្តែងនៅទីវាល
- ការអភិវឌ្ឍវិធីសាស្ត្រ
- ការវាស់វែងទីវាល
- ការរៀបចំឯកសារគំរោងដាក់ទៅស្តង់ដារកាបូនស្មគ្រ័ចិត្ត និងសម្ពន័ជីវចំរុះ
- ការបង្កើតនិតិវិធីការអនុវត្តគំរោង
- ការតាមដាន និង រៀបចំសម្រាប់ការពិនិត្យបញ្ជាក់លើកទី១
- ឯកសារស្របច្បាប់ និងការរៀបចំឯកសារពាក់ព័ន្ធ
- កិច្ចព្រមព្រាងទិញកាបូន។

ហើយការដែលអនុវត្តទៅបានគឺលុះត្រាមានការគាំទ្រពីមន្ត្រីជំនាញ (អ្នកបច្ចេកទេស អ្នកធានាអះអាងលំដាប់អន្តរជាតិ រឺអ្នកវាយតំលៃ ដើម)។ ការបកប្រែក៏ត្រូវការអ្នកជំនាញជាពិសេសក្រុមហ៊ុនដែលបានទទួលស្គាល់ ព្រោះថាបើយើងធ្វេសប្រហែសអាចនឹងធ្វើឲ្យគំរោងមិនទទួលបានជោគជ័យ។ ដើម្បីធានាទៅលើតំបន់កាបោន ជាចាំបាច់គឺត្រូវការការធានាចំពោះការការពារព្រៃឈើផងដែរ ព្រោះថាបើមានការកាប់បំផ្លាញព្រៃឈើ តំបន់កាបូន ក៏មិនទិញដែរ។ រាល់៥ឆ្នាំម្តងត្រូវពិនិត្យមើលកិច្ចសន្យាទិញកាបោន។

មូលហេតុសំខាន់ៗនៃការកាប់បំផ្លាញព្រៃឈើក្នុងខេត្តឧត្តរមានជ័យរួមមាន៖

- ក្រុមហ៊ុនសម្បទាន
- ការកាប់រានដីយក
- ភ្លើងឆេះព្រៃ
- ខ្វះបច្ចេកទេសដកហូតអនុផលព្រៃឈើ
- ការប្រើប្រាស់ព្រៃឈើសំរាប់ដោះស្រាយបញ្ហាក្នុងតំបន់
- ការបង្កើតភូមិថ្មីនៅតំបន់ជិតព្រំដែនថៃ។
- អ្នកចំណូលថ្មី និងការមិនយល់ច្បាស់ពីREDD
- ទីផ្សាកាបូនតំលៃទាប។

សំនួរ និងមតិនានា

សំណួរពីលោកយុត សារី មកពីសហគមន៍ព្រៃឈើស្រុកប្រាសាទបាល្លង្គ័ សុំឲ្យមានឯកសារ នានាវីដេអូផ្សព្វផ្សាយដល់សហគមន៍ព្រោះងាយស្រួលដល់សហគមន៍ក្នុងការផ្សព្វផ្សាយ និងយល់ពីការគំរាមកកំហែង និងយល់ពីតួនាទីរបស់ការបូន។

លោក សនទីន មកពីភូមិកូនត្នោត ស្រុកកំពង់ស្វាយ បានសួរថា ដើម្បីជួយកាត់បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័ន តើគំរោងរ៉េដមានអ្វីដើម្បីជួយសហគមន៍ព្រៃឈើ? តើសហគមន៍នៅឧត្តរមានជ័យមានវិធីសាស្រ្តអ្វីដើម្បីទប់ស្កាត់បទល្មើសព្រៃឈើ?

ចំលើយ ៖
លោកសាថ្លៃ ប្រធានបណ្តាញព្រៃឈើខេត្តឧត្តរមានជ័យ មុនពេលដែលគំរោងរ៉េដត្រូវបានអនុវត្តក្នុង ខេត្តឧត្តមានជ័យ អជ្ញាធរ នបានជជែក ជាមួយសហគមន៍ព្រៃឈើនោះទេ។ ពេលដែលមានការស្នើសុំឲ្យទទួលស្គាល់សហគមន៍ ពួកគាត់មានការរារែកព្រោះខ្លាចហត្ថលេខា ដែលផ្តល់អោយនោះ បែជាមានន័យថាជាកិច្ចព្រមព្រាង ផ្តល់ដីធ្លីទៅវិញ។ គំរោងនេះត្រូវបានរៀបចំឡើង ដើម្បីកាត់បន្ថយការទន្រ្ទានព្រៃឈើដោយខុសច្បាប់។ ចំពោះបទល្មើសមានការថយចុះខ្លះ តែក្រោយពីមានវិបត្តិព្រំដែនគឺទាហ៊ានបានឈរជើងនៅតំបន់នោះ ហើយបណ្តាលអោយសកម្មភាពកាប់ បំផ្លាញព្រៃមានសំទុះឡើងវិញ។ ចំពោះការការពារព្រៃឈើ គឺសមាជិកសហគមន៍បានពួតដៃគ្នា ដូចជាការដាក់ពាក្យបណ្តឹង ឬទប់ស្កាត់បទល្មើសជាដើម។ការយាមល្បាតគឺចាត់ជាវេណផ្លាស់ប្តូរគ្នា។

ថ្ងៃទី២៖ ១៧ កុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១២

បទបង្ហាញពីបទពិសាធន៍ការអនុវត្តគម្រោងរ៉េដ ស្រុកមណ្ឌលសីម៉ា ខេត្តមណ្ឌលគីរីដោយលោក ណក់ វ៉ែន មន្រ្តីអង្គការ NTFP-EP ។

បើនិយាយពីកាបូន គឺយើងសំដៅដល់ការលក់ខ្យល់ ពីព្រោះសហគមន៍នៅក្នុងខេត្តមណ្ឌលគិរី បានកំពុងដំណើរអនុវត្តគម្រោងរ៉េដ។

- ជំហានទីមួយគឺការផ្សព្វផ្សាយពីការយល់ដឹង និង ពង្រាងឯកសារផលប៉ះពាល់ពីគម្រោងរ៉េដ
- ជំហានទី២គឺការពិភាក្សាលើកិច្ចព្រមព្រៀង និង បង្ហាញពីកិច្ចព្រមព្រៀងសហគមន៍
- ជំហានទី៣គឺចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀង និងការអនុវត្ត។

តាមរយៈលទ្ធផលនៃការពិគ្រោះយោបល់ សហគមន៍បានសំដែងនូវការព្រួយបារម្ភ របស់ពួកគាត់លើដំណើរការរៀបចំគម្រោងរ៉េដមានដូចជា៖

- នៅពេលអនុវត្តគម្រោងរ៉េដសហគមន៍មិនអាចប្រមូលផល និង អនុផលព្រៃឈើសំរាប់ជីវភាពរស់នៅប្រចាំថ្ងៃ របស់ពួកគាត់
- សហគមន៍មានការយល់ព្រមលើគម្រោងរ៉េដ ដោយមិនបានយល់ដោយពេញលេញ
- កិច្ចព្រមព្រៀងបានធ្វើជាមួយសហគមន៍ តែរាល់ការបែងចែកផលប្រយោជន៍ និង ការគ្រប់គ្រងជាអ្នកចាត់ចែង។

ពួកគាត់ក៏មានការភ័យខ្លាចផងដែរទៅលើ៖

- គំរោងដែលអាចគ្រប់គ្រងដោយក្រុមហ៊ុនឯកជន
- បញ្ហាដីសម្បទាន
- និងការបែងចែកផលប្រយោជន៍ដែលមិនមានតម្លាភាព

បន្ទាប់មកក៏មានសំនួរពីអ្នកចូលរួមដូចជា៖

សំនួរទី១៖ ប្រសិនបើយើងកំពុងអនុវត្តគម្រោងរ៉េដហើយមានប្រជាពលរដ្ឋកំពុងធ្វើដំណាំវិលជុំដែលជាចំការប្រព្រៃណី តើគួរតម្រូវឲ្យពួកគាត់បញ្ឈប់ ឬ អនុវត្តបន្ត?

ចំលើយ ៖
ក្នុងគោលការណ៍អនុវត្តរ៉េដគឺគេមិនអនុញ្ញាត្តអោយបន្តសកម្មភាពទាំងនេះទៀតទេ។ ហេតុដូច្នេះហើយទើប ដីដែលធ្វើកសិកម្មវិលជុំ គឺត្រូវគូសចេញពីតំបន់គំរោងរ៉េដ។

សំនួរទី២៖ តើនៅពេលដែលយើងអនុវត្តកម្មវិធីរ៉េដនៅតំបន់ជនជាតិ ដើមភាគតិច តើវាធ្វើឲ្យបាត់បង់សិទ្ធិជាប្រព្រៃណីរបស់ពួកគាត់ដែលរឺទេ?

ចំលើយ ៖
នៅពេលដែលយើងអនុវត្តគម្រោងនេះ សហគមន៍ដែលជាជនជាតិដើមភាគតិចអាចនឹងបាត់បង់នូវអត្តសញ្ញាណ ព្រៃឈើ នឹងទំនៀមទំលាប់ ដែលរស់នៅពឹងពាក់លើធនធានធម្មជាតិ ព្រមទាំងការធ្វើរបរកសិកម្មពនេចរ។ ហេតុដូច្នេះហើយ ដែលសកម្មភាពនេះគឺ តំរូវឲ្យប្រជាជនចេះធ្វើការតស៊ូមតិ ដើម្បីគាំទ្រសិទ្ធប្រព្រៃឈើ របស់ពួកគាត់។

បទបង្ហាញរបស់ កញ្ញា តេង រិទ្ធីធានី (NGO Forum) ពីដំណើរការអនុវត្តគម្រោងរេ៉ដនៅថ្នាក់ជាតិ

ផែនការអនុវត្តន៍ថ្នាក់ជាតិរួមមានជំហ៊ានដូចខាងក្រោម៖

- ការរៀបចំបង្កើតផែនទីបង្ហាញផ្លូវរេ៉ដ(ឆ្នាំ២០០៩-២០១១)
- ផលិតឯកសារពីរេ៉ដបូក និង ការផ្សព្វផ្សាយ (២០១២-២០១៤)
- អនុវត្តរេ៉ដបូក(២០១៥)

បច្ចុប្បន្នយើងកំពុងដំណើរការដល់ជំហានទី២ គឺការជ្រើសរើសតំណាងសហគមន៍ចូលរួមក្នុង ការពិភាក្សាពិគ្រោះយោបល់លើការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្រ្តរេ៉ដថ្នាក់ជាតិ។ សិក្ខាសាលាស្តីពីកម្មវិធីរេ៉ដនឹងត្រូវរៀបចំឡើងដើម្បីបន្តដំណើរការជ្រើសរើសនេះ។

មកបំបែកក្រុមពិភាក្សាជា៥ក្រុម ដោយពិភាក្សាទៅលើសំនួរ៣ដូចខាងក្រោម៖

- តើអ្នកគិតថាសហគមន៍មូលដ្ឋាន អាចចូលរួមក្នុងដំណើរការពិគ្រោះយោបល់ និង ការអនុវត្តរេ៉ដនៅកម្ពុជាយ៉ាងដូចម្តេច?
- តើអ្នកត្រូវការពត៌មានជាក់លាក់អ្វីខ្លះអំពីកម្មវិធីរេ៉ដដែលសហគមន៍ត្រូវការ?
- តើអ្នកមានការព្រួយបារម្ភ មានអនុសាសន៍ និង សំណូមពរទាក់ទងនឹងកម្មវិធីរេ៉ដបូកនៅកម្ពុជារឺទេ?

សំយោគលទ្ធផលពិភាក្សាតាមក្រុម

១) សហគមន៍ត្រូវចូលរួមក្នុងដំណើរការពិគ្រោះយោបល់ ពីថ្នាក់មូលដ្ឋានដល់ថ្នាក់ជាតិ ហើយត្រូវយក យោបល់សហគមន៍ដាក់ចូលក្នុងកម្មវិធីរេ៉ដ

- ត្រូវអនុវត្តជាមួយសហគមន៍ឲ្យសហគមន៍ធ្វើជាម្ចាស់គម្រោង
- ឲ្យសហគមន៍ចូលរួមពិគ្រោះយោបល់ជាប្រចាំ និងគ្រប់ជំហានជាមួយអ្នកពាក់ពន្ធ័
- ផលប្រយោជន៍ត្រូវឲ្យជាអតិបរិមាដល់សហគមន៍
- ផ្សព្វផ្សាយពីកម្មវិធីរេ៉ដដល់សមាជិកសហគមន៍

- ជ្រើសរើសអ្នកតំណាងទៅចូលរួមក្នុងកិច្ចប្រជុំពិភាក្សាពីថ្នាក់ភូមិ ឃុំ ស្រុក និង ថ្នាក់ខេត្ត ថ្នាក់ជាតិ។ ជ្រើសរើស តំណាងដែលមានស្រាប់ក្នុងសហគមន៍
- មុននឹងធ្វើសេចក្តីសំរេចចិត្តអ្វីមួយត្រូវពិគ្រោះយោបល់ជាមួយសហគមន៍
- សហគមន៍មានសិទ្ធិក្នុងការសំរេចចិត្តក្នុងការអនុវត្ត និង ការទទួលយកគម្រោងរ៉េដបូក
- សហគមន៍មូលដ្ឋានមានសិទ្ធិបញ្ជូនតំណាងរបស់ខ្លួនចូលរួមក្នុងការពិគ្រោះយោបល់នៅថ្នាក់ ជាតិពី៥-១០នាក់។
- សហការជាមួយមន្ត្រីពាក់ពន្ធ័ និង អាជ្ញាធរមូលដ្ឋានដោយធ្វើការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយសហគមន៍ចាប់ពីថ្នាក់ភូមិ រហូតដល់ថ្នាក់ខេត្ត។
- ផ្តល់ឯកសារកម្មវិធីរ៉េដជាភាសាខ្មែរដល់សហគមន៍មូលដ្ឋាន

២) ពត៌មានដែលសហគមន៍ត្រូវការ៖

- គោលនយោបាយកម្មវិធីរ៉េដថ្នាក់ជាតិមកដល់មូលដ្ឋានដូចជាដីធ្លី ព្រៃឈើ សត្វព្រៃ និងថវិកា
- វគ្គបណ្តុះបណ្តាលនឹងផ្សព្វផ្សាយដល់សហគមន៍ដែលពាក់ពន្ធ័ទៅក្នុងកម្មវិធីរ៉េដ
- ជួយផ្តល់ផែនទីពិតប្រាកដពីគម្រោងរ៉េដបូកដល់ដៃសហគមន៍
- ត្រូវការដឹងពីគោលនយោបាយស្តីពីកម្មវិធីរ៉េដបូក
- ពត៌មានលំអិតពីកម្មវិធីរ៉េដបូកត្រូវសរសេរជាភាសារខ្មែរ ហើយការនិយាយក៏ត្រូវនិយាយជា ភាសារ ខ្មែរដែររួមជាមួយភាសាជនជាតិដើមភាគតិច។
- ពត៌មានទាំងឡាយត្រូវបញ្ជូនមកសហគមន៍ជាមុនសិន
- ពត៌មានពីរ៉េដត្រូវផលិតជាវីដេអូ ឬ រូបភាពដើម្បីផ្សព្វផ្សាយដល់សហគមន៍មូលដ្ឋាន
- បណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេសដល់គណៈកម្មការ និងតំណាងក្រុម
- ដំណើរការរៀបចំក្នុងកម្មវីធីរ៉េដ ផលប្រយោជន៍របស់កម្មវធីរ៉េដ
- គោលការណ៍ណែនាំ និង បទបញ្ញាត្តិអំពីគម្រោងរ៉េដ
- ព័ត៌មានស្តីពីផលប៉ះពាល់ពីការអនុវត្តគម្រោងរ៉េដ
- ត្រូវផ្តល់ពត៌មានជាក់លាក់ពីតួនាទីរបស់សហគមន៍ក្នុងការចូលរួមកម្មវិធីរ៉េដ

៣) តើលោកអ្នកមានការព្រួយបារម្ភ, សំណូមពរ និងអនុសាសន៍អ្វីខ្លះ ?

- ការព្រួយបារម្ភ៖
  - បើធ្វើរ៉េដត្រូវគិតគូរដោះស្រាយបញ្ហាព្រៃឈើជាធំ ហើយគំរោងគួរតែផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ លើបញ្ហានេះ
  - បើធ្វើរ៉េដគ្មានការពិគ្រោះយោបល់ពីប្រជាពរដ្ឋ នឹងជួបនូវបញ្ហាជីវភាពរស់នៅរបស់សហគមន៍ ដូចជាទំនៀមទំលាប់ប្រពៃណីជាពិសេសជនជាតិដើមភាគតិច។
  - ការបែកបាក់សាមគ្គីតាមរយៈបែងចែកផលប្រយោជន៍មិនមានតម្លាភាព
  - សហគមន៍យល់មិនច្បាស់អំពីកម្មវិធីរ៉េដ
  - ខ្លាចមានភ្លើងឆេះព្រៃ, ខ្លាចមានបទល្មើសកើតឡើង

- ប្រជាជនមិនអាចធ្វើកសិកម្មពនេចរបាន
- ប្រជាពលរដ្ឋមិនអាចដកហូតអនុផលព្រៃឈើបាន
- បាត់បង់មុខរបររបស់ប្រជាពលរដ្ឋ
- បាត់បង់ដីស្រែចំការដែលនៅក្នុងគម្រោងរ៉េដ
- បាត់បង់ការរកផល និង អនុផលព្រៃឈើតាមប្រពៃណី
- ថវិកា មិនធ្លាក់ដល់ក្រុមសហគមន៍
- ពិបាកការពារទប់ស្កាត់បទល្មើសផ្សេងៗ
- ខ្លាចរដ្ឋាភិបាលប្រគល់ដីសម្បទានឲ្យក្រុមហ៊ុន
- ខ្លាចរដ្ឋាភិបាលធ្វើសម្បទានគម្រោងរ៉េដបូកឲ្យទៅក្រុមហ៊ុនឯកជន
- ការអនុវត្តដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ចធ្វើឲ្យបាត់បង់ព្រៃឈើ និង ជីវៈចំរុះ ដែលនាំឲ្យមានការថ្លាយ កាបូន។
-សហគមន៍មូលដ្ឋានមិនអាចរកផល និង អនុផលព្រៃឈើជាលក្ខណៈគ្រួសារ ព្រមជាមួយ ប្រពៃណីជនជាតិដើមភាគតិច។
- ថវិកាដែលទទួលបានពីការលក់កាបូនមិនបានដល់ដៃសហគមន៍ និង ការអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍ មូលដ្ឋាន។

- សំណូមពរ និង អនុសាសន៍៖

- សូមអោយមានការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយសហគមន៍
- សូមឲ្យមានវគ្គបណ្តុះបណ្តាលកម្មវិធីរ៉េដបូកដល់សហគមន៍
- ជួយលើកកំពស់វិស័យព្រៃឈើរបស់សហគមន៍
- សូមឲ្យលប់បំបាត់ដីក្រុមហ៊ុនដែលនៅជិត និង ក្បែព្រៃសហគមន៍
- ការបែងចែកផលប្រយោជន៍ឲ្យមានតម្លាភាពដល់សហគមន៍
- មុនអនុវត្តគម្រោងត្រូវមានការបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេសផ្សព្វផ្សាយដល់សហគមន៍មូលដ្ឋាន
- រាជរដ្ឋាភិបាលមិនត្រូវផ្តល់ដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច ឬ សង្គមកិច្ចនៅតំបន់កម្មវិធីរ៉េដបូក
- ផ្តល់ដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ចដល់ប្រជាពលរដ្ឋដែលរស់នៅជិតកម្មវិធីរ៉េដ
- ផ្តល់សំភារៈដល់សហគមន៍សំរាប់ថែរក្សាការពារលើកម្មវិធីរ៉េដ
- រាជរដ្ឋាភិបាលត្រូវគាំទ្រ និងសហការជាមួយសហគមន៍ក្នុងតំបន់ព្រៃការពារ
- ជំរុញឲ្យមានការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយសហគមន៍ក្នុងកម្មវិធីរ៉េដ
- សូមរាជរដ្ឋាភិបាលមានគោលការណ៍ច្បាស់លាស់ក្នុងការបែងចែកផលប្រយោជន៍
- សូមរាជរដ្ឋាភិបាលជួយផ្សព្វផ្សាយពត៍មានអំពីកម្មវិធីរ៉េដដល់សហគមន៍ជាប្រចាំ
- រាជរដ្ឋាភិបាលត្រូវជំរុញផ្នែកពាក់ពន្ធ័គ្រប់ជាន់ថ្នាក់ការពារព្រៃឈើ និង អនុវត្តច្បាប់ឲ្យមានប្រសិទ្ធិភាព។
- បណ្តុះបណ្តាលភាពជាអ្នកដឹកនាំ
- និតិវិធីនៃការចរចារ- ជំនាញទំនាក់ទំនង
- ជំនាញដោះស្រាយវិវាទ- ជំនាញទាក់ទងនឹងច្បាប់ផ្សេងៗ
- ជំនាញទំនាក់ទំនងពត៍មានតាមប្រពន្ធ័អេឡិចត្រូនិច

- មានវគ្គបណ្តុះបណ្តាលពីកម្មវិធីរ៉េដបូកដល់សហគមន៍
- ទស្សនៈកិច្ចសិក្សា និង ផ្លាស់ប្តូរបទពិសោធន៍ពីកម្មវិធីរ៉េដ

ការវាយតំលៃវគ្គសិក្ខាសាលា

កម្មវិធីជាបន្តគឺជាដំណើរការវាយតំលៃវគ្គសិក្ខាសិលា ដែលសម្របសម្រួលដោយ កញ្ញា តេង រិទ្ធីនី ដែលមានសំនួរសំខាន់ៗចំនួន២គឺ៖

១) តើពូ មីង គិតដូចម្តេចចំពោះសិក្ខាសិលានេះ? តើវាមានប្រយោជន៍ដែរឬទេ?
២) ប្រសិនបើមានវគ្គសិក្ខាសិលាលើកក្រោយទៀតតើពូមីងគួរមានអនុសាសន៍អ្វីខ្លះ?

លោក អ៊ាន អាន៖ សិក្ខាសាលា នេះយើងបានរៀនសូត្រច្រើនពីរ៉េដ ដោយសារវាជាលើកទី១នៅក្នុងខេត្តកំពង់ធំ។ ហើយគម្រោងនេះបានជួយដល់ការគ្រប់គ្រងធនធានព្រៃឈើឲ្យបានគង់វង្ស និង ជួយផ្តល់ប្រាក់ចំណូលដល់សហគមន៍ និងសំណូមពរឲ្យជួយផ្សព្វផ្សាយបន្តដល់សហគមន៍មូលដ្ឋាន។

លោក សា ថ្លៃ៖ ចង់ឲ្យមានការផ្សព្វផ្សាយបន្តឲ្យបានច្រើន ជាពិសេសប្រជាពលរដ្ឋនឹងបានទទួលនូវប្រាក់កំរៃ ហើយគម្រោងនេះបានជួយការពារឲ្យបានគង់វង្ស។

លោក ហែម សៀន៖ មានការចាប់អារម្មណ៍លើប្រធានបទខាងលើ ប៉ុន្តែសំណូមពរគួរតែឲ្យអ្នកជំនាញបានជួយចូលរួម និង ផ្តល់យោបល់ដល់អ្នកចូលរួមដោយសារពួកគាត់គឺជាអ្នកទទួលបន្ទុកផ្ទាល់លើការងារនេះ។

លោក សៀន ភាព៖ សូមឲ្យអញ្ជើញក្រុមប្រឹក្សាឃុំ និង អ្នកពាក់ពន្ធ័ចូលរួមឲ្យបានច្រើន និងជួយផ្សព្វផ្សាយឲ្យបានទូលំទូលាយ។

លោក វិន សុភាព៖ ខ្ញុំមិនដែលបានដឹងពីផលប្រយោជន៍ព្រៃឈើខ្លាំងបែបនេះទេពីមុន ទើបតែបានចូលរួមវគ្គផ្សព្វផ្សាយពីរ៉េដនេះទេ មិនតែប៉ុណ្ណោះយើងក៏អាចបានទទួលប្រាក់កំរៃពីរ៉េដផងដែរ។ សំណូមពរអោយបើកវគ្គបណ្តុះបណ្តាលដល់អ្នកពាក់ពន្ធ័ដែលជាកងរាជអាវុហត្ថ ពីព្រោះពួកគាត់សុទ្ធ តែមានការពាក់ពន្ធ័នឹងបទល្មើសព្រៃឈើ។

លោកស្រី សឿន ឡៃអ៊ី៖ ចំនុចខ្វះខាតរបស់វគ្គគឺខ្វះខាតអាហារសំរ៉ន់សំរាប់អ្នកចូលរួម ប៉ុន្តែចំនុចល្អគឺយើងអាចស្វែងយល់ពីកម្មវិធីរ៉េដដោយសារវាអាចជួយផ្តល់ប្រាក់ចំណូលដល់សហគមន៍។

លោកស្រីអភិបាលរងស្រុកកំពង់ស្វាយ៖ ចំនុចខ្វះខាតរបស់វគ្គ គឺពុំមានឯកសារគ្រប់គ្រាន់ សំរាប់អ្នកចូលរួមចំណែកឯការសំណូមពររបស់ខ្ញុំគួររៀបចំកម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយពីរ៉េដ១ឆ្នាំ២ដងបើអាច។ មួយវិញទៀតចំនុចសំខាន់ គឺស្ថាបន័ពាក់

ពន្ធ័មានរដ្ឋបាលព្រៃឈើ និង បរិស្ថានគួរតែចូលរួមឲ្យបានពេញថ្ងៃពីព្រោះមានចំនុចខ្លះត្រូវការការបកស្រាយនឹងពន្យល់ពីពួកគាត់។

លោក ឆោម វណ្ណៈ ប្រសិនបើមានសិក្ខាសិលាលើកក្រោយគួរតែមានរៀបចំជាសំនួរវាយតំលៃ និង ការវាយតំលៃកំរិតយល់ដឹងរបស់អ្នកចូលរួម។

លោក វ៉ន ពៅ៖ គួរតែមានឯកសារចែកជូនជាមុនទៅគណៈអធិបតី និង ការរៀបចំទឹកឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់ដល់អ្នកចូលរួម និង គណៈអធិបតី។ ចំនុចខ្លាំងដែលយើងទទួលបាននៅក្នុងវគ្គនេះគឺយើង បានធ្វើការផ្សព្វផ្សាយជូននូវកម្មវិធីរ៉េដដែលជាប្រធានបទថ្មី ដែលយើងទើបតែបានដឹង និងបានលឺតាមរយៈវគ្គសិក្ខាសិលានេះ។

ព្រះវិហារ

ព្រះវិហារ

សិក្ខាសាលាអប់រំផ្សព្វផ្សាយលើកទីបីនេះត្រូវបានរៀបចំឡើងសំរាប់រយៈពេល០២ថ្ងៃគឺចាប់ពីថ្ងៃទី ១៥-១៦ ខែមិនា ឆ្នាំ២០១២ នៅបរិវេណមន្ទីរអប់រំយុវជន និង កីឡាខេត្តព្រះវិហារ។ មានអ្នកចូលរួមសរុបចំនួន ៦០នាក់ក្នុងនោះស្រី ចំនួន ០៩នាក់ព្រមជាមួយនិងអ្នកតំណាងមកពី៖

- សហគមន៍ព្រៃឈើ និងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ
- ជនជាតិដើមភាគតិច (ជនជាតិគួយ) និងអង្គការសង្គមស៊ីវិលមួយចំនួនដូចជា ពន្លកខ្មែរ EWMI, RECOFTC, មជ្ឈមណ្ឌលសំរាប់ប្រជាជន និងព្រៃឈើ, វិទ្យាស្ថានខ្មែរសំរាប់សន្តិភាព និងការអភិវឌ្ឍន, IDEA, World Vision, CPN និង WCS
- មន្ទីរបរិស្ថាន និងខណ្ឌរដ្ឋបាលព្រៃឈើខេត្តព្រះវិហារ។

ប្រធានបទសំខាន់ៗ

កម្មវិធីរបស់សិក្ខាសាលាក្នុងខេត្តព្រះវិហាររួមមាន៖

១) ខ្សែភាពយន្តឯកសារស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងបទពិសោធន៍REDD
២)បទបង្ហាញស្តីពី និន្នាការអភិវឌ្ឍន៍ និងវិស័យព្រៃឈើនៅកម្ពុជា។ ទំនាក់ទំនងរវាងជនជាតិដើមភាគតិច និងរ៉េដបូក ជាមួយនិងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ព្រមទាំងការព្រួយបារម្ភចំពោះបញ្ហាពាក់ព័ន្ធនានា។ បទពិសោធន៍រ៉េដបូកនៅខេត្តឧត្តមានជ័យ បញ្ហាបំរែបំរួលអាកាសធាតុពិភពលោក និងកម្មវិធិថ្នាក់ជាតិ(NAPA)។ ផែនទីបង្ហាញផ្លូវរ៉េដបូកនៅកម្ពុជា និងការចូលរួមរបស់ អង្គការសង្គមស៊ីវិល ក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ផែនទីបង្ហាញផ្លូវរ៉េដបូក។

កិច្ចពិភាក្សា និង លទ្ធផលសិក្ខាសាលា

ថ្ងៃទី១៖ ១៥ មិនា ឆ្នាំ២០១២

ក្រោយពីមតិស្វាគមន៍ និង បើកកម្មវិធីរបស់គណៈអធិបតីរួមមក អ្នកសម្របសម្រួលបានអញ្ជើញវាគ្មិនដើម្បីធ្វើបទបង្ហាញដែលរួមមានប្រធានបទសំខាន់ៗដូចខាងក្រោម៖

លោក ឆឹង ស៊ីរិយ៉ា, អង្គការNTFP-EP បានធ្វើបទបង្ហាញស្តីពីព្រៃឈើ និងនិន្នាការការអភិវឌ្ឍន៍នៅប្រទេស កម្ពុជារួមជាមួយការបង្ហាញខ្សែភាពយន្តឯកសារ។ បន្ទាប់ពីការបង្ហាញខ្សែភាពយន្តលោក រិរិយ៉ាបានបំផុសកិច្ចពិភាក្សាមួយចំនួនអំពីពាក្យគន្លឹះ និង ទស្សនៈទានសំខាន់ៗដូចជា: «ឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់»

បន្ទាប់មកទៀតអ្នកចូលរួមបានលើកជាសំនួរមួយចំនួនមានជាអាទិ៍៖

១)តើហេតុអ្វីបានប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍ស្នើសុំឲ្យប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ដូចជាកម្ពុជាការពារព្រៃឈើបើប្រទេសទាំងអស់នោះបានបាត់បង់ព្រៃឈើអស់ទៅហើយ?

ចំលើយ៖
ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុមិនមែនជាបញ្ហា សំរាប់តែប្រទេសកម្ពុជានោះទេវាគឺជាបញ្ហាសំរាប់ប្រទេសទាំងអស់នៅក្នុងតំបន់។ នៅពេលដែលយើងខិតខំការពារព្រៃឈើ នៅប្រទេសយើងមានន័យថាយើង បានរួមចំណែកទៅដល់ការកាត់បន្ថយការសាយភាយ ឧស្ម័នដែលជាមូលហេតុ នាំឲ្យមានការកើនឡើង នូវកំដៅផែនដី។

២) ហេតុដូចម្តេចបានជាគំរបព្រៃឈើឆ្នាំ១៩៩៦ មានការថយចុះហើយឆ្នាំ២០០២ មានការកើនឡើង?

តំណាងខណ្ឌរដ្ឋបាលព្រៃឈើបានឆ្លើយសំនួរខាងលើ៖ ដោយសារតែនៅចន្លោះឆ្នាំ១៩៩៦ និង ១៩៩៧ រាជរដ្ឋាភិបាលបានផ្តល់ដីសម្បទានទៅក្រុមហ៊ុនឯកជនដែលគេឲ្យឈ្មោះថាព្រៃគុប ហើយនៅក្នុងឆ្នាំ២០០២ រដ្ឋាភិបាលបានបញ្ឈប់ការផ្តល់ដីសម្បទានទាំងនោះ។

លោក ណាក់ វ៉េន, មន្ត្រីសិទ្ធិព្រៃឈើមូលដ្ឋានរបស់អង្គការ NTFP-EP បានធ្វើបទបង្ហាញស្តីពីទំនាក់ទំនង របស់ជនជាតិដើមភាគតិចទៅនឹងកម្មវិធីរ៉េដបូក ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និង ការព្រួយបារម្ភរបស់ពួកគេ។

សំនួរ និង យោបល់ចូលរួមសំខាន់ៗមួយចំនួនលើប្រធានបទនេះមានដូចខាងក្រោម៖

១) តើកាទិញលក់កាបូនគេធ្វើដូចម្តេចខ្លះ? តើអ្វីទៅជាការលេចធ្លាយ?

ចំលើយ៖
ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍នឹងទិញកាបូនតាមរយៈទីផ្សារស្មគ្រ័ចិត្ត ឬតាមរយៈយន្តការព្រមព្រៀង។ ការលេចធ្លាយកាបូនមានន័យថានៅពេលដែលផ្ទៃដីព្រៃឈើក្នុងតំបន់ឫនៅក្បែរតំបន់ដែលយើងខិតខំការពារមានការកាប់បំផ្លាញ និងការអស់ព្រៃឈើ។

២) តើអ្វីទៅជាកាបូន?

ចំលើយ៖
គាត់បានពន្យល់ថាកាបូនគឺជាប្រភេទឧស្ម័នធម្មជាតិ ដែលមាននៅក្នុងដើមឈើដែលមានវាតួនាទីបន្សុទ្ធជាតិពុលក្នុងបរិយាកាស។

៣)តើហេតុអ្វីបានជាកម្មវិធីរេដបូកចំណាយពេលរហូតដល់ឆ្នាំ២០១៥ មុនពេលចាប់ផ្តើមអនុវត្តសកម្មភាពរបស់ ខ្លួន?

ចំលើយៈ
យោងទៅលើផែនទីបង្ហាញផ្លូវរេដបូកកម្ពុជាវាតំរូវឲ្យមានការរៀបចំផែនការសកម្មភាពតាមរយៈដំណើរ ការពិគ្រោះយោបល់ដែលរួមមានការជ្រើសរើសតំណាងអង្គការសង្គមស៊ីវិល និងជនជាតិដើមភាគតិចដើម្បីឆ្ពោះ ទៅការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្ររេដបូកថ្នាក់ជាតិ។ ដំណើរការទាំងនេះនឹងទាមទារឲ្យមានតម្លាភាព ភាពស្មើគ្នា តាមរយៈការផ្តល់ឱកាសឲ្យតំណាងជនជាតិដើមភាគតិចមួយរូប ដែលតំណាងនេះនឹងមានការចូលរួមពិភាក្សាជ្រើសរើសតាំងពីថ្នាក់មូលដ្ឋានរហូតដល់ថ្នាក់ជាតិ។

បទបង្ហាញពីបទពិសោធន៍នៃការអនុវត្តកម្មវិធីរេដបូក និងបញ្ហាប្រឈមនៅខេត្តឧត្តរមានជ័យដោយ លោក ជី បូរ៉េត,នាយកប្រតិបត្តិសមាគមន៍អភិវឌ្ឍន៍កុមារ។គាត់បានមានប្រសាសន៍ថាបទបង្ហាញនាពេលព្រឹកនេះនឹងរួមបញ្ចូលនូវទស្សនៈទាននៃព្រៃឈើ និងការសាយភាយឧស្ម័ន ហើយគោលបំណងសំខាន់របស់ពួកយើងគឺលើកទឹកចិត្តឲ្យមានការការពារ និងដាំព្រៃឈើឡើងវិញ។ គាត់បានមានប្រសាសន៍ថាមានសហគមន៍ព្រៃឈើសរុបទាំងអស់ចំនួន១២៣ សហគមន៍ នៅក្នុងខេត្តឧត្តរមានជ័យដែលបានចុះបញ្ជីជាមួយក្រសួងកសិកម្មរុក្ខាប្រម៉ាញ់ និង នេសាទ។ គម្រោងរេដបូកបានចាប់ផ្តើមអនុវត្តនៅឆ្នាំ២០០៨ដោយមានការអនុវត្តផ្ទាល់ពីខណ្ឌរដ្ឋបាលព្រៃឈើ សហការជាមួយគម្រោងអង្គការ CFI/PACT និង សហគមន៍មូលដ្ឋានដែលមានគោលបំណងសំខាន់ គឺការថែរក្សាកាបូនស្តុកសំរាប់រយៈពេល៣០ឆ្នាំ ខាងមុខទៀត។ សកម្មភាពសំខាន់ៗដែលមានអនុវត្តរួមមានៈ

- ការរៀបចំកិច្ចព្រមព្រៀង
- ការផ្សព្វផ្សាយ
- វគ្គបណ្តុះបណ្តាល
- ការអនុវត្តនៅទីវាល
- ការបង្កើតនូវវិធីសាស្ត្រអនុវត្ត
- ការវាស់វែងនៅទីវាល
- ការរៀបចំនូវឯកសារគម្រោងសំរាប់ស្នើសុំទៅស្តង់ដាកាបូនស្មគ្រ័ចិត្ត និង សម្ពន្ធ័ភាពជីវៈចំរុះ សហគមន៍
- ការរៀបចំនិតិវិធីអនុវត្តគម្រោង
- ការរៀបចំការត្រួតពិនិត្យសំរាប់អធិការកិច្ចលើកទីមួយ
- ច្បាប់ និងឯកសារបន្ថែម
- កិច្ចព្រមព្រៀង ទិញលក់កាបូន។

ប្រសិនបើគ្មានការជឿជាក់ពីមន្ត្រីជំនាញ និងអ្នកឯកទេស(អ្នកត្រួតពិនិត្យ/អ្នកវាយតម្លៃអន្តរជាតិ) គម្រោង នេះនឹងមិនអាចអនុវត្តបានឡើយ។ ដើម្បីធ្វើអោយមានសន្តិសុខដល់តំបន់អភិក្យកាបូន ត្រូវធានាដល់ដល់តំបន់ ផ្សេងៗដែលនៅជុំវិញតំបន់កំពុងអនុវត្តដើម្បីជៀសវាងកុំឲ្យមានការលេចធ្លាយ ដោយសារតែនៅពេលដែលមានការ លេចធ្លាយគម្រោងលក់កាបូននឹងមិនមាននរណាទិញឡើយ។ កិច្ចព្រមព្រៀងទិញលក់កាបូននឹងត្រូវពិនិត្យឡើងវិញ រៀងរាល់៥ឆ្នាំម្តង។

មូលហេតុនៃការកាប់បំផ្លាញព្រៃឈើនៅខេត្តឧត្តរមានជ័យដោយសារតែៈ

- ក្រុមហ៊ុនសម្បទាន
- ការរានដី
- ភ្លើងឆេះព្រៃ
- កង្វះខាតជំនាញបច្ចេកទេសក្នុងការប្រមូលផលពីព្រៃឈើ
- ការប្រើប្រាស់ផលព្រៃឈើសំរាប់ការប្រើប្រាស់ក្នុងតំបន់
- ការសាង់សង់នូវភូមិថ្មីជាប់នឹងព្រំដែនខ្មែរថៃ
- បញ្ហានៃជនអន្តរប្រវេសន៍
- ការយល់ដឹងតិចតួចរបស់ សហគមន៍លើគម្រោងរ៉េដបូក
- ទីផ្សារកាបូនមានតម្លៃទាប។

១) តើមានការកាត់បន្ថយឧស្ម័នកាបូននិចប៉ុន្មានភាគរយនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា?

ចំលើយៈ
លោកស្មៀន បុរីរ័ត្ន, នាយករងសមាគមន៍សមាគមន៍អភិវឌ្ឍន៍កុមារៈ យោងតាមឯកសារគម្រោងបានបង្ហាញ ថាមានកាបូនស្តុកប្រមាណជា៨.១លានតោន/ឆ្នាំនៅខេត្តឧត្តរមានជ័យ ប៉ុន្តែយើងមិនទាន់ បានឃើញពីការគណនា របស់គម្រោងរ៉េដបូកនៅតំបន់របស់យើងនៅឡើយទេ ដូចនេះយើងមិនទាន់អាចកំណត់ បាននៅឡើយទេ។

២) តើមានប៉ុន្មានប្រទេសដែលអនុវត្តគម្រោងរ៉េដបូកសាកល្បង? តើលោកគិតថាគម្រោងសាកល្បងទាំងនេះ ពិតជានឹងផ្តល់ផលប្រយោជន៍ដែលអាចតំណាងឲ្យតំបន់ផ្សេងៗទៀតក្នុងប្រទេសកម្ពុជាដែរឬទេ?

ចំលើយៈ
មានប្រទេសរុបចំនួន១៩២ប្រទេសនៅលើពិភពលោក បាននឹងកំពុងចូលរួម ដែលក្នុងនោះនៅតំបន់អាស៊ី ប្រទេសដែលកំពុងអនុវត្តគម្រោងរ៉េដបូកមានដូចជាៈ ឥណ្ឌូនេស៊ី វៀតណាម ឡាវ ថៃ នេប៉ាល់ ហ្វីលីពីន...។ល។ ប្រទេសទាំង១៩២បានប្តេជ្ញាចិត្តដើម្បីចូលរួមកាត់បន្ថយឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ យោងទៅតាមអនុសញ្ញាអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ សន្និសិទនៃបណ្តាភាគីជាសមាជិក និងគោលនយោបាយជាមូលដ្ឋានរបស់ជាតិ ។ នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាយើងមានគម្រោងរ៉េដសាកល្បងនៅខេត្តឧត្តរមានជ័យ គម្រោងអភិរក្សជីវចំរុះ និងរ៉េដបូក សីម៉ារ ខេត្តមណ្ឌលគិរី និង ព្រៃឡង់។ ប្រសិនបើមានការសហការល្អរវាងអ្នកពាក់ពន្ធ័ទាំងអស់ និងការគាំទ្រគោល នយោបាយគម្រោងរ៉េដបូកអាចមានលទ្ធភាពទទួលជោគជ័យច្រើន។

លោក សេង សុខហេង, ប្រធានបណ្តាញកសាងបណ្តាញសន្តិភាពសហគមន៍បានធ្វើបទបង្ហាញស្តីពីផែនទី បង្ហាញផ្លូវរ៉េដបូកកម្ពុជា។ គាត់ក៏បានបង្ហាញផងដែរនូវខ្សែភាពយន្តឯកសារស្តីពី បទពិសោធន៍នៃ ការអនុវត្តគម្រោងរ៉េដបូកនៅតំបន់សីម៉ា ខេត្តមណ្ឌលគិរី

ថ្ងៃទី២៖ ១៦ មិនា ឆ្នាំ២០១២

របៀបវារៈបន្ទាប់លោក ឆឹង ស៊ីរីយ៉ា បានធ្វើបទបង្ហាញស្តីពីការចូលរួមរបស់សហគមន៍មូលដ្ឋាន និង អង្គការសង្គមស៊ីវិលលើកម្មវិធីរ៉េដបូក និងដំណើរការអនុវត្តគម្រោងរ៉េដបូកនៅថ្នាក់ជាតិ៖

- ការរៀបចំផែនទីបង្ហាញផ្លូវរ៉េដបូក(២០០៩-២០១១)
- ការរៀបចំនូវឯកសាររ៉េដបូក និងការផ្សព្វផ្សាយ (២០១២-២០១៤)
- ការអនុវត្តកម្មវិធីរ៉េដបូក(២០១៥)

នៅពេលបច្ចុប្បន្នយើងបានអនុវត្តដល់ជំហានទី២នៃផែនទីបង្ហាញផ្លូវរ៉េដបូក ដែលនឹងមានការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសតំនាងពីសង្គមស៊ីវិល និងសហគមន៍មូលដ្ឋានដើម្បីចូលរួមពិគ្រោះយោបល់ក្នុងការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ រ៉េដបូកថ្នាក់ជាតិ។

បន្ទាប់មកទៀតអ្នកចូលរួមទាំងអស់ត្រូវបានបែងចែកជា៣ក្រុមដើម្បីពិភាក្សាទៅលើសំនួរសំខាន់ៗ៣ដែលមាន ជាអាទិ៍៖

១) តើសហគមន៍មូលដ្ឋាន និង ជនជាតិដើមភាគតិចត្រូវចូលរួមក្នុងដំណើរការនៃការពិភាក្សា និង អនុវត្តនូវកម្មវិធីរ៉េដបូកក្នុងប្រទេសកម្ពុជាយ៉ាងដូចម្តេច?
២) តើព័ត៌មានសំខាន់ៗអ្វីខ្លះដែលលោកអ្នកត្រូវការដឹងអំពីកម្មវិធីរ៉េដបូក?
៣) តើលោកអ្នកមានសេចក្តីព្រួយបារម្ភ និង សំនើរសុំអ្វីខ្លះទាក់ទងទៅនឹងកម្មវិធីរ៉េដបូកនៅប្រទេសកម្ពុជា?

សង្ខេបលទ្ធផលនៃការពិភាក្សាក្រុមលើសំនួរទាំង៣ខាងលើ៖

១) សហគមន៍ត្រូវតែចូលរួមរាល់គ្រប់ដំណើរការនៃការពិគ្រោះយោបល់ពីថ្នាក់មូលដ្ឋាន រហូតដល់ថ្នាក់ជាតិ ហើយសហគមន៍បានផ្តល់ថាត្រូវតែមានតំណាងរបស់ពួកគេនៅក្នុងរចនាសម្ព័ន្ធកម្មវិធីរ៉េដបូក។

- ផ្តល់ឱកាសឲ្យសហគមន៍ជាពិសេសគណៈកម្មការសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ បានចូលរួមក្នុងការជ្រើសរើសតំណាងនៅសិក្ខាសាលាថ្នាក់ខេត្ត។
- គួរតែផ្តល់ឱកាសដល់ក្រុមជនជាតិដើមភាគតិចដើម្បីបានចូលរួមក្នុងសិក្ខាសាលាពិភាក្សានៅថ្នាក់ជាតិ។
- គួរតែមានប្រាក់ឧបត្ថម្ភចូលរួមសំរាប់តំនាងក្រុមជនជាតិដើមភាគតិចនៅសិក្ខាសាលាពិគ្រោះ យោបល់ថ្នាក់ជាតិ។
- ផ្សព្វផ្សាយឲ្យបានទូលំទូលាយស្តីពីគម្រោងរ៉េដបូកដល់សហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ
- ការពិភាក្សាពិគ្រោះយោបល់គួរតែរួមបញ្ចូលទៅក្នុងដំណើរការអនុវត្តគម្រោងរ៉េដបូក
- ដំណើរការគម្រោងរ៉េដបូកគួរតែអនុវត្តជាមួយសហគមន៍មូលដ្ឋាន
- គម្រោងរ៉េដបូកបានរួមចំណែកកាត់បន្ថយនូវជំលោះលើបញ្ហាដីធ្លី និងព្រៃឈើដែលបណ្តាលមកពីក្រុមហ៊ុនឯកជន និង ទាហាន។

- អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន និង ខណ្ឌរដ្ឋបាលព្រៃឈើត្រូវធ្វើការយ៉ាងជិតស្និតជាមួយសហគមន៍ដើម្បីជួយសម្របសម្រួល ដោះស្រាយទំនាស់ដែលកើតឡើង។
- សិក្ខាសាលាពិគ្រោះយោបល់ស្តីពីរ៉េដបូកត្រូវតែរៀបចំនៅថ្នាក់ភូមិ ឃុំ និង ខេត្តដើម្បីជ្រើសរើស តំណាង។
- គួរតែមានការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានស្តីពីសកម្មភាពរ៉េដបូកដល់សហគមន៍មូលដ្ឋាន
- ពង្រឹងសមត្ថភាពផ្សេងៗដល់គណៈកម្មការគ្រប់គ្រងសហគមន៍
- ធ្វើការបង្ហាញឲ្យបានច្បាស់លាស់ពីចំនុចវិជ្ជមាន និង អវិជ្ជមាននៃគម្រោងរ៉េដបូកដល់សហគមន៍
- គម្រោងរ៉េដបូកមានការពាក់ពន្ធ័ជាមួយសហគមន៍ដោយសារតែពួកគេបានរស់ក្បែរ និង ក្នុងព្រៃដោយទទួលបានផលប្រយោជន៍ដោយផ្ទាល់ពីព្រៃឈើ។
- ប្រសិនបើគ្មានសហគមន៍នៅក្បែរ ឬ ក្នុងព្រៃសហគមន៍គម្រោងរ៉េដបូកមិនអាចទទួលបានជោគជ័យនោះទេ។
- គួរតែធ្វើការសិក្សាប៉ាន់ប្រមាណលើផលប៉ះពាល់វិជ្ជមាន និង អវិជ្ជមាននៃគម្រោងរ៉េដបូកដល់សហគមន៍។
- ផលប្រយោជន៍ពីគម្រោងរ៉េដបូក បទពិសោធន៍ និង ការសំរេចបានគួរតែត្រូវផ្សព្វផ្សាយ ដល់សហគមន៍មូលដ្ឋាន។
- កសាងទំនាក់ទំនងរវាងស្ថាបន័ពាក់ពន្ធ័ដើម្បីធ្វើការរៀបចំគម្រោងរ៉េដបូកឲ្យបានល្អ

២) ព័ត៌មានដែលត្រូវសំរាប់សហគមន៍មូលដ្ឋានមានដូចខាងក្រោម៖

- ធ្វើការអប់រំផ្សព្វផ្សាយពីគម្រោងរ៉េដបូកដល់សមាជិកសហគមន៍
- វគ្គបណ្តុះបណ្តាលពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ
- ឯកសាររ៉េដបូកស្តីពីបទល្មើស និងសកម្មភាពហាមឃាត់គួរតែបកប្រែជាភាសាខ្មែរនិងមានការផ្សព្វផ្សាយតាមទូរទស្សន៍ និងវិទ្យុផងដែរ។
- ស្នើសុំនូវឯកសារច្បាប់ពាក់ពន្ធ័ផ្សេងៗរួមទាំងក្របខណ្ឌ័ច្បាប់របស់គម្រោងរ៉េដបូក
- ការរួមបញ្ចូលនូវសិទ្ធិជនជាតិដើមភាគតិចទៅក្នុងកម្មវិធីរ៉េដបូកថ្នាក់ជាតិ
- សហគមន៍ត្រូវការនូវការកសាងសមត្ថភាពមានដូចជា៖ ច្បាប់ និងរ៉េដបូក។ ហើយពួកគេក៏ត្រូវការការវគ្គបំប៉នដើម្បីលើកកំពស់ចំណេះដឹងស្តីពីការគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធព្រៃឈើផងដែរ។
- គួរតែផ្តល់ឱកាសឲ្យសហគមន៍ដើម្បីធ្វើទស្សនៈកិច្ចសិក្សាផ្លាស់ប្តូរបទពិសោធន៍ និងរៀនសូត្រពី គម្រោងជោគជ័យផ្សេងៗនៅខាងក្រៅប្រទេស។

៣) តើលោកអ្នកមានសេចក្តីព្រួយបារម្ភ សំណើសុំ និងអនុសាសន៍យ៉ាងដូចម្តេចខ្លះ?

- សេចក្តីព្រួយបារម្ភ៖
  - គួរតែដោះស្រាយអោយបានច្បាស់លាស់ពីបញ្ហាព្រៃឈើមុននឹងអនុវត្តគម្រោងរេដបូក
  - ការទទួលបានព័ត៌មានមិនគ្រប់គ្រាន់នឹងធ្វើអោយបាត់បង់សិទ្ធិជនជាតិដើមភាគតិចនៅក្នុងដំណើរការរៀបចំគម្រោងរេដបូក។
  - មិនត្រូវផ្តល់គម្រោងដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ចដល់ក្រុមហ៊ុនឯកជននៅពេលកំពុងអនុវត្តគម្រោង រេដបូក
  - សហគមន៍មូលដ្ឋាននឹងមិនត្រូវបានអនុញ្ញាត្តិឲ្យទៅប្រមូលអនុផលព្រៃឈើរបស់ពួកគេដូចជា៖ ជ័រ ទឹក, ផ្តៅ,ឃ្មុំ, ផ្លែឈើ, និងអនុផលព្រៃឈើផ្សេងៗទៀតដែលពួកគេប្រើប្រាស់ប្រចាំថ្ងៃ។
  - បទល្មើសផ្សេងៗដូចជា៖ ការចាប់យកដីព្រៃ និងការកាប់បំផ្លាញព្រៃឈើនឹងមាន ការកើនឡើងតាមរយៈការអនុវត្តគម្រោងរេដបូក។
  - សហគមន៍ដែលនៅក្បែរតំបន់ព្រៃឈើមិនសូវមានការយល់ដឹងពីទស្សនៈទាននៃរេដបូក
  - ការចែករំលែកព័ត៌មានពីរដ្ឋបាលព្រៃឈើ និង សហគមន៍លើគម្រោងរេដបូក

- សំណើសុំ និងអនុសាសន៍
  - គម្រោងរេដបូកត្រូវតែធ្វើឲ្យមានតម្លាភាព និងគណនេយ្យភាពពីខាងរដ្ឋាភិបាល
  - រដ្ឋាភិបាលគួរតែលុបចោលគម្រោងដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ចដែលជាន់ជាមួយដីសហគមន៍ និងជនជាតិ ដើមភាគតិច។
  - សហគមន៍មូលដ្ឋានត្រូវការប្រមូលនូវអនុផលព្រៃឈើសំរាប់ផ្គត់ផ្គង់សកម្មភាពប្រចាំថ្ងៃរបស់ពួកគេប្រសិនបើរដ្ឋាភិបាលសំរេចផ្តល់ដីសម្បទានគម្រោងរេដទាំងនោះមកសហគមន៍គ្រប់គ្រង។
  - សំណើសុំយល់ព្រមលើការសាងសង់ផ្ទះ
  - តួនាទីរបស់សហគមន៍គួរត្រូវពិចារណានៅក្នុងដំណើរការរៀបចំគម្រោងរេដបូកស្តីពីការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើ និងដីព្រៃ។
  - នៅពេលការអនុវត្តគម្រោងរេដបូកត្រូវបានបញ្ចប់ ដីព្រៃសហគមន៍ដែលបានអនុវត្តគួរត្រូវបង្វែរជូន ទៅសហគមន៍ជាអ្នកគ្រប់គ្រងវិញ។
  - គួរតែពន្យល់ពីផលប៉ះពាល់ជាវិជ្ជមាន អវិជ្ជមានពីគម្រោងរេដបូកដល់សហគមន៍មូលដ្ឋាន
  - ផ្សព្វផ្សាយពីចំណោះដឹង និងគុណតម្លៃពីគម្រោងរេដបូកដល់សហគមន៍
  - កសាងនូវកិច្ចសហការ និងការទំនាក់ទំនង រវាងស្ថាបន័ពាក់ពន្ធ័លើការរៀបចំគម្រោងរេដបូក

សន្និដ្ឋាន

តាមការសង្កេតជាទូទៅបានបង្ហាញថា ក្នុងក្របខ័ណ្ឌរេដបូកនេះការយល់របស់អ្នកចូលរួម មានខុសៗគ្នា។ នៅមានចំនុចបច្ចេកទេសមួយចំនួនទៀតដែលមិនបានបង្ហាញនៅក្នុងវគ្គបណ្តុះបណ្តាលនេះ។ នៅខាងផ្នែកវិជ្ជមានវិញពួកគេបានពិភាក្សាអំពីបទពិសោធន៍ផ្សេងៗគ្នា និងការយល់ឃើញទៅលើទំនាក់ទំនងរវាងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងព្រៃឈើ ការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើ និងជីវភាពរបស់ប្រជាជន។

មួយភាគធំនៃការចូលរួមរបស់ជនជាតិដើមភាគតិចគួយបានបង្ហាញពីការផ្តួចផ្តើមរបស់ពួកគេដើម្បីការពារ និងអភិរក្សព្រៃឈើ និង ជីវចំរុះ និងធនធានធម្មជាតិ។ ចំនុចពិភាក្សាពួកគេបានផ្តល់នូវកសិណសក្សីអំពីប្រពៃណី ប្រើប្រាស់ដីធ្លីនិង ការគ្រប់គ្រង និងកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់ពួកគេដើម្បីការពារ និងទាមទារផ្ទៃដី ដែលបាត់បង់ក្នុង ខេត្តព្រះវិហារជាពិសេសអ្នកដែលមានដីជាន់ជាមួយដីប្រើប្រាស់ផ្សេងៗរបស់ក្រុមហ៊ុន ទាហាន ឬ តំបន់ដែលបានប្រកាសឲ្យការពារ និងតំបន់ជីវៈចំរុះដែលបច្ចុប្បន្នពួកគេមិនអាចប្រើប្រាស់បាន។

យោបល់ទូទៅ និង អនុសាសន៍

- ការចែកឯកសារផ្សព្វផ្សាយស្តីពីរ៉េដបូកដល់សហគមន៍
- រៀបចំសិក្ខាសាលាផ្សព្វផ្សាយរ៉េដបូកម្តងទៀត
- ត្រូវតែកំណត់ឯកសារផ្សព្វផ្សាយរ៉េដបូកកុំឲ្យជាន់ខ្លឹមសារដូចគ្នា
- វិធីសាស្ត្រផ្សព្វផ្សាយត្រូវរៀបចំដោយមានរូបភាពពន្យល់ជៀសវាងការសរសេរវែង ពីព្រោះចំណេះដឹងរបស់សិក្ខាកាមនៅមានកំរិត
- ត្រូវមានការសិក្សាពីការជ្រើសរើសទីតាំងរ៉េដបូក
- សហគមន៍បានផ្តល់យោបល់ទៅរដ្ឋបាលព្រៃឈើគួរតែផ្តល់ដីព្រៃទៅដល់សហគមន៍ដើម្បីធ្វើការគ្រប់គ្រងដោយខ្លួនឯង។

មណ្ឌលគិរី

មណ្ឌលគិរី

សិក្ខាសាលាអប់រំផ្សព្វផ្សាយទីបួននេះត្រូវបានរៀបចំឡើងសំរាប់រយៈពេល០២ថ្ងៃគឺចាប់ពីថ្ងៃទី ១៧-១៨ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ២០១២ នៅបរិវេណមន្ទីរសុខាភិបាល ខេត្តមណ្ឌលគីរី។ មានអ្នកចូលរួមសរុបចំនួន ៦២នាក់ក្នុងនោះស្រីចំនួន ១៦នាក់ រួមជាមួយនិងអ្នកតំណាងបងប្អូនជនជាតិដើមភាគតិចភ្នង មកពីសហគមន៍ព្រៃឈើ អង្គការដៃគូរនានារួមមាន៖ MVI CLEC IRAM និងCIYA។ និស្សិត និងតំណាងមកពីមន្ទីរបរិស្ថាន និង រដ្ឋបាលព្រៃឈើក៏បានចូលរួមផងដែរ។

ប្រធានបទសំខាន់ៗ

កម្មវិធីរបស់សិក្ខាសាលាក្នុងខេត្តមណ្ឌលគិរីរួមមាន៖

១) ខ្សែភាពយន្តឯកសារស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងបទពិសោធន៍រ៉េដបូកក្នុងខេត្តឧត្តមានជ័យ
២) បទបង្ហាញស្តីពី និន្នាការអភិវឌ្ឍន៍ និងវិស័យព្រៃឈើនៅកម្ពុជា។ ទំនាក់ទំនងរវាងជនជាតិដើមភាគតិច និងរ៉េដបូក ជាមួយនិងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ព្រមទាំងការព្រួយបារម្ភចំពោះបញ្ហាពាក់ព័ន្ធនានា។ បទពិសោធន៍រ៉េដបូកនៅខេត្តឧត្តមានជ័យ។ ផែនទីបង្ហាញផ្លូវរ៉េដបូកនៅកម្ពុជា និងការចូលរួមរបស់អង្គការសង្គមស៊ីវិល ក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ផែនទីបង្ហាញផ្លូវរ៉េដបូក។

កិច្ចពិភាក្សា និង លទ្ធផលសិក្ខាសាលា

ថ្ងៃទី១៖ ១៧ ឧសភា ឆ្នាំ២០១២

ក្រោយពីមតិបើកកម្មវិធីរបស់គណៈអធិបតីរួមមក ក្រុមការងារបានបញ្ចាំងភាពយន្តឯកសារ ស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដែល ផលិតដោយក្រសួងបរិស្ថានដែលមានរយៈពេល១៥នាទី។ ប្រធានបទបន្តគឺជាបទបង្ហាញរបស់លោក ឆឹង ស៊ីរីយ៉ា ស្តីពីនិន្នាការអភិវឌ្ឍន៍នៅកម្ពុជា និងវិស័យព្រៃឈើ។ ដែលផ្តោតជាសំខាន់ទៅលើសកម្មភាពអភិវឌ្ឍន៍ដែលធ្វើអោយមានផលប៉ះពាល់ដល់ធនធានធម្មជាតិ។

សំនួរ និង យោបល់ចូលរួមសំខាន់ៗមួយចំនួនលើប្រធានបទនេះមានដូចខាងក្រោម៖

១)ប្រសិនបើការដាំដំណាំកៅស៊ូនាំឲ្យមានការកាប់បំផ្លាញព្រៃឈើ ហេតុអ្វីបានរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជានៅតែបន្តអនុគ្គគម្រោងទាំងនោះ?

ចំលើយ៖
ការអភិវឌ្ឍន៍មួយចំនួនមិនបណ្តាលឲ្យមានផលជាអវិជ្ជមានដល់ធនធានព្រៃឈើទេ ប្រសិនបើយើងមាន យន្តការច្បាស់លាស់ក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍។ ជាគោលការណ៍ណែនាំគេតំរូវឲ្យ មានការសិក្សាវាយតម្លៃពីផលប៉ះពាល់លើធនធាន

ធម្មជាតិមុនសំរេចផ្តល់គម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ដល់ក្រុមហ៊ុនឯកជន ប៉ុន្តែពេលខ្លះយន្តការទាំងនេះមិនត្រូវបានគេអនុវត្តឡើយ។

២) តើមានការខេត្តណាខ្លះដែលនៅសេសសល់ព្រៃឈើ?

ចំលើយ៖
ខេត្តកោះកុង មណ្ឌលគិរី រតនៈគិរី ឧត្តរមានជ័យ ស្ទឹងត្រែង ពោធិ៍សាត់ និងបាត់ដំបង

ប្រធានបទបន្តលោក ណក់ វ៉ែន, បានធ្វើបទបង្ហាញស្តីពីទំនាក់ទំនងរបស់ជនជាតិដើមភាគតិច ទៅនឹងកម្មវិធីរ៉េដបូក ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និង ការព្រួយបារម្ភរបស់ពួកគេ។

កម្មវិធីបន្ទាប់គឺការបង្ហាញខ្សែវីដេអូពីបទពិសោធន៍អនុវត្តកម្មវិធីរ៉េដបូកនៅខេត្តឧត្តរមានជ័យ និង បទបង្ហាញ ពីការងារអនុវត្តកម្មវិធីរ៉េដរបស់អង្គការស៊ីឌីអេ ដោយលោក ជី បូរ៉េត នាយកប្រតិបត្តិអង្គការ ស៊ីឌីអេ។

លោក ស្មៀន បុរីរត្ន័, នាយករងអង្គការ ស៊ីឌីអេ បានធ្វើបទបង្ហាញស្តីពីការចូលរួម របស់អង្គការសង្គមស៊ីវិលលើកម្មវិធីរ៉េដបូក ហើយគាត់ក៏បានបង្ហាញពីយុទ្ធសាស្រ្ត ណាប៉ា(NAPA)ផងដែរ។

ថ្ងៃទី២៖ ១៨ ឧសភា ឆ្នាំ២០១២

អ្នកចូលរួមទាំងអស់ត្រូវបានបែងចែកជា៣ក្រុមដើម្បីពិភាក្សាទៅលើសំនួរសំខាន់ៗ៣ខាងលើលទ្ធផលនៃការពិភាក្សាក្រុមមានដូចខាងក្រោម៖

១) ផែនទីបង្ហាញផ្លូវនៃយុទ្ធសាស្រ្តរ៉េដបូកថ្នាក់ជាតិៈ

ក).តើលោកអ្នកនឹងចូលរួមរៀបចំដូចម្តេច?

ចំលើយ៖
- ចូលរួមប្រជុំផ្សព្វផ្សាយកម្មវិធីរ៉េដបូកនៅថ្នាក់មូលដ្ឋាន ស្រុក និង ថ្នាក់ខេត្ត
- ជំរុញ និងលើកទឹកចិត្តសហគមន៍ដើម្បីគាំទ្រ និង អនុវត្តកម្មវិធីរ៉េដបូក
- មានការផ្តួចផ្តើមលើការងារគ្រប់គ្រង និង ការតាមដានសហគមន៍ព្រៃឈើ
- បង្កើតបណ្តាញគណៈកម្មការ៉េដថ្នាក់ឃុំ ស្រុក និង ថ្នាក់ខេត្ត
- លើកទឹកចិត្តឲ្យមានការូលរួមពីសហគមន៍ ក្រុមជនជាតិដើមភាគតិច និង អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន

ខ).តើព័ត៌មានអ្វីខ្លះដែលលោកអ្នកត្រូវការដើម្បីឲ្យមានប្រសិទ្ធិភាពក្នុងដំណើរការអនុវត្តកម្មវិធីរ៉េដបូក?

ចំលើយៈ

- ព៌ត៌មានទាក់ទងទៅនឹងការកាប់បំផ្លាញព្រៃឈើ
- ព៌ត៌មានស្តីពីគ្រោះធម្មជាតិ(ទឹកជំនន់,ខ្យល់ព្យុះ...)
- ព៌ត៌មានផលប្រយោជន៍នៃព្រៃឈើ
- ត្រូវមានការផ្សព្វផ្សាយពត៌មានពីកម្មវិធីរ៉េដបូកតាមវិទ្យុ, ទូរទស្សន៍, ការសែត, ផ្ទាំងរូបភាពតាមផ្លូវ, ទស្សនាវដ្តី និង ឯកសារផ្សេងៗ
- ផ្សព្វផ្សាយតាមរយៈការប្រជុំពិគ្រោះយោបល់ សិក្ខាសាលាថ្នាក់មូលដ្ឋានគ្រប់តំបន់
- ត្រូវការការចូលរួមពីប្រជាពលរដ្ឋពិសេសជនជាតិដើមភាគតិច

គ).តើលោកអ្នកត្រូវការ ការកសាងសមត្ថភាពបែបណាខ្លះ?

ចំលើយៈ

- បើកវគ្គសិក្ខាសាលាស្តីពីកម្មវីធីរ៉េដបូក
- បើកវគ្គបណ្តុះបណ្តាលអោយប្រជាជនបានយល់ដឹងពីច្បាប់ព្រៃឈើ និង ច្បាប់ភូមិបាល
- ត្រូវការការយល់ដឹងពីបច្ចេកទេសវាស់កាបូនក្នុងព្រៃសហគមន៍
- ទស្សនៈកិច្ចសិក្សាទៅកាន់តំបន់ដែលអនុវត្តកម្មវិធីរ៉េដបូកបានជោគជ័យ

២) ប្រទេសកម្ពុជានឹងបង្កើតក្រុមពិគ្រោះយោបល់នឹងក្រុមការងារបច្ចេកទេសរ៉េដបូកថ្នាក់ជាតិ តើលោកអ្នកគួរជ្រើសរើសតំណាងយ៉ាងដូចម្តេចដើម្បីចូលរួមក្នុងក្រុមនេះ?

ចំលើយៈ

- ជ្រើសរើសបេក្ខជនដែលមានសមត្ថភាពតាមរយៈការបោះឆ្នោតមតិភាគច្រើន
- ជ្រើសរើសតាមបណ្តាញសហគមន៍ដែលមានស្រាប់
- ជ្រើសរើសអ្នកដែលហ៊ានលះបង់ពេលវេលាផ្ទាល់ខ្លួន និង មានសីលធម៌
- ជ្រើសរើសអ្នកដែលធ្លាប់មានបទពិសោធន៍ដោះស្រាយបញ្ហាសហគមន៍
- ជ្រើសរើសតំណាងថ្នាក់ខេត្តដែលមានស្រាប់ដើម្បីងាយស្រួលទំនាក់ទំនងជាមួយ អ្នកពាក់ពន្ធ័
- រៀបចំអោយមានរចនាសម្ពន្ធ័គ្រប់គ្រង

៣) តើលោកអ្នកមានអនុសាសន៍ និង សំណូមពរអ្វីខ្លះដើម្បីធានាការចូលរួមរបស់សង្គមស៊ីវិល និង សហគមន៍នៅក្នុងកម្មវិធីរ៉េដបូកនៅកម្ពុជា?

អនុសាសន៍៖

- ទុកដីព្រៃឈើសំរាប់សហគមន៍គ្រប់គ្រងដោយចេរភាព
- គួរតែមានយន្តការបែងចែកផលប្រយោជន៍ពីគម្រោងរ៉េដបូកប្រកបដោយតម្លាភាព
- គួរមានតម្លាភាពក្នុងការគ្រប់គ្រង និង អនុវត្តគម្រោងរ៉េដបូក
- កាត់បន្ថយការផ្តល់ដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ចដល់ក្រុមហ៊ុនឯកជន
- ត្រូវចែករំលែកដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ចដល់សហគមន៍
- នៅពេលអនុវត្តកម្មវិធីរ៉េដបូកសហគមន៍រៀបចំក្រុមល្បាតអោយបានច្បាស់លាស់ និងម៉ត់ចត់
- ត្រូវមានការពិភាក្សាអោយបានច្បាស់លាស់ជាមួយសហគមន៍មុនពេលសំរេចចិត្តផ្តល់ដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច។

សំណូមពរ៖

- សូមអោយមានការគាំទ្រខ្ពស់ពីស្ថាបន្ទ័ពាក់ពន្ទ័ក្នុងកម្មវិធីរ៉េដបូក
- បន្តវគ្គបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីកម្មវិធីរ៉េដបូក
- សូមអោយរដ្ឋាភិបាលបញ្ឈប់ការផ្តល់ដីសម្បទាន
- សូមអោយរដ្ឋាភិបាលជួយផ្សព្វផ្សាយដល់ប្រជាពលរដ្ឋពីផលប្រយោជន៍ព្រៃឈើ

ការលំបាក

នៅកំឡុងពេលសិក្ខាសាលាយើងស្វែងរកឃើញនូវបញ្ហាលំបាកមួយចំនួនមានដូចជា៖

- អ្នកចូលរួមមានកំរិតយល់ដឹងផ្សេងពីគ្នា និងអាយុខុសគ្នា
- អ្នកចូលរួមភាគច្រើនការយល់ដឹងរបស់គាត់នៅមានកំរិត ហើយមានខ្លះមិនអាចអាន និង សរសេរបាន
- ការពន្យល់ខ្លឹមសារសំខាន់ៗមួយចំនួនទាមទារឲ្យមានការប្រើប្រាស់ពាក្យសាមញ្ញ និង ងាយៗ រួមជាមួយការធ្វើបទបង្ហាញ និងការពិភាក្សាក៏ទាមទារឲ្យមានការពន្យល់ជាលក្ខណៈ រូបភាព និងឧទាហរណ៍ផងដែរ។

មតិបិទកម្មវិធី

លោក ជី បូរ៉េត នាយកប្រតិបត្តិរបស់អង្គការស៊ីឌីអេបានចូលរួមបិទកម្មវិធីសិក្ខាសាលារយៈពេល០២ថ្ងៃនេះ ដោយថ្លែងអំណរគុណដល់អ្នកចូលរួមដែលជាតំណាង ឲ្យអង្គការសង្គមស៊ីវិល គណៈកម្មការសហគមន៍ និងសមាជិកលើលទ្ធផលជាផ្លែផ្កា នៃអង្គសិក្ខាសាលានេះហើយសង្ឃឹមថានឹងមានកិច្ចសហការ និង ការទំនាក់ទំនងជាបន្តទៅនាពេលខាងមុខ។

ឯកឧត្តម យឹម លុច, អភិបាលរងខេត្តមណ្ឌលគិរី បានសំដែងនូវសេចក្តីសប្បាយរីករាយចំពោះ អ្នកចូលរួមទាំងអស់ដែលបានចំណាយពេលវេលាចូលរួមក្នុងសិក្ខាសាលាដ៍មានសារៈសំខាន់នេះហើយជាពិសេស បានថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះអង្គការ ស៊ីឌីអេ និង NTFP-EP ដែលបានប្រឹងប្រែងនឹងការសហការយ៉ាងរលូន ជាមួយអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន ដើម្បីកសាងសមត្ថភាព ដល់គណៈកម្មការសហគមន៍ និងអង្គការដៃគូរក្នុងខេត្ត មណ្ឌលគិរី ហើយសង្ឃឹមថាវគ្គសិក្ខាសាលានេះនឹងកើតឡើងម្តងទៀតនៅក្នុងខេត្តមណ្ឌលគិរី។

រតនៈគិរី

រតនៈគិរី

សិក្ខាសាលាអប់រំផ្សព្វផ្សាយនេះត្រូវបានរៀបចំឡើងសំរាប់រយៈពេល០២ថ្ងៃគឺចាប់ពីថ្ងៃទី ១៩-២០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១២ នៅបរិវេណសណ្ឋាគាររតនៈស៊ីធី ខេត្តរតនៈគិរី។ មានអ្នកចូលរួមសរុបចំនួន៦៥នាក់ ក្នុងនោះស្រីចំនួន ១៤នាក់ ព្រម ទាំងអ្នកតំណាងមកពី៖

- សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិច
- សហគមន៍ព្រៃឈើ និងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ
- DPA
- SCW
- AFM
- IRAM
- ICSO
- CANDO
- KCB
- ADV
- IADC
- CIYA

ព្រមទាំងសិស្សានុសិស្សនិស្សិត និងមន្ត្រីមកពីរដ្ឋបាលព្រៃឈើ និងមន្ទីរបរិស្ថានរដ្ឋាភិបាលក៏បានចូលរួមផងដែរ។

ប្រធានបទសំខាន់ៗ

១) ខ្សែភាពយន្តឯកសារស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងបទពិសោធន៍REDD

២) បទបង្ហាញស្តីពី និន្នាការអភិវឌ្ឍន៍ និងវិស័យព្រៃឈើនៅកម្ពុជា។ ទំនាក់ទំនងរវាងជនជាតិដើមភាគតិច និងរ៉េដបូក ជាមួយនិងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ព្រមទាំងការព្រួយបារម្ភចំពោះបញ្ហាពាក់ព័ន្ធនានា។ បទពិសោធន៍រ៉េដបូកនៅខេត្តឧត្តមានជ័យ បញ្ហាបំរែបំរួលអាកាសធាតុពិភពលោកនិងកម្មវិធិថ្នាក់ជាតិ (NAPA)។ ផែនទីបង្ហាញផ្លូវរ៉េដបូកនៅកម្ពុជា និងការចូលរួមរបស់ អង្គការសង្គមស៊ីវិល ក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ផែនទីបង្ហាញផ្លូវរ៉េដបូក។

កិច្ចពិភាក្សា និង លទ្ធផលសិក្ខាសាលា

ថ្ងៃទី១៖ ១៩ មិថុនា ឆ្នាំ២០១២

ក្រោយពីមតិបើកកម្មវិធីរបស់គណៈអធិបតីរួមមកក្រុមការងារបានបញ្ចាំងភាពយន្តឯកសារស្តីពីការប្រែប្រួល អាកាសធាតុដែលផលិតដោយក្រសួងបរិស្ថានដែលមានរយៈពេល១៥នាទី។ ប្រធានបទបន្តគឺជាបទបង្ហាញរបស់លោក ឆឹង ស៊ីរីយ៉ា ស្តីពីនិន្នាការអភិវឌ្ឍន៍នៅកម្ពុជា ដែលផ្តោតជាសំខាន់ទៅលើសកម្មភាពអភិវឌ្ឍន៍ដែលធ្វើអោយមានផលប៉ះពាល់ដល់ធនធានធម្មជាតិ។

សំនួរ និង យោបល់ចូលរួមសំខាន់ៗមួយចំនួនលើប្រធានបទនេះមានដូចខាងក្រោម៖

១)តើមានផលប៉ះពាល់ជាវិជ្ជមាន និង អវិជ្ជមានអ្វីខ្លះដែលបណ្តាលមកពីនិន្នារការអភិវឌ្ឍន៍ នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា? តើមានកត្តាសំខាន់ៗអ្វីខ្លះដែលបណ្តាលឲ្យមានការបាត់បង់គម្រប ព្រៃឈើ?

ចំលើយ៖
ផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានដែលបណ្តាលមកពីនិន្នាការអភិវឌ្ឍន៍រួមមាន៖ ការបាត់បង់ប្រភពទឹកសំរាប់ប្រើប្រាស់, ការបំពុលបរិស្ថាន, ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដែលបណ្តាលឲ្យមានផលប៉ះពាល់ដល់ប្រជាជន និងសន្តិសុខ ស្បៀង។ ចំណែកផលប៉ះពាល់ ជាវិជ្ជមានរួមមាន៖ ជួយបង្កើនសេដ្ឋកិច្ចផលទុនក្នុងស្រុកសរុប និងប្រាក់ចំណូលសេដ្ឋកិច្ច របស់រាជរដ្ឋាភិបាល, ហេដ្ឋារចនាសម្ពន្ធ័ និងសេវាសាធារណៈតាមរយៈការផ្តល់ដីសម្បទាន សេដ្ឋកិច្ច សម្បទានរុករករ៉ែ។ ការបាត់បង់គម្របព្រៃឈើបណ្តាលមកពីសកម្មភាពផ្សេងៗ ហើយការចាប់យក និងទន្ទ្រានដីព្រៃក៏ជាសកម្មភាពមួយនៅក្នុងសកម្មភាពល្មើស ទាំងនេះផងដែរ។ សកម្មភាពអស់នេះបានកើតឡើងទាំងនៅខាងក្នុង និង ខាង ក្រៅតំបន់ព្រៃឈើទាំងនៅថ្នាក់មូលដ្ឋាន និងថ្នាក់ជាតិ ឫជនជាតិបរទេស/អន្តរជាតិ។

ប្រធានបទបន្តលោក ណាក់ វ៉េន, បានធ្វើបទបង្ហាញស្តីពីទំនាក់ទំនងរបស់ជនជាតិដើមភាគតិច ទៅនឹងកម្មវិធីរ៉េដបូកការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និង ការព្រួយបារម្ភរបស់ពួកគេ។

សំនួរចំលើយទាក់ទងទៅនឹងប្រធានបទនេះ រួមមានដូចខាងក្រោម៖

១)តើក្រុមជនជាតិដើមភាគតិចត្រូវចូលរួមក្នុងគម្រោងរ៉េដបូកយ៉ាងដូចម្តេច? ហើយតើការចូលរួមនោះមានគោលបំណងបែបណាខ្លះ? តើយើងត្រូវរួមបញ្ចូល ការព្រួយបារម្ភអំពីយ៉ែនឌ័រទៅក្នុងកម្មវិធីរ៉េដបូកយ៉ាងដូចម្តេចខ្លះ?

ចំលើយ៖
ក្រុមជនជាតិដើមភាគតិចគឺជាអ្នកដែលងាយរងគ្រោះបំផុត និងជាក្រុមដែល ទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ តិចជាងគេនៅក្នុងពិភពលោក។ មានការលើកឡើងផ្សេងៗគ្នា នៅថ្នាក់ជាតិ និង អន្តរជាតិទាំងអង្គការជាតិ និងអង្គការអន្តរជាតិស្តី

ពីសកម្មភាពផ្សព្វផ្សាយ គាំទ្រ និង លើកទឹកចិត្តឲ្យមានការចូលរួមរបស់ក្រុមជនជាតិភាគតិចជាមួយគម្រោងរ៉េដបូក។ ជាឧទាហរណ៍៖ ការកំណត់អ្នកដែលចូលរួម ការកំណត់តួនាទីនិងការទទួលខុសត្រូវ ការបង្កើតឡើងនូវរចនាសម្ព័ន្ធកម្មវិធី និងការរួមបញ្ចូលនូវទស្សនៈទាន កំណត់ត្រា សំណើរសុំ និងផែនការស្តីពីយៃនឌ័រ។ការអនុវត្តគំរោង និងសកម្មភាពពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗគឺអាចធ្វើបាន ដោយមានការពិចារណានូវយៃនឌ័រភ្ជាប់ជាមួយ។
កម្មវិធីបន្ទាប់គឺការបង្ហាញខ្សែវីដេអូពីបទពិសោធន៍អនុវត្តកម្មវិធីរ៉េដបូកនៅខេត្តឧត្តរមានជ័យ និង បទបង្ហាញ ពីការងារអនុវត្តកម្មវិធីរ៉េដរបស់អង្គការស៊ីឌីអេ ដោយលោក ជី បូរ៉េត នាយកប្រតិបត្តិអង្គការ ស៊ីឌីអេ។

សំនួរចំលើយ សំខាន់ៗលើប្រធានបទនេះរួមមាន៖

១) តើផលប្រយោជន៍នៃការរំពឹងទុកពីគម្រោងរ៉េដបូកក្នុងខេត្តឧត្តរមានជ័យជាអ្វី?

ចំលើយ៖
គម្រោងបានជួយគាំទ្រដល់ការគ្រប់គ្រង ព្រៃឈើប្រកបដោយនិរន្តភាព និងការអភិវឌ្ឍន៍ការចិញ្ចឹមជីវិតនៅក្នុងខេត្តឧត្តរមានជ័យដោយការផ្តល់នូវហិរញ្ញវត្ថុតាមរយៈការផ្តល់នូវមូលនិធិឥណទានការបូនពីការការពារព្រៃឈើនិងការដាំព្រៃឡើងវិញ។ គម្រោងមិនត្រឹមតែជួយដល់ប្រជាជនឲ្យទទួលបានសិទ្ធិកាន់កាប់ស្របច្បាប់លើដីព្រៃ មូលដ្ឋានប៉ុណ្ណោះទេផ្ទុយទៅវិញវាបានជួយធ្វើឲ្យមានចរន្តប្រាក់ចំណូលរយៈពេល៣០ឆ្នាំខាងមុខទៀតដែលនឹង ជួយធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងនូវការចិញ្ចឹមជីវិតជាលក្ខណៈគ្រួសារ និងសមត្ថភាព នៃការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ។ គំរោង រ៉េដបូកបានជួយថែរក្សា និងបង្កើននូវកាបូនស្តុក នៅក្នុងតំបន់នេះតាមរយៈការធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងនូវជលសាស្ត្រនៃ ទីជំរាលតំបន់ខ្ពង់រាបនៃអាងទន្លេសាប រួមនឹងការអភិរក្សជីវៈចំរុះ និងប្រភេទងាយរងគ្រោះផងដែរ។ ឥណទានកាបូននឹងត្រូវប្រើប្រាស់ដើម្បីគាំទ្រសហគមន៍ជនបទក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍កំរិតជីវភាពរស់នៅរួមមានសកម្មភាពសហគ្រាសអនុផលព្រៃឈើ ហេដ្ឋារចនាសម្ពន្ធ័សហគមន៍អេកូទេសចរណ៍ និងការ អភិវឌ្ឍន៍ធនធានទឹក។ គម្រោងក៏បានធ្វើការជាមួយខណ្ឌរដ្ឋបាលព្រៃឈើ និង អាជ្ញាធរមូលដ្ឋានៈឃុំ ស្រុក ខេត្តដើម្បីបង្កើតនូវផែនការរយៈពេលវែងសំរាប់ ការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិប្រកបដោយនិរន្តរភាព ក្នុងគោលបំណងដើម្បីលើកកំពស់ការអភិវឌ្ឍន៍ក្នុង តំបន់។

លោក ស្មៀន បុរីរត្ន័, នាយករងអង្គការ ស៊ីឌីអេ បានធ្វើបទបង្ហាញស្តីពីការចូលរួម របស់អង្គការសង្គមស៊ីវិល លើកម្មវិធីរ៉េដបូកហើយគាត់ក៏បានបង្ហាញ ពីយុទ្ធសាស្ត្ររបស់ គម្រោងណាប៉ាផងដែរ។

យោបល់ចូលរួម និងសំនួរ ចំលើយលើប្រធាននេះរួមមាន៖

១) ហេតុអ្វីចាំបាច់ឲ្យមានពិគ្រោះយោបល់ជាមួយសហគមន៍មូលដ្ឋាន និងការចូលរួម របស់អង្គការសង្គមស៊ីវិលលើគម្រោងរ៉េដបូក? តើនរណាជាអ្នកចូលរួមផ្តល់មូលនិធិលើកា រចូលរួមនេះ?

ចំលើយ៖
មានកត្តាសំខាន់ៗបីនៅក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ប្រទេសមួយរួមមានៈ រដ្ឋាភិបាល, វិស័យឯកជន និងអង្គការ សង្គមស៊ីវិល។ អង្គការសង្គមស៊ីវិលមានតួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវលើការចូលរួមក្នុងសង្គម, គោលនយោបាយ ការអភិវឌ្ឍន៍

បរិស្ថាន និងសេដ្ឋកិច្ច និង ផ្តល់នូវការគាំទ្រដល់ក្រុមដែលងាយរងគ្រោះ និង ក្រុមបាត់បង់ផលប្រយោ ជន៍រួមមានការលើកកំពស់សិទ្ធិមនុស្ស, ភាពស្វ័យម្ចាស់ការលើដំណើរការអភិវឌ្ឍន៍ និង ដំណើរអភិវឌ្ឍន៍ប្រជាធិបតេយ្យទូទៅ។ ជាពិសេសជាងនេះទៅទៀតសិក្ខាសាលា ផ្សព្វផ្សាយគម្រោងរ៉េដបូកនេះមានគោលបំណងផ្សព្វផ្សាយចំណេះដឹងលើទស្សនៈទាន នៃរ៉េដបូក ដោយរួមបញ្ចូលនូវការពិភាក្សាផ្លាស់ប្តូរយោបល់លើការព្រួយបារម្ភ សំនើសុំ និងអនុសាសន៍ដើម្បីផ្ញើរជូនទៅរដ្ឋាភិបាលក្នុងគោលបំណងដើម្បីឲ្យមានការទទួលខុសត្រូវលើសេចក្តីត្រូវការរបស់ សហគមន៍ និង ក្រុមជនជាតិដើមភាគតិច តាមរយៈការរៀបចំ ជាគោលការណ៍ណែនាំច្បាប់ និង គោលនយោបាយផ្សេងៗតាមរយៈដំណើរការ អនុវត្តផែនទីបង្ហាញផ្លូវរ៉េដបូក។ ការពិតយើងមិនទាន់បានទទួលមូលនិធិគាំទ្រពីរដ្ឋាភិ បាលនៅឡើយទេលើដំណើរការផ្សារភ្ជាប់ការចូលរួមរបស់អង្គការសង្គមស៊ីវិលទៅក្នុងកម្មវិធីរ៉េដបូក ប៉ុន្តែយើង ទទួលបាននូវមូលនិធិពីម្ចាស់ជំនួយមួយចំនួនរួមមាន៖ World Bank, UN Family, NTFP-EP, Oxfam-GB, EU ដៃគូរផ្តល់ជំនួយផ្សេងៗទៀតដែលបានចូលរួមចំណែក ជាមួយពួកយើងដើម្បីចូលរួមសកម្មភាពក្នុងដំណើរការអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។

ថ្ងៃទី២៖ ២០ មិថុនា ឆ្នាំ២០១២

អ្នកចូលរួមទាំងអស់ត្រូវបានបែងចែកជា៣ក្រុមដើម្បីពិភាក្សាទៅលើសំនួរសំខាន់ៗ៣ខាងលើ លទ្ធផលនៃការពិភាក្សាក្រុមមានដូចខាងក្រោម៖

១) ផែនទីបង្ហាញផ្លូវនៃយុទ្ធសាស្រ្តរ៉េដបូកថ្នាក់ជាតិៈ

ក).តើលោកអ្នកនឹងចូលរួមរៀបចំដូចម្តេច?

ចំលើយ៖

- គួរតែរៀបចំសិក្ខាសាលាផ្សព្វផ្សាយកម្មវិធីរ៉េដបូកនៅថ្នាក់ជាតិ
- ផ្សព្វផ្សាយបន្តនូវទស្សនៈទានរ៉េដបូកនៅគ្រប់ខេត្តទូទាំងប្រទេស
- ផ្សព្វផ្សាយគម្រោងរ៉េដបូកនូវថ្នាក់តំបន់
- ផ្សព្វផ្សាយគម្រោងរ៉េដបូកដល់សហគមន៍មូលដ្ឋាន
- បង្កើតនូវបណ្តាញរ៉េដបូកថ្នាក់មូលដ្ឋាន, ក្រោមជាតិ និងថ្នាក់ជាតិ
- ចូលរួមក្នុងការរៀចចំសិក្ខាសាលា
- ធ្វើការពង្រឹងដល់ក្រុមយុវជន សហគមន៍ និង ក្រុមជនជាតិដើមភាគតិច
- ជ្រើសរើសតំណាងសហគមន៍ដែលមានសមត្ថភាពនិង ជំនាញដើម្បីចូលរួម ទៅក្នុងផែនទីបង្ហាញផ្លូវរ៉េដបូក
- ចងក្រងបណ្តាញយុវជន, ក្រុមជនជាតិដើមភាគតិច, អង្គការសង្គមស៊ីវិល និង សហគមន៍
- រៀបចំក្រុមសិក្សាស្រាវជ្រាវស្តីពីសក្តានុពលក្នុងតំបន់ផ្សេងៗ
- រៀបចំកិច្ចប្រជុំឆ្លុះបញ្ចាំង និងចែករំលែកលទ្ធផលនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ ជាមួយអ្នកពាក់ពន្ធ័សំខាន់ៗ
- ជ្រើសរើសតំណាងជនជាតិដើមភាគតិចយ៉ាងហោចណាស់៣នាក់រៀបចំសហគមន៍នៅថ្នាក់ខេត្ត និង ថ្នាក់ ជាតិ។
- បង្កើតនូវលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យកំណត់នូវបុគ្គលដើម្បីចូលរួមជាមួយក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ និងថ្នាក់ជាតិ
- បង្កើតនូវលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យដែលអាចជួយកំណត់នូវតំរូវការក្នុងមូលដ្ឋាន

ខ).តើព័ត៌មានអ្វីខ្លះដែលលោកអ្នកត្រូវការដើម្បីឲ្យមានប្រសិទ្ធិភាពក្នុងដំណើរការអនុវត្តកម្មវិធី រ៉េដបូក ?

ចំលើយ៖

- ផ្សព្វផ្សាយផែនការរ៉េដបូក
- បង្កើតនូវផែនការច្បាស់លាស់ និងរៀបចំឯកសារផ្សព្វផ្សាយពីគម្រោងរ៉េដបូក
- គោលនយោបាយរ៉េដបូកត្រូវតែមានផែនការយុទ្ធសាស្ត្រច្បាស់លាស់
- ត្រូវមានយន្តការបែងចែកផលប្រយោជន៍ឲ្យបានច្បាស់លាស់
- គួរមានវិភាគឲ្យបានច្បាស់លាស់ពីគុណសម្បត្តិ និង គុណវិបត្តិនៃគម្រោងរ៉េដបូក
- គួរមានសកម្មភាពយៀនឪរនៅក្នុងគម្រោងរ៉េដបូក
- បង្កើតនូវបណ្តាញយុវជនរ៉េដបូក
- ឯកសារផែនទីបង្ហាញផ្លូវរ៉េដបូកគួរតែមានជាភាសារខ្មែរដែលអាចស្វែងរកបានគ្រប់ទី កន្លែងសាធារណៈ
- ផ្សព្វផ្សាយពីសក្កានុពលនៃការអនុវត្តគម្រោងរ៉េដបូកសាកល្បងដល់សហគមន៍ និងអ្នកពាក់ពន្ធ័
- សហគមន៍ និងអ្នកពាក់ពន្ធ័ទាំងអស់ត្រូវតែចូលរួមគ្រប់ដំណើរការនៃការអនុវត្តកម្មវិធី រ៉េដបូក
- ត្រូវមានការផ្សព្វផ្សាយឲ្យបានទូលំទូលាយនូវ ទស្សនៈវិស័យ បេសកកម្ម គោលដៅ និង ផែនការយុទ្ធសាស្ត្ររបស់គម្រោងរ៉េដទៅគ្រប់ស្ថាបន័ អ្នកពាក់ពន្ធ័ទាំងអស់ ជាពិសេសសហគមន៍ដែលរស់នៅក្បែរ និង ក្នុង ព្រៃសហគមន៍។
- ត្រូវមានតម្លាភាព និង គណនេយ្យភាពលើការគ្រប់គ្រងប្រពន្ធ័ហិរញ្ញវត្ថុ
- ផែនការសកម្មភាព និងផែនការថវិកាត្រូវរៀបចំ ឲ្យបានសមស្របជាមួយ ផែនការសហគមន៍
- ច្បាប់ព្រៃឈើ
- រៀបចំវេទិកាផ្លាស់ប្តូរបទពិសោធន៍ស្តីពីទស្សនៈទាននៃការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ
- ការកាប់បំផ្លាញព្រៃឈើដោយសកម្មភាពទន្រ្ទានដីខុសច្បាប់
- បង្កើតនូវព៌ត័មានសហគមន៍ដើម្បីផ្តល់ព៌ត័មានសកម្មភាពទន្រ្ទានដីខុសច្បាប់ និង បញ្ហាប្រឈមផ្សេងៗនៃព្រៃឈើ។

គ).តើលោកអ្នកត្រូវការ ការកសាងសមត្ថភាពបែបណាខ្លះ ?

ចំលើយ៖

- បន្តគាំទ្រការកសាងសមត្ថភាពដល់បណ្តាញយុវជនលើកម្មវិធីរ៉េដបូក
- សិក្សារៀនសូត្របន្ថែមពីគម្រោងរ៉េដបូក
- សិក្សារៀនសូត្រពី GIS និង GPS ដើម្បីផលិតផែនទីសហគមន៍
- សិក្សារៀនសូត្រពីកាបូន និងការវាស់វែងកាបូក
- សិក្សារៀនសូត្រពីរបៀបធ្វើសារពើភណ្ឌ័ព្រៃឈើ
- ផ្តល់សិទ្ធិឲ្យក្រុមជនជាតិដើមភាគតិចដើម្បីគ្រប់គ្រងព្រៃឈើ និងការអនុវត្តរ៉េដបូក
- ផែនការយុទ្ធសាស្ត្ររ៉េដបូកគួរតែត្រូវអនុវត្តនៅថ្នាក់មូលដ្ឋាន និងថ្នាក់ជាតិ
- ត្រូវមានជំនាញគ្រប់គ្រង និង ភាពជាអ្នកដឹកនាំ

- ទំនាក់ទំនង
- ការសម្របសម្រួល
- ទស្សនៈកិច្ចសិក្សាផ្លាស់ប្តូរបទពិសោធន៍ក្នុង និងក្រៅប្រទេសស្តីពីគម្រោងរ៉េដបូក
- បង្កើតនូវផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ
- កែលំអរជីវភាពចិញ្ចឹមជីវិត
- ជំនាញផ្សព្វផ្សាយ
- ជំនាញគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុ
- ជំនាញគោលនយោបាយព្រៃឈើជាតិ
- គម្រោងរ៉េដបូកត្រូវតែបញ្ចូលទៅក្នុងកម្មវិធីសិក្សា
- ត្រូវមានការបកប្រែឯកសារគម្រោងរ៉េដបូកជាភាសាខ្មែរស្របតាមចំណោះដឹងមូលដ្ឋាន
- ផ្សព្វផ្សាយគម្រោងរ៉េដបូកឲ្យបានទូលំទូលាយដល់សហគមន៍
- ផ្តល់សិទ្ធិឲ្យសហគមន៍បញ្ចេញមតិ យោបល់ និង ទទួលយកយោបល់ពីសហគមន៍ ជាពិសេសលើកទឹកចិត្ត ឲ្យមានការចូលរួមពីស្ត្រី និងបង្កើននូវចំណោះដឹងរបស់ពួកគេ។

២) ប្រទេសកម្ពុជានឹងបង្កើតក្រុមពិគ្រោះយោបល់នឹងក្រុមការងារបច្ចេកទេសរ៉េដបូកថ្នាក់ជាតិ តើលោកអ្នកគួរជ្រើសរើសតំណាងយ៉ាងដូចម្តេចដើម្បីចូលរួមក្នុងក្រុមនេះ?

ចំលើយ៖

- ជ្រើសរើសបេក្ខជនតំណាងប្រជាជនដែលមានបទពិសោធន៍ ចំណោះដឹង និងជំនាញរ៉េដបូក និងការគ្រប់ គ្រងធនធានធម្មជាតិនៅថ្នាក់ភូមិ ឃុំ ស្រុក និង ខេត្ត។
- តំណាងសហគមន៍ត្រូវតែចូលរួមក្នុងដំណើរការកម្មវិធីរ៉េដបូក
- ត្រូវមានគណនេយ្យភាពនៅក្នុងយន្តការបែងចែកផលប្រយោជន៍
- ផ្តល់នូវសិទ្ធិ និងសេរីភាពដល់ក្រុមជនជាតិដើមភាគតិចស្តីពីការប្រើប្រាស់ និងដកហូតបែបប្រពៃណីលើការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើ។
- ត្រូវមានការកំណត់លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យឲ្យបានល្អជាពិសេសមនុស្សដែលមានការ ទំនាក់ទំនងល្អជាលក្ខណៈបុគ្គលនៅក្នុងតំបន់ និងសហគមន៍របស់ពួកគេ។
- គួរតែជ្រើសរើសតំណាងពីថ្នាក់ក្រោមពីថ្នាក់ ភូមិ ឃុំ ស្រុក និងថ្នាក់ជាតិ
- ជ្រើសរើសតំណាងដើម្បីចូលរួមរៀបចំរចនាសម្ពន្ធ័រ៉េដបូក

៣) តើលោកអ្នកមានអនុសាសន៍ និង សំណូមពរអ្វីខ្លះដើម្បីធានាការចូលរួមរបស់សង្គមស៊ីវិល និង សហគមន៍នៅក្នុងកម្មវិធីរ៉េដបូកនៅកម្ពុជា?

អនុសាសន៍៖

- រដ្ឋាភិបាលគួរតែបង្កើតគោលនយោបាយថ្នាក់ជាតិឲ្យបានច្បាស់លាស់លើកម្មវិធីរ៉េដបូក
- ផ្តល់ព័ត៌មានទៅអង្គការសង្គមស៊ីវិល និង សហគមន៍

- អប់រំផលប៉ះពាល់ពីគម្រោងរ៉េដបូក
- ផ្តល់នូវការគាំទ្របច្ចេកទេសលើសកម្មភាពលើកំពស់ជីវភាពរស់នៅរបស់សហគមន៍មូលដ្ឋាន
- ផ្តល់នូវឥណទានការបូនទៅសហគមន៍ដើម្បីការពារព្រៃឈើ
- សហគមន៍ និងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលគួរតែមានភាពស្វ័យគ្រប់គ្រងលើគម្រោងរ៉េដបូក
- គួរតែមានការកសាងសមត្ថភាពទាក់ទងនឹងគម្រោងរ៉េដបូក
- រដ្ឋាភិបាលគួរតែគាំទ្រគ្រប់សកម្មភាពទាំងអស់របស់សហគមន៍មូលដ្ឋាន និងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល មានដូចជាការរៀបចំបណ្តាញ។
- គម្រោងរ៉េដបូកគួរតែអនុវត្តនៅតំបន់ ឬ សហគមន៍ណាដែលមានព្រៃឈើ
- គួរតែមានសកម្មភាពគាំទ្រមុខរបរដល់សហគមន៍មូលដ្ឋានដែលរស់នៅក្បែរ ឬក្នុងតំបន់ព្រៃឈើ

សំណូមពរៈ

- ស្នើរសុំឲ្យមានការគោរពសិទ្ធិជនជាតិដើមភាគតិច

យោបល់ទូទៅ និងអនុសាសន៍

- គួរមានតំនាងសង្គមស៊ីវិលចូលរួមក្នុងគម្រោងរ៉េដបូកដើម្បីចូលរួមអនុវត្ត ធ្វើការសំរេចចិត្ត និង ការ កសាងសមត្ថភាពជាមួយស្ថាបន័រដ្ឋាភិបាល លើកម្មវិធីរ៉េដបូកចាប់ផ្តើមពីការវាយតម្លៃជាមូលដ្ឋាន ដំណើរ ការអនុវត្ត និងការត្រួតពិនិត្យវាយតម្លៃ។
- គួរផ្តល់នូវការកសាងសមត្ថភាពលើបច្ចេកទេសកសិកម្មដើម្បីបន្សុំាទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងកាត់បន្ថយនូវភាពរងគ្រោះរបស់ពួកគេ។
- គួរផ្តល់នូវផ្ទៃដីព្រៃឈើមួយចំនួនធំទៅសហគមន៍តាមរយៈសហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិច សហគមន៍ព្រៃឈើ សហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ...។ល។ នឹងការដោះស្រាយនូវបញ្ហាមួយចំនួនលើការចុះ បញ្ជីដីសហគមន៍ដើម្បីឆ្ពោះទៅ ការរៀបចំគោលនយោបាយរ៉េដបូកដើម្បីការពារពីតំបន់ដែលមានការលេចធ្លាយ។
- ត្រូវមានការគោរពប្រជាធិបតេយ្យ និងសិទ្ធិមនុស្ស និងភាពស្វ័យម្ចាស់ការ ក្នុងដំណើរការអភិវឌ្ឍន៍កម្មវិធីរ៉េដបូកក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។
- ត្រូវមានការធានានូវការចូលរួមពេញលេញរបស់អង្គការសង្គមស៊ីវិលក្នុងកម្មវិធីUN-REDD និងដំណើរ ការផែនទីបង្ហាញផ្លូវរ៉េដបូកតាមរយៈការគោរព លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ។

- យន្តការបែងចែកផលប្រយោជន៍ដែលទទួលបានកាបូនស្តុកនៃព្រៃឈើគួរតែផ្តល់ឲ្យជាអតិបរិមារដល់សហគមន៍មូលដ្ឋានរួមទាំងផលប្រយោជន៍សេដ្ឋកិច្ចផងដែរ។

ការលំបាក

នៅកំឡុងពេលសិក្ខាសាលាយើងស្វែងរកឃើញនូវបញ្ហាលំបាកមួយចំនួនមានដូចជាៈ

- អ្នកចូលរួមមានកំរិតយល់ដឹងផ្សេងពីគ្នា និងអាយុខុសគ្នា
- អ្នកចូលរួមភាគច្រើនការយល់ដឹងរបស់គាត់នៅមានកំរិត ហើយមានខ្លះមិនអាចអាន និង សរសេរបាន

- ការពន្យល់ខ្លឹមសារសំខាន់ៗមួយចំនួនទាមទារឲ្យមានការប្រើប្រាស់ពាក្យសាមញ្ញ និង ងាយៗរួមជាមួយ ការធ្វើបទបង្ហាញ និងការពិភាក្សាក៏ទាមទារ ឲ្យមានការពន្យល់ជា លក្ខណៈរូបភាព និងឧទាហរណ៍ ផងដែរ។

មតិបិទកម្មវិធី

លោក ជី បូរ៉េត នាយកប្រតិបត្តិរបស់អង្គការស៊ីឌីអេបានចូលរួមបិទកម្មវិធីសិក្ខាសាលារយៈពេល០២ថ្ងៃនេះ ដោយថ្លែងអំណរគុណដល់អ្នកចូលរួមដែលជាតំណាង ឲ្យអង្គការសង្គមស៊ីវិល គណៈកម្មការសហគមន៍ និងសមាជិកលើលទ្ធផលជាផ្លែផ្កា នៃអង្គសិក្ខាសាលានេះហើយសង្ឃឹមថានឹងមានកិច្ចសហការ និង ការទំនាក់ទំនងជាបន្តទៅនាពេលខាងមុខ។

បន្ទាប់មកទៀតលោក ឡុង សេរី, នាយកប្រតិបត្តិអង្គការ NTFP បានសំដែងនូវសេចក្តី សប្បាយរីករាយចំពោះអ្នកចូលរួមទាំងអស់ដែលបានចំណាយពេលវេលា ចូលរួមក្នុង សិក្ខាសាលាដ៏មានសារៈសំខាន់នេះ ហើយជាពិសេសបានថ្លែងអំណរគុណ យ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះអង្គការ CDA និង NTFP-EP ដែលបានប្រឹងប្រែងនឹងការសហការយ៉ាងរលូនជាមួយអង្គការដៃគូរក្នុងខេត្តរតនៈគិរី ហើយសង្ឃឹមថាវគ្គសិក្ខាសាលានេះនឹងកើតឡើងម្តងទៀតនៅក្នុងខេត្តរតនៈគិរី។

ស្ទឹងត្រែង

ស្ទឹងត្រែង

សិក្ខាសាលាអប់រំផ្សព្វផ្សាយនេះត្រូវបានរៀបចំឡើងសំរាប់រយៈពេល០២ថ្ងៃគឺចាប់ពីថ្ងៃទី ២១-២២ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១២ នៅបរិវេណសណ្ឋាគារសេកុងស្តារ ខេត្តស្ទឹងត្រែង។ មានអ្នកចូលរួមសរុបចំនួន ៦៦នាក់ក្នុងនោះស្រីចំនួន ១០នាក់។ ក្នុងនោះផងដែរក៏មានអ្នកតំណាងមកពីសហគមន៍ព្រៃឈើ បងប្អូនជនជាតិដើមភាគតិច និងអង្គការដៃគូរមួយចំនួនមួសង្គមស៊ីវិលមួយចំនួនដូចជា មូប់បៃតង ព្រហ្មវិហាធម៌ និងសមាគមន៍ថែរក្សាបរិស្ថាន និងវប្បធម៌ ព្រមទាំងមន្ត្រីមកពីមន្ទីរបរិស្ថានខេត្តផងដែរ។ រដ្ឋាភិបាលក៏បានចូលរួមផងដែរ។

ប្រធានបទសំខាន់ៗ

១) ខ្សែភាពយន្តឯកសារស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងបទពិសោធន៍REDD
២) បទបង្ហាញស្តីពី និន្នាការអភិវឌ្ឍន៍ និងវិស័យព្រៃឈើនៅកម្ពុជា។ ទំនាក់ទំនងរវាងជនជាតិដើមភាគតិច និងរ៉េដបូក ជាមួយនិងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ព្រមទាំងការព្រួយបារម្ភចំពោះបញ្ហាពាក់ព័ន្ធនានា។ បទពិសោធន៍រ៉េដបូកនៅខេត្តឧត្តមានជ័យ បញ្ហាបំរែបំរួលអាកាសធាតុពិភពលោក និងកម្មវិធិថ្នាក់ជាតិ(NAPA)។ ផែនទីបង្ហាញផ្លូវរ៉េដបូកនៅកម្ពុជា និងការចូលរួមរបស់ អង្គការសង្គមស៊ីវិល ក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ផែនទីបង្ហាញផ្លូវរ៉េដបូក។

កិច្ចពិភាក្សា និង លទ្ធផលសិក្ខាសាលា

ថ្ងៃទី១៖ ២១ មិថុនា ឆ្នាំ២០១២

ក្រោយពីមតិបើកកម្មវិធីរបស់គណៈអធិបតីរួចមក ក្រុមការងារបានបញ្ចាំងភាពយន្តឯកសារ ស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុដែលផលិតដោយក្រសួងបរិស្ថាន។ បន្ទាប់មកអ្នកចូលរួមទាំងអស់មានសំនួរដូចខាងក្រោម៖

១)តើការប្រែប្រួលអាកាសធាតុបណ្តាលមកពីកត្តាអ្វីខ្លះ? តើអ្វីទៅជាឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់?

ចំលើយ៖
ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុគឺបណ្តាលមកពីការបាត់បង់ព្រៃឈើ និងការអភិវឌ្ឍន៍ ដោយមិនបានគិតពីនិរន្តរភាពនៃធនធានបរិស្ថាន។ ការកាប់បំផ្លាញព្រៃឈើគឺ អាចមើលឃើញតាមរយៈការអភិវឌ្ឍន៍ ដែលមិនបានយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើចេរភាព នៃធនធានធម្មជាតិ និងបរិស្ថាន ហើយបណ្តាលមកការការអភិវឌ្ឍន៍ ដែលគ្រប់គ្រងដោយទីផ្សារការរីកចំរើននូវបច្ចេកវិជ្ជា និងការកើនឡើងនូវចំនួនប្រជាជន។ ឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់គឺជាផ្សែងពុលក្នុងផែនដីដែលភាយចេញពីផ្ទៃផែនដីទៅក្នុងបរិយាសកាស។ ស្រទាប់អូហ្សូន និងឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់គឺផ្ទុយស្រឡះពីគ្នា។ ស្រទាប់អូហ្សូនដើតួនាទីជាស្រទាប់ការពារ ប្រៀបបានទៅនិងដំបូលផ្ទះដែលកំពុងតែស្តើង ដូច្នេះហើយ ទើបធ្វើអោយឧស្ម័នពុលទាំងឡាយអាចជ្រៀបចូលទៅក្នុងស្រទាប់បរិយាកាស។ជាលទ្ធផលគឺធ្វើអោយគំរូអាកាសធាតុមានការផ្លាស់ប្តូរខុសពីមុន។

២) តើនរណាជាអ្នកកំណត់យន្តការការកាត់បន្ថយ និង ការបន្សាំនៅក្នុងសកម្មភាព ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ?

ចំលើយ៖
អ្នកដែលកំណត់យន្តការនៃការបន្សាំ និង ការការកាត់បន្ថយការប្រែប្រួល អាកាសធាតុគឺ បណ្តាប្រទេសដែលជាម្ចាស់ហត្ថលេខីនៃអនុសញ្ញាក្របខណ្ឌ អង្គការសហប្រជាជាតិ និង ពិធីសារក្យូតូ ប៉ុន្តែយន្តការនេះមិនត្រូវបានអនុវត្តគ្រប់បណ្តាប្រទេសហត្ថលេខីទាំងអស់នៅឡើយទេ។

៣) តើអ្វីទៅជាសកម្មភាពបន្សាំនៅក្នុងវិស័យកសិកម្ម?

ចំលើយ៖
ដូចជាការបង្ហាញក្នុងខ្សែវីដេអូអំបាញ់មិញចំពោះវិស័យកសិកម្មគេត្រូវមានការរៀបចំ យុទ្ធសាស្ត្រ លើសកម្មភាពនៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដូចជា៖ ការរៀបចំគ្រាប់ពូជសំរាប់ដាំដុះ ការរៀបចំប្រពន្ធ័ធារាសាស្ត្រ និង ការបណ្តុះបណ្តាលលើសកម្មភាពគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ។ ឧទាហរណ៍ៈ ទំលាប់នៃការដាំដុះគ្រាប់ពូជ រយៈពេល០៦ខែ អាចពិចារណាជ្រើសរើសរយៈពេល ០៣ខែ ជំនួសវិញផ្អែកលើកត្តាធនធានធម្មជាតិ។

ប្រធានបទបន្តគឺជាបទបង្ហាញរបស់លោក ឆឹង ស៊ីរីយ៉ា ស្តីពីនិន្នាការអភិវឌ្ឍន៍នៅ កម្ពុជាដែលផ្តោតជាសំខាន់ទៅលើសកម្មភាពអភិវឌ្ឍន៍ដែល ធ្វើអោយមានផលប៉ះពាល់ដល់ ធនធានធម្មជាតិ។

សំនួរ និង យោបល់ចូលរួមសំខាន់ៗមួយចំនួនលើប្រធានបទនេះមានដូចខាងក្រោម៖

១) មុននឹងសំរេចផ្តល់គម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ទៅដល់ក្រុមហ៊ុនឯកជន តើរដ្ឋាភិបាលបានកំណត់នូវ ជំហានសំខាន់ៗអ្វីខ្លះដើម្បីធ្វើជាលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ?

ចំលើយ៖
តាមគោលការណ៍មុននឹងសំរេចផ្តល់ដីសម្បទានទៅក្រុមហ៊ុនឯកជនរដ្ឋាភិបាលត្រូវតំរូវអោយ មានការសិក្សាទៅផលប៉ះពាល់នៃបរិស្ថានដែលយើងហៅកាត់ជាភាសាអង់គ្លេសថា EIA ។ ការសិក្សានេះតំរូវអោយមានការចូលរួម និង វាយតំលៃពីក្រសួងបរិស្ថាននិងស្ថាបន័ពាក់ពន្ធ័ ហើយក្រសួងបរិស្ថានមានសិទ្ធិ ផ្តល់យោបល់ជូននាយករដ្ឋមន្ត្រីថាគួរផ្តល់អោយ ឬ មិនគួរយោងទៅលើរបាយ៍ដែលបានសិក្សាឃើញ។ ជាធម្មតាគោលការណ៍បានកំណត់ថារាល់ការផ្តល់ដីសម្បទានគឺត្រូវធ្វើទៅលើតំបន់ណាដែលមានព្រៃរិចរឹល ប៉ុន្តែយើងសង្កេត ឃើញថារាល់គម្រោងភាគច្រើនគឺមិនអនុវត្តទាំងស្រុងទៅតាមគោលរណ៍ទាំងអស់នេះទេ។

យោបល់ចូលរួម៖ យើងជាសហគមន៍មានការសោកស្តាយដែលបានឃើញការបាត់ព្រៃឈើដ៏ធំធេងតាមរយៈបទបង្ហាញសំណូមពរអោយរាជរដ្ឋាភិបាលគួរតែមានការពិភាក្សា និង ពិគ្រោះយោល់ជាមួយជាមុនសិន មុននឹងសំរេចចិត្តធ្វើការអភិវឌ្ឍន៍គម្រោងផ្សេងៗ។ រាល់បញ្ហាដែលកើតមានសព្វថ្ងៃគឺប្រជាជនជាអ្នករងគ្រោះមិនមែនមន្ត្រីទាំងនោះទេ។

២) ខ្ញុំឃើញនៅក្នុងផែនទីនៃគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ភាគច្រើនគឺជាន់លើដីនៃឧទ្យានជាតិវីរៈជ័យ ដែលជាដីបានឡាយព្រះរាជក្រឹតពីព្រះមហាក្សត្រជាតំបន់ការពារ ហេតុអ្វីបានជាគេធ្វើគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍នៅតំបន់ទាំងនោះ?

ចំលើយ៖
ផែនទីដែលបានបង្ហាញជូនពីគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជានេះគឺយើងស្រង់ចេញពីគេហទំព័រ www.opendevelopmentcambodia.net រាល់គម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ផ្សេងៗ ត្រូវបានចងក្រង និង សរសេរជារបាយការណ៍។ ចំពោះសំនួរដែលសួរថាហេតុអ្វីក៏មាន គម្រោងអភិវឌ្ឍន៍នៅលើដីតំបន់ការពារ យើងពិបាកនឹងឆ្លើយជូនណាស់ដោយសារតែបរិបទនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាយើងពេលខ្លះគោលការណ៍ណែនាំ ឬ ក៏ព្រះរាជក្រិតគឺមាននៅតែលើក្រដាសប៉ុណ្ណោះ រីឯការអនុវត្តជាក់ស្តែងគឺមានលក្ខណៈផ្ទុយដាច់ស្រលះ។ ខ្ញុំយល់ថាគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ខ្លះមានការជាន់ទៅនឹងដីការពារនៃឧទ្យានជាតិវិរៈជ័យ តែផ្នែកខ្លះប៉ុណ្ណោះគឺមិនជាន់ ទាំងអស់នោះទេ។

ប្រធានបទបន្តគឺជាបទបង្ហាញរបស់លោក ណក់ វ៉េន ស្តីពីទំនាក់ទំនងរបស់ជនជាតិដើមភាគ តិចទៅនឹងកម្មវិធីរ៉េដបូក ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និង ការព្រួយបារម្ភ។

សំនួរ និង យោបល់ចូលរួមសំខាន់ៗមួយចំនួនលើប្រធានបទនេះមានដូចខាងក្រោម៖

១) តើជនជាតិដើមភាគតិចនឹងទទួលបានអ្វីខ្លះពីគម្រោងរ៉េដបូក?

ចំលើយ៖
ជនជាតិដើមភាគតិចនឹងទទួលបាននូវការកសាងសមត្ថភាពលើសកម្មភាពគម្រោងរ៉េដបូក ការទទួលស្គាល់នូវសិទ្ធិប្រើប្រាស់ជាប្រពៃណី ការអភិរក្សនូវធនធានព្រៃឈើ សំរាប់មនុស្សជំនាន់ក្រោយ និង ជាពិសេសគឺប្រាក់ចំណូលពីការលក់កាបូនជូនដល់សហគមន៍។

២) តើការដាំចំការឈើហូបផ្លែ និង ដំណាំកៅស៊ូអាចចាត់បញ្ចូលទៅក្នុងកម្មវិធីរ៉េដបូក បានដែលឬទេ?

ចំលើយ៖
មិនអាចធ្វើទៅបានទេពីព្រោះគោលការណ៍របស់កម្មវិធីរ៉េដបូកគឺគេអនុវត្តតែទៅលើ តំបន់ដែលមានព្រៃឈើធម្មជាតិ និងតំបន់ដែលមានព្រៃឈើសឹករិចរិល។ យើងមិនអាច កាប់ព្រៃធម្មជាតិហើយជំនួសមកវិញដោយដំណាំឈើហូបផ្លែ និង ដំណាំឧស្សាហ៍កម្ម ផ្សេងៗបានឡើយ។

៣) ហេតុអ្វីបានជាការកាប់បំផ្លាញព្រៃឈើនាំអោយបាត់បង់កាបូន?

ចំលើយះ
ដោយសារតែព្រៃឈើមានតួនាទីស្តុកកាបូន នៅក្នុងបរិយាកាសធម្មជាតិ ដូចយើងឃើញស្រាប់រាល់ផ្សែងពុល ផ្សេងៗក្នុងបរិយាសគឺត្រូវបានស្រូបយកដោយដើមឈើដូចច្នោះប្រសិនបើយើងកាប់បំផ្លាញដើមឈើនោះយើង នឹងបាត់បង់នូវភ្នាក់ងារសំយោគ ខ្យល់កខ្វក់ក្នុងបរិយាកាសមួយវិញទៀតនឹង មានការកើនឡើងនូវឧស្ម័នពុល ចេញពីដើមឈើ ដែលកាប់បំផ្លាញទាំងនោះ។

យោបល់ចូលរួមះ សព្វថ្ងៃដើមឈើធំៗនៅក្នុងខេត្តស្ទឹងត្រែងត្រូវបានកាប់បំផ្លាញស្ទើរតែទាំងស្រុង ប្រសិនបើ អនុវត្តកម្មវិធីរ៉េដបូកគួរតែពិចារណារៀបចំផែនការដាំកូនឈើជាមុនសិន។ គួរមានការដាក់ បញ្ចូលសកម្មភាព ដាំកូនឈើនៅតាមសាលារៀន និង វត្តអារ៉ាម។

កម្មវិធីបន្ទាប់គឺការបង្ហាញខ្សែវីដេអូពីបទពិសោធន៍អនុវត្តកម្មវិធីរ៉េដបូកនៅខេត្តឧត្តរមានជ័យ និង បទបង្ហាញ ពីការងារអនុវត្តកម្មវិធីរ៉េដរបស់អង្គការស៊ីឱអេ ដោយលោក ជី បូរ៉េត នាយកអង្គការ ស៊ី ឱអេ។
សំនួរ និងយោបល់ចូលរួមសំខាន់ៗមួយចំនួនលើប្រធានបទនេះមានដូចខាងក្រោមះ

១)តើគម្រោងរ៉េដបូកនៅខេត្តឧត្តរមានជ័យបានលក់កាបូនហើយឬនៅ? តើមាននិតិវិធីបែបណាខ្លះក្នុងការ លក់កាបូន?

ចំលើយះ
រហូតមកដល់ពេលនេះគម្រោងមិនទាន់បានលក់កាបូននូវឡើយទេ ប៉ុន្តែយើងបាន ដឹងទិន្នន័យចំនួនកាបូនស្តុក នៅក្នុងគម្រោងសាកល្បងរបស់យើងហើយ។បញ្ហាដែលយើងកំពុងជួបប្រទះគឺកង្វះនូវការរៀបចំឯកសារសំរាប់ លក់កាបូនហើយយើងកំពុងតែជជែកគ្នា ជាមួយរដ្ឋបាលព្រៃឈើដើម្បីកំណត់នូវនិតិវិធីទាំងនេះ។ និតិវិធីក្នុងការ លក់កាបូនមានចំនុច សំខាន់ៗមួយចំនួនដូចជាះ ការរៀបចំកិច្ចព្រមព្រៀងជាមួយរដ្ឋាបាលព្រៃឈើក្នុងការប្រើ ប្រាស់ផែនការថវិកា, កិច្ចព្រមព្រៀងប្រើប្រាស់ថវិកាជាមួយសហគមន៍ និង កិច្ចព្រមព្រៀងលើតំលៃលក់កាបូន។

២) តើគម្រោងរ៉េដបូករបស់អង្គការស៊ីឱអេមានការលេចធ្លាយដែលឬទេ?

ចំលើយះ
តាមរយៈការអនុវត្តកន្លងមករបស់អង្គការស៊ីឱអេ យើងបានជួបប្រទះ នូវការលេចធ្លាយមួយចំនួននៅតាមតំបន់ ដែលមានការធ្វើដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច នៅជាប់នឹងតំបន់ដែលអនុវត្តកម្មវិធីរ៉េដបូកប៉ុន្តែ យើងបានទូទាត់រួចហើយ តាមរយៈការកាត់ចេញពីតំលៃកាបូនសរុប។

ថ្ងៃទី២៖ ២២ មិថុនា ឆ្នាំ២០១២

អ្នកចូលរួមទាំងអស់ត្រូវបានបែងចែកជា៣ក្រុមដើម្បីពិភាក្សាទៅលើសំនួរសំខាន់ៗ៣ខាងលើ លទ្ធផលនៃការពិភាក្សាក្រុមមានដូចខាងក្រោម៖

១) ផែនទីបង្ហាញផ្លូវនៃយុទ្ធសាស្រ្តរ៉េដបូកថ្នាក់ជាតិៈ

ក).តើលោកអ្នកនឹងចូលរួមរៀបចំដូចម្តេច?

ចំលើយ៖

- ប្រជុំផ្សព្វផ្សាយពីកម្មវិធីរ៉េដបូកថ្នាក់មូលដ្ឋាន ស្រុក ខេត្ត
- បំផុសសហគមន៍ឲ្យចូលរួមគាំទ្រ និង អនុវត្តកម្មវិធីរ៉េដបូក
- បង្កើតការគ្រប់គ្រង និង ត្រួតពិនិត្យសហគមន៍ព្រៃឈើ
- រៀបចំបណ្តាញកម្មការ៉េដបូកថ្នាក់ឃុំ ស្រុក ខេត្ត
- ត្រូវរៀបចំអោយមានការចូលរួមពីសហគមន៍ ជនជាតិដើមភាគតិច និង អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន

ខ).តើពត៌មានអ្វីខ្លះដែលលោកអ្នកត្រូវការដើម្បីឲ្យមានប្រសិទ្ធិភាពក្នុងដំណើរការអនុវត្តកម្មវិធីរ៉េដបូក?

ចំលើយ៖

- ពត៌មានទាក់ទងទៅនឹងការកាប់បំផ្លាញព្រៃឈើ
- ពត៌មានស្តីពីគ្រោះធម្មជាតិ(ទឹកជំនន់,ខ្យល់ព្យុះ...)
- ពត៌មានផលប្រយោជន៍នៃព្រៃឈើ
- ត្រូវមានការផ្សព្វផ្សាយពត៌មានពីកម្មវិធីរ៉េដបូកតាមវិទ្យុ, ទូរទស្សន៍,ការសែត,ផ្ទាំងរូបភាពតាមផ្លូវ, ទស្សនាវដ្តី និង ឯកសារផ្សេងៗ
- ផ្សព្វផ្សាយតាមរយៈការប្រជុំពិគ្រោះយោបល់ សិក្ខាសាលាថ្នាក់មូលដ្ឋានគ្រប់តំបន់
- ត្រូវការការចូលរួមពីប្រជាពលរដ្ឋពិសេសជនជាតិដើមភាគតិច

គ).តើលោកអ្នកត្រូវការ ការកសាងសមត្ថភាពបែបណាខ្លះ?

ចំលើយ៖

- បើកវគ្គសិក្ខាសាលាស្តីពីកម្មវីធីរ៉េដបូក
- ទស្សនៈកិច្ចសិក្សាទៅកាន់តំបន់ដែលអនុវត្តកម្មវិធីរ៉េដបូកបានជោគជ័យ
- បើកវគ្គបណ្តុះបណ្តាលអោយប្រជាជនបានយល់ដឹងពីច្បាប់ព្រៃឈើ និង ច្បាប់ភូមិបាល
- ត្រូវការការយល់ដឹងពីបច្ចេកទេសវាស់កាបូនក្នុងព្រៃសហគមន៍

- ទស្សនៈកិច្ចសិក្សាទៅកាន់តំបន់ដែលអនុវត្តរ៉េដបូកបានជោគជ័យ

២) ប្រទេសកម្ពុជានឹងបង្កើតក្រុមពិគ្រោះយោបល់នឹងក្រុមការងារបច្ចេកទេស រ៉េដបូកថ្នាក់ជាតិ តើលោកអ្នកគួរជ្រើសរើសតំណាងយ៉ាងដូចម្តេចដើម្បីចូលរួមក្នុងក្រុមនេះ?

ចំលើយៈ

- ជ្រើសរើសបេក្ខជនដែលមានសមត្ថភាពតាមរយៈការបោះឆ្នោតមតិភាគច្រើន
- ជ្រើសរើសតាមបណ្តាញសហគមន៍ដែលមានស្រាប់
- ជ្រើសរើសអ្នកដែលហ៊ានលះបង់ពេលវេលាផ្ទាល់ខ្លួន និង មានសីលធម៌
- ជ្រើសរើសអ្នកដែលធ្លាប់មានបទពិសោធន៍ដោះស្រាយបញ្ហាសហគមន៍
- ជ្រើសរើសតំណាងថ្នាក់ខេត្តដែលមានស្រាប់ដើម្បីងាយស្រួលទំនាក់ទំនងជាមួយ អ្នកពាក់ពន្ធ័
- រៀបចំអោយមានរចនាសម្ពន្ធ័គ្រប់គ្រង

២) តើលោកអ្នកមានអនុសាសន៍ និង សំណូមពរអ្វីខ្លះដើម្បីធានាការចូលរួមរបស់សង្គមស៊ីវិល និង សហគមន៍នៅក្នុងកម្មវិធីរ៉េដបូកនៅកម្ពុជា?

អនុសាសន៍ៈ

- ទុកដីព្រៃឈើសំរាប់សហគមន៍គ្រប់គ្រងដោយនិរន្តរភាព
- គួរតែមានយន្តការបែងចែកផលប្រយោជន៍ពីគម្រោងរ៉េដបូកប្រកបដោយតម្លាភាព
- គួរមានតម្លាភាពក្នុងការគ្រប់គ្រង និង អនុវត្តគម្រោងរ៉េដបូក
- កាត់បន្ថយការផ្តល់ដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ចដល់ក្រុមហ៊ុនឯកជន
- ត្រូវចែករំលែកដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ចដល់សហគមន៍
- នៅពេលអនុវត្តកម្មវិធីរ៉េដបូកសហគមន៍រៀបចំក្រុមល្បាតអោយបានច្បាស់លាស់ និងម៉ត់ចត់
- ត្រូវមានការពិភាក្សាអោយបានច្បាស់លាស់ជាមួយសហគមន៍មុនពេលសំរេចចិត្តផ្តល់ដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច។

សំណូមពរៈ

- សូមអោយមានការគាំទ្រខ្ពស់ពីស្ថាបន្ធ័ពាក់ពន្ធ័ក្នុងកម្មវិធីរ៉េដបូក
- បន្តវគ្គបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីកម្មវិធីរ៉េដបូក
- សូមអោយរដ្ឋាភិបាលបញ្ឈប់ការផ្តល់ដីសម្បទាន
- សូមអោយរដ្ឋាភិបាលជួយផ្សព្វផ្សាយដល់ប្រជាពលរដ្ឋពីផលប្រយោជន៍ព្រៃឈើ

ការលំបាក

នៅកំឡុងពេលសិក្ខាសាលាយើងស្វែងរកឃើញនូវបញ្ហាលំបាកមួយចំនួនមានដូចជា៖

- អ្នកចូលរួមមានកំរិតយល់ដឹងផ្សេងពីគ្នា និងអាយុខុសគ្នា
- អ្នកចូលរួមភាគច្រើនការយល់ដឹងរបស់គាត់នៅមានកំរិត ហើយមានខ្លះមិនអាចអាន និង សរសេរបាន
- ការពន្យល់ខ្លឹមសារសំខាន់ៗមួយចំនួនទាមទារឲ្យមានការប្រើប្រាស់ពាក្យសាមញ្ញ និង ងាយៗ

ពោធិ៍សាត់

ពោធិ៍សាត់

សិក្ខាសាលាអប់រំផ្សព្វផ្សាយទីប្រាំពីរនេះត្រូវបានរៀបចំឡើងសំរាប់រយៈពេល០២ថ្ងៃគឺចាប់ពីថ្ងៃទី ១០-១១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១២នៅ បរិវេណសណ្ឋាគារសេនជូរីពោធិ៍សាត់ ខេត្តពោធិ៍សាត់។ មានអ្នកចូលរួមសរុបចំនួន ៦១នាក់ក្នុងនោះស្រីចំនួន២៤នាក់ និងមាន៣៥នាក់ជាជនជាតិដើមភាគតិច។ ក្នុងនោះក៏មានអ្នកតំណាង មកពីៈ

- សមាជិកសកម្មនៃអ្នកការពារសិទ្ធិជនជាតិដើមភាគតិច មកពីខេត្តពោធិសាត់ បាត់ដំបង កំពង់ស្ពឺ និងកោះកុង
- សហគមន៍ព្រៃឈើ និងសហគមន៍ការពារធនធានធម្មជាតិ
- HARVEST Fintrac/ USAID
- អនាគតកុមារ
- Life with Dignity (LWD)
- ពន្លឺកុមារ
- ព្រហ្មវិហារធម៌
- អង្គការការពារនិងអភិវឌ្ឍបរិស្ថាន
- Action for Environment and Communities (AEC)
- RECOFTC
- សមាគមន៍យុវជនជនជាតិភាគតិចកម្ពុជា
- មន្ត្រីរាជរដ្ឋាភិបាល (NCDD, ខណ្ឌរដ្ឋបាលព្រៃឈើ និងនាយកដ្ឋានបរិស្ថាន)

ប្រធានបទសំខាន់ៗ

១) ខ្សែភាពយន្តឯកសារស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងបទពិសោធន៍REDD ក្នុងខេត្តឧត្តមានជ័យ
២) បទបង្ហាញស្តីពី និន្នាការអភិវឌ្ឍន៍ និងវិស័យព្រៃឈើនៅកម្ពុជា
៣) ទំនាក់ទំនងរវាងជនជាតិដើមភាគតិច និងរ៉េដបូក ជាមួយនិងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុព្រមទាំងការព្រួយបារម្ភចំពោះបញ្ហាពាក់ព័ន្ធនានា។
៤) បទពិសោធន៍រ៉េដបូកនៅខេត្តឧត្តមានជ័យ បញ្ហាបំរែបំរួលអាកាសធាតុពិភពលោក និងកម្មវិធិថ្នាក់ជាតិ (NAPA)។
៥) ផែនទីបង្ហាញផ្លូវរ៉េដបូកនៅកម្ពុជា និងការចូលរួមរបស់ អង្គការសង្គមស៊ីវិល ក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ផែនទីបង្ហាញផ្លូវរ៉េដបូក។
៦) គំនូសព្រាង និងកិច្ចពិភាក្សាជាក្រុមអំពីព្រៃឈើ និងសហគមន៍ព្រៃឈើ។ ក្រុមពិភាក្សាដែលបានបង្កើតថ្មីៗនេះនឹងធ្វើការឆ្លុះបញ្ចាំងតាមរយៈរូបភាពផ្ទាល់ភ្នែក និងការរៀបរាប់នូវរឿងរ៉ាវដែលមានលក្ខណៈស្រដៀងនិងស្ថានភាពជិវិតពិតរបស់ សិក្ខាកាម។ ហើយក៏មានការពិភាក្សាស៊ីជំរៅនៅក្នុងការវជែកអំពីគំនិតផ្តួចផ្តើមស្តីពីការគ្រប់គ្រងសហគមន៍ព្រៃឈើ និងបញ្ហាប្រឈមបច្ចុប្បន្នដែលសហគមន៍បានជួបប្រទះ។

កិច្ចពិភាក្សា និង លទ្ធផលសិក្ខាសាលា

ថ្ងៃទី១៖ ១០ កក្កដា ឆ្នាំ២០១២

ក្រោយពីមតិបើកកម្មវិធីរបស់លោកជំទាវ ជុក សុផានី អភិបាលរងខេត្តពោធិ៍សាត់រួចមកក្រុមការងារបានបញ្ចាំងភាពយន្តឯកសារស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុដែលផលិតដោយ ក្រសួងបរិស្ថាន

ប្រធានបទបន្តគឺជាបទបង្ហាញរបស់លោក ឆឹង ស៊ីរីយ៉ា ស្តីពីនិន្នាការអភិវឌ្ឍន៍នៅកម្ពុជា ដែលផ្តោតជាសំខាន់ទៅលើសកម្មភាពអភិវឌ្ឍន៍ដែលធ្វើអោយមាន ផលប៉ះពាល់ដល់ធនធានធម្មជាតិ។

សំណួរ៖ តើការដាំកៅស៊ូ ជំនួសព្រៃធម្មជាតិ តើវាមានលក្ខណៈខុសគ្នាយ៉ាងណា ?

ចំលើយ៖

- ព្រៃធម្មជាតិ មានប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី និងជីវៈចំរុះ ដែលអាចស្រូបយកកាបូនជាច្រើន
- ចំការកៅស៊ូ គឺជាដំណាំទោល ហើយនឹងមានការដាំដុះឡើងវិញ ក្នុងរយៈពេលខ្លីមួយដែលវាអាចស្រូបយកកាបូនតិចតួចបំផុតនៅក្នុងបរិយាកាស។

សំណួរ៖ បើសិនជាយើងដាំកូនឈើឡើងវិញ តើវាអាចជួយការប៉ះពាល់នៃការប្រែប្រួល អាកាសធាតុដែរឬទេ ?

ចំលើយ៖

- ការដាំកូនឈើឡើងវិញនៅក្នុងព្រៃធម្មជាតិដែលរេចរឹលវាអាចជួយធ្វើឲ្យព្រៃឈើ ធម្មជាតិមានភាពប្រសើរឡើង ហើយវាអាចជួយកាត់បន្ថយជាច្រើនចំពោះការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។ គោលការណ៍របស់រ៉េដបូកមិនលើកទឹកចិត្តឲ្យដាំអាកាស្យាទេ ព្រោះវាគ្រាន់ តែជាព្រៃដែលមានដើមឈើមួយប្រភេទ។

សំណួរ៖ សហគមន៍មកពីខេត្តកោះកុងចុះបើយើងដាំឈើធម្មជាតិតើវាខុសគ្នាយ៉ាងម៉េចដែរ ?

ចំលើយ៖

វាពិតជាល្អណាស់ ហើយសំខាន់ៗរកពូជណាដែលត្រូវនឹងព្រៃ និងងាយរកបាន។ សំរាប់ព័ត៌មានស្តីពីដីធ្លី រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាមានផែនការច្បាស់លាស់ ដែលក្រុមបច្ចេកទេស និងក្រុមយុវជនស្ម័គ្រចិត្តរបស់ក្រសួងដែនដីនគររូបនីយកម្ម និងសំណង់ អាចយកទៅអនុវត្តបាន។

ប្រធានបទបន្តគឺជាបទបង្ហាញរបស់លោក ណក់ វ៉ែន ស្តីពីទំនាក់ទំនងរបស់ជនជាតិដើមភាគ តិចទៅនឹងកម្មវិធីរ៉េដបូក ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និង កម្មវិធីរ៉េដបូក។

ប្រធានបទសំខាន់ៗរួមមាន៖

- ការកើនឡើងនូវសីតុណ្ហភាព (ក្តៅជាងមុន)
- ការកើនឡើងនូវកំពស់ទឹកសមុទ្រ
- អាកាសធាតុមានការប្រែប្រួលដោយនឹកស្មានមិនដល់
- ការកើនឡើងនូវការបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ (ឧស្ម័នកាបូនិច មេតាន នីត្រាតអ៊ុកស៊ីត អ៊ីដ្រូក្លុយអររូកាបូន)

សំណួរ៖ តើរ៉េដ និងរ៉េដបូកខុសគ្នាយ៉ាងណា ?

ចំលើយ៖

រ៉េដសំដៅទៅដល់ការកាត់បន្ថយការសាយភាយឧស្មន័ដែលបណ្តាលមកពីការសឹករិច រិល និង កាប់បំផ្លាញព្រៃឈើ។ រ៉េដបូក គឺជាការបូកបន្ថែមទៅនឹង ការពារ អភិរក្ស និង ការធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងនូវកាបូនក្នុងធម្មជាតិជនជាតិនិងការចូលរួមរបស់ដើមភាគតិច ដែលមានទំនាក់ទំនងទៅនឹងប្រពៃណី វប្បធម៌។

សំណួរ៖ ជនជាតិដើមភាគតិចទំលាប់ធ្វើចំការពនេចរ តើមានការប៉ះពាល់ដល់ការ ប្រែប្រួលអាកាសធាតុដែរឬទេ ?

ចំលើយ៖

- ការធ្វើចំការពនេចរ របស់ជនជាតិដើមភាគតិច មានផលប៉ះពាល់តិចតួច ទៅលើការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ តែកម្មវិធីរ៉េដបូកមិនបានហាមសកម្មភាព លក្ខណៈប្រពៃណីរបស់ជនជាតិដើមទេ ។

សំនួរ៖ តើកម្មវិធីរ៉េដបូក មានផលប្រយោជន៍អ្វីខ្លះដល់ប្រជាជន ?

ចំលើយ៖

ព្រៃអាចស្រូបយកកាបូនក្នុងកំរិតណាមួយតាមឧបករណ៍ដែលវាស់វែង ហើយកំរិតរបស់វានឹងត្រូវបានលក់ទៅប្រទេសឧស្សាហកម្មធំៗ ហើយថវិកានេះនឹងត្រូវយកទៅអភិវឌ្ឍន៍ជីវភាពប្រជាជននៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ រ៉េដបូកអាចជួយយើងការពារព្រៃឈើឲ្យនៅគង់វង្សយូរអង្វែង។

សំណួរ៖ តើកម្មវិធីរ៉េដមានផែនការអ្វីខ្លះ ក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាបាត់បង់ដីធ្លី យ៉ាងឆាប់រហ័ស នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ?

ចំលើយ៖

កម្មវិធីរ៉េដ គឺជាយុទ្ធសាស្រ្តក្នុងការការពារព្រៃឈើដើម្បីស្រូបយកកាបូនដើម្បីលក់។ កម្មវិធីរ៉េដមានការពិភាក្សាពីផលប្រយោជន៍សំរាប់ប្រជាជនទូទៅប្រៀបធៀបដំណាំ ឧស្សាហកម្ម តើមួយណាមានផលប្រយោជន៍ជាងក្នុងតំបន់ណាមួយ។ បច្ចុប្បន្នរាជរដ្ឋាភិបាលកំពុងពិចារណាខ្ពស់ពីកម្មវិធីរ៉េដ ព្រោះវាអាចទទួលបានថវិកាគាំទ្រដល់រាជរដ្ឋាភិបាល និងធានានិរន្តរភាពនៃព្រៃឈើ។

កម្មវិធីបន្ទាប់គឺការបង្ហាញខ្សែវីដេអូពីបទពិសោធន៍អនុវត្តកម្មវិធីរ៉េដបូកនៅខេត្តឧត្តរមានជ័យ និង បទបង្ហាញពីការងារអនុវត្តកម្មវិធីរ៉េដរបស់អង្គការស៊ីឌីអេ ដោយលោក ជី បូរ៉េត នាយកអង្គការ CDA។

សំណួរៈ តើគួរបញ្ចៀបគំរោងរ៉េដបូកក្នុងផែនការវិនិយោគឃុំតាមវិធីណា ?

ចំលើយៈ
សមាជិកសហគមន៍តាមភូមិ-ឃុំ ដាក់បញ្ចូលសកម្មភាពក្នុងការងារអភិវឌ្ឍន៍ឃុំ។ បើសិនជាសកម្មភាពខ្លះ សហគមន៍មិនមានថវិកា អង្គការមានថវិកា អាចគាំទ្រ។ UN-REDD និងរាជរដ្ឋាភិបាល កំពុងតែពិភាក្សាគ្នាដើម្បីរៀបចំកម្មវិធីជាតិលើគម្រោងរ៉េដបូក។

ថ្ងៃទី២៖ ១១ កក្កដា ឆ្នាំ២០១២

អ្នកចូលរួមទាំងអស់ត្រូវបានបែងចែកជា៥ក្រុម ដើម្បីពិភាក្សាទៅលើសកម្មភាពរូបភាព (sketches) ចំនួន០២ ផ្ទាំងដែលផ្តោតសំខាន់លើសំណួរដូចខាងក្រោម៖

សំណួរពិភាក្សារូបភាពទី ១

១) តើបងប្អូនឃើញអ្វីខ្លះនៅក្នុងរូបភាពនេះ ?
២) បើប្រៀបធៀបជាមួយសហគមន៍អ្នក។ តើអ្នកអាចកំណត់នូវ ចំណុចដូច និងខុសប្លែកគ្នាបានទេ ?
៣) សូមបរិយាយនូវអ្វីដែលអ្នកដឹង រឺអ្វីដែលអ្នកអាចមានតួនាទីជាអ្នកពាក់ព័ន្ធ នៅក្នុងស្ថានភាព រឺក៏លក្ខខ័ណ្ឌដែលបានបង្ហាញនៅក្នុងគំនូសបំព្រាងនេះ។

លទ្ធផលនៃក្រុមពិភាក្សា

គំនូសបំព្រាងទី ១
- មនុស្សយកឃ្មុំ ដោយមានផ្សែងគប់ផ្សែង
- មនុស្សបេះផ្លែឈើ
- មនុស្សលីអុស
- គណៈកម្មការប្រជុំពិភាក្សា
- ការធ្វើសារពើភ័ណ្ឌព្រៃឈើ
- ការដាំកូនឈើឡើងវិញ
- ប៉ុស្តិ៍យាមល្បាត
- ចំហាយឧស្ម័នពុល
- សត្វគ្មានទីជំរក/ មានជំរកសត្វស្លាប

- សត្វហើរចូលជំរក
- សហគមន៍បានចូលរួមរក្សា ការពារព្រៃឈើឲ្យបានគង់វង្ស
- ទប់ស្កាត់ភាពអណាធិបតេយ្យនៃការកាប់បំផ្លាញព្រៃឈើ
- ទប់ស្កាត់ការឈូសឆាយទន្ទ្រានដីរបស់សហគមន៍
- មានឧស្ម័នពុល
- មានព្រៃឈើ
- ប្រជាជនកំពុងប្រមូលអនុផលព្រៃឈើ (យកឃ្មុំ កាប់អុស យកជ័រ...)
- មានលំនៅដ្ឋានប្រជាជននៅជិតព្រៃ
- គ្រឿងចក្រឈូសដី
- ស្មៅ-ដី

- សកម្មភាព/ចំនុចស្រដៀងគ្នា
  - ការយកឃ្មុំដោយដុតភ្លើង
  - ការបេះផ្លែឈើដោយប្រើទំពក់
  - ការរកអុសក្នុងព្រៃ
  - ប្រជុំគណៈកម្មការ
  - ធ្វើសារពើភ័ណ្ឌ
  - ការដាំកូនឈើឡើងវិញ
  - ប៉ុស្តិ៍យាមល្បាត
  - ការតវ៉ាបញ្ឈប់ការកាប់បំផ្លាញ និងការឈូសឆាយ
  - ការកាប់បំផ្លាញ និងឈូសឆាយដោយគ្រឿងចក្រ
  - ការកើនឡើងឧស្ម័នពុល

គំនូសបំព្រាងទី ២
- ខ្យល់បរិសុទ្ធ
- ភូមិរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ
- ការដាំដុះកូនឈើឡើងវិញ
- លីអុស
- ធ្វើសារពើភ័ណ្ឌព្រៃឈើ
- ប្រជុំពិភាក្សាពីបញ្ហាសហគមន៍
- ការដើរជាក្រុមដើម្បីតវ៉ាពីការឈូសឆាយដី
- ការយកឃ្មុំដោយមានបច្ចេកទេសខ្ពស់
- ចំហាយឧស្ម័នពុល
- សត្វហើរ

- ដាំចំការវិលជុំ
- មានការកាប់ឆ្កៅ

- មូលហេតុដែលនាំឲ្យមានបញ្ហា ឬសកម្មភាពទាំងនេះកើតឡើង
  ១) ការកាប់បំផ្លាញ និងឈូសឆាយព្រៃឈើ
  ២) ធ្វើឲ្យកើនឡើងនូវឧស្ម័នពុលក្នុងបរិយាកាស
  ៣) បាត់បង់ជំរកសត្វ
  ៤) ការយកឃ្មុំដោយប្រើភ្លើងដែលអាចបណ្តាលឲ្យឆេះព្រៃ

- បញ្ហាប្រឈមនៅក្នុងរូបភាព
  - បញ្ហាឈូសឆាយដីព្រៃឈើ ធ្វើតំបន់ឧស្សាហកម្មជាហេតុធ្វើឲ្យមានការត៉វ៉ាពីប្រជាជនដោយសារគាត់មានការបាត់បង់ព្រៃឈើ។
  - បាត់បង់ផ្ទះសំបែង
  - បាត់បង់ជំរកសត្វ
  - ធ្វើឲ្យមានឧស្ម័នពុលនៅក្នុងបរិយាកាស

- ផែនការនៅពេលអនាគត
  - មិនចង់ឃើញការឈូសឆាយដី
  - មានសាលារៀន វត្តអារ៉ាម
  - មានការចិញ្ចឹមសត្វ
  - មានសត្វព្រៃដូចជាដំរី និងសត្វជាច្រើនប្រភេទទៀត
  - ចង់បានសហគមន៍មួយដែលមានការអភិរក្ស និងអភិវឌ្ឍន៍ដែលមានប្រសិទ្ធភាព
- សំណូមពរ
  - ឲ្យមានការការដាំកូនឈើឡើងវិញ
  - មានការទិញកាបូន
  - ចង់ឲ្យសហគមន៍ព្រៃឈើមានការរីកចំរើននៅពេលអនាគត
  - ចង់ឲ្យមានការចុះបញ្ជីសហគមន៍ជាលក្ខណៈសមូហភាព មិនចង់ចុះជាឯកជន
  - គួរមានសកម្មភាពដើរល្បាតព្រៃសហគមន៍
  - បើមានបញ្ហាជាមួយក្រុមហ៊ុន ត្រូវប្រជុំពិភាក្សាក្នុងជួរគណៈកម្មការ
  - ចាត់កំលាំងតាមក្រុម ដោយ ១ ក្រុមមានគ្នា ១០ នាក់
  - បន្តធ្វើសកម្មភាពបន្តបន្ទាប់ រហូតមានដំណោះស្រាយ
  - ដាក់កំលាំងស្ត្រីនៅខាងមុខ
  - ដាក់ពាក្យបណ្តឹងដល់ក្រសួង ឬ ស្ថាប័នដែលពាក់ពន្ធ័

សំណួរ៖ តើការយកឃ្មុំដោយប្រើភ្លើង មានផលប៉ះពាល់អ្វីដែរទាក់ទង នឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ? តើសហគមន៍ព្រៃឈើមានរចនាសម្ព័ន្ធដែរឬទេ ?

ចំលើយ៖

- មានរចនាសម្ព័ន្ធ និងមានការទទួលស្គាល់ពីរដ្ឋបាលព្រៃឈើ

សំនួរ៖ នៅពេលដែលមានការឈូសឆាយដីសហគមន៍ តើអ្នកមានសកម្មភាពអ្វីខ្លះ ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហានេះ ?

ចំលើយ៖
សហគមន៍បានស្នើទៅអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន(ស្រុក)តមិនទាន់មានដំណោះស្រាយសមស្របនៅឡើយ។ ក្រោយពីការដាក់សំណើ ស្រុកបានជួយអន្តរាគមន៍ ហើយក្រុមហ៊ុនបានផ្អាក សកម្មភាព។

សំណួរ៖ តើសកម្មភាពរៀបចំសហគមន៍នៅក្នុងរូបភាពបានអនុវត្តនៅក្នុងសហគមន៍របស់លោកពូហើយឬនៅ?

ចំលើយ៖
សហគមន៍បានត្រឹមតែធ្វើសកម្មភាពទប់ស្កាត់ភាពអណាធិបតេយ្យ តែមិនមានធ្វើការដាំដុះព្រៃឈើអ្វីទេ។ ការធ្វើសំណើទៅអាជ្ញាធរ និងរដ្ឋបាលព្រៃឈើដើម្បីរៀបចំ សហគមន៍ព្រៃឈើ។ បច្ចុប្បន្នមានក្រុមការងារចុះវាស់វែងដីហើយគេផ្តល់ឲ្យមួយគ្រួសារ៥ ហិកតាតែពួកគាត់មិនចង់បានចំណុចទាំងនេះទេព្រោះធ្វើឲ្យមានការបែកបាក់ សាមគ្គីក្នុងសហគមន៍ ។

សំណួរ៖ តើធ្វើយ៉ាងណាដើម្បីឲ្យមានវត្តអារ៉ាមមន្ទីរពេទ្យសាលារៀន នៅពេលអនាគត ? តើធ្វើសកម្មភាពយ៉ាងណាដើម្បីការពារកុំឲ្យក្រុមហ៊ុនធ្វើសកម្មភាពប៉ះពាល់ដល់ដីធ្លីរបស់ប្រជាជន និង ដីព្រៃសហគមន៍ ?

ចំលើយ៖
ត្រូវស្វែងយល់ពីការសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ច អ្នកអាច សិក្សាបានតាមរយៈក្រុមហ៊ុន ដែលអាចទុកចិត្តបាន ។

ការចែកបទពិសោធន៍

ក្រុមទី ១ ៖ សហគមន៍ព្រៃឈើខេត្តពោធិ៍សាត់ (មិនទាន់មានកិច្ចព្រមព្រៀង)

- ស្ថានភាពទូទៅ
  - សហគមន៍មានផ្ទៃដី ៥០ហិកតា
  - មានសមាជិក ១៣ហិកតា
  - មានការចូលរួមបដិភាគពីសមាជិក ២៥០០រៀល ក្នុង ១ឆ្នាំ

o សហគមន៍ស្រឡាញ់ព្រៃឈើ ហើយរាយការណ៍រាល់ពេលមានបទល្មើស
o មានការសហការល្អជាមួយអាជ្ញាធរ

- បញ្ហាដែលកើតមាន
  o មានបញ្ហាឈូសដី ០.៥ ហិកតា
  o មិនទាន់ដោះស្រាយបាន
  o សមាជិកសហគមន៍កំពុងរង់ចាំមើលបើដោះស្រាយបុគ្គលនោះមិនចេញប្រជាជននាំគ្នាចាប់យកដី។

សំណួរ៖ តើសហគមន៍មានបោះព្រំប្រទល់ហើយឬនៅ ?

ចំលើយ៖
មិនទាន់មានការបោះព្រំប្រទល់ ព្រោះនៅមានបញ្ហាដោះស្រាយមិនទាន់បានចប់

ក្រុមទី ២ ៖ សហគមន៍ព្រៃឈើនៅខេត្តបាត់ដំបង

- បញ្ហាកំពុងប្រឈម
  o ប្រឈមជាមួយក្រុមហ៊ុនរតនសម្បត្តិ
  o ការហូរចូលពីអ្នកខាងក្រៅចាប់យកដីលក់បន្ត
  o ដីពុំសូវមានជីជាតិ
  o ការចុះបញ្ជីដាច់ដោយដុំ

- ចំណុចល្អ
  o សមាជិក ១០៩ គ្រួសារ
  o មានទាហានជួយការពារ

ក្រុមទី ៣ ៖ ស្រុកវាលវែង ខេត្តពោធិ៍សាត់

- បញ្ហាកំពុងប្រឈម
  o ក្រុមហ៊ុនឈូសឆាយប៉ះពាល់ដីប្រជាពលរដ្ឋ
  o ក្រុមហ៊ុនបានឈូសឆាយដីសហគមន៍ ១៦៦ហិកតា
  o មានជនអនាធិបតេយ្យកាប់រានព្រៃយកដីលក់

- ចំណុចល្អ
  o មានទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធដូចជារដ្ឋបាលព្រៃឈើ ស្រុក ឃុំ

o ការឈូសឆាយរបស់ក្រុមហ៊ុនត្រូវបានផ្អាក
o មានសកម្មភាពបញ្ឈប់សកម្មភាពអនាធិបតេយ្យ
o ដីព្រៃសហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចមានទំហំ ៣៥០០ហិកតា

ក្រុមទី ៤ ៖ កោដូនតី ខេត្តកំពង់ស្ពឺ

- ចំណុចល្អ
  o មានការរៀបចំពីក្រសួងបរិស្ថាន
  o មានរៀបចំលក្ខន្តិកៈ សហគមន៍
  o មានការចងក្រងសហគមន៍ដើម្បីការពារព្រៃឈើ
  o មានការដើរល្បាតជាមួយក្រសួងបរិស្ថាន ធ្វើឲ្យបទល្មើសមានការថយចុះ

- បញ្ហាកំពុងប្រឈម
  o ការខ្វះខាតក្នុងការគ្រប់គ្រង
  o សមាជិកមានការបែកបាក់សាមគ្គីគ្នា ដោយសារមានការកាប់ឈើក្នុងព្រៃសហគមន៍
  o មានការចាប់ដីលក់ តាមរយៈការបោកបញ្ឆោតពីឈ្មួញ
  o មានអ្នកក្នុងភូមិយកលុយពីគោយន្ត
  o មានការចុះបញ្ជីដីធ្លីពីក្រុមនិស្សិត ហើយគេចុះឲ្យតែ ៥ហិកតាទេបើទោះបីជាយើងមានដីច្រើនជាងនេះក៏ដោយ ហើយដីដែលនៅសល់នោះ នឹងយកទៅឲ្យក្រុមហ៊ុន ។

សំណួរ៖ តើសកម្មភាពបោកបញ្ឆោតរបស់ឈ្មួញ/ក្រុមហ៊ុនយ៉ាងណាខ្លះ ?

ចំលើយ៖
ក្រុមឈ្មួញ/ក្រុមហ៊ុនមករៀបចំគោលការណ៍ តែពួកគេមិនបានធ្វើតាមអ្វីដែលបានរៀបចំទេ សូមឲ្យមានការប្រុងប្រយ័ត្នក្នុងការផ្តិតមេដៃ បើសិនផ្តិតមិនបានមើលគេអាចយកដីធ្លីរបស់យើងអស់។

ក្រុមទី ៥ ៖ ក្រុមសហគមន៍ជនជាតិដើមនៅស្រុកក្រវ៉ាញ

- ចំណុចល្អ
  o ដីព្រៃសហគមន៍មានចំនួន ៥១១ហិកា
  o មានការដើរល្បាតព្រៃប្រចាំថ្ងៃ ក្នុង ១ថ្ងៃមាន ៧-១០នាក់
  o សមាជិកសហគមន៍មានការចូលរួមមើលព្រៃ និងរាយការណ៍ដល់គណៈកម្មការ

សំណួរ៖ តើបណ្តាញផ្សេងៗក្រៅពីបណ្តាញ CPN និង បណ្តាញ IRAM អាចចូលរួមបានទេ ក្នុងក្រុមការងារកម្មវិធីវ៉ែដបូក បានដែររឺទេ ?

ចំលើយ៖

- ពិតជាបាន ដោយសារកន្លងមកការចូលរួមមានតែបណ្តាញ ២ នេះទេ តែបណ្តាញទាំងពីរនេះក៏មានសមាជិកមកពីបណ្តាញឱវ៉ាល់ និងបណ្តាញព្រៃឡង់ដែរ។

I. មតិបិទកម្មវិធី

លោក ជី បូរ៉េត នាយកប្រតិបត្តិរបស់អង្គការស៊ីឌីអេបានចូលរួមបិទកម្មវិធី សិក្ខាសាលារយៈពេល០២ថ្ងៃនេះ ដោយបានវាយតម្លៃខ្ពស់លើអ្នកចូលរួមទាំងអស់ ជាពិសេសសហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិច។ លោកប្រធានអង្គការ ស៊ីឌីអេ ក៏បានថ្លែង អំណរគុណផងដែរដល់អ្នកចូលរួមដែលជាតំណាងឲ្យអង្គការសង្គមស៊ីវិល គណៈកម្មការសហគមន៍ និងសមាជិកលើលទ្ធផលជាផ្លែផ្កានៃអង្គសិក្ខាសាលានេះហើយ សង្ឃឹមថានឹងមានកិច្ចសហការ និងការទំនាក់ទំនងជាបន្តទៅនៅពេលខាងមុខ។

កំពង់ស្ពឺ

កំពង់ស្ពឺ

សិក្ខាសាលាទីប្រាំបី ហើយដែលជាសិក្ខាសាលាចុងក្រោយ នេះត្រូវបានរៀបចំឡើង មានរយៈពេល០២ថ្ងៃ គឺចាប់ពីថ្ងៃទី ២៣-២៤ ខែ សីហា ឆ្នាំ២០១២ នៅបរិវេណសាលាគរុកោសល្យខេត្តកំពង់ស្ពឺ។ មានអ្នកចូលរួមសរុបចំនួន ៣៥នាក់ក្នុងនោះមាន បុរសប្រាំនាក់ និងស្ត្រីជាជនជាតិភាគតិចដែលមកពីសហគមន៍ ក្នុងខេត្តកំពង់ស្ពឺ កំពង់ធំ ក្រចេះ ស្ទឹងត្រែង បាត់ដំបង និងកោះកុង ។ ព្រមទាំងអ្នកសំរបសំរួលពី EWMI, CIYA, CDA, NTFP-EP និង CPN ក៏បានចូលរួមផងដែរ។

កិច្ចពិភាក្សា និង លទ្ធផលសិក្ខាសាលា

ប្រកាសកម្មវិធី និងគោលបំណងរបស់សិក្ខាសាលាដោយលោក ណក់ វ៉ែន (NTFP-EP)៖ លោកបានបង្ហាញពីកម្មវិធីសិក្ខាសាលា និង គោលបំណងនៃការរៀបចំសិក្ខាសាលាដើម្បីគាំទ្រអោយមាន ការចូលរួមពីស្ត្រី ទាក់ទងនឹងសកម្មភាព ព្រៃឈើ ធនធានធម្មជាតិ និងកម្មវិធីរ៉េដ ។

មតិចំណាប់អារម្មណ៍ និង បើកកម្មវិធី របស់លោកស្រី ចក យឿន ប្រធានកិច្ចការនារីខេត្តកំពង់ស្ពឺៈ លោកស្រីបានថ្លែងអំណរគុណចំពោះអ្នករៀបចំឲ្យមានសិក្ខាសាលានេះឡើងដើម្បីគាំទ្រ និង លើកទឹកចិត្តដល់ស្ត្រីមានឱកាសចូលរួមសិក្ខាសាលានេះ។ លោកស្រីក៏បានផ្តាំផ្ញើរទៅស្ត្រី ដែលបានចូលរួមក្នុងសិក្ខាសាលាទាំងអស់អោយយកចិត្តលើខ្លឹមសារនៃអង្គសិក្ខាសាលា ដែលវាជាឱកាសល្អ សំរាប់ស្ត្រីក្នុងការចូលរួមចំនែកក្នុង ការងារអភិវឌ្ឍន៍ប្រទេសដើម្បីមានភាពស្មើគ្នារវាងបុរស និងស្ត្រី។

លោកស្រី សុមាលី (បុគ្គលិកCLEC) បានចែករំលែកបទពិសោធន៍របស់ស្ត្រី ទៅលើការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិនិងព្រៃឈើ រយៈពេលកន្លងមក និង បច្ចុប្បន្នអំពីចំណុចវិជ្ជមាន និង អវិជ្ជមាន និងធ្វើការបំផុសគំនិតអោយអ្នកចូលរួមចែករំលែកនូវបទពិសោធន៍ដែលបានអនុវត្តកន្លងមក។

លោកស្រី វ៉ែន សាមីន (IRAM) គាត់បានចែករំលែកបទពិសោធន៍ ដែលសហគមន៍របស់គាត់បានឆ្លងកាត់ៈ សំរាប់សហគមន៍ពួកគាត់ក្នុងការទប់ស្កាត់នូវ បទល្មើសព្រៃឈើ គឺគាត់ដឹកនាំសមាជិកក្នុងភូមិចុះល្បាតយ៉ាងតិចក៏ម្តងដែរក្នុង១ខែ។ មុននឹងចុះល្បាត ពួកគាត់បានទំនាក់ទំនងជាមួយអាជ្ញាធរដើម្បីអោយគេដឹងហើយពេលខ្លះអាជ្ញាធរទៅជាមួយ។ ចំនុចលំបាកៈ ពេលចុះទៅ ពួកបទល្មើសទូរស័ព្ទប្រាប់គ្នាមុន ឯព្រៃឈើវិញក៏កាន់តែមានការបាត់បង់ជាបន្តបន្ទាប់។

តើការបាត់បង់ព្រៃឈើបណ្តាលឲ្យមានបញ្ហាអ្វីខ្លះកើតឡើង?

ចំលើយ
របស់សហគមន៍ រតនៈគិរីៈ ធ្វើឲ្យមានបម្រែបម្រួលអាកាសធាតុ ភ្លៀងធ្លាក់មិនទៀងទាត់ និង ធ្វើឲ្យបាត់បង់អនុផលព្រៃឈើដែល ជនជាតិដើមភាគតិចធ្លាប់ពឹងអាស្រ័យ។

តើមានការដើរថយក្រោយអ្វីខ្លះដែលទាក់ទងទៅនិងការចុះល្បាត?

សហគមន៍ស្នួលខេត្តក្រចេះៈ ពេលចុះល្បាតមិនសូវបានផលទេ, ព្រោះសុទ្ធតែជាបក្សពួកគ្នាគេទេ ដឹងថាសហគមន៍ចុះទៅគេទូរស័ព្ទប្រាប់គ្នាមុនជាបញ្ហា ដែលបណ្តាលឲ្យមានការបាត់បង់ដីធ្លីរបស់ជនជាតិដើមភាគតិច ពួកគាត់ទទួលបានដីតិចតួចណាស់សហគមន៍នៅមានភាពទន់ខ្សោយនៅឡើយ។

តើមានបញ្ហាអ្វីខ្លះដែលទាក់ទងទៅនិងដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច?

សហគមន៍ខេត្តកំពង់ធំៈ មានបញ្ហាដីជាប់ព្រំទល់គ្នារវាងខេត្តព្រះវិហារ និង ខេត្តកំពង់ធំមន្ទីរបរិស្ថានប្រគល់ដីសម្បទានអោយទៅក្រុមហ៊ុនទោះបីសហគមន៍ ទាមទារយ៉ាងណាក៏មិនបានដោយយកលេសថាជាដីរបស់ខេត្តព្រះវិហារ។ ពេលធ្វើការតស៊ូមតិគេចង្អុលអោយនាំគ្នា ប្រើសហគមន៍ខ្លួនឯងដែលបានស្នើសុំធ្វើជាសហគមន៍ព្រៃឈើ ប៉ុន្តែតំបន់សហគមន៍ព្រៃឈើដែលពួកគេបានស្នើសុំនោះ នៅឆ្ងាយពីភូមិរបស់ពួកគាត់ ឯដីដែលក្រុមហ៊ុនយកនោះនៅជិតភូមិ និងស្ថិតនៅតំបន់ដែលពួកគាត់ចង់ពង្រីកភូមិ ។ ម៉្យាងវិញទៀតក៏មានបញ្ហាចំរូងចំរាស់ រវាងប្រជាជនមក ពីខេត្តកំពង់ធំ និងបញ្ហាដីដែលស្ថិតនៅខេព្រះវិហារ។

សហគមន៍ខេត្តកំពង់ស្ពឺៈ នៅឆ្នាំ២០០៩ ពួកគាត់បានធ្វើការតស៊ូមតិជាមួយ ក្រុមហ៊ុនមួយទទួលបាន ជោគជ័យតាម រយៈការដោះស្រាយពីអជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ។

តើមានបញ្ហាអ្វីខ្លះដែលទាក់ទងទៅនិងការចុះវាស់វែងដីរបស់ក្រុមនិស្សិត?

តាមគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដែលបានស្នើអោយពួកនិស្សិតចុះវាស់វែងដីធ្លីជូនប្រជាពលរដ្ឋ តែការវាស់វែងនេះមានការប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមានដល់ប្រជាពលរដ្ឋ ដោយសារមានអ្នកមានអំណាច បានចាប់វាស់វែងដីពួកគាត់ដោយគ្មានពិភាក្សា និង បានយកដីប្រជាពលរដ្ឋធ្វើប្លង់កម្មសិទ្ធិផ្ទាល់ខ្លួន។ ទោះជាយ៉ាងណាក្តី ផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានទាំងនេះគឺកំពុងតែត្រូវបានដោះស្រាយតាមរយៈការតស៊ូរមតិរបស់សហគមន៍មូលដ្ឋាន។

សំនួរពិភាក្សាក្រុម
១.តើមានបទពិសោធន៍អ្វីខ្លះទៅលើស្ថានភាពនៃការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើ និងធនធានធម្មជាតិ ?
២. តើលោកអ្នកសង្កេតមើលឃើញថា ការគ្រប់គ្រង ធនធានធម្មជាតិ មានការផ្លាស់ប្តូរ អ្វីខ្លះ ?

៣.តើកត្តាអ្វីខ្លះដែលធ្វើអោយមានការផ្លាស់ប្តូរ ? ហេតុអ្វីបានជាមានការផ្លាស់ប្តូរ ?

ចំលើយក្រុម១

១.យើងមានបទពិសោធន៍ដើម្បីគ្រប់គ្រងព្រៃឈើដូចជា៖
- ប្រជុំដើម្បីកំណត់បញ្ហានៅក្នុងសហគមន៍
- ផ្សព្វផ្សាយពីបញ្ហា ដើម្បីរកដំណោះស្រាយ
- ជ្រើសរើសរកក្រុមល្បាត និង រៀបចំផែនការល្បាតព្រៃសហគមន៍ក្នុង១ខែ៣ដង ឬ ច្រើនជាងនេះ ពេលមានបញ្ហា ។

២.ចំពោះការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិយើងសង្កេតឃើញមានការផ្លាស់ប្តូរដូចជា៖
- មានសត្វព្រៃរស់នៅក្នុងតំបន់សហគមន៍ព្រៃឈើ
- មានព្រៃឈើ អនុផលព្រៃឈើនៅក្នុងសហគមន៍ ប៉ុន្តែតំបន់ខ្លះមានការផ្លាស់ប្តូរ ថយចុះនិងបាត់បង់ព្រៃឈើនិងសត្វព្រៃ ...។

៣.កត្តាដែលធ្វើអោយមានការផ្លាស់ប្តូរគឺដោយសារ ៖
- មានការកើនឡើងនូវការធ្វើសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ច
- ការឈូសឆាយដី បាត់បង់ព្រៃឈើ សត្វព្រៃ
- ភ្លៀងធ្លាក់មិនទៀងទាត់ ទឹកជំនន់គ្រោះរាំងស្ងួត មានបញ្ហាសុខភាព
- ធនធានធម្មជាតិមានការប្រែប្រួលកើនឡើង ដោយសារមានប្រជាពលរដ្ឋ ជនជាតិដើមភាគតិចចូលរួមក្នុងការការពារព្រៃឈើ ។

ចំលើយក្រុមទី២

១.បទពិសោធន៍ក្នុងការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិមានដូចជា៖
- ផ្តល់ពត៌មានជូនអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច មេភូមិ ឃុំ ដើម្បីចូលរួមចាត់ចែង អ្នកចុះល្បាត
- ធ្វើការផ្សព្វផ្សាយអំពីផលប៉ះពាល់នៃការបាត់បង់ព្រៃឈើ
- បង្កើតសហគមន៍ទប់ស្កាត់ការកាប់បំផ្លាញព្រៃឈើ ដោយមានគណៈកម្មការ ប្រជាពលរដ្ឋចូលរួមក្នុងការ ការពារបញ្ហាបទឧក្រិដ្ឋព្រៃឈើ។

២.ការគ្រប់គ្រងធម្មជាតិមានការផ្លាស់ប្តូរដូចជា៖
- មានការបាត់បង់ព្រៃឈើអនុផលព្រៃឈើបច្ចុប្បន្នភ្លៀងធ្លាក់ មិនទៀងទាត់ រកអនុផលបានតិច
- ខ្យល់ព្យុះគ្រោះរាំងស្ងួត
- ធាតុអាកាសក្តៅខ្លាំង
- មានការឈូសឆាយពីសំណាក់ពីក្រុមហ៊ុនផ្សេងៗ

៣.កត្តាដែលធ្វើអោយមានការប្រែប្រួល៖
- មនុស្សកាប់ព្រៃឈើ
- ការកើនឡើងនៃប្រជាជន
- ការឈូសឆាយរបស់ក្រុមហ៊ុនធំៗ
- បានជាមានការប្រែប្រួលកើតឡើងព្រោះ៖
- ការធ្វើអាជីវកម្មរបស់ក្រុមហ៊ុនធំៗ
- បំរើបំរាស់ប្រចាំថ្ងៃរបស់ប្រជាជន

ចំលើយក្រុម៣

១.បទពិសោធន៍លើការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើ និងធនធានធម្មជាតិដូចជា៖
- ទំនាក់ទំនងអាជ្ញាធរភូមិ ឃុំ បង្កើតគណៈកម្មការ
- ចូលរួមល្បាតព្រៃឈើ
- ចូលរួមចាប់បទល្មើសព្រៃឈើ (គោយន្ត ម៉ាស៊ីនត្រង់ស៊ីន័រ ។ល។)
- ពិន័យជាប្រាក់ ឬដកហូត វត្ថុតាង(កាំបិទ ពូថៅ ជាដើម)
- ផ្សព្វផ្សាយបំផុសគំនិត និងការយល់ដឹងក្នុងសហគមន៍

២.ការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិមានការផ្លាស់ប្តូរដូចជា៖
- ការវិនិយោគព្រៃឈើ ដី សម្បទាន ដីសេដ្ឋកិច្ច អោយក្រុមហ៊ុន
- ការវិនិយោគធនធានរ៉ែ (មាស ដែក ត្បូង)
- សហគ្រាសរោងចក្រកើតឡើងកាន់តែច្រើន
- មានការប្រើប្រាស់សារធាតុគីមីច្រើនលើសលុប

៣.មូលហេតុដែលធ្វើអោយមានការប្រែប្រួលកើតឡើងពីព្រោះ ៖
- ដីសហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិច មិនទាន់បានចុះបញ្ជីដីធ្លីជាដីរបស់ឃុំ
- ក្រុមហ៊ុនមិនបានពិគ្រោះយោបល់ពីផលប៉ៈពាល់ជាមួយសហគមន៍
-សហគមន៍ខ្វះបទពិសោធន៍ ការយល់ដឹងផ្នែកច្បាប់ទាក់ទងទៅនឹងដីធ្លី នឹងសិទ្ធិជនជាតិដើម ភាគតិច
- សហគមន៍មិនបានទទួលពត៌មានជាមុន
- សហគមន៍មិនមានឆន្ទៈក្នុងការត៉វ៉ា តស៊ូមតិ។

សំណួរពិភាក្សាក្រុម

ក្រុមទី ១

១.ការត្រៀមខ្លួនក្នុងការបង្កើតយុទ្ធសាស្រ្តរ៉េដបូកថ្នាក់ជាតិនៅឆ្នាំ២០១៥

ក.ការចូលរួមក្នុងការរៀបចំ

- ត្រូវមានការចូលរួមពីសហគមន៍ និងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន
- កំណត់ក្រុមល្បាត
- មានគណៈកម្មការជាតំណាងសហគមន៍
- ត្រៀមលក្ខណៈពីកម្មវិធីរ៉េដបូក ស្វែងយល់ និងការគាំទ្រ

ខ.ពត៌មានដែលយើងត្រូវការដើម្បីអោយមានប្រសិទ្ធភាព

- មានវគ្គបណ្តុះបណ្តាលបន្ថែមអោយកាន់តែច្បាស់ពីរ៉េដបូក
- មានការផ្សព្វផ្សាយដល់សហគមន៍ និងស្វែងរកព័ត៌មានពីរ៉េដបូកឲ្យបានច្រើន
- សុំឯកសារពាក់ព័ន្ធពីរ៉េដបូក

គ.យើងត្រូវកសាងសម្ថភាពដូចជា៖

- ជំនាញទំនាក់ទំនង
- មិនត្រូវមានការរើសអើង និងការយល់ដឹងបន្ថែមលើសិទ្ធិក្នុងការចូលរួម
- បណ្តុះបណ្តាល និង លើកទឹកចិត្តដល់ស្ត្រីដើម្បីឲ្យមានភាពក្លាហានក្នុងការចូលរួម

២.តំណាងដែលត្រូវចូលរួម៖

- ប្រធានសហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិច

៣.ការផ្តល់យោបល់ដើម្បីធានាឲ្យមានការចូលរួមលើកម្មវិធីរ៉េដបូក៖

- បង្កើតការផ្សព្វផ្សាយដល់សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិច
- បង្កើនការបណ្តុះបណ្តាលពីអត្ថប្រយោជន៍រ៉េដបូក

ក្រុមទី២

១.ការត្រៀមខ្លួនក្នុងការបង្កើតយុទ្ធសាស្រ្តរ៉េដបូកថ្នាក់ជាតិនៅឆ្នាំ២០១៥

ក.ការចូលរួមពិគ្រោះយោបល់គ្រប់ដំណាក់កាល

- ចូលរួមជាមួយកិច្ចប្រឹក្សាយោបល់នៅគ្រប់វគ្គទាំងអស់
- ជ្រើសរើសយុទ្ធសាស្រ្តក្នុងការរៀបចំរ៉េដបូក
- ត្រៀមគំនិតទុកមុនក្នុងការពិគ្រោះយោបល់

ខ.យល់ច្បាស់ពីគោលការណ៍របស់កម្មវិធីរ៉េដបូក

- ចង់ដឹងពីផលប្រយោជន៍នៃការលក់ការបូន
- ចង់ដឹងអំពីចំណូលកាបូន
- ត្រូវបង្ហាញអំពីតម្លាភាពរវាងបុរសនិង ស្ត្រី
- ស្ត្រីមានតួនាទីសំខាន់ក្នុងការដឹកនាំកម្មវិធីរ៉េដបូក
- ស្ត្រីមានសម្ថភាពក្នុងការចូលរួមក្នុងកម្មវិធីរ៉េដបូក
- ស្ត្រីមានភាពក្លាហានក្នុងការបញ្ចេញមតិយោបល់ពេលចូលរួមប្រជុំ ឫអង្គសិក្ខាសាលាផ្សេងៗ

គ.ត្រូវមានការចូលរួមពីស្ត្រីគ្រប់ កម្មវិធីរបស់រ៉េដបូក

- ត្រូវមានវគ្គបណ្តុះបណ្តាលជាបន្តបន្ទាប់គ្រប់ខេត្ត
- ពង្រឹងប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយអំពីរ៉េដបូកបន្តនៅតាមសហគមន៍ទាំងអស់

២.ការជ្រើសរើសតំណាង

- តំនាងជនជាតិដើមភាគតិចគឺត្រូវជ្រើសរើសដោយជនជាតិដើមភាគតិច
- ត្រូវបោះឆ្នោតជ្រើសរើសអ្នកតំណាង
- បេក្ខជនត្រូវមានបទពិសោធន៍ ឆន្ទៈ និងចំណេះដឹងល្អ
- បេក្ខជនជាជនជាតិដើមភាគតិច រឺអង្គការដែលធ្វើការជាមួយជនជាតិដើមភាគតិច

៣.ការផ្តល់យោបល់ដើម្បីធានាឲ្យមានការចូលរួមលើកម្មវិធីរ៉េដបូក

- ត្រូវធ្វើសេចក្តីថ្លែងការណ៍ជូនរាជរដ្ឋាភិបាល
- ផ្តល់ពត៌មានរបស់បណ្តាញសហគមន៍អំពីតម្រូវការនៃកម្មវិធីរ៉េដបូក
- ត្រូវពិនិត្យតាមដានថវិកា និងការគ្រប់គ្រងរបស់កម្មវិធីរ៉េដបូក

ក្រុមទី៣

១.ការត្រៀមខ្លួនក្នុងការបង្កើតយុទ្ធសាស្ត្ររ៉េដបូកថ្នាក់ជាតិនៅឆ្នាំ២០១៥

ក) ចូលរួមរៀបចំដូចជា៖

- ផ្សព្វផ្សាយពត៌មានពីកម្មវិធីរ៉េដបូក
- ការពិគ្រោះយោបល់ និងស្វែងរកយុទ្ធសាស្ត្រក្នុងការអនុវត្តគម្រោងរ៉េដបូក
- គ្រប់គ្រងដំណើរ និងការអនុវត្តន៍

ខ) ព័ត៌មានដែលយើងត្រូវការដើម្បីឲ្យមានប្រសិទ្ធភាពក្នុងដំណើរការរេដមានដូចជា៖

- ត្រូវមានឯកសារគ្រប់គ្រាន់ និងជាក់លាក់
- យល់ដឹងពីច្បាប់
- តាមប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយផ្សេងៗ

គ) យើងត្រូវមានការកសាងសម្ថភាពដូចជា៖

- បង្កើតវគ្គបណ្តុះបណ្តាលឲ្យបានច្រើន
- ធ្វើសិក្ខាសាលាអំពីរ៉ែដបូក
- ប្រមូលផ្តុំសហគមន៍

២.ដើម្បីចូលរួមយើងត្រូវជ្រើសរើសអ្នកតំណាងដូចជា៖
លើកទឹកចិត្តដល់ស្ត្រីជនជាតិដើមភាគតិចចូលរួមធ្វើសេចក្តីចូលរោការនិងធ្វើសកម្មភាពផ្សេងៗដើម្បីបង្ហាញពីសិទ្ធិស្មើរគ្នារវាងបុរសនិងស្ត្រី។

មតិចាប់អារម្មណ៍បិទកម្មវិធីសិក្ខាសាលា

លោក ជី បូរ៉េត នាយកប្រតិបត្តិរបស់អង្គការស៊ីឌីអេ បានចូលរួមបិទកម្មវិធីសិក្ខាសាលា នេះ ដោយបានវាយតម្លៃខ្ពស់លើអ្នកចូលរួមទាំងអស់ ជាពិសេសសហគមន៍ ជនជាតិដើមភាគតិច។ លោកក៏បានថ្លែងអំណរគុណផងដែរដល់អ្នកចូលរួម ដែលជាតំណាង ឲ្យអង្គការសង្គមស៊ីវិល គណៈកម្មការសហគមន៍ និងសមាជិកលើលទ្ធផលជាផ្លែផ្កា នៃអង្គសិក្ខាសាលានេះហើយសង្ឃឹមថានឹងមានកិច្ចសហការ និងការទំនាក់ទំនងជាបន្ត ទៅនៅពេលខាងមុខ។

ឧបសម្ព័ន្ធ

បញ្ជីរាយនាមអ្នកចូលរួម

ខេត្តមានជ័យ

ល.រ	ឈ្មោះ	ភេទ	ស្រុក/ខេត្ត	ស្ថាប័ន/តួនាទី
១	ឌិន ហេង	ប	ឧត្តរមានជ័យ	សហគមន៍
២	សាត ធឿន	ប	ឧត្តរមានជ័យ	សហគមន៍
៣	អឿន ណាយ	ប	ឧត្តរមានជ័យ	សហគមន៍
៤	សៀវ លឹម	ប	ឧត្តរមានជ័យ	សហគមន៍
៥	កុក សុខន	ប	ឧត្តរមានជ័យ	សហគមន៍
៦	ទូក ឡើម	ប	ឧត្តរមានជ័យ	សហគមន៍
៧	ឈឿង ឈឹង	ប	ឧត្តរមានជ័យ	សហគមន៍
៨	រស់ សុផល្លី	ប	ឧត្តរមានជ័យ	សហគមន៍
៩	ខាំ ខោន	ប	ឧត្តរមានជ័យ	សហគមន៍
១០	ម៉្លិះ ហឿត	ប	ឧត្តរមានជ័យ	សហគមន៍
១១	រីល ហ៊ុន	ស	ឧត្តរមានជ័យ	សហគមន៍
១២	កាន មុំ	ស	ឧត្តរមានជ័យ	សហគមន៍
១៣	អិន ជ្រឿន	ស	ឧត្តរមានជ័យ	សហគមន៍
១៤	កុយ ធួន	ប	ឧត្តរមានជ័យ	សហគមន៍
១៥	ប៊ូ ចាន់ណា	ស	ឧត្តរមានជ័យ	សហគមន៍
១៦	ចិន ហឿន	ស	ឧត្តរមានជ័យ	សហគមន៍
១៧	ស៊ូ ពិសី	ស	ឧត្តរមានជ័យ	សហគមន៍
១៨	ហៃ តឿ	ស	ឧត្តរមានជ័យ	សហគមន៍
១៩	អឿន ណាក់	ប	ឧត្តរមានជ័យ	សហគមន៍
២០	ហម សឿម	ស	ឧត្តរមានជ័យ	សហគមន៍
២១	ឆាយ វ៉ុន	ប	ឧត្តរមានជ័យ	សហគមន៍
២២	ហ៊ិន ភឿន	ប	ឧត្តរមានជ័យ	សហគមន៍
២៣	ថោង សារឿ	ស	ឧត្តរមានជ័យ	សហគមន៍
២៤	សេង លាប	ស	ឧត្តរមានជ័យ	សហគមន៍
២៥	រឿន ជៀប	ប	ឧត្តរមានជ័យ	សហគមន៍
២៦	ផន ណូត	ប	ឧត្តរមានជ័យ	សហគមន៍
២៧	រិន សារុន	ស	ឧត្តរមានជ័យ	សហគមន៍
២៨	ភាព សុជា	ប	ភ្នំពេញ	CIYA

២៩	ផៃ សុវណ្ណា	ប	ភ្នំពេញ	CIYA
៣០	យឿត ខន	ប	ឧត្តរមានជ័យ	សហគមន៍
៣១	កៅ វែង	ប	រតនៈគិរី	សហគមន៍
៣២	អ៊ាន អាន	ប	កំពង់ធំ	សហគមន៍
៣៣	គង់ ឈៀង	ប	កំពង់ធំ	សហគមន៍
៣៤	ឌឹប គឹមអោន	ប	ព្រះវិហារ	សហគមន៍
៣៥	ផាយ តូម	ប	រតនៈគិរី	សហគមន៍
៣៦	ប្រាក់ សិទ្ធិ	ប	ឧត្តរមានជ័យ	សហគមន៍
៣៧	មូល ណេន	ស	ឧត្តរមានជ័យ	សហគមន៍
៣៨	ភួង រី	ស	ឧត្តរមានជ័យ	សហគមន៍
៣៩	អ៊ិន លំអេង	ប	ឧត្តរមានជ័យ	សហគមន៍
៤០	រស់ លឿប	ប	ឧត្តរមានជ័យ	សហគមន៍
៤១	មុំ ព្រួន	ប	ឧត្តរមានជ័យ	សហគមន៍
៤២	ចិប ចាន់ឌី	ស	ឧត្តរមានជ័យ	សហគមន៍
៤៣	ស៊ីន លីន	ស	ឧត្តរមានជ័យ	សហគមន៍
៤៤	វ៉ាន នឿន	ស	ឧត្តរមានជ័យ	សហគមន៍
៤៥	ញ៉ិល ណំ	ប	ឧត្តរមានជ័យ	សហគមន៍
៤៦	ឆាំ ម៉ន	ប	ឧត្តរមានជ័យ	សហគមន៍
៤៧	សាត ជាតិ	ប	ឧត្តរមានជ័យ	សហគមន៍
៤៨	ឃួន សុផល	ប	ឧត្តរមានជ័យ	សហគមន៍
៤៩	ម៉ាត លឿត	ប	ព្រះវិហារ	សហគមន៍
៥០	អ៊ុក គី	ប	ឧត្តរមានជ័យ	សហគមន៍
៥១	យិន នៅ	ស	ឧត្តរមានជ័យ	សហគមន៍
៥២	ថោង ធារី	ស	ឧត្តរមានជ័យ	សហគមន៍
៥៣	រស់ សុឃៀន	ស	ព្រះវិហារ	សហគមន៍
៥៤	អេះ អេន	ស	មណ្ឌលគិរី	សហគមន៍
៥៥	សួន សន	ប	ឧត្តរមានជ័យ	សហគមន៍
៥៦	ជា ជួង	ប	ឧត្តរមានជ័យ	សហគមន៍
៥៧	ដោន សុភណ្ឌ័	ប	ឧត្តរមានជ័យ	សហគមន៍
៥៨	វ៉ាង សំរិទ្ធិ	ប	មណ្ឌលគិរី	សហគមន៍
៥៩	សារ ថ្លៃ	ប	ឧត្តរមានជ័យ	បណ្តាញសហគមន៍ព្រៃឈើ
៦០	Femy Pinto	ស	ភ្នំពេញ	NTFP-EP
៦១	ជី បូរ៉េត	ប	ឧត្តរមានជ័យ	CDA
៦២	ស្មៀន បុរីរដ្ឋ	ប	ឧត្តរមានជ័យ	CDA
៦៣	ធឹម អ៊ុង	ប	ព្រះវិហារ	PKH (Pounlork Khmer)

៦៤	អាង សុជាតិ	ប	ឧត្តរមានជ័យ	CDA
៦៥	ហ៊ាន ប៊ុនហៀង	ប	ភ្នំពេញ	NGO Forum
៦៧	សេក ស៊ីណាត	ប	ឧត្តរមានជ័យ	CDA
៦៨	ឆែម សុរិយា	ប	ឧត្តរមានជ័យ	CDA
៦៩	សំ រដ្ឋា	ស	រតនៈគិរី	សហគមន៍

កំពង់ធំ

ល.រ	ឈ្មោះ	ភេទ	ស្រុក/ខេត្ត	ស្ថាបន័/តួនាទី
១	ចិន ញ៉េប	ប	កំពង់ស្វាយ	អនុប្រធានស.គ
២	ងោ ហាន់	ប	កំពង់ស្វាយ	អនុប្រធានស.គ
៣	ម៉ាក់ តោល	ប	កំពង់ស្វាយ	ប្រធានស.គ
៤	ដន ដែន	ប	ប្រាសាទបាល្ល័ង្គ	ប្រធានស.គ
៥	សាន ថា	ប	ប្រាសាទបាល្ល័ង្គ	អនុប្រធានស.គ
៦	មឿង គុ	ប	សណ្ដាន់	ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ
៧	ហ៊ាន សុគុណ	ប	កំពង់ឆ្មាំង	AEC
៨	មាន គី	ប	កំពង់ស្វាយ	ប្រធានស.គ
៩	ភិន សំអុន	ប	កំពង់ស្វាយ	មេឃុំ
១០	កើន ឃួន	ប	សណ្ដាន់	ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ
១១	IFFAT ZEHRA	ស	ស្ទឹងសែន	AFO
១២	ប៊ុន ចាន់ដេត	ស	ស្ទឹងសែន	AFO
១៣	ធី ពៅ	ប	ស្ទឹងសែន	AFO
១៤	លី ខុម	ប	ស្ទឹងសែន	BFDK
១៥	ស៊ុន គឹមសាន	ប	ភ្នំពេញ	EWMI
១៦	អ៊ាន អាន	ប	ប្រាសាទបាល្ល័ង្គ	IRAM
១៧	គុ ឌឹម	ប	ប្រាសាទបាល្ល័ង្គ	ប្រធានស.គ
១៨	ឈន ឈឿន	ប	ប្រាសាទបាល្ល័ង្គ	ប្រធានស.គ
១៩	ទិត ភី	ស	ប្រាសាទបាល្ល័ង្គ	សមាជិកស.គ
២០	សឿន ឡៃអី	ស	ប្រាសាទបាល្ល័ង្គ	ប្រធានបណ្ដាញស្ត្រី
២១	គង់ ឈឿន	ប	សណ្ដាន់	IRAM
២២	ម៉ៅ គ្រួច	ប	កំពង់ស្វាយ	ប្រធានស.គ
២៣	ហៀប សំពិន	ប	សណ្ដាន់	រងសង្កាត់រដ្ឋបាលជលផល
២៤	សួត សារី	ស	ប្រាសាទបាល្ល័ង្គ	អនុប្រធានស.គ
២៥	ជា ពន	ស	កំពង់ស្វាយ	អភិបាលរងស្រុក

២៦	តន ទីន	ប	កំពង់ស្វាយ	លេខាសហគមន៍
២៧	ឡាយ គើធិ	ស	ប្រាសាទបាល្ល័ង្គ	បណ្តាញស្ត្រី
២៨	ឆោម សុវណ្ណ	ប	កំពង់ស្វាយ	អនុប្រធានស.គ
២៩	ហន គីមហុង	ប	ភ្នំពេញ	មន្ត្រីគម្រោង EWMI
៣០	គឹម ទឹត	ប	ប្រាសាទបាល្ល័ង្គ	ប្រធានស.គ
៣១	ស៊ឹម ស៊ាន	ប	សណ្តាន់	បណ្តាញព្រៃឡង់
៣២	កើត ឃួន	ប	សណ្តាន់	ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ
៣៣	ឈឹម អាង	ប	សណ្តាន់	សមាជិកស.គ
៣៤	ព្រំ ស៊ុយ	ប	សណ្តាន់	សមាជិកស.គ
៣៥	ហឿន សុភាព	ប	សណ្តាន់	សមាជិកស.គ
៣៦	ម៉ិច នី	ប	សណ្តាន់	សមាជិកស.គ
៣៧	ឆឹង ស៊ីរីយ៉ា	ប	ភ្នំពេញ	NTFP-EP
៣៨	ហ្វេមី ពីនតូ	ស	ភ្នំពេញ	NTFP-EP
៣៩	ស្មឿន បុរីរត្ន័	ប	ឧត្តរមានជ័យ	CDA
៤០	តេង រិទ្ធីនី	ស	ភ្នំពេញ	NGO Forum
៤១	ណក់ វ៉ែន	ប	មណ្ឌលគិរី	NTFP-EP
៤២	មាន មុំ	ប	ប្រាសាទបាល្ល័ង្គ	ប្រធានស.គ
៤៣	សៀន ភាព	ប	ប្រាសាទបាល្ល័ង្គ	ប្រធានស.គ
៤៤	ចន សុឃី	ស	ប្រាសាទបាល្ល័ង្គ	ប្រធានស.គ
៤៥	ហែម សៀត	ស	ប្រាសាទបាល្ល័ង្គ	ប្រធានស.គ
៤៦	ធួក និល	ប	ប្រាសាទបាល្ល័ង្គ	ប្រធានស.គ
៤៧	ហៀប ឃី	ស	សណ្តាន់	សហគមន៍
៤៨	សូ នី	ស	សណ្តាន់	សហគមន៍
៤៩	ហ៊ុន យ៉ឹង	ប	សណ្តាន់	មេភូមិ
៥០	កុង នាម	ស	សណ្តាន់	សហគមន៍
៥១	ស៊ឹត ស៊ី	ប	សណ្តាន់	សហគមន៍
៥២	ពុត គី	ប	សណ្តាន់	សហគមន៍
៥៣	ហៀប ធាង	ប	សណ្តាន់	សហគមន៍
៥៤	លឹម លៀម	ប	ប្រាសាទបាល្ល័ង្គ	មេឃុំ
៥៥	លឹម អន	ប	ប្រាសាទបាល្ល័ង្គ	ប្រធានស.គ
៥៦	យស ថានារី	ស	ស្ទឹងសែន	អភិបាលរងខេត្ត
៥៧	លី កាណា៉ា	ប	ស្ទឹងសែន	មន្ទីរបរិស្ថាន
៥៨	អ៊ឹង យ៉ិត	ប	ស្ទឹងសែន	ខណ្ឌរដ្ឋបាលព្រៃឈើ
៥៩	វន ពៅ	ប	ភ្នំពេញ	IDEA
៦០	ហ៊ាន ប៊ុនហៀង	ប	ភ្នំពេញ	NGO Forum

៦១	អ៊ូច លក្សី	ស	ស្ទឹងសែន	Recoftc/APPC
៦២	ម៉ិល សាម៉េត	ប	កំពង់ស្វាយ	ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ
៦៣	ចាន់ ប៊ុណ្ណ	ប	សណ្តាន់	សហគមន៍
៦៤	វ៉ង់ សាន	ប	សណ្តាន់	សហគមន៍
៦៥	សន ស៊ីម	ប	កំពង់ស្វាយ	សហគមន៍
៦៦	គឹម ឆេង	ស	សណ្តាន់	បណ្តាញព្រៃឡង់
៦៧	វីត ប៊ុនរឿន	ប	ស្ទឹងសែន	AFD
៦៨	ជី បូរ៉េត	ប	ឧត្តរមានជ័យ	CDA
៦៩	សារ ថ្លៃ	ប	ឧត្តរមានជ័យ	ប្រធានបណ្តាញស.គ
៧០	អ៊ុន សុខឡេន	ស	ស្ទឹងសែន	SP
៧១	ឡេង ប៊ុនសារិទ្ធិ	ប	ស្ទឹងសែន	EHE

ព្រះវិហារ

ល.រ	ឈ្មោះ	ភេទ	ស្រុក/ខេត្ត	ស្ថាបន័/តួនាទី
១	ឈឹម សុក្រស៊ីវត្ថា	ប្រុស	ជ័យ សែន	រដ្ឋបាលព្រៃឈើ
២	យិន គួយ	ប្រុស	ជាំខ្សាន	រដ្ឋបាលព្រៃឈើ
៣	សុខ ម៉ៅ	ប្រុស	រវៀង	សហគមន៍
៤	ផុន ជើន	ប្រុស	ជាំខ្សាន	មេភូមិ
៥	សេង ង៉ាម	ប្រុស	ជាំខ្សាន	មេភូមិ
៦	អ៊ិត ថន	ប្រុស	ត្បែង	សហគមន៍
៧	ជៀម ង៉េន	ប្រុស	ជាំខ្សាន	មេភូមិ
៨	ឡេង យុត	ប្រុស	ជាំខ្សាន	មេភូមិ
៩	លេវ សុផល	ប្រុស	ដើម	សហគមន៍
១០	ធួន ញ៉ិប	ប្រុស	ត្បែងមានជ័យ	សហគមន៍
១១	ពិន ជ័យ	ប្រុស	ត្បែងមានជ័យ	សហគមន៍
១២	ថោស ផាន	ប្រុស	ត្បែងមានជ័យ	សហគមន៍
១៣	ខាវ ធី	ប្រុស	ត្បែងមានជ័យ	សហគមន៍
១៤	សួន សេរីផុន	ប្រុស	រវៀង	សហគមន៍
១៥	យស ណារិទ្ធ	ប្រុស	ជាំខ្សាន	សហគមន៍
១៦	ព្រំ សឿន	ប្រុស	ត្បែង	សហគមន៍
១៧	គង់ ថិន	ប្រុស	ដើម	សហគមន៍
១៨	ចាន់ សុភា	ស្រី	ដើម	សហគមន៍
១៩	ប៉ាង ស៊ុន	ស្រី	ដើម	សហគមន៍
២០	អ៊ុំ សូប៊ូរិន	ប្រុស	ព្រះវិហារ	មន្ទីរបរិស្ថាន

២១	សែម ឌឿន	ប្រុស	ត្បែង	ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ
២២	ស៊ុំ សុវត្ថា	ប្រុស	រវៀង	រដ្ឋបាលព្រៃឈើ
២៣	រស់ ស៊ីខឿន	ស្រី	ត្បែងមានជ័យ	ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ
២៤	ថោង នឿន	ស្រី	ត្បែង	សហគមន៍
២៥	សារឿន សិទ្ធិការ្យ	ប្រុស	ព្រះវិហារ	រដ្ឋបាលព្រៃឈើ
២៦	វង្ស វិស្សិត	ប្រុស	ជើម	រដ្ឋបាលព្រៃឈើ
២៧	នួន ម៉ុន	ស្រី	ត្បែងមានជ័យ	សហគមន៍
២៨	ចាន់ ប៊ុន	ប្រុស	រវៀង	សហគមន៍
២៩	ហាម សារី	ប្រុស	រវៀង	សហគមន៍
៣០	ចាន់ ទីង	ប្រុស	ត្បែងមានជ័យ	សហគមន៍
៣១	ពៅ គឿន	ប្រុស	រវៀង	សហគមន៍
៣២	ហ៊ា សំអូន	ប្រុស	រវៀង	សហគមន៍
៣៣	កាន់ សុខរី	ប្រុស	រវៀង	សហគមន៍
៣៤	ឌឹម យឿន	ប្រុស	រវៀង	សហគមន៍
៣៥	ចាន់ វិទ្យា	ប្រុស	ជាំខ្សាន	សហគមន៍
៣៦	ឈឿង ឆ្នៃ	ប្រុស	ត្បែងមានជ័យ	សហគមន៍
៣៧	ជី រដ្ឋា	ប្រុស	ជាំខ្សាន	KIPD
៣៨	សួន សិរីវុឌ្ឍន៍	ប្រុស	ជាំខ្សាន	សហគមន៍
៣៩	សួន សម័យ	ប្រុស	ព្រះវិហារ	WCS
៤០	ដែង ឡឹក	ស្រី	ត្បែងមានជ័យ	សហគមន៍
៤១	ចាយ ចឹប	ប្រុស	ត្បែងមានជ័យ	សហគមន៍
៤២	ផៃ យឿន	ស្រី	ត្បែងមានជ័យ	សហគមន៍
៤៣	មៀម វ៉ន	ស្រី	ត្បែងមានជ័យ	សហគមន៍
៤៤	ទុយ ឈុនវីរៈ	ប្រុស		
៤៥	អាង ជាតិឡោម	ប្រុស		PKH
៤៦	វន់ ពៅ	ប្រុស	ភ្នំពេញ	IDEA
៤៧	សេង សុខហេង	ប្រុស	ភ្នំពេញ	CPN
៤៨	ឆឹង ស៊ីរីយ៉ា	ប្រុស	ភ្នំពេញ	NTFP-EP
៤៩	ជី បូរ៉េត	ប្រុស	ឧត្តរមានជ័យ	CDA
៥០	ហង្ស សុផល	ប្រុស	ជើម	រដ្ឋបាលព្រៃឈើ
៥១	គឿន សោភណ្ឌ័	ប្រុស	ជើម	រដ្ឋបាលព្រៃឈើ
៥២	លឹម ម៉ៅ	ប្រុស	ព្រះវិហារ	រដ្ឋបាលព្រៃឈើ
៥៣	ឈួន សេងងួន	ប្រុស	រវៀង	សហគមន៍
៥៤	ជីន ស៊ីធួន	ប្រុស	ភ្នំពេញ	
៥៥	ជី បុព្វតា	ប្រុស	ព្រះវិហារ	RECOFTC

៥៦	ណក់ វ៉េន	ប្រុស	មណ្ឌលគិរី	NTFP-EP
៥៧	ហ៊ន គឹមហុង	ប្រុស	ភ្នំពេញ	EWMI
៥៨	ស្មៀន បុរីរត្ន័	ប្រុស	ឧត្តរមានជ័យ	CDA
៥៩	ឃៀម គឹមឆេង	ស្រី	ព្រះវិហារ	World Vision
៦០	សុក ដារ៉ា	ប្រុស	ដើម	សហគមន៍

មណ្ឌលគិរី

ល.រ	ឈ្មោះ	ភេទ	ស្រុក/ខេត្ត	ស្ថាបន័/តួនាទី
១	ចាស ខ្មៅត	ប្រុស	អូររាំង	សហគមន៍
២	ប្លាំង ស៊ីន	ប្រុស	ពេជ្យាដា	សហគមន៍
៣	តយ ញ៉ាំង	ប្រុស	ពេជ្យាដា	សហគមន៍
៤	ម៉េវ សាទ្បាយ	ប្រុស	ពេជ្យាដា	សហគមន៍
៥	ព្យាន ច្រេន	ប្រុស	អូររាំង	សហគមន៍
៦	បរ ខិល	ប្រុស	អូររាំង	សហគមន៍
៧	ផ្សាច កោន	ប្រុស	អូររាំង	សហគមន៍
៨	ក្លិះ ព្យាន	ប្រុស	ពេជ្យាដា	សហគមន៍
៩	គ្រើស ខ្វីន	ប្រុស	ពេជ្យាដា	សហគមន៍
១០	ចើញ ឆិញ	ប្រុស	ពេជ្យាដា	សហគមន៍
១១	ក្រោល ស្រីយ៉ត់	ស្រី	ពេជ្យាដា	សហគមន៍
១២	ស្រូច ស្វេ	ស្រី	ពេជ្យាដា	សហគមន៍
១៣	ហ្គាស់ ចើញ	ប្រុស	ពេជ្យាដា	សហគមន៍
១៤	បូរេត កំពី	ប្រុស	អូររាំង	សហគមន៍
១៥	ច្រាង សារ៉ាក	ប្រុស	អូររាំង	សហគមន៍
១៦	ផៀង អ្វើក	ប្រុស	អូររាំង	សហគមន៍
១៧	ព្រៃល ស្រូន	ប្រុស	អូររាំង	សហគមន៍
១៨	ស្រើវ សុភា	ស្រី	អូររាំង	សហគមន៍
១៩	គង់ អាំ	ប្រុស	សែនមនោរម្យ	MVI
២០	ញឹយ ម៉ិល	ប្រុស	ពេជ្យាដា	សហគមន៍
២១	ហ៊ី សុមាលី	ស្រី	សែនមនោរម្យ	CLEC
២២	ម៉ែន សុភាន	ស្រី	សែនមនោរម្យ	PHD
២៣	អ៊ុក វណ្ណៈ	ប្រុស	សែនមនោរម្យ	រដ្ឋបាលព្រៃឈើ
២៤	រស់ សុគន្ធា	ប្រុស	សែនមនោរម្យ	មន្ទីរបរិស្ថាន
២៥	បី ដេង	ប្រុស	ពេជ្យាដា	បណ្ដាញសហគមន៍
២៦	កប សុលា	ប្រុស	កែវសីម៉ា	សហគមន៍

២៧	វង្ស វ៉េ	ប្រុស	កែវសីម៉ា	សហគមន៍
២៨	ព្រើល បើល	ប្រុស	អូររាំង	សហគមន៍
២៩	ណាំវ៉ាន់ គូប	ប្រុស	អូររាំង	សហគមន៍
៣០	យឹម លុច្ស	ប្រុស	សែនមនោរម្យ	អភិបាលរងខេត្ត
៣១	ធឹង ស៊ីរីយ៉ា	ប្រុស	ភ្នំពេញ	NTFP-EP
៣២	ជី បូរ៉េត	ប្រុស	ឧត្តរមានជ័យ	CDA
៣៣	ណក់ វ៉ើន	ប្រុស	មណ្ឌលគិរី	NTFP-EP
៣៤	សេង សុហេង	ប្រុស	ភ្នំពេញ	CPN
៣៥	ស្មឿន បូរីរដ្ឋ	ប្រុស	ឧត្តរមានជ័យ	CDA
៣៦	យុម យ៉ុម	ប្រុស	កែវសីម៉ា	សហគមន៍
៣៧	ប្លង ប្លុង	ប្រុស	កែវសីម៉ា	សហគមន៍
៣៨	ចម មុំ	ប្រុស	កែវសីម៉ា	សហគមន៍
៣៩	វន សួន	ស្រី	កែវសីម៉ា	សហគមន៍
៤០	កែវ វិបុល	ប្រុស	សែនមនោរម្យ	នាយកសាលា
៤១	នេត សាយ័ណ្ណ	ស្រី	សែនមនោរម្យ	កូនសិស្ស
៤២	សារឿន សុមិតា	ស្រី	សែនមនោរម្យ	កូនសិស្ស
៤៣	គីម លក្ខណា	ស្រី	សែនមនោរម្យ	កូនសិស្ស
៤៤	ណាស់ ស្រីពេជ្រ	ស្រី	សែនមនោរម្យ	កូនសិស្ស
៤៥	ផន ឆយី	ស្រី	សែនមនោរម្យ	កូនសិស្ស
៤៦	មុំ ផល្លី	ស្រី	សែនមនោរម្យ	កូនសិស្ស
៤៧	ហង្ស សុជាតិ	ស្រី	សែនមនោរម្យ	កូនសិស្ស
៤៨	ភោគ នីឡៃតា	ស្រី	សែនមនោរម្យ	កូនសិស្ស
៤៩	ហង់ វ៉ាន់និត	ប្រុស	សែនមនោរម្យ	កូនសិស្ស
៥០	ចាន់ យ៉ារិទ្ធ	ប្រុស	សែនមនោរម្យ	កូនសិស្ស
៥១	ប៉ុក ដេន	ប្រុស	សែនមនោរម្យ	កូនសិស្ស
៥២	សម្បត្តិ វិសាល	ប្រុស	សែនមនោរម្យ	កូនសិស្ស
៥៣	អ៊ុំ មុនីសុធា	ប្រុស	សែនមនោរម្យ	កូនសិស្ស
៥៤	វ៉េត ដារ៉ា	ប្រុស	សែនមនោរម្យ	កូនសិស្ស
៥៥	រ៉េត បៀ	ស្រី	កែវសីម៉ា	សហគមន៍
៥៦	ក្លង យាម	ស្រី	កែវសីម៉ា	សហគមន៍
៥៧	ការ វ៉ាយ	ប្រុស	កែវសីម៉ា	សហគមន៍
៥៨	សូវ យាវ	ប្រុស	កែវសីម៉ា	សហគមន៍
៥៩	កាយ វ៉ាន់	ប្រុស	កែវសីម៉ា	សហគមន៍
៦០	វ៉ាយ ស្រាវ	ប្រុស	កែវសីម៉ា	សហគមន៍
៦១	ស្តើង ស្វាង	ប្រុស	កែវសីម៉ា	សហគមន៍

៦២	រ៉ុ យុម	ប្រុស	កែវសីម៉ា	សហគមន៍

រតនៈគិរី

ល.រ	ឈ្មោះ	ភេទ	ស្រុក/ខេត្ត	ស្ថាប័ន/តួនាទី
១	ផាយ តូប	ប	វើនសៃ	សហគមន៍
២	សុខ ហឿង	ស	វើនសៃ	សហគមន៍
៣	ច្រេង នួយ	ស	វើនសៃ	សហគមន៍
៤	ល្វែន ខាំ	ប	វើនសៃ	សហគមន៍
៥	តល លិន	ប	វើនសៃ	សហគមន៍
៦	ស្រេង វ៉ា	ប	វើនសៃ	សហគមន៍
៧	ចន ផន	ប	វើនសៃ	សហគមន៍
៨	កាំបាន បិន	ប	វើនសៃ	សហគមន៍
៩	ជុំ សុផល	ប	កូនមុំ	សហគមន៍
១០	អក ក្អាក	ប	កូនមុំ	សហគមន៍
១១	ក្រឡា ទីយ	ប	កូនមុំ	សហគមន៍
១២	តាឡៃ ចាន់តូ	ប	កូនមុំ	សហគមន៍
១៣	អាន ផុង	ប	កូនមុំ	សហគមន៍
១៤	ប៉្លឹក សាប៊ូ	ប	កូនមុំ	សហគមន៍
១៥	សល់ នឹក	ប	អូរយ៉ាដាវ	សហគមន៍
១៦	ពេជ្រ ញូយ	ប	អូរជុំ	KCB
១៧	ប៉ែ តិត	ស	អូរជុំ	KCB
១៨	ព្រឹង ចាន់ថន	ប	វើនសៃ	សហគមន៍
១៩	បាន លីន	ប	វើនសៃ	សហគមន៍
២០	វីរ៉ាប៊ុណ្ណ	ប	កូនមុំ	សហគមន៍
២១	ឡេង សុខា	ស	ឡាបានសៀក	DPA
២២	សំ រដ្ឋា	ស	កូនមុំ	ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ
២៣	ជើន វណ្ណលយ	ប	បានលុង	AFM
២៤	កង នី	ប	បានលុង	រដ្ឋបាលព្រៃឈើ
២៥	ជី បូរ៉េត	ប	ឧត្តរមានជ័យ	CDA
២៦	ឆឹង ស៊ីរិយ៉ា	ប	ភ្នំពេញ	NTFP-EP
២៧	ស៊ី ថនចាន់	ប	វើនសៃ	3SPN
២៨	ចូន សុក	ប	បានលុង	CANDO
២៩	ថាន់ ម៉្លែល	ប	សេសាន	សហគមន៍
៣០	អាយ ត្រាហែន	ប	អូរជុំ	សហគមន៍

៣១	តាំពែង រាំងវែ	ប	អូរជុំ	សហគមន៍
៣២	តាំពែង រ៉យ	ប	អូរជុំ	សហគមន៍
៣៣	ហាន់ត្រៀង ដែន	ស	អូរជុំ	សហគមន៍
៣៤	តង ក្រិល	ប	អូរជុំ	សហគមន៍
៣៥	ភ្លើង អៀល	ប	លំផាត់	
៣៦	វ៉ន ពៅ	ប	ភ្នំពេញ	IEAD
៣៧	គាវ ម៉ាច	ស	អូរជុំ	សហគមន៍
៣៨	យុន រតនា	ប	បានលុង	កូនសិស្ស
៣៩	ផុន សុភារៈ	ប	បានលុង	កូនសិស្ស
៤០	យ៉េប រ៉ាហ្វីន	ប	បានលុង	កូនសិស្ស
៤១	ជួន ចាន់សុធា	ប	បានលុង	កូនសិស្ស
៤២	ធី គន្ធា	ស	បានលុង	កូនសិស្ស
៤៣	យី ពុទ្ធារី	ស	បានលុង	កូនសិស្ស
៤៤	ចាន់ ឆីរ៉ា	ស	បានលុង	កូនសិស្ស
៤៥	វិចិត្រ រចនា	ស	បានលុង	កូនសិស្ស
៤៦	ថន ចាន់សីហា	ប	បានលុង	កូនសិស្ស
៤៧	ហ៊ីង គន្ធា	ប	បានលុង	កូនសិស្ស
៤៨	យិន យ៉ារិត	ប	បានលុង	កូនសិស្ស
៤៩	ថន សោភា	ប	បានលុង	កូនសិស្ស
៥០	អ៊ុន ចិន្តា	ស	បានលុង	កូនសិស្ស
៥១	សេង សុខហេង	ប	ភ្នំពេញ	CPN
៥២	កែវពេជ្រ សូនីតា	ស	បានលុង	កូនសិស្ស
៥៣	ម៉ុក ចិត្រា	ប	បានលុង	កូនសិស្ស
៥៤	នួន កុសល	ប	បានលុង	CIYA
៥៥	ឆួយ ឈុនគាង	ស	បានលុង	NTFP
៥៦	ជុំ ឈាន		បានលុង	NTFP
៥៧	ស្មៀន បុរីរត្ន័	ប	ឧត្តរមានជ័យ	CDA
៥៨	ណក់ វ៉ើន	ប	មណ្ឌលគិរី	NTFP-EP
៥៩	????	ប	បានលុង	SCW

ស្ទឹងត្រែង

ល.រ	ឈ្មោះ	ភេទ	ស្រុក/ខេត្ត	ស្ថាប័ន/តួនាទី
១	ឯក. ជិន សុធា	ប	ក្រុងស្ទឹងត្រែង	អភិបាលរងខេត្ត
២	ហម ប៊ុនយ៉ត	ប	ក្រចេះ	សហគមន៍

៣	សុខ មីន	ប	ក្រចេះ	សហគមន៍
៤	ជី បូរ៉េត	ប	ឧត្តរមានជ័យ	អ្នកសម្របសម្រួល/ស៊ីឌីអេ
៥	ស្មឿន បូរីរដ្ឋ	ប	ឧត្តរមានជ័យ	អ្នកសម្របសម្រួល/ស៊ីឌីអេ
៦	មុំ រៀម	ស	ឧត្តរមានជ័យ	អ្នកសម្របសម្រួល/ស៊ីឌីអេ
៧	ឡា បុប្ផា	ស	ក្រុងស្ទឹងត្រែង	មន្ត្រីសាលាខេត្ត
៨	សាយ គន្ធា	ប	ក្រុងស្ទឹងត្រែង	មន្ត្រីសាលាខេត្ត
៩	យេន រុន	ប	ក្រុងស្ទឹងត្រែង	មន្ទីរបរិស្ថាន/CEPA
១០	យូន ពយ	ប	សៀមបូក	ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ
១១	ហោ សុភ័ណ្ឌ	ប	សៀមបូក	សហគមន៍
១២	គឹម ប៊ុនណារុន	ប	ថាឡាបរិវ៉ាត	សហគមន៍
១៣	ហឿន ហេង	ប	រតនៈគិរី	សហគមន៍
១៤	គង់ វុទ្ធី	ប	ថាឡាបរិវ៉ាត	សហគមន៍
១៥	ទួន លួន	ប	សេសាន	សហគមន៍
១៦	មៀន វង្ស	ប	សេសាន	សហគមន៍
១៧	បា ឡុង	ប	សេសាន	សហគមន៍
១៨	សេក សុផល	ប	ថាឡាបរិវ៉ាត	សហគមន៍/ប្រធាន
១៩	សែន សិល	ប	ថាឡាបរិវ៉ាត	សហគមន៍
២០	ឈុន វ៉េត	ប	ថាឡាបរិវ៉ាត	សហគមន៍
២១	ឡុត ចន្ធូ	ស	ថាឡាបរិវ៉ាត	សហគមន៍
២២	យឿង ដានី	ស	ថាឡាបរិវ៉ាត	សហគមន៍
២៣	ឆោម ញិប	ប	ថាឡាបរិវ៉ាត	សហគមន៍
២៤	កែវ ជឿន	ប	សេសាន	សហគមន៍
២៥	ចង ប៊ុនចាត	ប	សេសាន	សហគមន៍
២៦	ឌិន វ៉ាន់ឌី	ប	ថាឡាបរិវ៉ាត	ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ
២៧	តន់ រៀង	ប	ថាឡាបរិវ៉ាត	សហគមន៍
២៨	ឡុង សាវែង	ប	ថាឡាបរិវ៉ាត	សហគមន៍
២៩	យ៉ាន់ សំអៀប	ប	ថាឡាបរិវ៉ាត	សហគមន៍
៣០	ខុន បូរិន	ប	ថាឡាបរិវ៉ាត	សហគមន៍
៣១	លឹម សៃ	ប	ថាឡាបរិវ៉ាត	សហគមន៍
៣២	សៅ សំអាត	ប	ថាឡាបរិវ៉ាត	សហគមន៍
៣៣	ចាន់ ផាន់	ប	ថាឡាបរិវ៉ាត	សហគមន៍
៣៤	លី ថន	ប	ថាឡាបរិវ៉ាត	សហគមន៍
៣៥	នៃ លេម	ប	ថាឡាបរិវ៉ាត	សហគមន៍
៣៦	លី សុខា	ប	ក្រុងស្ទឹងត្រែង	PVT
៣៧	ឡាយ សារ៉ាយ	ប	ថាឡាបរិវ៉ាត	សហគមន៍

៣៨	វៃ វុន	ប	សេសាន	សហគមន៍
៣៩	ជីវ វិបុល	ប	ក្រុងស្ទឹងត្រែង	សហគមន៍
៤០	អន្តុក ភន	ប	ក្រចេះ	សហគមន៍
៤១	ហ៊ា សំអឿន	ប	ក្រចេះ	សហគមន៍
៤២	ប៊ុន ចាន់ភូ	ស	ក្រុងស្ទឹងត្រែង	កូនសិស្ស
៤៣	អុល និមល	ស	ក្រុងស្ទឹងត្រែង	កូនសិស្ស
៤៤	សេង ប្រុស	ប	ក្រុងស្ទឹងត្រែង	កូនសិស្ស
៤៥	ចឹក អិត	ប	សៀមបូក	សហគមន៍
៤៦	នុត សារុំ	ប	សៀមបូក	សហគមន៍
៤៧	ហ៊ាន សម្បត្តិ	ប	សៀមបូក	សហគមន៍
៤៨	ណក់ វ៉ែន	ប	មណ្ឌលគិរី	NTFP-EP
៤៩	ផៅ បៃ	ប	សេសាន	សហគមន៍
៥០	សួស ភក្តី	ប	ថាឡាបរិវ៉ាត	សហគមន៍
៥១	យក់ ម៉ៅ	ប	ថាឡាបរិវ៉ាត	សហគមន៍
៥២	បូ សុខន	ប	ក្រុងស្ទឹងត្រែង	កូនសិស្ស
៥៣	ប៉ុក ប៊ុនហាក់	ប	ក្រុងស្ទឹងត្រែង	កូនសិស្ស
៥៤	ចាន់ រតនា	ប	ក្រុងស្ទឹងត្រែង	កូនសិស្ស
៥៥	សេន ផល្លា	ប	ក្រុងស្ទឹងត្រែង	កូនសិស្ស
៥៦	ឈន មករា	ប	ក្រុងស្ទឹងត្រែង	កូនសិស្ស
៥៧	ស្រឿន ឡាង	ប	ក្រុងស្ទឹងត្រែង	កូនសិស្ស
៥៨	ប៊ុន មេត្តា	ប	ក្រុងស្ទឹងត្រែង	កូនសិស្ស
៥៩	ភៀន សុភ័ណ្ឌ	ស	ក្រុងស្ទឹងត្រែង	កូនសិស្ស
៦០	ជុំ សារ៉ូ	ប	ក្រុងស្ទឹងត្រែង	កូនសិស្ស
៦១	រ៉េន ចាន់ធូ	ស	ក្រុងស្ទឹងត្រែង	កូនសិស្ស
៦២	កន ស្រីរ៉ុម	ស	ក្រុងស្ទឹងត្រែង	កូនសិស្ស
៦៣	ម៉ាន ប៊ុនសេង	ម	ក្រុងស្ទឹងត្រែង	កូនសិស្ស
៦៤	សែម សុធី	ស	ក្រុងស្ទឹងត្រែង	កូនសិស្ស
៦៥	ស៊ឹង ប៊ុនធឿ	ប	សេសាន	សហគមន៍
៦៦	ឆឹង ស៊ុរិយ៉ា	ប	ភ្នំពេញ	NTFP-EP

ពោធិសាត់

ល.រ	ឈ្មោះ	ភេទ	ស្រុក/ខេត្ត	ស្ថាបន័/តួនាទី
១	វ៉ាន់ កញ្ញា	ស	វាលវែង	ជនបង្គោល
២	វ៉ៃន ស៊ីត	ប	កំពង់ស្ពឺ	IRAM

៣	លី គិត	ស	កំពង់ស្ពឺ	CIYA
៤	ហាស យប	ស	ពោធិសាត់	ជនបង្គោល
៥	មាន សាមី	ស	កំពង់ស្ពឺ	CIYA
៦	ណិត ម៉ារី	ស	កំពង់ស្ពឺ	CIYA
៧	វ៉ា ដា	ស	ពោធិសាត់	ជនបង្គោល
៨	ឆឹត ឈន	ប	បាត់ដំបង	IRAM
៩	ហេង ហន	ប	ពោធិសាត់	ជនបង្គោល
១០	ហាត់ ហើន	ប	ពោធិសាត់	IRAM
១១	ត្រត់ សេង	ប	ពោធិសាត់	ជនបង្គោល
១២	យាន ឌឿន	ប	ពោធិសាត់	IRAM
១៣	ផាត ភន	ប	កំពង់ស្ពឺ	សហគមន៍
១៤	ឡាន់ សារុន	ស	កោះកុង	ជនបង្គោល
១៥	ផុន ហន	ស	កោះកុង	ជនបង្គោល
១៦	កាំង ចាន់	ស	កោះកុង	ជនបង្គោល
១៧	ផៃ រុន	ស	បាត់ដំបង	សហគមន៍
១៨	ឈន ត្រង់	ស	បាត់ដំបង	ជនបង្គោល
១៩	សុខ រេ	ស	បាត់ដំបង	ជនបង្គោល
២០	ប៊ី ប៊ិច	ប	បាត់ដំបង	ជនបង្គោល
២១	សន សុផន	ស	បាត់ដំបង	ជនបង្គោល
២២	ភី សម្ផស្ស	ស	បាត់ដំបង	អនុប្រធាន
២៣	ណាង ចន្ថា	ស	បាត់ដំបង	ជនបង្គោល
២៤	នេន សារួន	ប	បាត់ដំបង	សហគមន៍
២៥	អ៊ិវ អ៊ីនា	ប	បាត់ដំបង	សហគមន៍
២៦	ខាន់ សំណាង	ប	បាត់ដំបង	សហគមន៍
២៧	វ៉ែន សារី	ប	បាត់ដំបង	ជនបង្គោល
២៨	ហាក់ ចន្ថា	ស	ពោធិសាត់	ជនបង្គោល
២៩	រួន សុភីរ	ស	ពោធិសាត់	ជនបង្គោល
៣០	គង់ មាលី	ស	ពោធិសាត់	ជនបង្គោល
៣១	ង៉ុយ សុណាន	ស	ពោធិសាត់	ជនបង្គោល
៣២	នឿន សុខលីន	ស	ពោធិសាត់	ជនបង្គោល
៣៣	តុន ចាន់ធឿន	ស	ពោធិសាត់	ជនបង្គោល
៣៤	អ៊ុំ សារុង	ប	ពោធិសាត់	ប្រធានសហគមន៍
៣៥	អ៊ាន ឆាម	ប	ពោធិសាត់	ប្រធានសហគមន៍
៣៦	អ៊ុង សុរិយា	ប	ពោធិសាត់	អនុគាំទ្រមូលដ្ឋាន
៣៧	យៀប លី	ប	ពោធិសាត់	ជនបង្គោល

៣៨	ជឿន ជាវលី	ប	ពោធិសាត់	មន្ត្រី
៣៩	សារី សារុំ	ប	ពោធិសាត់	ប្រធានសហគមន៍
៤០	ជុកគ្រីស្នស៊	ប	ពោធិសាត់	ប្រធានសហគមន៍
៤១	ពាក្យ មនោ	ប	ពោធិសាត់	RECOFTC
៤២	ហេង ទិត្យធារី	ស	ពោធិសាត់	បុគ្គលិក
៤៣	ស៊ុន វណ្ណ	ប	ពោធិសាត់	Forestry Zone Manager
៤៤	រិនរ៉ាដា	ប	ពោធិសាត់	អនុការិ នតិរក្ស
៤៥	ម៉ៅ ណានីន	ប	ពោធិសាត់	មន្ត្រីគំរោង
៤៦	ជ័យ ប៊ុនញឿន	ប	ពោធិសាត់	ប្រធានសហគមន៍
៤៧	សល្យ វណ្ណៈ	ប	ពោធិសាត់	លេខាសហគមន៍
៤៨	ព្រំ ប៊ុនដេង	ប	ពោធិសាត់	អនុប្រធានសហគមន៍
៤៩	ឃឹម អឿន	ស	ពោធិសាត់	ហិរញ្ញវត្ថុ
៥០	វ៉ែន វេង	ប	ពោធិសាត់	ហិរញ្ញវត្ថុ
៥១	ឆឹង ស៊ីរីយ៉ា	ប	ភ្នំពេញ	NTFP-EP
៥២	ហ្វេមី ពីនតូ	ស	ភ្នំពេញ	NTFP-EP
៥៣	ណក់ វ៉ែន	ប	មណ្ឌលគិរី	NTFP-EP
៥៤	ស្មឿន បុរីរត្ន័	ប	ឧត្តរមានជ័យ	CDA
៥៥	ជី បូរ៉េត	ប	ឧត្តរមានជ័យ	CDA
៥៦	ហ៊ាន ប៊ុនហៀង	ប	ភ្នំពេញ	NGO Forum
៥៧	សេង សុខហេង	ប	ភ្នំពេញ	CPN
៥៨	សុក វិបុល	ប	ភ្នំពេញ	NGO Forum
៥៩	មាស សុធា	ប	ពោធិ៍សាត់	NCDD
៦០	ចក់ ស៊ីនាថ	ប	ពោធិ៍សាត់	PVT

កំពង់ស្ពឺ

ល.រ	ឈ្មោះ	ភេទ	ស្រុក/ខេត្ត	ស្ថាបន័/តួនាទី
១	ស៊ុម សុខ	ស	កំពង់ស្ពឺ	គរុសិស្ស
២	លី គឹមឡាង	ស	កំពង់ស្ពឺ	គរុសិស្ស
៣	ចិន សុធារី	ស	កំពង់ស្ពឺ	គរុសិស្ស
៤	ឡាន់ សារុន	ស	កោះកុង	គរុសិស្ស
៥	ផុន ហន	ស	កោះកុង	គរុសិស្ស
៦	សៅ សុកុល	ប	ភ្នំពេញ	EWMI
៧	សៀន សុខនី	ស	ភ្នំពេញ	CIYA
៨	ឡឹក ស្រីនាង	ស	ភ្នំពេញ	CIYA

៩	រ៉ាង សំរិទ្ធិ	ប	មណ្ឌលគិរី	CIYA
១០	ហ៊ី សុម៉ាលី	ស	មណ្ឌលគិរី	CLEC
១១	ជី បូរ៉េត	ប	ឧត្តរមានជ័យ	CDA
១២	សេង សុខហេង	ប	ឧត្តរមានជ័យ	CPN
១៣	ណក់ វ៉ើន	ប	មណ្ឌលគិរី	NTFP-EP
១៤	ទេព ទឹម	ស	ព្រះវិហារ	OPKC
១៥	វ៉ើន សាមីន	ស	កំពង់ស្ពឺ	IRAM
១៦	អ៊ួង ភាព	ស	កំពង់ស្ពឺ	សហគមន៍
១៧	ថា ចាន់ធុច	ស	កំពង់ស្ពឺ	សហគមន៍
១៨	ប៊ួន សិត	ស	កំពង់ធំ	IRAM
១៩	យុត ទី	ស	កំពង់ធំ	សហគមន៍
២០	ភិន ស្រីម៉ៅ	ស	សៀមរាប	សហគមន៍
២១	ឌៀ សំណាង	ស	សៀមរាប	គរុសិស្ស
២២	ប៉ាក ស្រីប៊ុន	ស	កំពង់ស្ពឺ	គរុសិស្ស
២៣	ខា ស្រស់	ស	ស្ទឹងត្រែង	IRAM
២៤	ឡាយ សាធឿង	ស	រតនគីរី	KLA
២៥	ធុង យូន	ស	រតនគីរី	KLA
២៦	ព្រើត លម	ស	រតនគីរី	សហគមន៍
២៧	យន សាអ៊ីន	ស	ក្រចេះ	IRAM
២៨	សឿន សារឿន	ស	ក្រចេះ	IRAM
២៩	ថៃត សារី	ស	មណ្ឌលគិរី	សហគមន៍
៣០	អៀង ពិសី	ស	ស្ទឹងត្រែង	សហគមន៍
៣១	ភឿន មិនា	ស	កំពង់ស្ពឺ	គរុសិស្ស
៣២	ម៉េម ធិ	ស	រតនគីរី	KLA
៣៣	នឿន សុខលីន	ស	ពោធិ៍សាត់	សហគមន៍
៣៤	រ៉ូ សារ៉ន	ស	ពោធិ៍សាត់	សហគមន៍

កម្មវិធីសិក្ខាសាលា

ខុត្តមានជ័យ

ពេលវេលា	សកម្មភាព	អ្នកទទួលខុសត្រូវ	វិធីសាស្ត្រ (អ្នកសម្របសម្រួលគួររំលឹក)
១១-១០-២០១១ ៖ បញ្ហា និងការប្រឈម			
	ការចាប់ផ្តើមណែនាំឲ្យស្គាល់គ្នា បង្ហាញអំពីគោលបំណងរបស់សិក្ខាសាលា	CDA	
	រំលឹកសង្ខេបអំពីសិក្ខាសាលាឆ្នាំចាស់	CDA	
	ការពិភាក្សាតាមក្រុម ៖តើសហគមន៍របស់អ្នកមានស្ថានភាព និងបញ្ហាប្រឈមយ៉ាងដូចម្តេចខ្លះ ពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហាដីធ្លី ធនធានធម្មជាតិ និងរ៉ែ?		- ចែកសិក្ខាកាមជា១៥ក្រុមតូចៗ ៖ CFAs១៣ក្រុម កែវសីម៉ា ព្រៃឡង់។ ក្រុមនីមួយសរសេរចម្លើយ ឬគូររូប និងយកចម្លើយទៅបិទលើជញ្ជាំង។ - ដើរកិច្ចការតាមក្រុមក្នុងបន្ទប់ ៖ សិក្ខាកាមដើរក្នុងបន្ទប់ និងអានចម្លើយរបស់ក្រុមផ្សេង - អ្នកសម្របសម្រួលអនុញ្ញាតឲ្យសិក្ខាកាមទាំងអ ស់សរសេរបញ្ហារួមមួយក្នុងក្រដាសពណ៌ ដោយប ញ្ហានោះត្រូវដកស្រង់ចេញពីការអានបញ្ហានៅតាម ក្រុមផ្សេងៗ ហើយបញ្ហាពីរដែលមិនមែនបញ្ហារួម ប៉ុន្តែមានសារសំខាន់ - បញ្ចេញគំនិត និងយោបល់អំពីបញ្ហា និងកំណត់អាទិភាពបញ្ហារួម
១២-១០-២០១១ ៖ គំនិតផ្តួចផ្តើម និងកម្មវិធីREDD នៅកម្ពុជា			
	ចែករំលែកបទពិសោធ ៖ តំណាងសហគមន៍ (ខេត្តឧត្តរមានជ័យ ព្រៃឡង់ កែវសីម៉ា រតនគីរី និងព្រះវិហារ) នឹងចែករំលែកបទ ពិសោធអំពីគំនិតផ្តួចផ្តើម និងសកម្មភាព ដើម្បីការពារដី ព្រៃនិងធនធានធម្មជាតិ។ ការចែករំលែកបទពិសោធនេះរួមមនា ៖ - តើគំនិតផ្តួចផ្តើមនៅពិតជាធ្វើកើត តើត្រូវរៀបចំ រចនាសម្ព័ន្ធដូចម្តេច អនុវត្ត គ្រប់គ្រង និងផ្តល់ ហិរញ្ញវត្ថុយ៉ាងដូចម្តេច? - តើសហគមន៍មូលដ្ឋានចូលរួមយ៉ាងដូចម្តេច? តើសហគមន៍មូលដ្ឋានមានអំណាចសម្រេចចិត្ត ប៉ុណ្ណា? - តើសហគមន៍មូលដ្ឋានទទួលបានប្រយោជន៍ (មិនបាន)? តើការទទួលខុសត្រូវ និងផល ប្រយោជន៍ ចែកឲ្យអ្នកណាខ្លះ និងចែកដោយ របៀបណាដើម្បីធានាសមភាព និងចៀសវាង វិសមភាព? - តើគំនិតផ្តួចផ្តើមក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈម ដែលបានលើកឡើងក្នុងថ្ងៃទីមួយមានប្រសិទ្ធភាព យ៉ាងណា ហើយជាពិសេសក្នុងការការពារដី ព្រៃ និងធនធានធម្មជាតិ? បទបង្ហាញ - សហគមន៍ព្រៃឈើ និងREDD (PACT និង CDA)		

	- បង្ហាញបច្ចុប្បន្នភាពអំពីREDD និងការឆ្លើយតបថ្នាក់ជាតិ (NTFP-EP និង NGOF) - បច្ចុប្បន្នភាពអំពីREDDនៅថ្នាក់សកល និងសហគមន៍ដឹកនាំគំនិតផ្តួចផ្តើម (CIYA)		
១៣-១០-២០១១ : ការកំណត់យុទ្ធសាស្ត្រ			
	ការពិភាក្សាតាមក្រុម និងបទបង្ហាញ - តើសហគមន៍អាចធ្វើអ្វីបានខ្លះដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាសមូហភាពទាក់ទងនឹងដីធ្លី ព្រៃឈើ និងធនធានធម្មជាតិ ឲ្យបានពេញលេញ? (រកមើលសកម្មភាពទាំងថ្នាកជាតិ និងថ្នាក់ខេត្ត) - តើអ្នកណាអាចជួយសហគមន៍ក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហារួមខាងលើឲ្យបានពេញលេញ? រកអ្នកពាក់ព័ន្ធក្នុងការជួយដោះស្រាយបញ្ហា ឧ. រដ្ឋបាលព្រៃឈើ CDA អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ព្រះសង្ឃ ....។ល។ - តើអ្នកណារារាំង/ហាមឃាត់អ្នក (សហគមន៍ឱ? - តើផែនការលើកការរារាំងនេះត្រូវធ្វើយ៉ាងដូចម្តេច?		
	សង្ខេប		

កំពង់ធំ ព្រះវិហារ មណ្ឌលគិរី រតនៈគិរី ស្ទឹងត្រែង ពោធិសាត់ (សិក្ខាសាលាផ្តោតទៅលើជនជាតិដើម) និងកំពង់ស្ពឺ (សិក្ខាសាលាផ្តោតទៅលើស្ត្រីជនជាតិដើម)

ពេលវេលា	សកម្មភាព	អ្នកទទួលខុសត្រូវ
ថ្ងៃទី១ (១៦កុម្ភះ ឆ្នាំ២០១២)		
07:30- 08:00	ការអញ្ជើញមកដល់របស់គណៈអធិបតី	BFDK
08:00- 08:10	គោរពភ្លេងជាតិ	លោក វន ពៅ
08:10- 08:20	ការស្វាគមន៍ និងបង្ហាញគោលបំណងសិក្ខាសាលា	លោក វន ពៅ
08:20- 08:30	មតិចាប់អារម្មណ៍	ខណ្ឌរដ្ឋបាលព្រៃឈើ
08:30- 08:40	មតិចាប់អារម្មណ៍	មន្ទីរបរិស្ថាន
08:40- 08:50	មតិចាប់អារម្មណ៍	លោក ជី បូរ៉េត
08:50- 09:40	មតិចាប់អារម្មណ៍ និង បើកកម្មវិធី	ឯឧត្តមអភិបាលខេត្ត
09:40- 10:00	អាហារសំរ៉ន់	ក្រុម
ផលប៉ះពាល់នៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និង ស្ថានភាពព្រៃឈើនៅប្រទេសកម្ពុជា		
10:00-10:30	• បញ្ចាំងវីដេអូ និងបទបង្ហាញអំពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ - ប្រតិកម្មរបស់អ្នកចូលរួម - ការពិភាក្សា - សំនួរ និង ចំលើយ	លោក ប៊ុនហៀង លោក សុខ ហេង

10:30-10:50	• បទបង្ហាញស្តីពីនិន្នាការអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា - ស្ថានភាពព្រៃឈើក្នុងប្រទេសកម្ពុជា - ការពិត/រូបរាង - និន្នាការ(ចន្លោះប្រហោង)	លោក ហួន គឹមហុង
10:50-11:10	• បទបង្ហាញស្តីពីស្ថានភាពក្នុងខេត្តកំពង់ធំ	EHE
ប្រមូលផ្តុំជាក្រុមធំពិភាក្សាទៅលើគម្រោងរ៉េដបូក		
11:10-11:40	• បទបង្ហាញស្តីពីក្របខណ្ឌការងារគម្រោងរ៉េដបូក និងចូលរួមរបស់សង្គមស៊ីវិលលើ កាបូន ព្រៃឈើ និង ធនធានធម្មជាតិ។	លោក ជី បូរ៉េត
11:40-12:00	• បទបង្ហាញស្តីពីផែនទីបង្ហាញផ្លូវរ៉េដបូកនៅកម្ពុជា	លោក សុខ ហេង
12:00- 14:00	• សំរាកអាហារថ្ងៃត្រង់	ក្រុម
14:00-14:20	• សំនួរ និង ចំលើយ	លោក វន ពៅ
14:20-14:40	• បទបង្ហាញការចូលររបស់សង្គមស៊ីវិលនៅកម្រិតថ្នាក់ជាតិ	លោក ជី បូរ៉េត
ផ្លាស់ប្តូរបទពិសោធន៍ពីការងារអនុវត្តគម្រោងរ៉េដបូកនៅកម្ពុជា		
14:40-15:10	• បទពិសោធន៍សហគមន៍ស្តីពីការអនុវត្តគម្រោងរ៉េដបូកនៅខេត្តឧត្តរមានជ័យ។	លោក ជី បូរ៉េត
15:10-15:40	• បញ្ចាំងវីដេអូស្តីពីរ៉េដបូកនៅព្រៃឡង់ - ប្រតិកម្មរបស់អ្នកចូលរួម - ការពិភាក្សា - សំនួរ និង ចំលើ	លោក សុខ ហេង
15:40-16:00	អាហារសំរ៉ន់	
16:00-16:30	- បទបង្ហាញស្តីពីគម្រោងសាកល្បងរ៉េដបូកសីមារខេត្តមណ្ឌលគិរី។ - ការបង្ហាញវីដេអូគម្រោងសាកល្បងរ៉េដបូកសីមារ	លោក ណក់ វ៉េន
16:30-17:00	សំនួរ និងចំលើយ	លោក សុខហេង
ថ្ងៃទី២ (១៧កុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១២)		
08:00- 08:30	សរុបលទ្ធផលថ្ងៃទី១	លោក វន ពៅ
08:30- 08:40	សកម្មភាពអប់រំផ្សព្វផ្សាយកម្មវិធីរ៉េដបូកនៅថ្នាក់ខេត្ត	លោក ស្មឿន បុរីរត្ន័
08:40- 10:15	ពិភាក្សាក្រុម: ១) ផែនទីបង្ហាញផ្លូវរ៉េដបូកកម្ពុជានឹងត្រូវប្រើប្រាស់សំរាប់ការរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្ររ៉េដបូកថ្នាក់ជាតិ តើលោកអ្នកចង់ចូលរួមរៀបចំសកម្មភាពនេះយ៉ាងដូចម្តេច ? ២)ផែនទីបង្ហាញផ្លូវរ៉េដបូកកម្ពុជាគ្រោងនឹងបង្កើតក្រុមពិភាក្សារ៉េដបូកថ្នាក់ជាតិ និងក្រុមបច្ចេកទេសតើលោកអ្នកនឹងជ្រើសរើសតំនាងរបស់ខ្លួនយ៉ាងដូចម្តេចនៅក្នុងដំណើរការនេះ ? ៣) តើលោកអ្នកគួរមានអនុសាសន៍បែបណាខ្លះដើម្បីធានាថាគ្រប់ជំហាននៃការអនុវត្តផែនទីបង្ហាញផ្លូវរ៉េដបូកកម្ពុជាពិតជាមានការចូលរួមពីសហគមន៍មូលដ្ឋានអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន និងជនជាតិដើមភាគតិច ?	អ្នកសម្របសម្រួល៖ ១) វិរិយ៉ា + ធានី ២) សុខហេង +ហ៊ីមី ៣) ប៉ូរេត +វ៉េន ៤) ដានី +លីខុម ៥) បូរីរត្ន័
10:15- 10:40	អាហារសំរ៉ន់	ក្រុម
10:40- 12:00	បទបង្ហាញតាមក្រុម	តំណាងក្រុម
12:00- 14:00	សំរាកអាហារថ្ងៃត្រង់	ក្រុម
14:00- 15:30	បទបង្ហាញតាមក្រុម	ក្រុម
15:30- 15:50	អាហារសំរ៉ន់	ក្រុម

15:50- 16:30	សរុប/វាយតម្លៃវគ្គ	ហ្វីមី និង រីយ៉ា
16:30- 17:00	បិទកម្មវិធី	លោក លី ខុម

បទបង្ហាញ

សមាគម អភិវឌ្ឍន៍ កុមារ

Children Development Association (CDA)

គំរោងរេដ ខេត្តឧត្តរមានជ័យ

Reducing Emissions from Deforestation and forest Degradation (REDD) in Oddar Meanchey province

Presented by: Chee Boreth (CDA)

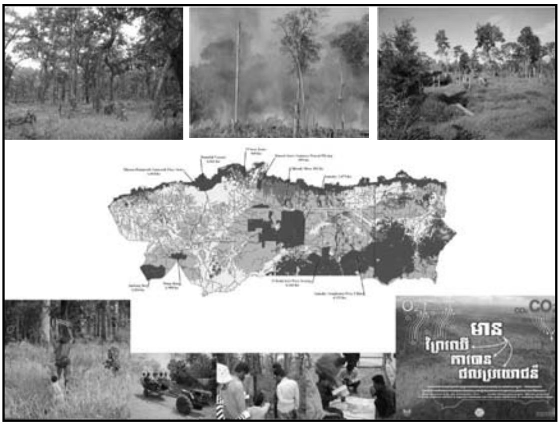

ប្រវត្តិគម្រោង REDD

- គម្រោងចាប់ផ្ដើម : : ខែ មិនា 2008
- ស្ថាប័នអនុវត្តន៍ : រដ្ឋបាលព្រៃឈើ
- ដៃគូរអនុវត្ត : CFI/Pact, CDA, សហគមន៍ព្រៃឈើ
- ជំនួយការបច្ចេកទេស: : TWG

ប្រវត្តិគម្រោង REDD

គំរោង REDD បានសាកល្បងលើកទីមួយខេត្តឧត្តរមានជ័យនៅកម្ពុជាបាន អនុវត្ត ដោយរដ្ឋបាលព្រៃឈើ អង្គការ CFI/PACT & CDA ចាប់តាំងពីឆ្នាំ ២០០៨។ គំរោងនេះបានអនុវត្តលើសហគមន៍ព្រៃឈើ ចំនួន១៣ តំបន់ ដែលប្រជាជនសរុបចំនួន ៦១៨២ គ្រួសារ ៥៨ភូមិ ៩ឃុំ មានទំហំសរុប៦៧៧៨៣ ហិចតា ។

- កម្មវិធីព្រៃឈើថ្នាក់ជាតិបានជ្រើសរើស១៣សហគមន៍ព្រៃឈើនៅខេត្តឧត្តរមានជ័យធ្វើជាគំរូរសំរាប់ឥណទានការបោន។ រំពឹងទុកក្នុងរយៈពេល៣០ឆ្នាំ មានការបោនផ្ទុកក្នុងព្រៃសហគមន៍ដល់ទៅ៨.១ លានម៉ាត្រិចតោន (8.1 million metric tons o Co2) ។

សកម្មភាពសំខាន់ៗ

- កិច្ចព្រមព្រៀង និងការចចារគម្រោង Project negotiation and agreement
- ផ្សព្វផ្សាយគម្រោង និង បណ្តុះបណ្តាល និងការចុះអនុវត្តទីវាល Project awareness raising, training and field implementation
- អភិវឌ្ឍន៍វិធីសាស្រ្ត REDD (REDD Methodology Development)
- វាស់វែងទីវាល Field Measurement
- ការរៀបចំឯកសារគម្រោងដាក់ទៅស្តង់ដាការបោនស្ម័គ្រចិត្ត និងសម្ព័ន § ជីវៈចំរុះ សហគមន៍ និងអាកាសធាតុ Preparation of PDD for submission to Voluntary Carbon Standard (VCS) and the Climate, Community & Biodiversity Alliance (CCBA)

- បង្កើតនិតិវិធីការអនុវត្តការតាមដានគម្រោង Design efficient project monitoring protocol
- ការតាមដានការបោន និងរៀបចំសម្រាប់ការពិនិត្យបញ្ជាក់លើទីមួយ Carbon monitoring and prepare for first verification
- ឯកសារស្របច្បាប់ និងបញ្ជាក់បន្ថែម validation
- កិច្ចព្រមព្រៀងទិញការកាបោន Emission Reduction Purchase Agreement (ERPA)

Potential areas has recognized by MAFF

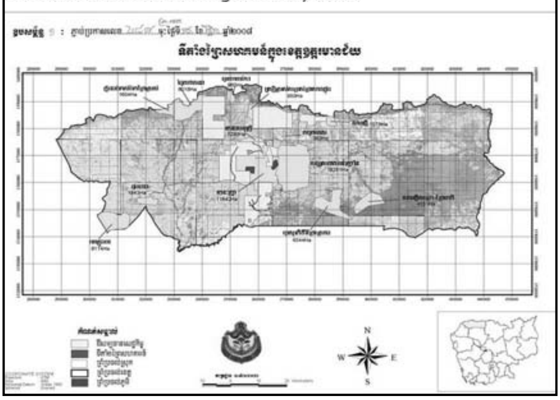

ការព្យាករណ៍ការបាត់បង់ព្រៃឈើពេលអនាគត

ការប្រឈមអត្រាបាត់បង់ព្រៃឈើខ្ពស់នៅតំបន់ជុំវិញតំបន់គំរោង

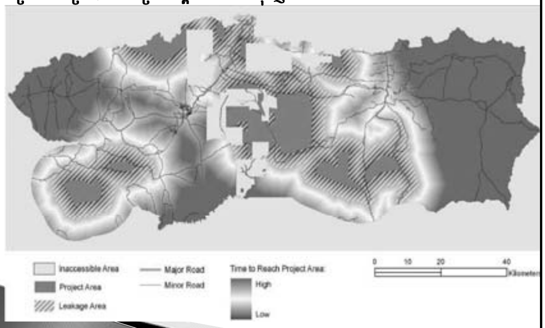

ការរំពឹងទុកពីផលប្រយោជន៍នៃគំរោង REDD

- គំរោងគាំទ្រការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើប្រកបដោយនិរន្តរភាព និងការអភិវឌ្ឍន៍ជីវភាពក្នុងខេត្តឧត្តរមានជ័យ ដោយផ្តល់ហិរញ្ញវត្ថុតាមរយៈឥណទានការបោន ចំនួន ៤០-១០០ លាន ដុល្លារ ដែលមានរយៈពេល៣០ឆ្នាំ។

មូលហេតុសំខាន់ៗនៃការកាប់បំផ្លាញព្រៃឈើក្នុងខេត្ត ឧត្តរមានជ័យ

- ក្រុមហ៊ុនសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច
- ការកាប់ព្រៃសំរាប់យកដីលក់ និងបទល្មើសព្រៃឈើ
- ភ្លើងឆេះព្រៃសហគមន៍
- ខ្វះបច្ចេកទេសក្នុងការប្រមូលអនុផលព្រៃឈើ
- ការប្រើប្រាស់ផលព្រៃឈើសំរាប់ដោះស្រាយបញ្ហាក្នុងតំបន់
- ការបង្កើតភូមិថ្មី និងតំបន់ជិតព្រំដែនថៃ

ហានិភ័យ Risk

- អន្តោប្រវេសន្ត Immigrant
- មិនច្បាស់ពី REDD Not yet clear about REDD in future
- តំលៃទាប Low price of carbon credit in voluntary market

យុន § សាស្ត្រគំរោង (ធ្វើអោយប្រសើរឡើងកិច្ចការពារព្រៃឈើ)

- ពង្រឹងសមត្ថភាព និងពិគ្រោះយោបល់ជាប្រចាំក្នុងចំណោមអ្នកពាក់ព័ន §
- បង្កើនការសំរបសំរួល និងការទំនាក់ទំនងក្នុងចំណោមអ្នកពាក់ព័ន §
- កិច្ចការពារភ្លើងឆេះព្រៃតាមរយៈការធ្វើផ្លូវភ្លើង អ្នកចាំមើលភ្លើងឆេះ
- ទប់ស្កាត់សកម្មភាពបទល្មើសព្រៃឈើ និងការកប់ព្រៃយកដី
- បង្កើនការដាំដុះបន្ថែម
- ការសន្សំអុសតាមរយៈការណែនាំការប្រើប្រាស់ចង្ក្រាន
- ប្រពលវប្បកម្មកសិកម្ម និងការបង្កើនប្រពភទឹកស្រោចស្រប
- ការអភិវឌ្ឍន៏នៃប្រព័ន § ការតាមដានការផ្ដុកការបោនប្រចាំឆ្នាំ

បទពិសោធន៍នៃការចូលរួមរបស់សហគមន៍មូលដ្ឋានក្នុងគំរោង REDD

- ល្បាតព្រៃក្នុងដែនព្រៃសហគមន៏ បានសហការជាមួយអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន និង FA
  - ការពារភ្លើងឆេះព្រៃ
  - គ្រប់គ្រងព្រៃឈើ
  - ការអភិវឌ្ឍន៏ផែនការជីវភាពពាក់ព័ន § អនុផលព្រៃឈើ
  - ចូលរួមធ្វើសេចក្ដីសំរេចចិត្តជាមួយអាជ្ញាធរមូលដ្ឋានពាក់ព័ន § ផែនការអភិវឌ្ឍន៏ឃុំ

បច្ចុប្បន្នភាពគម្រោងរេដ

- ការសិក្សាស្រាវជ្រាវគ្រួសារ ចំនួន ៣០០ គ្រួសារ *(គំរូនៃការប្រើប្រាស់ដី ការកែប្រែតំបន់ដីព្រៃទៅតំបន់ដីកសិកម្ម សត្វចិញ្ចឹម និង បសុសត្វ ការប្រើប្រាស់ថាមពល និង ចង្ក្រានសន្សំថាមពល ការប្រមូលឈើហុប សំរាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងគ្រួសារ និង ការប្រើប្រាស់ជាលក្ខណ:អាជីវកម្ម អនុផលព្រៃឈើ)*
- ការវាយតំលៃជនបទដោយមានការចូលរួម ១៣ សហគមន៏ព្រៃឈើ
- ការប៉ាន់ប្រមាណជីវ:ចំរុះដោយចូលរួម
- ការគាំទ្រសហគមន៏ព្រៃឈើទាំង១៣ក្នុងចុះល្បាតព្រៃសហគមន៏
- ប្រកាសលក់លើទីផ្សារ

Thank you

អង្គការសង្គមស៊ីវិលពាក់ព័ន្ធនៅនឹងកម្មវិធី រ៉េដបូក (REDD+)

បទបង្ហាញដោយៈ បូរី រ័ត្ន

មាតិកា / ចំណងជើង

1.សកម្មភាពក្រោមជាតិ
2.សកម្មភាពថ្នាក់ជាតិ
3.ការបណ្តុះបណ្តាលនិងកសាងសមត្ថភាព
៤.ផែនការបន្ត
៥.សំនួរ និង ពិភាក្សា

១. សកម្មភាពក្រោមជាតិ

- សិក្ខាសាលាថ្នាក់ខេត្តស្តីពីការបង្កើនចំនេះដឹងនិងសាងសមត្ថភាពលើកម្មវិធី រ៉េដបូក
- គោលបំណង

១ បង្កើនចំនេះដឹងនិងកសាងសមត្ថភាពគោលការណ៍ផែនទីបង្ហាញផ្លូវកម្មវិធីរ៉េដ
២ ចែករំលែកបទពិសោធន៍រ៉េដបូកទៅអ្នកចូលរួម
៣ ដើម្បីផ្តល់អនុសាសន៍ ពត៌មាន និង ការដាក់ស្នើសុំរ៉េដបូកទៅរដ្ឋាភិបាល

- លទ្ធផលបានធ្វើ

ឧត្តរមានជ័យ
កំពង់ធំ
ព្រះវិហារ

សកម្មភាពក្រោមជាតិ (ត)

- សិក្ខាសាលាថ្នាក់ខេត្តស្តីពីការបង្កើនចំនេះដឹងនិងសាងសមត្ថភាពលើកម្មវិធី រ៉េដបូក ដូចជានៅៈ ខេត្តកំពង់ធំ ព្រះវិហា

សមាសភាពអ្នកចូលរួម

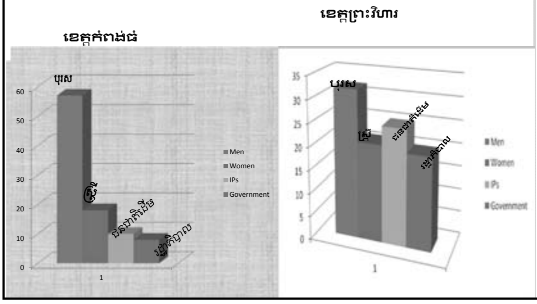

២. សកម្មភាពថ្នាក់ជាតិ

- ពិគ្រោះយោបល់និងប្រជុំជាមួយអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីកម្មវិធីរ៉េដ បូក
- សិក្ខាសាលានៅសណ្ឋាគាកាំបូឌីយ៉ាណា
- ការពិគ្រោះយោបល់ថ្នាក់ជាតិ
- សិក្ខសាលាស្តីពី វេទិកាប្រជាជនអាស៊ាន

៣. ផែនការបន្ត

- **ថ្នាក់ក្រោមជាតិ និង មូលដ្ឋាន**

- បន្តសិក្ខាសាលាថ្នាក់ខេត្តស្តីពីការបង្កើនចំណេះដឹងនិងការសាងសមត្ថភាពនៃកម្មវិធី រ៉េដបូក ដូចជា៖

ខេត្ត មណ្ឌលគិរី រតនៈគិរី ក្រចេះ ស្ទឹងត្រែង និង ពោធិ៍សាត់

- រំពឹងថានឹងមានអ្នកចូលរួមភាគច្រើនជាជនជាតិដើមភាគតិច និងជាស្ត្រីជនជាតិដើមភាគតិចផងដែរ

- ប្រជុំសិក្ខាសាលាស្តីពី ការចូលរួមដោយសេរី មានពត៌មាន និងការឯកភាពជាមុន

សកម្មភាពបណ្តុះបណ្តាលនិងកសាងសមត្ថភាព

- បណ្តុះបណ្តាលគ្រូបង្គោលនៃក្របខណ្ឌរ៉េដបូក
- ការបង្កើតនិងចងក្រងសម្ភារៈឯកសារ ព្រមទាំងបកប្រែ ឯកសារអំពីរ៉េដបូក

ថ្នាក់ជាតិ

- ផ្សព្វផ្សាយសិទ្ធិជាមូលដ្ឋាននៃជនជាតិដើមភាគតិចដែលផ្សាភ្ជាប់ទៅនឹងព្រៃឈើ និង រ៉េដឬ កាបូន
- ការពិគ្រោះយោបល់ និង ឆ្លុះបញ្ចាំងអ្នកតំណាង
- ផ្សព្វផ្សាយកម្មវិធីរ៉េដបូក នឹង ការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើតាមរយៈឯកសារ រូបភាពផុស្ទ័រ...និងតាមវិទ្យុះ
- សំរបសំរួលជ្រើសរើសតំណាងជនជាតិដើមភាគតិចនៃកម្មវិធីរ៉េដបូក
- ប្រជុំជាមួយក្រុមការងាររ៉េដបូក

៤. ផែនការបន្ត(ត)

- **ថ្នាក់ជាតិ**

- ការបង្កើតបណ្តាញ
- សិក្ខាសាលា សន្និសីទអាស៊ាន

- ការកសាងសមត្ថភាពជនជាតិដើមភាគតិច និង អង្គការសង្គមស៊ីវិល

- កសាងសមត្ថភាពពីថ្នាក់មូលដ្ឋាន ទៅថ្នាក់ជាតិ តំបន់ និងអន្តរជាតិ
- ការផ្លាស់ប្តូរបទពិសោធន៍ ទស្សនកិច្ចសិក្សាអំពីកម្មវិធី រ៉េដ

- ការភ្ជាប់បណ្តាញសង្គមស៊ីវិលនៃកម្មវិធីរ៉េដបូក

សូមអរគុណ !

និន្នាការអភិវឌ្ឍន៍នៅប្រទេសកម្ពុជា

ប្រែសំរួលដោយ៖ លោក ឆឹង ស៊ុរិយ៉ា
មន្ត្រីសិទ្ធិព្រៃឈើ នឹង ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ, NTFP-EP

NTFP Exchange Programme for South & Southeast Asia

តើមានកត្តាអ្វីខ្លះដែលជំរុញឲ្យមាននិន្នាការអភិវឌ្ឍន៍នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា?
តំរូវការកសិកម្ម
តំរូវការសេដ្ឋកិច្ច
និន្នាការអភិវឌ្ឍន៍
ពង្រឹងវិស័យឯកជន
ការកសាងធនធានមនុស្ស
NTFP Exchange Programme for South & Southeast Asia

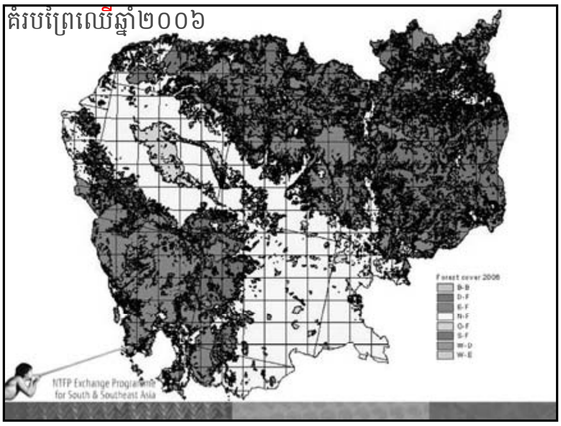
គំរបព្រៃឈើឆ្នាំ២០០៦
Forest cover 2006
NTFP Exchange Programme for South & Southeast Asia

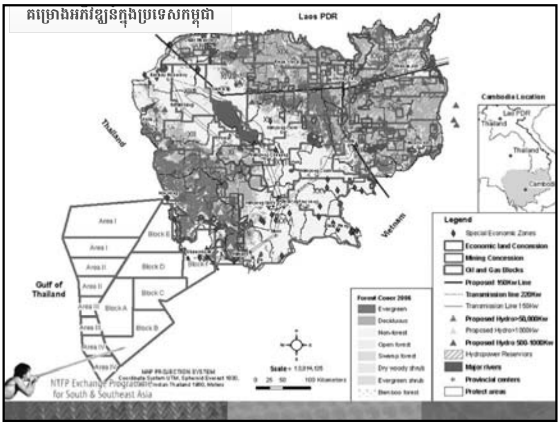
គម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា
Laos PDR
Thailand
Vietnam
Gulf of Thailand
Cambodia Location
Legend
Special Economic Zones
Economic land Concession
Mining Concession
Oil and Gas Blocks
Forest Cover 2006
NTFP Exchange Programme for South & Southeast Asia

គម្រោងដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច
Cambodia
Phnom Penh
Ho Chi Minh City
Source: www.opendevelopmentcambodia.net
NTFP Exchange Programme for South & Southeast Asia

គម្រោងដីសម្បទានរុករករ៉ែ
Cambodia
Source: www.opendevelopmentcambodia.net
NTFP Exchange Programme for South & Southeast Asia

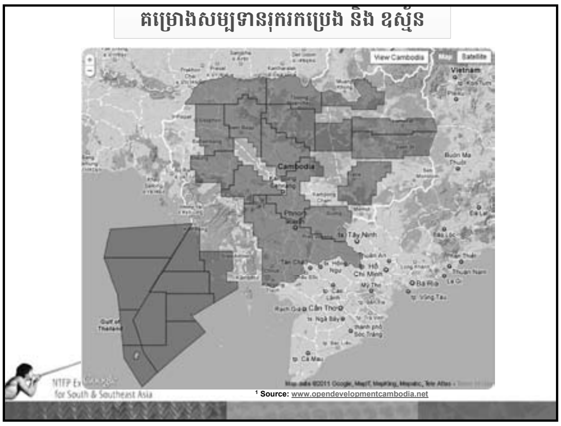
គម្រោងសម្បទានរុករកប្រេង និង ឧស្ម័ន
Cambodia
Source: www.opendevelopmentcambodia.net
for South & Southeast Asia

គម្រោងសាងសង់វារីអគ្គិសនី

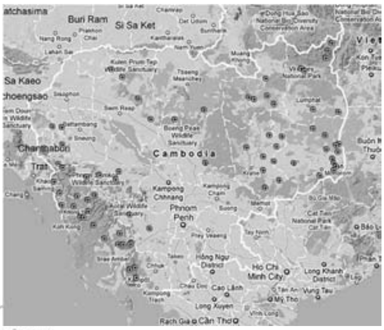

[1] Source: www.opendevelopmentcambodia.net

NTFP Exchange Programme for South & Southeast Asia

និន្នាការអភិវឌ្ឍន៍

- *ដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច*
  - មានចំនួន១៦៨ក្រុមហ៊ុនដែលបានចុះបញ្ជី
  - មានផ្ទៃដីសរុបចំនួន ៩៤៣,០៦៩ ហិកតា (ដីដាំដំណាំមានចំនួន ៤លាន ហិកតា ....ឆ្នាំ២០០០)
- *ឧស្សាហ៍កម្មរុករករ៉ែ*
  - មាន៧២ក្រុមហ៊ុនដែលបានទទួលអាជ្ញាបណ្ណ (ពត៌មានក្រៅផ្លូវការចំនួនជាង២០០)
  - ក្នុងនោះមាន៩ស្ថិតនៅក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ
- *ការសាងសង់ទំនប់វារីអគ្គិសនី*
  - ៤ កន្លែងបានសាងសង់រួចរាល់
  - ៥ កន្លែងនៅកំពុងដំណើរការសងសង់
  - ២ កន្លែងទៀតទើបទទួលបានការអនុញ្ញាតសាងសង់
  - ៩ កន្លែងផ្សេងទៀតកំពុងសិក្សាគម្រោង
- *តំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេស*

- មាន២២កន្លែង

[1] Source: Our book"www.opendevelopmentcambodia.net"

[3] Source: International Rivers "Cambodia's Hydropower Development and China's Investment"

3. Source: NGO forum and Probe International Nov 2009 "Powering 21st Century Cambodia :Rethinking Cambodia Energy future"

NTFP Exchange Programme for South & Southeast Asia

តើនរណាជាអ្នកមកវិនិយោគ ? តើមានកត្តាអ្វីខ្លះដែលលើកទឹកចិត្តពួកគេឲ្យមកវិនិយោគ ?

អ្នកវិនិយោគ

- ចិន
- វៀតណាម
- កូរ៉េ

\+ កម្ពុជា

កត្តាលើកទឹកចិត្ត

- សំបូរទៅដោយធនធានធម្មជាតិ
- កំលាំងពលកម្មមានតំលៃថោក
- មិនសូវមានការប្រកួតប្រជែងលើវិស័យពាណិជ្ជកម្ម
- ច្បាប់ស្តីពីវិស័យពាណិជ្ជកម្មមានលក្ខណៈបើកទូលាយ

NTFP Exchange Programme for South & Southeast Asia

ការផ្លាស់ប្តូរដ៏ឆាប់រហ័សនៃធនធានបរិស្ថានក្នុងគោលបំណងដើម្បីបំរើនូវវិស័យឧស្សាហកម្ម

NTFP Exchange Programme for South & Southeast Asia

NTFP Exchange Programme for South & Southeast Asia

បញ្ហាប្រឈមសំរាប់ពេលអនាគត់

- ➢ កង្វះទឹកសំរាប់ប្រើប្រាស់
- ➢ ការបំពុលបរិស្ថាន
- ➢ ការផ្លាស់ប្តូរបរិស្ថានទូទៅ និង ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ
- ➢ តំលៃកំលាំងពលកម្ម និង កិច្ចសន្យាការងារ
- ➢ សន្តិសុខស្បៀង

NTFP Exchange Programme for South & Southeast Asia

ការអនុវត្តន៍គម្រោងរ៉េដ នៅសីមា និង នៅក្នុងតំបន់ជនជាតិដើមភាគតិចព្នង ខេត្តមណ្ឌលគិរី

បង្ហាញដោយ:ឈាក់ វ៉ែន

តំណាងជនជាតិដើមភាគតិចព្នង មណ្ឌលគិរី

គំរោងរ៉េដស្ថិតនៅតំបន់សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចព្នង

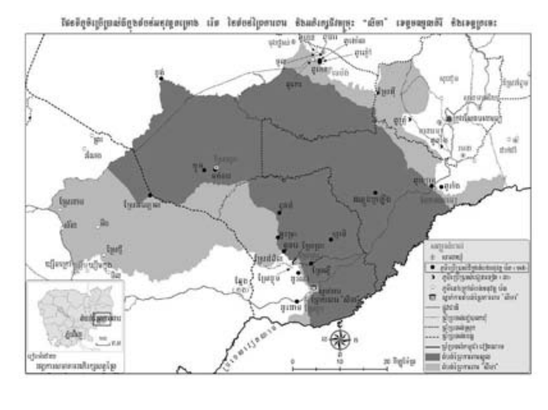

សកម្មភាពរ៉េដ+

➢ កិច្ចព្រមព្រៀងគំរោងរ៉េដជាមួយសហគន៍ មានរយះពេល៣០-៥០ឆ្នាំ
➢ រ៉េដ+ ជាផ្នែកមួយក្នុងការជុំរុញការអនុវត្តច្បាប់តំបន់ការពារ អាយកាន់តែប្រសើរឡើង

រដ្ឋាភិបាលជាអ្នកគ្រប់គ្រងនិងជាម្ចាស់កាបូន

ដំណើរការពិគ្រោះយោបល់

- ជំហានទីមួយ — បង្កើនការយល់ដឹង និងពិភាក្សាពីពង្រាងឯកសារវាយតំលៃផលប៉ះពាល់
- លើកទីពីរ — ពិភាក្សាលើការព្រមព្រៀង និងបង្ហាញពីកិច្ចព្រមព្រៀងសហគមន៍
- លើកទីបី — បញ្ចប់ និងចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀងសហគមន៍
- យន្តការនៃការបែងចែកផលប្រយោជន៍នៅមិនទាន់បានរៀបចំ កិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់ផ្សេងមួយទៀត និងរៀបចំក្នុងកំឡុងឆ្នាំ ២០១២

លទ្ធផលពិគ្រោះយោបល់

- សហគមន៍មូលដ្ឋានមានការចាប់អារម្មណ៍យ៉ាងខ្លាំង និងឯកភាពចូលរួមក្នុងគម្រោង ព្រមទាំងស្នើឱ្យមានការអនុវត្តគម្រោងឱ្យបានកាន់តែឆាប់តាមដែលអាចធ្វើទៅបាន ។
- ទោះបីពេលបច្ចុប្បន្នយន្តការនៃការបែងចែកផលប្រយោជន៍នៅមិនទាន់មានការសំរេចពីគណៈរដ្ឋមន្ត្រីក៏ដោយ ក៏សហគមន៍រីករាយក្នុងការចូលរួមអនុវត្តគម្រោង ។
- សហគមន៍មូលដ្ឋានយល់ច្បាស់ពិសារៈប្រយោជន៍នៃគម្រោងរ៉េដ ក្នុងការចូលរួមកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់មកលើធនធានព្រៃឈើ និងជីវភាពរស់នៅមានកំរិតខ្ពស់ ។
- ទោះបីជាយ៉ាងក៏សហគមន៍មូលដ្ឋានមានការព្រួយបារម្ភពីបញ្ហាមួយចំនួនដូចជា ធីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច ការអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងគម្រោង និងយន្តការច្បាប់ពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗមួយចំនួន ។ល។
- ក្រុមទីប្រឹក្សាច្បាប់បានយល់ឃើញថា សហគមន៍មូលដ្ឋានមានសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់ និងយល់ដឹងពីកិច្ចព្រមព្រៀងគម្រោង ។

ការប្រឈម

ក . ការព្រួយបារម្ភ

- សហគមន៍មានការយល់ព្រមលើគំរោងរ៉េដ តែមានភាព ក័ន្ទច្រឡំមួយចំនួន
- ដីសម្បទាន និង ឯកសារពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗ
- ការបែងចែកផលប្រយោជន៍មិនមានតម្លាភាពនិង មិនត្រឹមត្រូវ
- អំពើពុករលួយ ពេលអនុវតន៍គំរោងរ៉េដ
- កិច្ចព្រមព្រៀងធ្វើជាមួយសហគមន៍ តែរាល់ការគ្រប់គ្រង និង ការបែងចែកផលប្រយោជន៍ រដ្ឋបាលព្រៃឈើជាអ្នកចាត់ចែង

ក . ការព្រួយបារម្ភ

- ពេលអនុវត្តន៍គំរោងរ៉េដ សហគមន៍មិនអាចប្រផលអនុផលព្រៃឈើបាន
- បារម្ភមិនអាចធ្វើកសិកម្មៈ ស្រែ ចំការ ...
- មានការគ្រប់គ្រងដោយក្រុមហ៊ុនឯកជន
- បាត់បង់ដីធ្លី និង ធនធានព្រៃឈើ
- ការលេចធ្លាយកាបូន នៅពេលអនាគត់នរណាជាអ្នកទទួលខុសត្រូវ

ការប្រឈមរវាងសហគមន៍និងព្រៃការពារសីមា

- ការបោះបង្គោលព្រំ
- មានការកំនត់ក្នុងការចូលប្រមូលអនុផលព្រៃឈើ
- រដ្ឋបាលព្រៃឈើក្នុងតំបន់នេះ មិនខ្វល់អំពីសិទ្ធិជនជាតិដើមភាគតិច

ខ . សំនួរពីសហគមន៍

- តើគំរោងរ៉េដជាអ្វី?ហេតុអ្វីចាំបាច់មានរ៉េដ?
- កាបូន? ការលក់ការបូនតំលៃប៉ុន្មាន / ហិចតា?
- តើការបែងចែកផលប្រយោជន៍ត្រូវធ្វើដូចម្តេច?
- ពេលលេចធ្លាយកាបូន តើនរណាជាអ្នកទទួលខុលត្រូវ ? សហគមន៍ រឺ រដ្ឋាភិបាល ?
- ថវិការដែលលក់បាន តើផ្តល់ដល់សហគមន៍ផ្ទាល់ រឺតាមរយៈរដ្ឋាភិបាល ?

សូមអរគុណ

ក្រុមប័ណ្ណរ៉េដបូកនិងសិទ្ធិជនជាតិដើមភាគតិចដែលទាក់ទងទៅនឹង កាបូន ព្រៃឈើ និងធនធានធម្មជាតិ

បទបង្ហាញដោយៈ ណាក់ វ៉េន

កម្មវិធីការផ្សព្វផ្សាយសិទ្ធិជនជាតិដើមភាគតិច
ជាមូលដ្ឋាននិងសមធម៌ យុទ្ធសាស្ត្ររ៉េដបូក នៅកម្ពុជា

មាតិកា

1 - ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុជាអ្វី?
2 - រ៉េដ ជាអ្វី?
3 -រ៉េដបូក ជាអ្វី?
4 -ក្របខ័ណ្ឌកតិកាសញ្ញារបស់អង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីបំរែបំរួលអាកាសធាតុ(UNFCCC)
5 -ជនជាតិដើមភាគតិចទាក់ទងទៅនឹងកម្មវិធីរ៉េដបូក
6 -ជំហានរ៉េដបូកនិងការត្រួតពិនិត្យ
7 -ពាណិជ្ជកម្មឥណទានកាបូនព្រៃឈើ

តើការប្រែប្រួលអាកាសធាតុជាអ្វី ?

- ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ គឺ
- ជាការកើនឡើងនៃសីតុណ្ហភាព
- ការកើនឡើងកំពស់នីវ៉ូទឹកសមុទ្រ
- របបទឹកភ្លៀងមានការប្រែប្រួល
- អាកាសធាតុមានការផ្លាស់ប្តូរដែលនឹកស្មាន មិនដល់
- ការកើនឡើងនៃការបញ្ចេញចោលឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ (ឬ ផ្សែងពុលដែលចេញពីរោងចក្រ)
- និង ការបញ្ចេញឧស្ម័នកាបូនិចចូលទៅក្នុងបរិយាកាស។

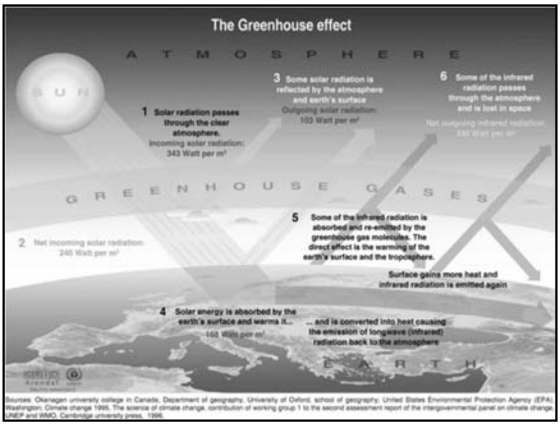

ឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ មានសមាសធាតុ ៦ដូចជា៖

1. (CO_2) កាបូនឌីអុកស៊ីត
2. (CH_4) មេតាន
3. (N_2O) នីត្រាតអុកស៊ីត
4. (HFCs) អ៊ីដ្រូភ្លុយអររូកាបូន
5. (PFCs) ពែរភ្លុយអររូកាបូន
6. (S_F6) ស៊ុលផូរ អ៊ីស្សាផ្លូររិច

រ៉េដ និង រ៉េដបូក

រ៉េដបូក អនុវត្តក្នុងគោលបំណងកាត់បន្ថយ ឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ និង បង្កើនចំនួនផ្ទុកកាបូន

- **រ៉េដ កាត់បន្ថយបំភាយដែលបណ្តាលមកពីលការបាត់បង់និងរេចរឹលព្រៃឈើ**
- **រ៉េដបូក រួមបញ្ចូលការស្រូបឧស្ម័ន តាមរយៈ**
  1- ការអភិរក្សកាបូនព្រៃឈើ
  2- ការគ្រប់គ្រងព្រៃប្រកបដោយនិរន្តរភាព
  3-ការកើនឡើងព្រៃកាបូន/ កាបូន
  មានប្រយោជន៍
- មានអត្ថប្រយោជន៍ចំពោះសេដ្ឋកិច្ចសសង្គម /លើកកំពស់ជីវភាពរស់នៅសហគមន៍
- អភិករក្សជីវៈចំរុះ
- សេវាប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី

រ៉េដ ជាអ្វី ?

- *រ៉េដ គឺជាពាក្យអក្សរកាត់ដែលចេញពីភាសាអង់គ្លេស:*
- REDD= Reduction Emission from Deforestation and Degradation :
- ការកាត់បន្ថយបំភាយឧស្ម័នដែលបណ្តាលមកពី ការបាត់បង់ និង រេចរិលនៃព្រៃឈើ

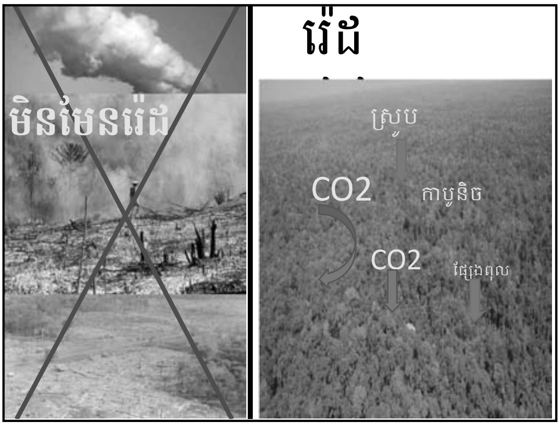

រ៉េដបូក (REDD+)

១- ការអភិរក្សកាបូនព្រៃឈើ

២- ការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើប្រកបដោយនិរន្តរភាព

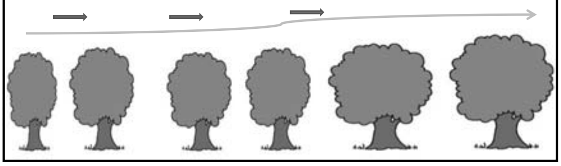

រ៉េដបូក (REDD+)

៣-ការកើនឡើងព្រៃកាបូន/ កាបូន

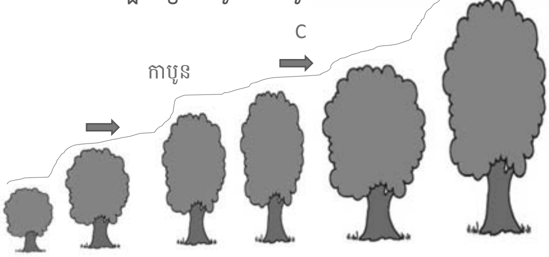

រ៉េដបូក (REDD+)

ផ្តល់ផលប្រយោជន៍រួម

-មានអត្ថប្រយោជន៍ចំពោះសេដ្ឋកិច្ចសង្គម
-លើកកំពស់ជីវភាពរស់នៅសហគមន៍
-អភិរក្សជីវៈចំរុះ
-សេវាប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី

ក្របខ័ណ្ឌកតិកាសញ្ញារបស់អង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីបំរែបំរួលអាកាសធាតុ (UNFCCC)

រ៉េដបូក: **បញ្ហាផ្សេងៗនឹងដោះស្រាយ** (និងឧបសម្ព័ន្ធ I)

- **ដំណោះស្រាយការបាត់បង់ រេចរឹលព្រៃឈើ**
- បញ្ហាការប្រើប្រាស់ដីធ្លី
- បញ្ហាអភិបាលកិច្ចព្រៃឈើ,
- ការត្រួតពិនិត្យទៅលើយែនឌ័រ
- ការការពារ (ឧបសម្ព័ន្ធ I)
- ការចូលរួមដោយពេញលេញនិងមានប្រសិទ្ធភាពទៅនឹងអ្នកពាក់ព័ន្ធ ក៏ដូចជាជនជាតិដើមភាគតិច និង សហគមន៍មូលដ្ឋាន ។

ក្របខ័ណ្ឌកតិកាសញ្ញារបស់អង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីបំរែបំរួលអាកាសធាតុ (UNFCCC)

REDD-Plus: ជំហានអភិវឌ្ឍន៍

៣ ជំហានសំខាន់

1. អភិវឌ្ឍន៍យុទ្ធសាស្ត្រជាតិ/ផែនការសកម្មភាព
2. ការអនុវត្តន៍(e.g. តំបន់សាកល្បង)
3. ការត្រួតពិនិត្យ វាស់វែង របាយការណ៍ និងកាតផ្ទៀងផ្ទាត់ ដោយពេលលេញដែលផ្អែកសកម្មភាពរបាយការណ៍

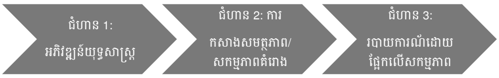

ជនជាតិដើមភាគតិចទាក់ទងទៅនឹងកម្មវិធីរ៉េដបូក

- ការចូលរួម ពិគ្រោះយោបល់គ្រប់ជំហាន
- សិទ្ធិចំពោះកាបូន
- គ្រប់គ្រងព្រៃឈើនិងធនធានធម្មជាតិ
- តម្លាភាព គណនេយ្យភាព និង សមធម៌
- កសាងសមត្ថភាព
- ការលើកកំពស់ជីវភាពរស់នៅនិងការអភិវឌ្ឍ

មហាសន្និបាតរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីសិទ្ធិជនជាតិដើមភាគតិច

- ការចូលរួមដោយសេរី មានពត៌មានគ្រប់គ្រាន់ និងការឯកភាព ជាមុន (FPIC)
- ដោយការគោរព ការទទួលស្គាល់សិទ្ធិ យ៉ាងពេញលេញ
- ដីធ្លី ព្រៃឈើ ប្រពៃណីវប្បធម៌...

ជំហានរ៉េដបូកនិងការត្រួតពិនិត្យ

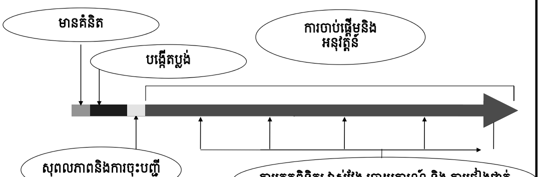

យែនឌ័រ, សិទ្ធិ , ការការពារ

ដំណោះស្រាយការបាត់បង់ រេចរឹលព្រៃឈើ,អភិបាលកិច្ចព្រៃឈើ ,ការប្រើប្រាស់ដីធ្លី

1- ការអភិរក្សកាបូនព្រៃឈើ
2- ការគ្រប់គ្រងព្រៃប្រកបដោយនិរន្តរភាព
3-ការកើនឡើងព្រៃកាបូន/ កាបូន

ការបន្ថែម, ការលេចធ្លាយ,និង ការអនុវត្តន៍

យែនឌ័រនិងសិទ្ធិ

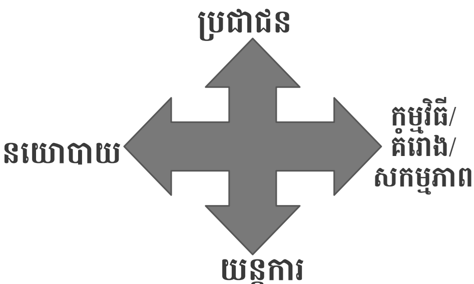

ការការពារ REDD-Plus

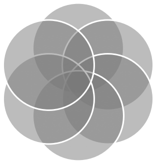

GRANZIN and NEEF, 2011, MUNEZ 2012

ពាណិជ្ជកម្មឥណទានកាបូនព្រៃឈើ

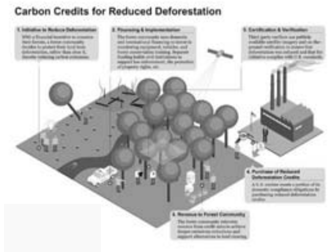

Forest Carbon Markets & Forest Carbon Financing, *Jos Cozijnsen, March 29/30-2011, Manila, Philippines*

consulting attorney jc energy & environment

សូមអរគុណ!

ផែនទីបង្ហាញផ្លូវរេតបូក នៅកម្ពុជា

សេង សុខហេង

ថ្ងៃទី ១៦-១៧ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១២,កំពង់ធំ

មាតិកា

- ប្រវត្តិព្រៃឈើនៅកម្ពុជា
- ការប្រើប្រាស់ដីព្រៃឈើនៅកម្ពុជា
- ផែនទីបង្ហាញផ្លូវ (ការរៀបចំ,ដំណើរការ)
- ប្រភពជំនួយ
- ការសំរបសំរួលម្របសម្រួល និងចាត់ចែងអនុវត្តគម្រោងរេដបូក

ប្រវត្តិព្រៃឈើនៅកម្ពុជា

- ផ្ទៃដីសរុប ១៨១ ០៣៥ គ.ម២
- ផ្ទៃដីព្រៃឈើឆ្នាំ១៩៦៥ = ១៣.២២៧.១០០ ហត
- ផ្ទៃដីព្រៃឈើឆ្នាំ១៩៩២/៩៣ = ១០.៨៥៩.៦៩៥ ហត
- ផ្ទៃដីព្រៃឈើឆ្នាំ២០០២ = ១១.១០៤.២៩១ ហ.ត
- ផ្ទៃដីព្រៃឈើឆ្នាំ២០០៦ = ១០.៧៣០.៧៨១ ហ.ត
- បច្ចុប្បន្ន???????

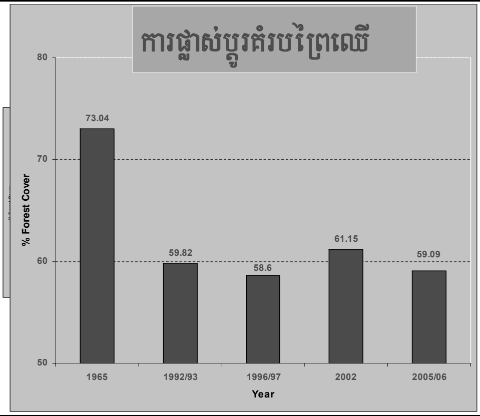

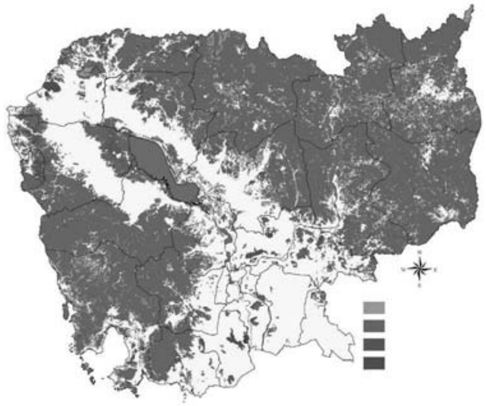

ការប្រើប្រាស់ដីព្រៃឈើនៅកម្ពុជា

- ព្រៃការពារ
- តំបន់ការពារ
- ព្រៃសម្បទាន
- ដីសម្បទាន
- សហគមន៍ព្រៃឈើ និង ព្រៃលិចទឹក
- តំបន់អភិរក្សសត្វព្រៃ
- តំបន់ជីវមណ្ឌល និង តំបន់រាមសារ

ការបាត់បង់ព្រៃឈើនៅតែកើតមាន

- ផែនការរៀបចំនិងគ្រប់គ្រង ដំណើរការការត្រៀមលក្ខណ: ពីកម្មវិធីរេដ សម្រាប់រយ:ពេលពី៣-៥ឆ្នាំ
- ជាជំហានដំបូង ឆ្ពោះទៅការបង្កើតយុទ្ធសាស្រ្តជាតិ ស្តីពីរេដ នៅប្រទេសកម្ពុជា
- ជាឯកសារសំណើមួយ សម្រាប់ស្វែងរកថវិកាជំនួយ

តើផែនទីបង្ហាញផ្លូវគឺជាអ្វី

ក្រុមការងាររៀបចំ

- ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ក្រសួងបរិស្ថាន ក្រសួងរៀបចំដែនដីនគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ ហើយ ត្រូវបានបង្កើតឡើង នៅក្នុងខែ មករា ឆ្នាំ ២០១០
- RECOFTC និង មូលនិធិគ្លីងតុន ចូលរួមជាអ្នកអង្កេតការ
- ទីប្រឹក្សា FAO, UNDP, UNEP
- ការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយតំណាងអ្នកពាក់ព័ន្ធ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល តំណាងសង្គមស៊ីវិល និងជនជាតិដើមភាគតិច

ដំណើរការ

ផែនទីបង្ហាញផ្លូវ

- ផ្នែកទី១: ការគ្រប់គ្រងដំណើរការ
- ផ្នែកទី២: ការពិគ្រោះយោបល់ និងការចូលរួមរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ
- ផ្នែកទី៣: ការជ្រើសយក យុទ្ធសាស្ត្រជាតិស្តីពីរេដ
- ផ្នែកទី៤: ក្របខណ្ឌអនុវត្ត
- ផ្នែកទី៥: ការបង្កើត កំរិតគោលការបញ្ចេញឧស្ម័នពីព្រៃឈើ
- ផ្នែកទី៦: ការបង្កើត ប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យព្រៃឈើ រាយការណ៍ និងការផ្ទៀងផ្ទាត់

ប្រភពជំនួយ

- ជំនួយពីរាជរដ្ឋាភិបាលជប៉ុន ១០លានដុល្លា
  - UN-REDD : ៣ លានដុល្លា ~ រយៈពេល ២ឆ្នាំ
  - FCPF : ៣.៦ លានដុល្លា ~ រយៈពេល ៣ឆ្នាំ
- អង្គការ JICA ២លានដុល្លា ~ រយៈពេល ៥ឆ្នាំ
  - FFI(Cardamom), RECOFTC etc.

សកម្មភាពបន្ទាប់

- ការបង្កើត ក្រុមការងារជាតិស្តីពីរេដ និងលេខាធិកាដ្ឋាន(នៅរដ្ឋបាលព្រៃឈើ)
- បន្តការផ្តល់ ការបណ្តុះបណ្តាលពី រេដ
- ស្វែងរក ថវិកាសម្រាប់គាំទ្រដល់មូលដ្ឋាន

ការសំរបសំរួលម្របសម្រួល និងចាត់ចែងអនុវត្តគម្រោងរេដបូក

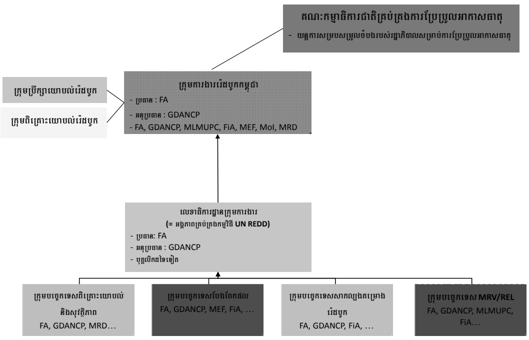

ការសម្របសម្រួល និងការចាត់ចែងអនុវត្តកម្មវិធី UN-REDD

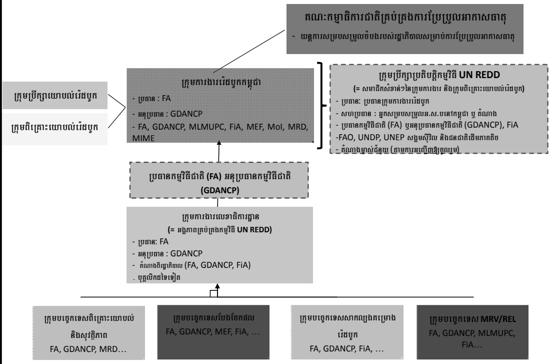

ការសម្របសម្រួល និងការចាត់ចែងអនុវត្តកម្មវិធី UN-REDD

ក្រុមការងាររ៉េដបូកកម្ពុជា

- អង្គភាពសម្របសម្រួលអន្តរក្រសួងនៅកម្រិតបច្ចេកទេស មានភារៈទទួលខុសត្រូវលើ ៖

  - ការគ្រប់គ្រងជារួមលើកម្មវិធីជាតិ UN REDD, ការសម្របសម្រួលសកម្មភាពរ៉េដបូករបស់ជាតិ,
  - ការរួមបញ្ចូលរ៉េដបូកទៅក្នុងដំណើរការកសាងផែនការអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ

- ប្រធាន ៖ FA
- អនុប្រធាន ៖ GDANCP
- FA, GDANCP, MLMUPC, FiA, MEF, MoI, MRD, MIME

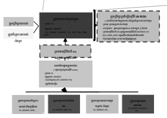

ការសម្របសម្រួល និងការចាត់ចែងអនុវត្តកម្មវិធី UN-REDD

ក្រុមប្រឹក្សាយោបល់រ៉េដបូក

- ក្រុមប្រឹក្សាយោបល់នឹងត្រូវអញ្ជើញឱ្យចូលរួមក្នុងកិច្ចប្រជុំក្រុមការងារ
- ប្រជុំប្រចាំខែជាមួយក្រុមការងារលេខាធិការដ្ឋាន

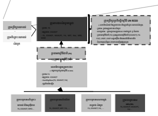

ការសម្របសម្រួល និងការចាត់ចែងអនុវត្តកម្មវិធី UN-REDD

ក្រុមពិគ្រោះយោបល់រ៉េដបូក

- តំណាងស្ថាប័នសង្គមស៊ីវិល, ជនជាតិដើមភាគតិច, NGOs, វិស័យឯកជន និងគ្រឹះស្ថានសិក្សា ធ្វើការពិនិត្យ និងផ្តល់យោបល់ដល់ដំណើរការរៀបចំរ៉េដបូក
- សមាជិកក្រុមការងារ, លេខាធិការដ្ឋានក្រុមការងារ និងទីប្រឹក្សា ត្រូវជួបប្រជុំជាមួយក្រុមពិគ្រោះយោបល់ រៀងរាល់ ពីរខែម្តង ដើម្បីពិនិត្យមើលវឌ្ឍនភាព

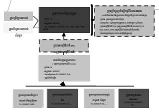

ការសម្របសម្រួល និងការចាត់ចែងអនុវត្តកម្មវិធី UN-REDD

ក្រុមប្រឹក្សាប្រតិបត្តិកម្មវិធី UN REDD

- ទទួលខុសត្រូវលើការអនុវត្តកម្មវិធីជាតិ UN REDD ឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព
- ជួបប្រជុំយ៉ាងហោចណាស់ពីរដងក្នុងមួយឆ្នាំ

- ប្រធាន : ប្រធានក្រុមការងាររ៉េដបូកកម្ពុជា - FA
- សហប្រធាន : អ្នកសម្របសម្រួលអ.ស.បនៅកម្ពុជា ឬ តំណាង
- ប្រធានកម្មវិធីជាតិ (FA) ឬអនុប្រធានកម្មវិធីជាតិ (GDANCP),
- FAO, UNDP, UNEP សង្គមស៊ីវិល និងជនជាតិដើមភាគតិច
- តំណាងម្ចាស់ជំនួយ (តាមការអញ្ជើញឱ្យចូលរួម)

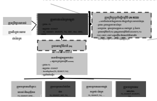

ការសម្របសម្រួល និងការចាត់ចែងអនុវត្តកម្មវិធី UN-REDD

ប្រធានកម្មវិធីជាតិ (FA) អនុប្រធានកម្មវិធីជាតិ (GDANCP)

- ប្រធានកម្មវិធីជាតិដឹកនាំកម្មវិធីនេះ និងអនុវត្តការទទួលខុសត្រូវ និងគណនេយ្យភាពជារួមលើកម្មវិធីនេះ ក្នុងនាមរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងនៅចំពោះមុខក្រុមប្រឹក្សាប្រតិបត្តិ កម្មវិធី

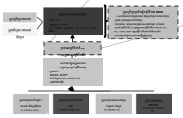

ការសម្របសម្រួល និងការចាត់ចែងអនុវត្តកម្មវិធី UN-REDD

ក្រុមការងារលេខាធិការដ្ឋាន
(= អង្គភាពគ្រប់គ្រងកម្មវិធី UN REDD)

- ក្រុមការងារលេខាធិការដ្ឋាននេះអនុវត្តមុខងារជាអង្គភាពគ្រប់គ្រងកម្មវិធី និងមានភារៈទទួលខុសត្រូវលើ ការគ្រប់គ្រង ជារួម សម្រាប់ប្រតិបត្តិការងារប្រចាំថ្ងៃនៃកម្មវិធីនេះ

- ប្រធាន ៖ FA
- អនុប្រធាន ៖ GDANCP
- តំណាងពីរដ្ឋាភិបាល (FA, GDANCP, FiA)
- បុគ្គលិកដទៃទៀត

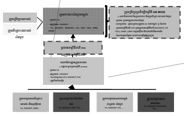

ការសម្របសម្រួល និងការចាត់ចែងអនុវត្តកម្មវិធី UN-REDD

ក្រុមការងារបច្ចេកទេសរេដបូក

- ក្រុមការងាររេដបូក អាចបង្កើតក្រុមបច្ចេកទេសនានាដាច់ដោយឡែក សម្រាប់រៀបចំអនុសាសន៍បច្ចេកទេសអំពីកិច្ចការជាក់លាក់នានា

- បច្ចុប្បន្ននេះ ក្រុមការងារបច្ចេកទេសចំនួនបួនត្រូវបានលើកស្នើឱ្យបង្កើតឡើង :

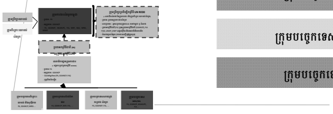

ក្រុមបច្ចេកទេសពិគ្រោះយោបល់ និងរក្សាសុវត្ថិភាព

ក្រុមបច្ចេកទេសបែងចែកផល

ក្រុមបច្ចេកទេសសាកល្បងរេដបូក

ក្រុមបច្ចេកទេស MRV/REL

ការសម្របសម្រួល និងការចាត់ចែងអនុវត្តកម្មវិធី UN-REDD

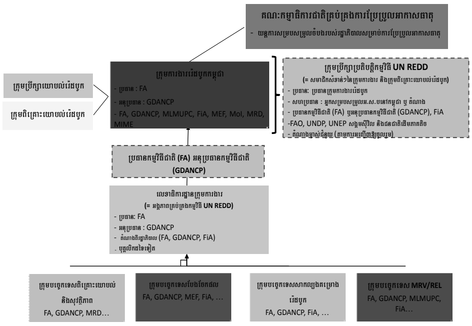

សូមអរគុណ

ផែនទីបង្ហាញផ្លូវរេតបូក (REDD+) នៅកម្ពុជា

សេង សុខហេង

15-16 March,2012

Department of Education, Youth & Sport

មាតិកា

- ប្រវត្តិព្រៃឈើនៅកម្ពុជា
- ការប្រើប្រាស់ដីព្រៃឈើនៅកម្ពុជា
- ផែនទីបង្ហាញផ្លូវ (ការរៀបចំ,ដំណើរការ)
- ប្រភពជំនួយ
- ការសំរបសំរួលម្របសម្រួល និងចាត់ចែងអនុវត្តគម្រោងរេដបូក

ប្រវត្តិព្រៃឈើនៅកម្ពុជា

- ផ្ទៃដីប្រទេសកម្ពុជាសរុប ១៨១ ០៣៥ គ,ម ក្រឡា
- ផ្ទៃដីព្រៃឈើឆ្នាំ១៩៦៥ = ១៣.២២៧.១០០ ហត
- ផ្ទៃដីព្រៃឈើឆ្នាំ១៩៩២/៩៣ = ១០.៨៥៩.៦៩៥ ហត
- ផ្ទៃដីព្រៃឈើឆ្នាំ២០០២ = ១១.១០៤.២៩១ ហ.ត
- ផ្ទៃដីព្រៃឈើឆ្នាំ២០០៦ = ១០.៧៣០.៧៨១ ហ.ត
- បច្ចុប្បន្ន???????

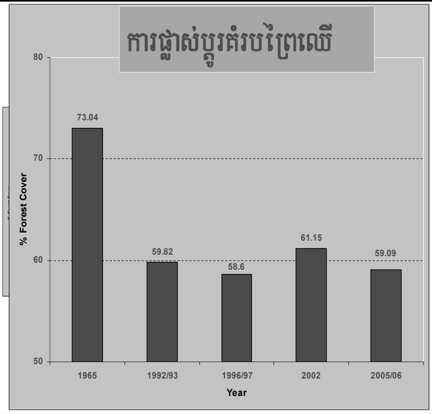

ការប្រើប្រាស់ដីព្រៃឈើនៅកម្ពុជា

- ព្រៃការពារ
- តំបន់ការពារ
- ព្រៃសម្បទាន
- ដីសម្បទាន
- សហគមន៍ព្រៃឈើ និង ព្រៃលិចទឹក
- តំបន់អភិរក្សសត្វព្រៃ
- តំបន់ជីវមណ្ឌល និង តំបន់វាមសារ

ការបាត់បង់ព្រៃឈើនៅតែកើតមាន

តើផែនទីបង្ហាញផ្លូវរេដបូក គឺជាអ្វី ?

- ផែនការរៀបចំនិងគ្រប់គ្រង ដំណើរការការត្រៀមលក្ខណៈ ពីកម្មវិធីរេដ សម្រាប់រយៈពេលពី៣-៥ឆ្នាំ
- ជាជំហានដំបូង ឆ្ពោះទៅការបង្កើតយុទ្ធសាស្ត្រជាតិ ស្តីពីរេដ នៅប្រទេសកម្ពុជា
- ជាឯកសារសំណើមួយ សម្រាប់ស្វែងរកថវិកាជំនួយ

ក្រុមការងាររៀបចំ

- ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ក្រសួងបរិស្ថាន ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ ហើយ ត្រូវបានបង្កើតឡើង នៅក្នុងខែ មករា ឆ្នាំ ២០១០
- RECOFTC និង មូលនិធិគ្លីងតុន ចូលរួមជាអ្នកអង្កេតការ
- ទីប្រឹក្សា FAO, UNDP, UNEP
- ការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយតំណាងអ្នកពាក់ព័ន្ធ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល តំណាងសង្គមស៊ីវិល និងជនជាតិដើមភាគតិច

ដំណើការ

ផែនទីបង្ហាញផ្លូវ

- ផ្នែកទី១: ការគ្រប់គ្រងដំណើរការ
- ផ្នែកទី២: ការពិគ្រោះយោបល់ និងការចូលរួមរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ
- ផ្នែកទី៣: ការជ្រើសយក យុទ្ធសាស្ត្រជាតិស្តីពីរេដ
- ផ្នែកទី៤: ក្របខណ្ឌអនុវត្ត
- ផ្នែកទី៥: ការបង្កើត កំរិតគោលការបញ្ចេញឧស្ម័នពីព្រៃឈើ
- ផ្នែកទី៦: ការបង្កើត ប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យព្រៃឈើ រាយការណ៍ និងការផ្ទៀងផ្ទាត់

ប្រភពជំនួយ

- ជំនួយពីរាជរដ្ឋាភិបាលជប៉ុន ១០លានដុល្លា
- UN-REDD : ៣ លានដុល្លា ~ រយៈពេល ២ឆ្នាំ
- FCPF : ៣.៦ លានដុល្លា ~ រយៈពេល ៣ឆ្នាំ
- អង្គការ JICA ២លានដុល្លា ~ រយៈពេល ៥ឆ្នាំ
- FFI(Cardamom), RECOFTC etc.

សកម្មភាពបន្ទាប់

- ការបង្កើត ក្រុមការងារជាតិស្តីពីរេដ និងលេខាធិកាដ្ឋាន (នៅរដ្ឋបាលព្រៃឈើ)
- បន្តការផ្តល់ ការបណ្តុះបណ្តាលពី រេដបូក
- ស្វែងរក ថវិកាសម្រាប់គាំទ្រដល់សកម្មភាពតាមមូលដ្ឋាន

ការសំរបសំរួលម្របសម្រួល និងចាត់ចែងអនុវត្តគម្រោងរេដបូក (REDD+)

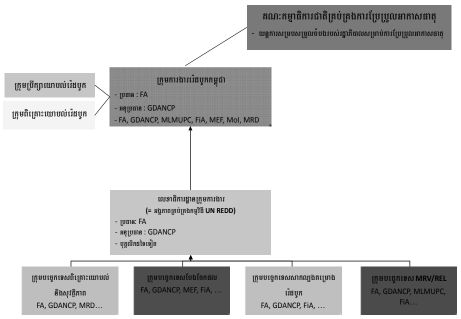

ការសម្របសម្រួល និងការចាត់ចែងអនុវត្តកម្មវិធី UN-REDD

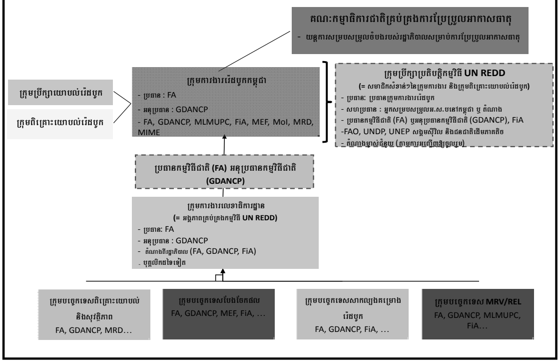

ការសម្របសម្រួល និងការចាត់ចែងអនុវត្តកម្មវិធី UN-REDD

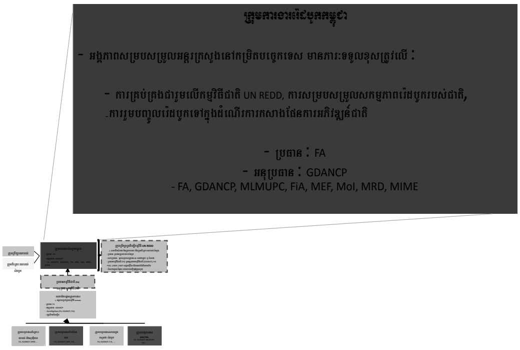

ការសម្របសម្រួល និងការចាត់ចែងអនុវត្តកម្មវិធី UN-REDD

ក្រុមប្រឹក្សាយោបល់រ៉េដបូក

- ក្រុមប្រឹក្សាយោបល់នឹងត្រូវអញ្ជើញឱ្យចូលរួមក្នុងកិច្ចប្រជុំក្រុមការងារ
- ប្រជុំប្រចាំខែជាមួយក្រុមការងារលេខាធិការដ្ឋាន

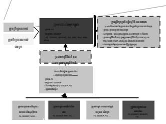

ការសម្របសម្រួល និងការចាត់ចែងអនុវត្តកម្មវិធី UN-REDD

ក្រុមពិគ្រោះយោបល់រ៉េដបូក

- តំណាងស្ថាប័នសង្គមស៊ីវិល, ជនជាតិដើមភាគតិច, NGOs, វិស័យឯកជន និងគ្រឹះស្ថានសិក្សា ធ្វើការពិនិត្យ និងផ្តល់យោបល់ដល់ដំណើរការរៀបចំរ៉េដបូក
- សមាជិកក្រុមការងារ, លេខាធិការដ្ឋានក្រុមការងារ និងទីប្រឹក្សា ត្រូវជួបប្រជុំជាមួយក្រុមពិគ្រោះយោបល់ រៀងរាល់ ពីរខែម្តង ដើម្បីពិនិត្យមើលវឌ្ឍនភាព

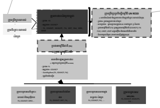

ការសម្របសម្រួល និងការចាត់ចែងអនុវត្តកម្មវិធី UN-REDD

ក្រុមប្រឹក្សាប្រតិបត្តិកម្មវិធី UN REDD

- ទទួលខុសត្រូវលើការអនុវត្តកម្មវិធីជាតិ UN REDD ឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព
- ជួបប្រជុំយ៉ាងហោចណាស់ពីរដងក្នុងមួយឆ្នាំ

- ប្រធាន : ប្រធានក្រុមការងាររ៉េដបូកកម្ពុជា - FA
- សហប្រធាន : អ្នកសម្របសម្រួលអ.ស.បនៅកម្ពុជា ឬ តំណាង
- ប្រធានកម្មវិធីជាតិ (FA) ឬអនុប្រធានកម្មវិធីជាតិ (GDANCP),
-FAO, UNDP, UNEP សង្គមស៊ីវិល និងជនជាតិដើមភាគតិច
- តំណាងម្ចាស់ជំនួយ (តាមការអញ្ជើញឱ្យចូលរួម)

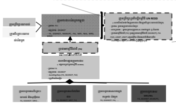

ការសម្របសម្រួល និងការចាត់ចែងអនុវត្តកម្មវិធី UN-REDD

ប្រធានកម្មវិធីជាតិ (FA) អនុប្រធានកម្មវិធីជាតិ (GDANCP)

- ប្រធានកម្មវិធីជាតិដឹកនាំកម្មវិធីនេះ និងអនុវត្តការទទួលខុសត្រូវ និងគណនេយ្យភាពជារួមលើកម្មវិធីនេះ ក្នុងនាមរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងនៅចំពោះមុខក្រុមប្រឹក្សាប្រតិបត្តិ កម្មវិធី

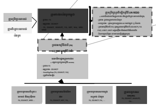

ការសម្របសម្រួល និងការចាត់ចែងអនុវត្តកម្មវិធី UN-REDD

ក្រុមការងារលេខាធិការដ្ឋាន
(= អង្គភាពគ្រប់គ្រងកម្មវិធី UN REDD)

- ក្រុមការងារលេខាធិការដ្ឋាននេះអនុវត្តមុខងារជាអង្គភាពគ្រប់គ្រងកម្មវិធី និងមានភារៈទទួលខុសត្រូវលើ ការគ្រប់គ្រង ជារួម សម្រាប់ប្រតិបត្តិការងារប្រចាំថ្ងៃនៃកម្មវិធីនេះ

- ប្រធាន : FA
- អនុប្រធាន : GDANCP
- តំណាងពីរដ្ឋាភិបាល (FA, GDANCP, FiA)
- បុគ្គលិកដទៃទៀត

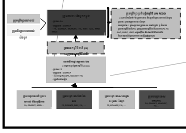

ការសម្របសម្រួល និងការចាត់ចែងអនុវត្តកម្មវិធី UN-REDD

ក្រុមការងារបច្ចេកទេសរ៉េដបូក

- ក្រុមការងាររ៉េដបូក អាចបង្កើតក្រុមបច្ចេកទេសនានាដាច់ដោយឡែក សម្រាប់រៀបចំអនុសាសន៍បច្ចេកទេសអំពីកិច្ចការជាក់លាក់នានា

- បច្ចុប្បន្ននេះ ក្រុមការងារបច្ចេកទេសចំនួនបួនត្រូវបានលើកស្នើឱ្យបង្កើតឡើង :

- ក្រុមបច្ចេកទេសពិគ្រោះយោបល់ និងរក្សាសុវត្ថិភាព
- ក្រុមបច្ចេកទេសបែងចែកផល
- ក្រុមបច្ចេកទេសសាកល្បងរ៉េដបូក
- ក្រុមបច្ចេកទេស **MRV/REL**

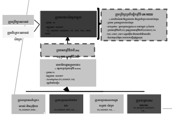

ការសម្របសម្រួល និងការចាត់ចែងអនុវត្តកម្មវិធី UN-REDD

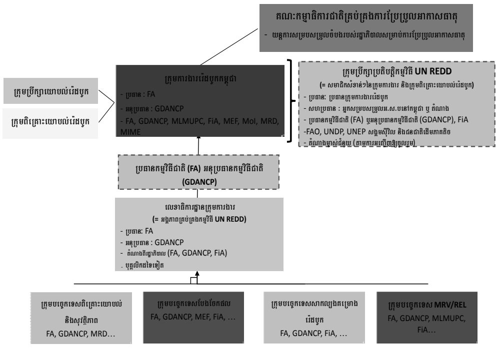

សូមអរគុណចំពោះការស្តាប់

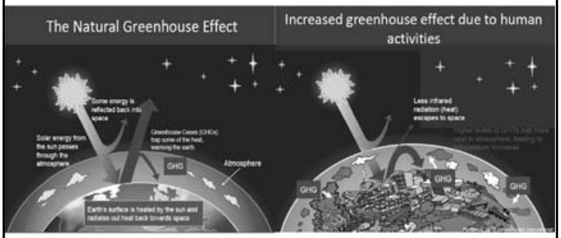

បទបង្ហាញរបស់ប្រធានបណ្តាញសហគមន៍ព្រៃឈើ ក្នុងខេត្តឧត្តរមានជ័យ

បង្ហាញដោយ : សារ ថ្លៃ

គម្រោងការកាត់បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័ន ដែលបណ្តាលមកពីការបាត់បង់និងរិចរិល ព្រៃឈើ ក្នុងខេត្តឧត្តរមានជ័យ

ប្រវត្តិសង្ខេបសហគមន៍ព្រៃឈើខេត្តឧត្តរមានជ័យ

- ខេត្តឧត្តរមានជ័ គឺជាខេត្តមួយដែលស្ថិតនៅ ទិសពាយព្យ៍ ហើយសំបូរទៅដោយធនធានធម្មជាតិចាប់តាំងពីឆ្នាំ១៩៧៩រហូតមក ដោយមានការកាប់ បំផ្លាញពីសំណាក់អ្នកមានអំណាចមួយចំនួន និង ប្រជាពលរដ្ឋមួចំនួនផងដែរ ទន្ទឹមនិងនោះនៅក្នុង ឆ្នាំ ២០០៤ប្រជាពលរដ្ឋនៅក្នុងភូមិឃុំចំនួនបាននាំគ្នារៀបចំបង្កើតជាសហគមន៏ព្រៃឈើហើយបានប្រមូលផ្តុំមនុស្ស ដើម្បីផ្សព្វផ្សាយ អំពីអត្ថប្រយោជន៏ព្រៃឈើ ច្បាប់ស្តីពីៈព្រៃឈើ អនុក្រឹត្យស្តីពីការគ្រប់គ្រងរបស់គណៈកម្មការសហគមន៏ព្រៃឈើព្រមទាំងគោលការណែនាំសុំបង្កើតសហគមន៏ ព្រៃឈើ។ របស់ក្រសួងកសិកម្មបន្ទាប់មកក៏បានរៀបចំជាសហគមនព្រៃឈើដោយបានរៀបចំធ្វើសំណើដាក់ជូនទៅដល់មេភូមិមេឃុំ អភិបាលស្រុក និងអភិបាលខេត្ត

គម្រោងចាប់ផ្តើម

- សហគមន៏ព្រៃឈើមាន ១៣ ទូទាំងខេត្ត មាន ០៤ស្រុក មាន៩ឃុំ មាន៥៧ភូមិ ផ្ទៃដីសរុបចំនួន ៦.៧៧៨៣ ហិតា មានសមាជិកសរុប ១៦៩១២នាក់ ក្នុងនោះស្រ្តី ៨០៨០នាក់ សហគមន៏បានប្រកាសទទួលស្គាល់តំបន់សក្តានុពល ពីក្រសួងកសិកម្មនៅ ឆ្នាំ២០០៨ថ្ងៃទី១៩ខែវិច្ឆិការហូតមក.។

សកម្មភាពអនុវតកន្លងមក

- ការទទួលស្គាល់ជាផ្លូវការបានរៀបចំចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ជាមួយរដ្ឋបាលព្រៃឈើ ថ្ងៃទី ០៤ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០៩
- ការពង្រឹងសមត្ថភាពដល់សមាជិកសហគមន៏ព្រៃឈើអំពី ច្រែឌុ និងការបំរែបំរួលការកាសធាតុ
- ការផ្សព្វផ្សាយអំពីអត្ថប្រយោជន៏ឥណទាកាបូន តាមរយៈវីឌីអូរ

- កំណត់តំបន់សម្រាប់ដាំដើមឈើ គ្រាយមែកឈើ
- រៀបចំការវាយតំលៃជនបទដោយមានការចូលរួម
- ស្រាវជ្រាវអំពីជីវ:ចំរុះ នៅក្នុងព្រៃសហគមន៏
- បោះបង្គោលព្រំ រៀបចំរចនាសម្ពន័ និងដាក់ផ្លាកសញ្ញា

- ចុះល្បាតព្រៃ
- ដាក់របាយការណ៏ និងពាក្យបណ្តឹងអំពីបទល្មើសទៅរដ្ឋបាលព្រៃឈើ
- ទំនាក់បណ្តាញសហគមន៏ និងចែករំលែក

ផែនការយុទ្ធសាស្រ្តសម្រាប់៣០ឆ្នាំ

- ល្បាតព្រៃទាំង១៣ សហគមន៏ និងសំភារៈសម្រាប់ល្បាត
- បោះបង្គោលព្រំជំវិញសហគមន៏
- ដាក់ផ្លាសញ្ញា
- រៀបចំផ្លូវភ្លើង
- ការសាងសមត្ថភាពដល់គណៈកម្មការ និងសមាជិក

សូមអរគុណ ចំពោះសំនួរ

រេដ REDD+???

លោក ហ៊ាន ប៊ុនហៀង និង ថាវ រ៉ូ

មាតិកា

- ហេតុអ្វីព្រៃឈើសំខាន់សំរាប់ បំរែបំរួលអាកាសធាតុ?
- ទស្សនៈទានទូទៅរបស់ REDD+ (រេដ)
- តើ REDD+ (រេដ+) មានន័យដូចម្តេច?
- តើសកម្មភាពអ្វីខ្លះដែលអាចទទួលបានឥណទានកាបូន?
- ហេតុអ្វីសហគមន៍ត្រូវយល់ដឹងអំពី រ៉េដ?
- តើសហគមន៍ទទួលរងផលប៉ះពាល់ពី រ៉េដ ដោយរបៀបណា?
- អនុសាសន៍

ហេតុអ្វីព្រៃឈើសំខាន់ចំពោះ បំរែបំរួលអាកាសធាតុ?

- ព្រៃឈើស្តុកទុកឧស្ម័នផ្សេងៗជាច្រើន ជាពិសេ ឧស្ម័នកាបូនិច កុំអោយបំភាយទៅបរិយាកាសច្រើនពេក
- ព្រៃឈើគឺជាផ្នែកដ៏សំខាន់សំរាប់ការពារប្រព័នអេកូឡូស៊ី

ទស្សនៈទានទូទៅរបស់ រេដ REDD+

ប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍

គោលការណ៍គ្រឹះសម្រាប់យន្តការ រេដ គឺថា មូលនិធិត្រូវបានផ្តល់ដល់ប្រទេសដែលកំពុងអភិវឌ្ឍសម្រាប់ការកាត់បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័នដែលបណ្តាលមកពីការបាត់បង់ និងរិចរឹលព្រៃឈើ

ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍

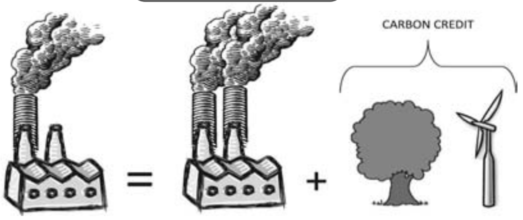

ប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍

ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍

?????

?????

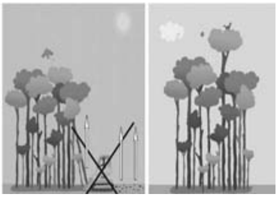

REDD+ (រេដ+)

តើ REDD+ (រេដ+) មានន័យដូចម្តេច?

REDD: ការកាត់បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័នដែលបណ្តាលមកពី <u>ការបាត់បង់</u> និង <u>រេចរឹលព្រៃឈើ</u> ។

តើសកម្មភាពអ្វីខ្លះដែលអាចទទួលបានឥណទានកាបូននៅក្រោម រេដ?

១.កាត់បន្ថយការបំភាយឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ពីការបាត់បង់ព្រៃឈើ

២.កាត់បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ពីការរេចរិលព្រៃឈើ

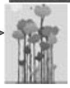

៣.ការអភិរក្សសន្និធិកាបូនព្រៃឈើ

៤.ការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើដោយនិរន្តរភាព

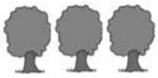

៥.ការបង្កើនសន្និធិកាបូនព្រៃឈើ

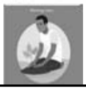

ហេតុអ្វីសហគមន៍ត្រូវយល់ដឹងអំពី រ៉េដ?

- ប៉ះពាល់ការប្រើប្រាស់សិទ
- ការគ្រប់គ្រងដីធ្លី
- ការគ្រប់គ្រងធម្មជាតិ

តើសហគមន៍ទទួលរងផលប៉ះពាល់ដោយរបៀបណា?

ផលប៉ះពាល់វិជ្ជមាន

- ទទួលបានថវិកាពីការលក់កាបូន (សហគមន៍-រដ្ឋ)?
- អាចការពារព្រៃឈើមិនអោយមានការកាប់បំផ្លាញ និងជីវចម្រុះ
- កាត់បន្ថយការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

តើសហគមន៍ទទួលរងផលប៉ះពាល់ដោយរបៀបណា?

ផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមាន

- ទំនាស់ផលប្រយោជន៍រវាងសហគមន៍-រដ្ឋ
- បាត់បង់សិទិ
- ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុកាន់តែខ្លាំងឡើងៗ
- អាចមានទំនាស់រវាងសហគមន៍ និង សហគមន៍
- ធ្វើអោយសហគមន៍មានការទទួលខុសត្រូវខ្លាំងជាងមុន

អនុសាសន៍

- គួរតែផ្តល់ឱកាសអោយសហគមន៍បានចូលរួម (គំនិត និង សកម្មភាព)គ្រប់ដំណាក់កាល នៃកម្មវិធី រ៉េដ
- ធ្វើអោយប្រាកដថា រ៉េដមិនត្រូវបានធ្វើឯកជនភាវូបនីយកម្ម
- ធានាថាកម្មវិធី រ៉េដ សម្រាប់ការពារនិងអភិរក្សព្រៃឈើ
- ធានាថា រ៉េដ គឺអនុវត្តសម្រាប់តែព្រៃធម្មជាតិតែប៉ុណ្ណោះ

សំណួរ ពិចារណា

- តើយើងមានដំណោះស្រាយយ៉ាងដូចម្តេច ចំពោះសហគមន៍ដែលតែង តែ អាស្រ័យទៅលើអនុផលពីព្រៃឈើ នៅក្នុងដំណាក់កាលដំបូង នៃ កម្មវិធីរេដ ដើម្បីធានាថា ពួកគាត់មានចំណូលសំរាប់ជីវភាពប្រចាំថ្ងៃ?

សូមអរគុណចំពោះការយកចិត្តទុកដាក់ចូលរួមស្តាប់

The NGO Forum on Cambodia

សិក្ខាសាលាបង្កើនការយល់ដឹង អំពីកម្មវិធីរេដបូក

សណ្ឋាគារអរុណរះ កំពង់ធំ ថ្ងៃទី ១៦-១៧ ឆ្នាំ ២០១២

ដោយលោក **ហ៊ាន ប៊ុនហៀង**

GPP
Working Together for Positive Change

មាតិកាវនៃបទបង្ហាញ

1. ឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ជាអ្វី?
2. ហេតុអ្វីបានជាពិភពលោកចាប់ផ្តើមបង្កើតកម្មវិធីរេដបូក?
3. កម្មវិធីរេដជាអ្វី?
4. ផលប្រយោជន៍ដែលនឹងអាចកើតចេញពីកម្មវិធី រេដបូក
5. ហានិភ័យ និងការព្រួយបារម្ភ អំពីកម្មវិធី រេដបូក

១- អ្វីទៅជាឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់?

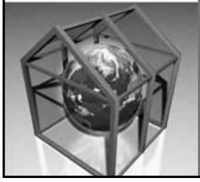

ឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់: គឺជាឧស្ម័នដែលមានពីធម្មជាតិនៅក្នុងស្រទាប់បរិយាកាសដែល ស្រូបកំដៅពីព្រះអាទិត្យ ដោយបំផ្លាតកំដៅ វិញ។ ឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ជួយក្នុងការរក្សាលំនឹង អាកាសធាតុសំរាប់ផែនដីយើងនេះ។

បញ្ហា: ១៥០ ឆ្នាំចុងក្រោយនេះសកម្មភាពរបស់មនុស្សកើនឡើងយ៉ាងគំហុកធ្វើអោយកំដៅផែនដីកើនឡើងជាខ្លាំង។

ផលប៉ះពាល់ដោយសារឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់តាមលក្ខណៈធម្មជាតិ

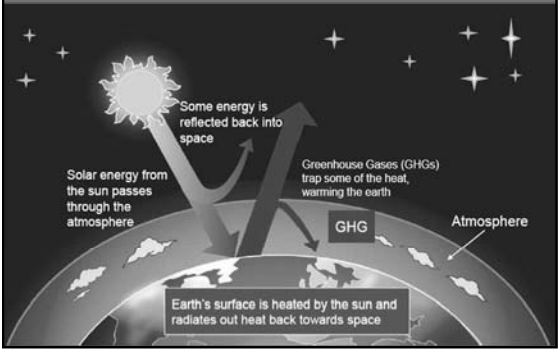

ការបំភាយឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់កើនឡើងដោយសារសកម្មភាពរបស់មនុស្ស

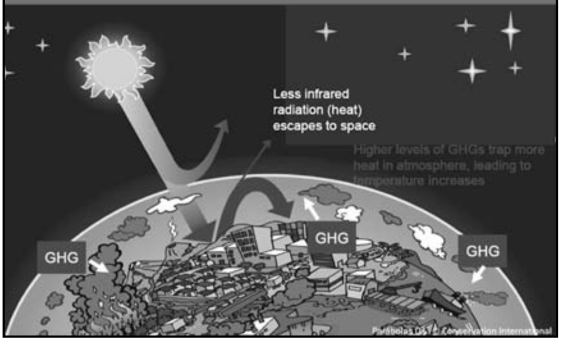

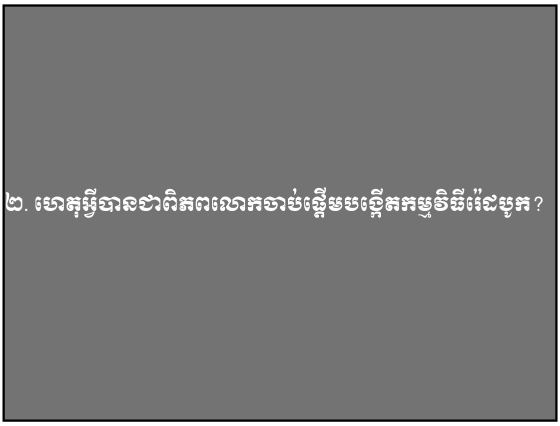
២. ហេតុអ្វីបានជាពិភពលោកចាប់ផ្តើមបង្កើតកម្មវិធីរេដបូក?

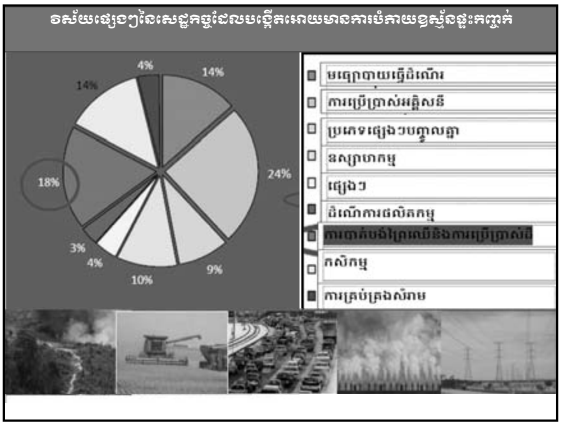
វិស័យផ្សេងៗនៃសេដ្ឋកិច្ចដែលបង្កើតអោយមានការបំភាយឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់
4%
14%
14%
24%
18%
3%
4%
10%
9%
មធ្យោបាយធ្វើដំណើរ
ការប្រើប្រាស់អគ្គិសនី
ប្រភេទផ្សេងៗបញ្ចូលគ្នា
ឧស្សាហកម្ម
ផ្សេងៗ
ដំណើរការផលិតកម្ម
ការបាត់បង់ព្រៃឈើនិងការប្រើប្រាស់ដី
កសិកម្ម
ការគ្រប់គ្រងសំរាម

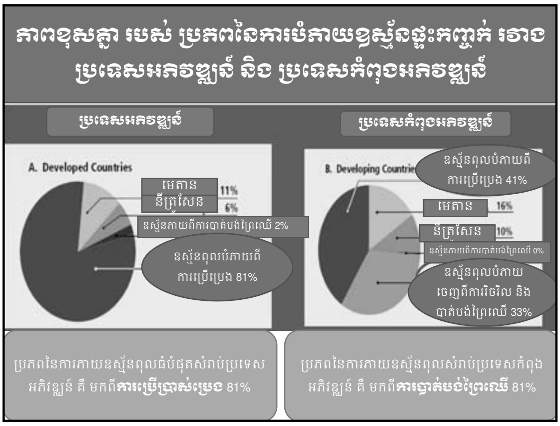
ភាពខុសគ្នា របស់ ប្រភពនៃការបំភាយឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ រវាង ប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍ និង ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍
ប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍
ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍
A. Developed Countries
មេតាន 11%
នីត្រូសែន 6%
ឧស្ម័នភាយពីការបាត់បង់ព្រៃឈើ 2%
ឧស្ម័នពុលបំភាយពី ការប្រើប្រេង 81%
B. Developing Countries
ឧស្ម័នពុលបំភាយពី ការប្រើប្រេង 41%
មេតាន 16%
នីត្រូសែន 10%
ឧស្ម័នភាយពីការបាត់បង់ព្រៃឈើ 0%
ឧស្ម័នពុលបំភាយ ចេញពីការរិចរិល និង បាត់បង់ព្រៃឈើ 33%
ប្រភពនៃការភាយឧស្ម័នពុលធំបំផុតសំរាប់ប្រទេស អភិវឌ្ឍន៍ គឺ មកពី**ការប្រើប្រាស់ប្រេង** 81%
ប្រភពនៃការភាយឧស្ម័នពុលសំរាប់ប្រទេសកំពុង អភិវឌ្ឍន៍ គឺ មកពី**ការបាត់បង់ព្រៃឈើ** 81%

ហេតុអ្វីបានជាព្រៃឈើសំខាន់ក្នុងការស្រូបកាបូន?
លំហូរឧស្ម័នកាបូនិចក្នុង និង ក្រៅបរិយាកាស
លំហូរឧស្ម័នកាបូនិច
ការដុតនិង ការកាប់ បំផ្លាញ ព្រៃឈើធ្វើអោ យមានការបញ្ចេញ ឧស្ម័នកាបូនិច ទៅក្នុងបរិយាការកាស
CO
វដ្តនៃ ឧស្ម័ន កាបូនិច
លំហូរឧស្ម័នកាបូនិច
ព្រៃឈើស្រូបយក ឧស្ម័នកាបូនិច ពីបរិយាកាស
ព្រៃឈើជាកន្លែងស្តុក និងផ្ទុកឧស្ម័ន កាបូនិច

៣. តើ រេដ+ មានន័យដូចម្តេច?
REDD: ការកាត់បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័នដែលបណ្តាលមកពី
ការបាត់បង់ និង រេចរិលព្រៃឈើ ។

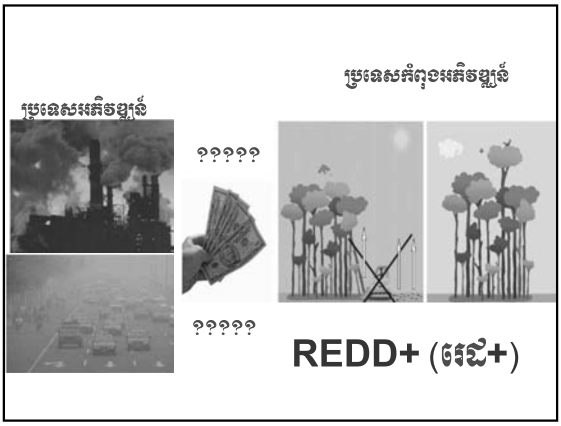
ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍
ប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍
?????
?????
REDD+ (រេដ+)

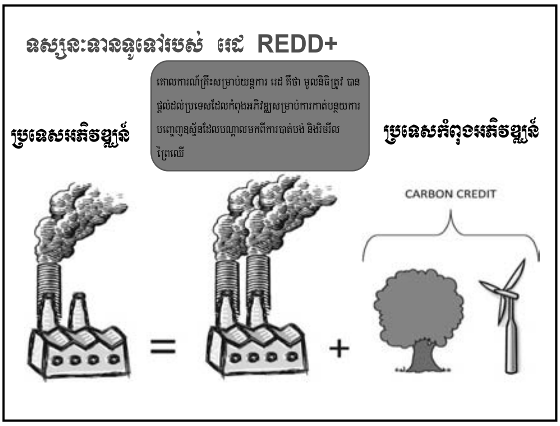
ទស្សនៈទានទូទៅរបស់ រេដ REDD+
គោលការណ៍គ្រឹះសម្រាប់យន្តការ រេដ គឺថា មូលនិធិត្រូវ បានផ្តល់ដល់ប្រទេសដែលកំពុងអភិវឌ្ឍសម្រាប់ការកាត់បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័នដែលបណ្តាលមកពីការបាត់បង់ និងរិចរឹលព្រៃឈើ
ប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍
ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍
CARBON CREDIT

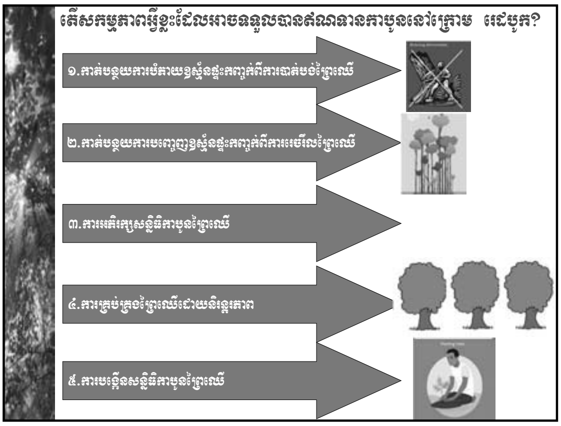
តើសកម្មភាពអ្វីខ្លះដែលអាចទទួលបានឥណទានកាបូននៅក្រោម រេដបូក?
១.កាត់បន្ថយការបំភាយឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ពីការបាត់បង់ព្រៃឈើ
២.កាត់បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ពីការរេចរឹលព្រៃឈើ
៣.ការអភិរក្សសន្និធិកាបូនព្រៃឈើ
៤.ការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើដោយនិរន្តរភាព
៥.ការបង្កើនសន្និធិកាបូនព្រៃឈើ

៤-ផលប្រយោជន៍ដែលនឹងអាចកើតចេញពីកម្មវិធី រេដបូក
ផលប្រយោជន៍ចំពោះអាកសធាតុ
ផលប្រយោជន៍ចំពោះសហគមន៍
❑សេវាបរិស្ថាន
❑អភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍
❑ចំណូលពីព្រៃឈើ
ផលប្រយោជន៍ចំពោះជីវៈចំរុះ
❑ចំណីអាហារ និងជំរកសត្វ
❑ការអភិរក្សនូវរុក្ខជាតិនិងសត្វ

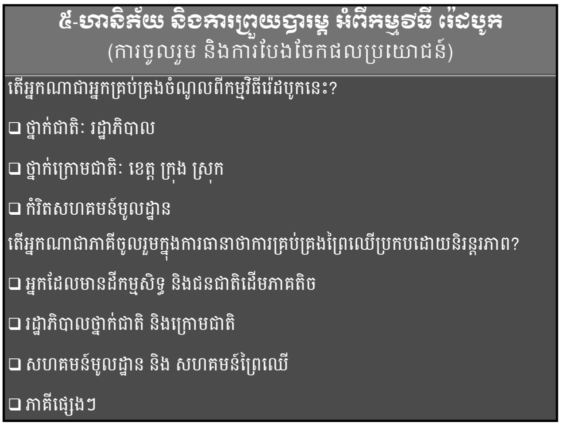
៥-ហានិភ័យ និងការព្រួយបារម្ភ អំពីកម្មវិធី រេដបូក
(ការចូលរួម និងការបែងចែកផលប្រយោជន៍)
តើអ្នកណាជាអ្នកគ្រប់គ្រងចំណូលពីកម្មវិធីរេដបូកនេះ?
❑ ថ្នាក់ជាតិៈ រដ្ឋាភិបាល
❑ ថ្នាក់ក្រោមជាតិៈ ខេត្ត ក្រុង ស្រុក
❑ កំរិតសហគមន៍មូលដ្ឋាន
តើអ្នកណាជាភាគីចូលរួមក្នុងការធានាថាការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើប្រកបដោយនិរន្តរភាព?
❑ អ្នកដែលមានដីកម្មសិទ្ធ និងជនជាតិដើមភាគតិច
❑ រដ្ឋាភិបាលថ្នាក់ជាតិ និងក្រោមជាតិ
❑ សហគមន៍មូលដ្ឋាន និង សហគមន៍ព្រៃឈើ
❑ ភាគីផ្សេងៗ

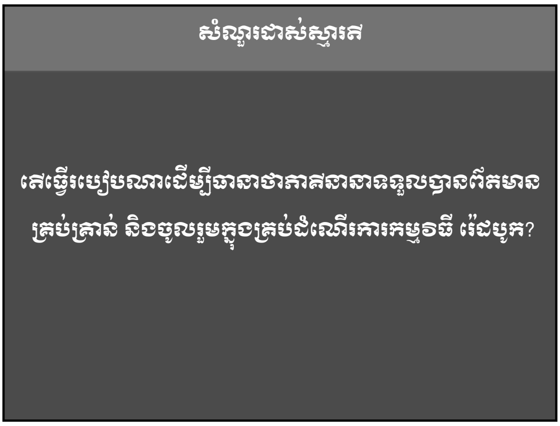
សំណួរដាស់ស្មារតេ
តេធ្វើរបៀបណាដើម្បីធានាថាភាគនានាទទួលបានព័តមានគ្រប់គ្រាន់ និងចូលរួមក្នុងគ្រប់ដំណើរការកម្មវិធី រេដបូក?

សូមអរគុណចំពោះការយកចិត្តទុកដាក់ស្តាប់!!!
សំណួរ?
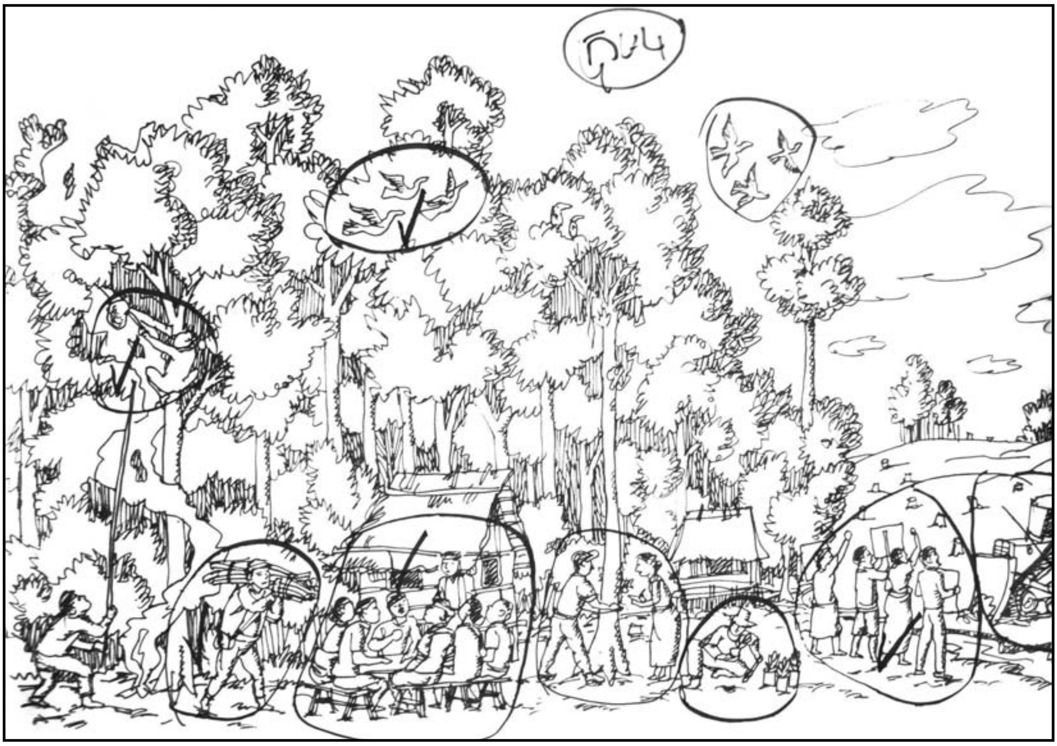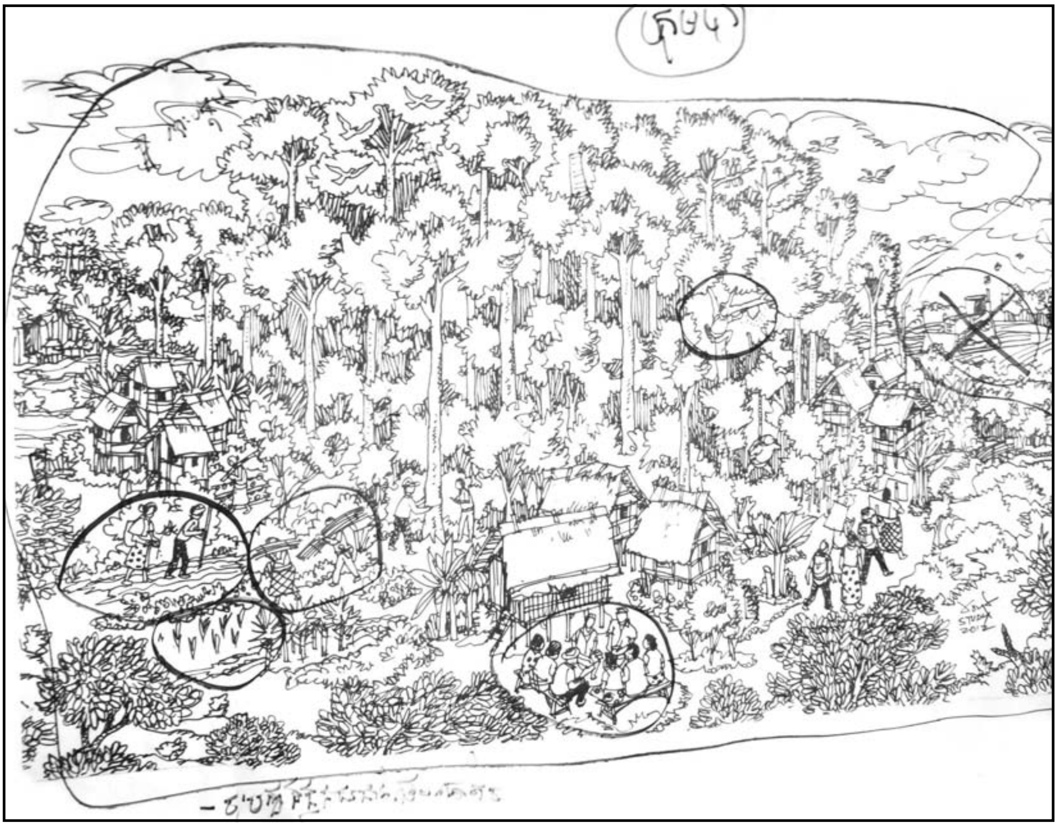
គំនូសព្រៀងស្ដីពីការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើ